ÎNAINTE DE CUVINTE
roman
ELENA CARDAS

Înainte de cuvinte au fost gândurile. Înainte de gânduri au fost sentimente, impresii, gesturi. Cu ele s-a scris povestea prietenei mele, o femeie care a luptat pentru visele ei până în ultima clipă, fie şi într-o lume imperfectă, riscând orice pentru a fi fericită. Eu am supravieţuit poate doar pentru a-i spune povestea. Este o poveste despre iubire, prietenie, destin, neputinţă, resemnare, dar mai întâi de toate este o poveste despre viaţă. Aşa cum este ea făcută: din sentimente, impresii, gesturi…

Călăuzitor pentru această încercare mi-a fost Kipling care m-a inspirat cu poezia lui:

Râzând rişti să pari nebun
Plângând rişti să pari sentimental
Întinzând o mână cuiva rişti să te implici
Arătându-ţi sentimentele rişti să te arăţi pe tine însuţi
Vorbind în faţa mulţimii despre ideile şi visele tale rişti să pierzi
Iubind rişti să nu fii iubit la rândul tău
Trăind rişti să mori
Sperând rişti să disperi
Încercând rişti să dai greş
Dar dacă nu rişti nimic nu faci nimic nu ai nimic nu eşti nimic!

unu

Numele ei era Eva. În prima zi când tatăl ei a văzut-o atât de firavă şi de neajutorată, cu o gingăşie cu care fetele vin încă din pântecul mamei lor şi-a zis că e întruchiparea perfecţiunii şi cum singura femeie perfectă nu se putea numi decât Eva, aşa a şi înregistrat-o în acte: Eva Corsei. Fratele ei s-a născut la un sfert de ceas după ea cu mari probleme, balansând zile întregi între viaţă şi moarte. A luptat ca un adevărat bărbat şi a supravieţuit. I-au pus numele Victor, ca să cinstească victoria vieţii asupra morţii.

Acum la 47 de ani Eva era o femeie matură, de o distincţie

aparte. Întotdeauna a avut ceva aparte în fiinţa ei, poate că însuşi numele era de vină şi îi călăuzise drumul după o stea ce răsărise la începutul lumii, odată cu izgonirea din Paradis.

Stătea în faţa oglinzii, îmbrăcată într-un taior maron, cambrat pe talie şi într-o rochie bej din stofă fină. Îşi machia cu grijă ochii, puţin fard roz şi puţin rimel îi puneau în evidenţă ochii ei căprui. Un ruj de cireaşă coaptă îi evidenţia buzele pline şi senzuale. Se uită din nou în oglindă, nemulţumită parcă. Puţin fard pe pomeţi, da, parcă era mai palidă de un timp încoace, iarna întotdeauna pielea ei alba devenea şi mai translucidă şi cerea mai multă culoare din cutiuţa magică. Îşi trecu peria prin părul blond argintiu, tuns drept, până la umeri, puţin volum, puţin fixativ, puţin parfum şi gata. Era în ordine totul. Îşi luă din caseta de bijuterii verigheta subţire şi inelul cu diamant, parcă îi lunecau prea uşor pe degete şi îşi spuse să aibă grijă când îşi scoate mănuşile, să nu le piardă cumva.

— Dragule, tu nu ai de gând să ieşi din pat?

— Hmmm, încă puţin, dragoste.

— E 7, hai sus că întârziem, mă duc să-ţi fac cafeaua.

Se ridică din faţa oglinzii, admirându-şi încă o dată ţinuta impecabilă şi se duse în bucătărie, filtrul de cafea trebuia doar pornit, căci totul fusese pregătit de cu seară. Puse un ibric pe foc, pentru ceaiul ei de sunătoare. Cu urechile ciulite asculta mişcarea din casă. Da, Dinu era sub duş, se trezise. Eva turnă într-o ceşcuţă cafeaua fierbinte, alături ceaiul ei şi câţiva biscuiţi. Se aşeză parcă puţin prea obosită pentru ora aceea matinală. Dinu intră şi aerul se umplu de miros de lemn verde şi lavandă. O luă de după talie, cum tăcera de obicei şi o sărută pe gât. Ea se lăsă alintată:

— Ce băiat dulce eşti.

— Ce bine miroşi, Dulcineea mea, nu o să mă satur niciodată de tine, îmi vine să te mănânc la micul dejun, de unde să încep? Pot să încep de aici? şi îşi apropie buzele de carotida ei, simţind căldura pulsului, simţind viaţa însăşi.

— Nebun mai eşti, ce-ai visat azi-noapte, ia zi-mi repede…

— Nu ţi-e clar că numai pe tine te visez noapte de noapte?

— Stai jos şi bea-ţi cafeaua, nu mai minţi. Unde ţi-e cravata?

— Lasă-le să se mai odihnească şi ele, sărăcuţele, chiar toată ziua trebuie scoase şi învârtite în jurul gâtului? Nu vezi ce frig s-a făcut afară, vrei să răcească? Mi-a şoptit mie o păsărea că azi o să mă placă

soţia mea şi fără cravată. Ce program ai azi?

— Azi e vineri? atunci am program de sală.

— Nu am să înţeleg niciodată de unde ai atâta răbdare şi ce găseşti tu interesant în asta.

— Hai şi tu să tragi la fiare o oră şi ai să vezi ce bine te simţi după aia. E un fel de oboseală relaxantă.

— Dar diseară mergem la concert, nu-i aşa?

— Cum să nu mergem? Ce e în program?

— Parcă Rahmaninov, ţie ştiu că îţi place mult.

Se aşează la masă şi începu să-şi soarbă cafeaua. Eva luă o jumătate de biscuit, o mestecă îndelung, parcă avea gust metalic.

— Oare sunt vechi?

El luă cealaltă jumătate, o gustă cu atenţie.

— Nu dragă, sunt minunaţi, ţi se pare ţie. Ia mănâncă tot şi pune-ţi şi puţin unt şi dulceaţă pe ei, să vezi ce buni sunt. Uită de cura ta de slăbire, arăţi minunat, ce-ţi mai trebuie? Ţi-ai luat pilulele de stomac?

— Mi le-am luat, poate de la ele am gustul ăsta de metal în gură.

— Da' nu ţi-a trecut deloc durerea. Ce-ar fi să te duci azi la doctorul Dragoş, să vezi ce-i acolo, poate îţi repetă endoscopia că de o lună tot înghiţi hapuri şi văd că nu-ţi mai trece. Poate îţi schimbă tratamentul.

— Tu nu ştii că medicii nu sunt ca ceilalţi pacienţi? Niciodată nu fac o boală ca la carte, de ce aş fi eu o excepţie? Cred că trebuie să mai am răbdare.

— Nicio răbdare, promite-mi că azi te duci să te vadă.

— Bine iubitule, o să mă duc.

— Promite.

— Promit.

Ceilalţi biscuiţi au rămas acolo, neatinşi.

— De ce nu mănânci tot?

— Nu ştiu, nu-mi vine, am o senzaţie ciudată, parcă mi-e puţin greaţă în dimineaţa asta.

Şi-au pus amândoi paltoanele, al ei de culoare ruginie cu o glugă căptuşită cu blăniţă pufoasă aurie, cizmuliţe din piele maron, o poşetă de aceeaşi culoare. Afară început de februarie geros. Au urcat în maşină, Eva la volan, pasiunea ei să conducă. El ceda întotdeauna când era vorba de micile ei plăceri. Au coborât în faţa spitalului şi s-au

sărutat în hol de bun rămas.

— Promiţi să te duci la doctorul Dragoş?

— Promit, fac vizita în saloane şi mă duc. La ce oră pleci azi?

— Nu ştiu, am programată o operaţie destul de grea, nu o pot amâna pe săptămâna viitoare, s-ar putea să se termine târziu dar sună-mă când termini totul şi poate plecăm împreună. Dacă nu, ia tu maşina, eu o să vin pe jos acasă.

Două ore mai târziu Eva era în cabinetul doctorului Dragoş, cu mult mai tânăr decât ea, sosit de curând gastroenterolog în oraş.

— Ce mai faceţi doamnă doctor, nu aţi mai trecut pe la mine, cum merge cu ulcerul?

— Tocmai asta e problema, că nu merge, am aceleaşi dureri în fiecare zi, mai ales spre dimineaţă.

— Vă trezesc din somn?

— Da, de pe la 4 nu mai pot să dorm şi văd că nu mai trec cu nimic. Dacă mănânc mi se pare că mă doare şi mai tare.

— Cât e de când aţi început tratamentul?

— Aproape o lună.

— Uneori trebuie insistat până la şase săptămâni în ulcer, eu aş zice să repetam endoscopia, să vedem ce-i acolo, poate nişte aderenţe, cine ştie.

— Oh, nu cred că mai suport încă o dată chinul ăsta. Dar ce ar fi să fac o ecografie, nu mi-am mai făcut-o niciodată până acum, poate am vreo piatră preţioasă pe la fiere, cine ştie. Până acum nu m-a supărat nimic dar mă gândesc că e posibil şi aşa ceva.

Doctorul păru puţin descumpănit, nu se aştepta la mare lucru de la o ecografie dar nu putea să-şi refuze colega.

— Hai chiar acum jos la ecograf şi lămurim problema, poate aveţi dreptate.

Au coborât amândoi un etaj. În semiobscuritatea camerei Eva îşi dădu halatul jos şi se aşeză pe pat, îşi descheie fermoarul rochiei pe care o coborî până spre coapse, puţin jenată de proasta inspiraţie pe care o avusese în dimineaţa aceea să nu-şi pună o fustă şi o bluză pe ea. Doctorul începu să palpeze abdomenul.

— Aici doare?

— Parcă ceva mai la stânga, acolo.

Apoi începu să examineze pacienta cu atenţie, cu sonda de ecograf pe abdomen şi ochii aţintiţi pe monitorul aparatului. Eva se

uita la el urmărindu-i reacţia feţei şi se gândea că probabil aşa fac toţi pacienţii, urmăresc fiecare gest pe care medicul îl face încercând să ghicească dacă ceva e în neregulă după mimică, după privire, după orice mic gest neînsemnat. Nimic nu părea deosebit dar el tăcea, se îndepărtă de zona dureroasă şi revenea în acelaşi punct. Numai că minutele se scurgeau şi el nu spunea un cuvânt.

— Ce este acolo? Sper că totul e bine.

Tăcere.

— Domnule doctor, ce-i acolo, de ce nu-mi spuneţi nimic?

Doctorul încerca să pară relaxat în gesturi şi în priviri dar glasul îl dădu de gol. Ceva nu era în regulă acolo, desigur.

— Nu vă speriaţi…

Da, gândi Eva, aşa începea şi ea când trebuia să dea o veste proastă cuiva, bolnavului sau rudelor, era un fel de amânare a verdictului, o clipă de pregătire psihologică, dar asta era valabil pentru ceilalţi. Ea era ceva unic şi special, ea nu putea fi un bolnav oarecare, naiv, pe care să-l duci cu vorba. Probabil o piatră în colecist ce trebuia operată.

— Spuneţi-mi ce este. Trebuie să ştiu ce e acolo. Suport orice.

— Nu sunt sigur, cred că ar fi mai bine să faceţi un drum până la Iaşi, acolo au tehnică mai bună. Este ceva în pancreas, poate doar un chist, pare destul de bine delimitat, mare cam cât o lămâie, nu pot să spun mai multe, trebuie investigaţii, nu vreau să vă sperii inutil probabil e ceva benign. Ficatul e bine, nu e nicio piatră, adăugă el de parcă asta ar fi putut fi o consolare pentru cineva.

Eva se ridică ameţită de vestea neaşteptată, îşi şterse gelul de pe abdomen, îşi încheie la loc rochia ei bej, îşi puse halatul croit după liniile ei, apretat şi călcat impecabil.

— Vreau să văd şi eu cum arată chestia asta. Nu-mi vine să cred.

Se apropie de monitor uitându-se la imaginea de acolo, la acele lumini şi umbre care erau ale trupului ei. În mijloc era o imagine ovală de forma unei lămâi, cum spunea şi doctorul.

— Unde spuneţi să mă duc?

— La Institultul de Gastroenterologie, o să vorbesc la telefon cu profesorul să văd dacă e în ţară şi dacă vă primeşte cât mai repede. Chiar acum o să încerc să prind legătura cu Iaşul. Vă sun cum am un răspuns.

— Bine, vă mulţumesc. Aştept să mă sunaţi.

În nici jumătate de oră Eva avea acceptul pentru intrarea în clinică. Oare cum să-i spună lui Dinu? Era încă în operaţie. O să-i spună acasă, acum avea atâtea de făcut: să lase bolnavii în regulă, să vorbească cu colegii să-i ţină locul câteva zile, să-şi pregătească bagajul pentru o eventuală internare, să treacă pe la supermarket şi să facă nişte cumpărături, să ducă poate maşina la o mică revizie înainte de drum.

Oare o fi grav? Poate nu. Mă sperii degeaba. Doar mă simt bine, am poftă de mâncare, nu am slăbit. Nu, ar fi culmea să am cancer. O să mă duc la Iaşi şi o să mă liniştesc. O să-mi iau concediu câteva zile, o să mă odihnesc, am muncit prea mult în ultimul timp. O să fiu mai grijulie cu mine. O să fac mai puţine gărzi, o să mă plimb mai mult.

Îşi făcu în drum spre casă cumpărăturile dar pe măsură ce trecea timpul gândul că acolo în măruntaiele ei e posibil să fie un monstru străin de ea şi care începuse deja să o devoreze devenea tot mai obsesiv. Ajunse acasă aproape tremurând. Dinu întârzia să vină.

Oh, dacă ar veni Dinu, dacă ar veni şi aş avea cu cine să vorbesc. Dinu o să mă ia în braţe şi o să mă liniştească, m-am speriat degeaba, acolo nu am niciun cancer, sunt prea tânără pentru asta.

Intră în biblioteca şi căută volumele ei de medicină. Bolile pancreasului. Multe. Unele mai rare, altele mai frecvente. Cele mai dese bolile inflamatorii şi temutul cancer. Lucrurile astea le ştia, le ştia din studenţie, dăduse atâtea examene şi în facultate şi după ce o terminase dar parcă pentru prima oară citea aceste capitole. Acum nu mai era un lucru abstract, de învăţat ca subiect de examen, acum era trupul ei, boala ei, viaţa ei.

Doamne, poate totuşi sunt speriată degeaba, poate e un chist simplu, sunt frecvente. Cancerul, Doamne, nu mă pedepsi, nu cancer, nu mie. Supravieţuire la un an 10%, la 5 ani aproape zero. Nu, nu poate să fie cancer! Şi Dinu nu mai vine, tocmai azi întârzie, azi. Dacă e cancer ce o să mă fac? Doamne, dă-mi putere să trec şi peste asta, să nu intru în panică, frica nu e bună la nimic, o să înnebunesc. Până nu ştiu sigur ce este mai bine să nu mă gândesc la nimic. Şi dacă o să mor? Doamne, nu

mă lăsa să mor tocmai acum, mai lasă-mă pe pământ câţiva ani, nici măcar la menopauză nu am intrat, încă mai văd să citesc fără ochelari. Doamne, lasă-mă lângă Dinu şi lângă ai mei încă o vreme. Am destul timp să mă duc dincolo şi ştii bine că nu o să mă mai întorc nicicând de acolo. Mai lasă-mă aici.

Îşi puse din nou paltonul, nu mai putea să stea singură în casă şi să aştepte. Se sui în maşină şi o luă spre cimitir. Cumpără un buchet de garoafe roşii şi o luă pe aleile deja cunoscute. Picioarele o purtau singure spre locul ştiut în timp ce privirea ei aluneca peste zăpada proaspătă, încă neatinsă, peste crucile stinghere, cenuşii.

Ce pustiu e azi. Oare aici voi veni şi eu în curând? În locul acesta bătut de vânt, la marginea oraşului, unde doar ciorile trec în fiecare zi? Nu se poate să se sfârşească totul aşa de curând. Toată viaţa m-am zbuciumat şi acum m-am aşezat şi eu şi mi-e bine. Nu vreau nimic mai mult decât să îmbătrânesc în linişte, nu vreau să mor. Mai lasă-mă, Doamne, mai lasă-mă pe pământ o vreme…

Se apropie de un mormânt îngrijit, pe o placă de marmură roz o fotografie, fiul ei:

FLORIN BALAN

născut 1983, mort 1995

ODIHNEASCĂ-SE ÎN PACE

Dedesubt, loc liber lăsat acolo pentru ea. Eva puse garoafele direct pe zăpadă, precum nişte lacrimi de sânge. Îşi strânse paltonul în jurul taliei şi rămase un timp uitându-se la fotografie. Începu să plângă încet, un plâns de descărcare nervoasă, de remuşcări, de regrete, un plâns suspendat între speranţa de a supravieţui şi aproape convingerea că nu face decât să se mintă pe sine.

Dragul meu Florin, mama o să plece pentru o vreme de lângă tine dar ştii bine că şi de la capătul lumii tot aici o să mă întorc într-o zi. Că va fi mâine sau că va fi peste cine ştie câţi ani, tot aici la tine mă voi întoarce. Niciodată, niciodată nu voi şti de ce şi cum şi dacă ce ni s-a întâmplat cu noi doi a fost din vina mea, din vina noastră, din voinţa lui Dumnezeu, dacă a fost predestinare sau a fost hazard, dragul meu, niciodată nu voi şti. Mă simt aşa de neajutorată şi de speriată şi ţie am venit să-ţi spun pentru că tu ştii mult mai multe decât mine acum.

Eu nu ştiu dacă în viaţa de acolo mă aşteptată cineva cu vreun

răspuns la întrebările mele sau dacă acolo va fi un mare întuneric, va fi nimic. Dragul meu, mi-e tare frică de moarte, mereu am crezut că se întâmpla asta doar altora. Dar ți s-a întâmplat și ție și o să se întâmple cu fiecare, rând pe rând. Toți trecem prin asta odată și odată numai că unii o luăm înaintea altora, tu înaintea mea și poate eu înaintea părinților mei, cât de nedrept. Dragul meu Florin, ce mult te-am iubit! Voiam să fac din tine un bărbat călit, puternic, pregătit să lupte în lumea asta așa de ciudatată în care te-am adus pe lume. Nu mi-a trecut niciodată prin minte că ai putea să mori. Am crezut mereu că tu vei fi acolo, mic, neștiutor, ascultător și mă vei aștepta pe mine să-mi trăiesc viața, paralel cu a ta, diferită de a ta, sperând că tu nu vei fi prins în hățișurile vieții mele, sperând că timpul se va opri pentru noi doi, că oricând mi-aș întoarce privirea te-aș găsi așteptându-mă în același moment și în același loc în care te-am lăsat ultima oară. Așa de puțin timp am stat noi doi împreună, dragul meu, ce rău îmi pare acum! Tu nu ai meritat asta din partea mea.

Nu știu de ce m-am născut așa naivă, nu m-am maturizat cu adevărat decât atunci când te-ai născut. Tu ai fost singurul lucru cu adevărat bun pe care l-am făcut în viața asta a mea. Să știi, dragul meu copil, a fost o vreme când am crezut că voi trăi o eternitate și că am timp pentru toate, că am timp să o iau de multe ori de la început până iese totul perfect. Perfecțiunea însă nu a mai venit niciodată. Am îmbătrânit, simț asta după suflet, după privire, după somn, după epidermă, nici nu mi-am dat seama când am trecut de la experiența de pentru prima oară în viață și deja mă gândesc uneori că e poate ultima oară când mi se întâmplă un lucru… Dragul meu, viața trece, se scurge precum nisipul în clepsidră și dintr-odată vezi că nu ți-a mai rămas decât un strop, aproape nimic. Schimbi fără să-ți dai seama moneda inocenței și curiozității cu cea a remușcărilor și a nostalgiei. Că trăiești mult sau puțin totul e relativ, până în cele din urmă finalul e același, toți suntem aduși la același numitor. Nu știu dacă înțelepciunea unui om trecut prin viață cu toate ale ei valorează mai mult decât clipa când tu, un copil, ai realizat că ești o entitate cu suflet de sine stătător care știe că pleacă pentru totdeauna de aici.

Dintre atâtea lumi posibile ne este dat să trăim aici, în acest timp, în aceste locuri care ne oferă așa de multe căi, așa de multe opțiuni încât avem impresia că putem alege ce ni se potrivește. Chinul este că tocmai această diversitate ne face viața mai amară pentru că nu ne putem

scuza nicicând că nu am avut alternativă! Şi uite aşa, suntem măcinaţi încă din tinereţe de incertitudinea că am fi putut alege de fiecare dată mai bine Dar de ce îţi spun eu toate astea?

Dragul meu, a mai rămas foarte puţin şi ne vom întâlni. Presimt asta. Dă-mi curaj, dă-mi putere să lupt, fii îngerul meu păzitor în războiul ce simt că o să vină peste mine şi mai întâi de toate iartă-mă pentru tot ce ţi-am greşit, dragul meu. Am nevoie de tine să pot lupta, am nevoie de binecuvântarea ta. Eu ştiu că tu mă aştepţi, tu ştii că eu o să vin în curând. Nu mi-e frică, mai degrabă aş spune că mi-e tare dor de tine şi de veşnicia ce ne va fi dat să o petrecem în doi. Cer numai o amânare de la Dumnezeu, atât. Dragul meu, nu mai ai mult de aşteptat, toată viaţa ta nu ai făcut decât să mă aştepţi să vin din drumurile mele, să cobor din lumea mea care ţie îţi era interzisă şi misterioasă şi nu înţelegeai nimic decât că mă răpeşte departe de tine.

Acum, o vreme o să mă zbucium, ştiu asta, dar va veni o zi în care o să mă aşez liniştită, împăcată. Viaţa a fost pentru mine o aventură minunată şi nu regret nimic. Am lăsat toate lucrurile importante să mă atingă în permanenţă căci importantă într-o viaţă este bucuria şi tristeţea, iubirea dar şi ura, frumuseţea dar şi urâţenia, durerea dar şi plăcerea. Trebuie să ai parte din fiecare câte puţin ca să le poţi preţui, căci toate au un rost al lor. Când o să plec pentru întâlnirea noastră o să plec cu ele dincolo şi o să ţi le ofer în dar precum altă dată îţi aduceam braţele pline cu jucării.

Dragul meu, să fii acolo, mi s-a făcut aşa de tare dor de tine…

Acum plângea în hohote, oricum nu era nimeni să o vadă, să o ştie şi chiar aşa să fi fost nu-i mai păsa. Până la maşină se linişti.

Nu, cred că e doar o sperietură, cine ştie de când am eu chestia aia acolo şi acum am intrat în panică. Şi apoi ulcerul a fost ulcer, ştiu sigur, mi s-a confirmat la endoscopie, am motive de durere şi cu atât de mult stres cum să-mi treacă boala? Nu, e o sperietură şi atât. O să mă duc luni în Iaşi şi o să fie totul bine.

Când intră în casă simţi miros de friptură de pui. În bucătărie Dinu felia câteva roşii pentru salată.

— Unde ai fost, iubire, ţi-am găsit doar mesajul pe mobil că mă aştepţi urgent acasă. Şi eu vin cu sufletul la gură şi tu? Ia zi, mă înşeli

cu vreun iubit de la sala de sport, vreun tânăr musculos? Cine mi te-a furat?

Eva nu râse ca de obicei, îşi dezbrăcă încet paltonul, neştiind cum să înceapă discuţia.

— Am fost azi la Doctorul Dragoş, aşa cum ţi-am promis.

— Şi?

— Şi nu e bine.

— Nu se poate, zi-mi. Se aşează lângă ea, lăsând baltă toată treaba începută. Ce nu e bine, zi-mi!

— Nu mai am ulcer, s-a vindecat.

— Atunci e bine.

— Ba nu e bine deloc.

— Să nu-mi spui că o să avem un bebeluş mic la vârsta noastră. De asta îţi este greaţă dimineaţa?

— Nu, nu sunt însărcinată, cred că am cancer.

— Hai fugi, e una din glumele tale. Aşa îţi mai place să bagi omu-n sperieţi! Şi vru să se ridice şi să-şi continue de tăiat roşiile.

— Stai jos, lângă mine. Se uită la el direct în ochi, şi ochii ei nu minţeau. Cred că nu e bine deloc, dragul meu. Chiar am o tumoare pancreatică destul de mare. Îţi vine să crezi? O am acolo de cel puţin câteva luni şi nu am simţit nimic. Am văzut-o şi la ecograf, nu e minciună, crede-mă. Dar să nu fii speriat, uite, luni la prima oră am programare în Iaşi în clinica de gastro, a vorbit Dragoş cu profesorul, mă aşteaptă, poate o să stau câteva zile acolo pentru investigaţii. Să mergi cu mine, nu pot să merg singură.

— Cum ai putut să crezi că te-aş lăsa singură? Prostuţa mea dragă, sunt aici, uite-mă. Până la capătul pământului merg cu tine. Nu te nelinişti, o să fie bine.

Glasul lui avea un tremur abia perceptibil. Un străin nu l-ar fi sesizat, dar Eva era soţia lui, nu avea cum să nu-şi dea seama.

— Uite, am văzut că ai luat pulpe de pui şi le-am gătit aşa cum îţi plac, în sos de lămâie la cuptor. Cartofii sunt gata fierţi. Hai, nu pot să te văd aşa, hai, du-te şi te dezbracă şi hai la masă. Luni dimineaţă o să mergem şi o să ştim mai exact care-i situaţia. Uite, dacă vrei căutăm pe internet să vedem ce noutăţi mai găsim.

Eva era descumpănită. Nu-i era foame dar nu voia să-i strice plăcerea lui Dinu care aşa de rar se apuca de bucătărit şi ca orice bucătar de ocazie voia să fie apreciat. Apoi era destulă disperarea ei, la

ce bun să-i strice toată plăcerea acelui bărbat minunat doar pentru o presupusă boală. El nu pleca nicăieri, o să stea lângă ea, cu bune şi rele deopotrivă. Dacă aveau să treacă prin clipe de deznădejde atunci era bine să le amâne cât mai mult şi să prelungească această plăcută armonie care a existat încă din prima clipă între ei atât de firesc, fără nicio încrâncenare, de parcă acea Evă era făcută chiar din coasta acelui bărbat.

— Ce facem în seara asta, mai mergem la concert? întrebă Dinu.

Eva ezită un moment. Nu mai fusese de ceva vreme la concerte deşi mereu îşi propunea asta. În ultima stagiune fusese doar de câteva ori. Oare de ce? Probabil pentru că mereu îşi spunea că filarmonica va fi acolo, nu va dispărea niciodată, că filarmonica va cânta în fiecare vineri. Nu i-a trecut niciodată prin minte că săptămâna viitoare poate nu va dispare filarmonica dar nu o să mai existe nicio Evă care să meargă acolo. O luă un fior rece pe spinare.

— Mergem, cum să nu mergem?

S-au dus împreună, aşa cum mergeau de obicei. Se cânta într-adevăr unul din concertele pentru pian şi orchestră de Rahmaninov. Stăteau tăcuţi unul lângă celălalt. Nu au discutat nimic despre boala Evei şi nici despre altceva. Nu ştiau despre ce ar putea vorbi dar voiau să păstreze cât mai mult timp posibil starea de normalitate.

Seara s-au băgat în patul din lemn masiv al dormitorului, unul în braţele celuilalt de parcă ar fi vrut să se ascundă acolo de ochii i iscoditori ai morţii. El o sărută cu duioşie pe față, pe umerii amândoi, îi sărută îndelung mâinile una câte una, nu cu pofte bărbăteşti ci cu un soi de pioşenie şi de dăruire totală, de mulţumire că ea există şi că este încă acolo, lângă inima lui. Eva era cea mai minunată femeie pe care a cunoscut-o în viaţa lui. Era o femeie pe cât de delicată pe atât de puternică. Admira la ea totul, grija ei deosebită pentru el, pentru casă şi pentru ea însăşi care nici pe departe nu se putea numi egoism. Îi plăcea cum se îmbracă, cum îi miroase pielea, cum îşi aranja părul, cum vorbea, cum tăcea. Îi plăceau ochii ei şi privirea cu care îl privea doar pe el. Îi plăcea duioşia ei, fineţea ei, îi plăcea cum gândeşte, îi plăcea ceea ce spune de fiecare dată, modul ei de a găsi cuvinte potrivite în orice situaţie şi pentru oricine îi cerea sprijin. O admira pentru felul ei unic de a putea fi independentă şi totuşi atât de legată de el, o admira pentru răbdarea ei, o admira pentru felul cum îşi trăia

viaţa separat de el sau împreună cu el. Ascultau adesea muzică, se plimbau amândoi prin magazine alteori doar discutau, lucruri atât de simple dar cu care ea ştia să clădească liniştea şi fericirea lor. Şi pentru că această femeie îl alesese tocmai pe el, Dinu se considera cel mai norocos bărbat din lume.

— Ţine-mă în braţe, Dinu, mi-e aşa de frică. Ce – o să fie cu mine?

— Taci, zise el şi o luă la piept şi o ţinu aşa toată noaptea strâns, mângâind-o, de parcă gestul ăsta ar fi putut să o salveze de orice teribilă şi presimţită suferinţă viitoare. Ce liniştită, ce banală părea să fie dimineaţa acelei zile iar acum parcă trecuse o veşnicie peste ei.

Luni s-au trezit devreme şi au pornit la drum. În două ore erau în Iaşi, profesorul îi primi imediat. Ascultă povestea Evei şi spuse ceva ce hotărâse desigur de dinainte.

— Doamnă doctor cred că e mai bine să rămâneţi aici pentru câteva zile. O să reluăm toate analizele în clinică şi o să vedem despre ce e vorba.

— De acord.

— Secretara o să vă arate unde să mergeţi.

Au ieştit fără să spună nimic. După formalităţile de rigoare, Eva era în ţinută de spital, de data asta ca pacientă, ciudat sentiment pentru ea. De când era medic stătuse zile şi nopţi în spital dar postura de pacienta o incomoda. Spitalul i se părea dintr-odată ceva străin şi apăsător. Secretara o conduse:

— La salonul 5, acolo îşi pune domnul profesor pacientele dar de dumneavoastră se va ocupa doamna doctor Bodea.

— Mulţumesc frumos.

Dinu intră şi el în salon, o conduse până la singurul pat rămas liber, aproape de geam.

— Poate ar fi trebuit să luăm o pătură mai groasă de acasă pentru tine, tu eşti friguroasă, să nu răceşti aici. Uite, la asta nu ne-am gândit.

— Poate că nu o să stau prea mult şi vin repede acasă.

— Oh, de-ar da Dumnezeu să fie aşa, sper că nu o să te ia de material didactic pentru studenţi.

— Ei, măcar să fac un serviciu complet medicinii. Tu nu ştii cum e în clinici? Să vezi ce trăsnăi o să le povestesc eu studenţilor. Şi făcu o mutră de ştrengăriţă atât de cunoscută lui încât el se linişti

spunându-şi că ea nu e speriată, că e mai bine să se frământe el decât să o vadă pe ea îngrijorată. O ştia aşa de bine pe femeia aceea pe care o iubea nespus de mult şi mai ştia că între ei nu pot fi secrete şi că vor doar să se menajeze unul pe celălalt, atâta tot. Între ei nu a fost loc niciodată de minciună şi nu o vor lăsa nici acum, oricât de crud ar fi adevărul. Aşa şi-au promis odată, aşa au trăit până acum, aşa vor trăi şi de acum înainte.

În salon au început să vină studenţi, rezidenţi, stagiari. Asistenta se pregătea de recoltat analize.

— Eu zic să te întorci acasă, să ai grijă de tine, am să te sun în fiecare seară. Nu cred să dureze mai mult de două – trei zile.

— Dacă e vreo problemă, dacă ai nevoie de ceva mă suni şi vin imediat.

— Ştiu. Dar nu-ţi face griji, mă descurc, hai du-te că uite, văd că au deja treabă cu mine. Să nu uiţi să uzi florile.

— Nu-ţi face griji pentru casă. Nu uita că te iubesc, iubire.

— Şi eu te iubesc, dragul meu. Îşi trecu mâna prin părul lui, pe lângă tâmplele puţin albite atât de dragi ei şi se uită la faţa lui ridată de parcă ar fi fost ultima oară când îl vedea şi ar fi vrut să şi-l imprime pe retina până în cele mai mici delalii. Nu te mai conduc, e frig şi o să răcesc. Să ai grijă la drum, să mergi încet, să mă suni când ajungi, să ştiu că eşti bine. Nu uiţi, un bip.

— Un bip când ajung, să trăiţi, am înţeles.

El îi prinse uşor mâna, ar fi vrut să o mai sărute dar i s-ar fi părut prea exagerat de faţă cu atât de multă lume, aşa că îşi ţinură un timp vârful degetelor unele între altele, ca un sărut simbolic de bun rămas. El plecă, ea se duse spre asistenta care o aştepta să-i recolteze analizele de rutină. După ce termină şi cu astea Eva se băgă în pat tristă şi se uită îndelung pe fereastră. Afară ningea încet, liniştit. Îşi aduse aminte de o poveste citită de mult, povestea celor două broscuţe. Amândouă ţopăiau prin grădină până când au ajuns pe o frunză pusă pe o oală cu smântână. Au căzut amândouă în ea şi au început să dea din lăbuţe. După un timp una a zis:

— Eu o să mă las la fund, sunt prea obosită, mai bine să mor odihnită căci orice efort e în zadar!

A doua zise:

— Nu, eu o să lupt până la ultima suflare, nu se poate, trebuie să ies de aici cumva. Continuă până peste puteri să dea din lăbuţe. Într-un

sfârşit, epuizată, mai să se lase şi ea la fundul vasului, simţi sub picioruşe ceva tare, pe care putea să stea. Smântâna se transformase în unt iar broscuţa reuşi să sară afară din vas.

Aşa o să fac şi eu, o să lupt, o să merg la cei mai buni specialişti, o să mă operez de o fi nevoie, o să înghit orice, o să îndur orice dar o să trăiesc. Nu voi pleca din viaţa asta fără luptă.

doi

În aceeaşi zi, câteva ore mai târziu, profesorul o chemă şi îi repetă ecografia.

— Va trebui şi o nouă endoscopie, să vedem cum evoluează ulcerul şi poate să luăm o biopsie din zonă dacă va fi nevoie.

Eva era de acord cu orice i se propunea. Acceptă şi această menevră incomodă pentru ea dar voia să termine cât mai curând investigaţiile şi să ştie despre ce e vorba căci incertitudinea i se părea cel mai greu de suportat. Nu mai făcea mofturi, nu avea timp de pierdut.

Reîntoarsă în salon văzu doi tineri elevi la liceul sanitar care s-au retras lângă patul ei doar pentru că era ceva mai izolat de restul salonului. Vorbeau între ei şi Eva trase cu urechea:

— Iar a intrat nasoala aia în salon.

— Vad, iar se ţine după tine.

Eva se iută instinctiv spre uşă şi acolo văzu o fetiţă simpatică, puţin obeză şi care vădit stingherită îşi cauta treabă.

Asta o fi nasoala? Pare atât de singură şi de nesigură, sărmana fată. Se vede că este îndrăgostită după cum priveşte în jur, după cum se mişcă. Mie mi se par cu toţii nişte copii. Dar probabil că mă înşel. Au şi ei univerul lor de sentimente şi trăiri care îi preocupă şi pe care ei de abia îl explorează. Vor înţelege în timp că nimic nu e ca în poveşti, vor avea timp pentru asta întreaga lor viaţă. Ce ştiu ei despre dragoste la vârsta asta? Ce ştiu oare băieţii aceştia doi ce este într-un suflet de fată? Nu ştiu nimic dar poate că ştiu totul, poate că ne naştem cu esenţa tuturor sentimentelor în noi dar în timp ele se diluează, se amestecă, se îndepărtează de originea lor divină, devin mult prea umane, mult prea imperfecte.

Ghemuită în patul de spital, în aşternuturi mirosind a sodă de

rufe, Eva se uita pe ochiul de geam la copacii plini de chiciură şi la vrăbiuţele zgribulite pe crengi. Gândurile au început să-i zboare fără voie înapoi în timp, la vremurile când şi ea era doar o copilă precum tânăra ce tocmai intrase în salon. Eva se cufundă în trecut pentru un timp, parcă se vedea pe ea, în adolescenţă şi se privea cu nespusă duioşie. Îşi amintea de ziua de sfârşit de liceu. O plictiseală amestecată cu un soi de tristeţe sau poate un sentiment straniu de ceva iremediabil pierdut îi umplea atunci inima.

Oare când au trecut atâţia ani? Şi ce-am făcut eu în tot acest timp? Da, nimic nu o să se mai compare în viaţă cu clipele acelea unice în care mă simţeam aşa de importantă şi în egală măsură de înspăimantată de ce avea să vină. Presimţeam că a trecut vremea inocenţei. Eram uşor confuză, nu ştiam care va fi viaţa mea viitoare dar mă săturasem de profesori şi de aceiaşi colegi, de uniformă, de pămblicuţă, de politeţea forţată, de supravegherea atentă ca nu cumva să o luăm razna cu simţurile noastre de animale tinere şi cu carne fragedă. Asta se rapeta an de an cu fiecare generaţie. Profesorii o ştiau, trecuseră de atâtea şi atâtea ori prin asta dar noi eram întâia şi ultima dată în această postură. Nimic nu o să se mai compare în viaţă cu sentimentul acela că cineva veghează asupra ta şi că tu pur şi simplu nu trebuie decât să fii cuminte, să faci ce ţi se cere, nu trebuie să gândeşti sau să te frământi prea mult şi obţii cam tot ce orizontul minţii tale de atunci consideră important: iubirea părinţilor, un loc la o facultate adică o slujbă sigură şi o leafă pe mai târziu nici mai mare nici mai mică decât a celorlalţi, un fel de colac de salvare într-o lume care ţi se pare perfectă pentru că nu ai ochi decât pentru ea şi nici nu-ţi imaginezi că se poate trăi şi altfel. Pe atunci eram atât de convinsă că fericirea este foarte aproape şi că e ceva aşa de uşor de avut. E destul să întinzi mâna şi nu îţi lipseşte mult să atingi fericirea. Nu ai niciun termen de comparaţie, totul e încă la nivel de ideal, încă nu ai nicio grijă, tragediile sunt doar în romane şi nu pot să aibă legătură cu viaţa ta. Mi-au trebuit mulţi ani până să înţeleg că în lumea asta există multe lumi şi multe scenarii posibile doar că noi nu ştiam asta.

Ultima zi de şcoală, da, îmi amintesc aşa de bine totul, printr-o nu ştiu ce coincidenţă banchetul de sfârşit de liceu a fost programat în aceeaşi seară. Nu atât ultima zi de scoală cât mai cu seamă petrecerea de sfârşit de liceu ne-a făcut să realizăm că devenisem maturi. Magda, da oare pe unde o fi ea acum? În fiecare generaţie trebuie să fie o Magda:

frumoasă, emancipată, mis boboc, curtată de toţi băieţii mai mari sau mai mici, da, Magda era atunci divină: rochie roşie ca focul cu spatele gol, pielea fină, trup zvelt, un păr blond auriu în cârlionţi obraznici, ochi verzi şi buze date cu un ruj în culoarea rochei, toţi ochii bărbaţilor erau asupra ei încât la un moment dat a fost condusă acasă şi invitată să-şi schimbe ţinuta cu ceva mai decent – spre satisfacţia profesoarelor, a mea şi probabil a celorlalte fete cuminţi.

Nu ştiu dacă prin structura fibrelor din care sunt eu făcută sau prin educaţia primită m-am simţit totdeauna mică şi neînsemnată. Aşa mă simţeam eu atunci: imperfectă şi prostuţă înconjurată de colegi plini de personalitate şi tupeu. Eu, urâţică şi neîndemânatică între o mulţime de fete frumoase şi care ştiau care e diferenţa dintre băieţi şi fete dar mai ales ştiau secretul cel mai mare al vieţii: cum se cuceresc băieţii! Acum îmi dau seama că e vorba de instinct, nimic mai mult, lucrurile astea nu se învaţă, trebuie să ai conexiuni interioare cu primitivul din tine şi să nu ţi-l înăbuşi tu sau cei din jurul tău. Dar pentru mine atunci cum se cuceresc băieţii trebuia să fie ceva ce mama a uitat să mă înveţe şi oricât m-aş fi străduit şi oricât de cuminte aş fi fost mama tot nu mi-ar fi arătat. Sau mai bine zis cu cât eram mai cuminte cu atât mama era mai lipsită de griji.

Visam cu ochii deschişi la momentul când bărbatul teribil de frumos, manierat şi elegant, cult şi cu personalitate o să se îndrăgostească de mine. Totul era într-un fel destul de imprecis formulat în mintea mea dar eram sigură că el o să mă ia de mână şi nu o să-mi mai dea drumul niciodată. Visam asta şi noaptea, cu capul între perne, visam iubitul meu venind tandru şi dulce iar dimineaţa mă trezeam cu o apăsare în piept şi o senzaţie de dor nedefinit. Ăsta era secretul meu, nu vorbeam cu nimeni, mă mulţumeam doar cu micile comentarii între noi, fetele şi eventual coate cu subînţeles: uite-l că vine, se uită oare la mine? Uneori mă gândeam că nu contează prea mult cine va fi ci mai degrabă eram speriată de ideea că nu va fi nimeni să mă iubească şi pe mine. Cât despre ce urma să fie după iubire… era o nebuloasă dar problema asta nu mă îngrijora, eram sigură că iubitul meu va şti totul, va face totul, eu trebuia doar să fiu cuminte, să mă port frumos, să fac ceea ce mi se cere şi viaţa mea va fi cu adevărat una fericită.

Oare de ce băieţii aceia doi au fost aşa de răutăcioşi cu sărmana copilă? Oare aşa sunt băieţii la vârsta asta sau doar vor să braveze? Şi fata aceea părea aşa de timidă şi de nevinovată şi nici nu era urâtă.

Ce-or fi avut ei de împărțit? Și eu am trecut prin astea, le știu pe toate. E greu să te desparți de copilărie. Ce vârstă delicată, ce naivitate, câtă sinceritate și câtă suferință la un loc.

Trecuse de prânz și tinerii au plecat la casele lor. Celelalte bolnave tăceau fiecare în patul ei, cu gândurile ei. În salon începuse să se lase deja întuneric, cerul era plin de nori negri ce prevesteau ninsoare. Eva închise ochii și continuă să-și depene în memorie alte și alte amintiri. În felul acesta reușea să păcălească timpul și ea își îndepărta gândul pentru o vreme de la boala ei. Îi făcea bine să se gândească la anii ei tineri, pe atunci se credea nemuritoare sau cel puțin nu accepta că va veni o zi când va începe să moară pentru că nimeni nu moare dintr-odată, așa cum ne închipuim, murim încetul cu încetul cu mult timp înainte de ultima răsuflare, atunci când începem să uităm cine suntem și cine am fost noi cu adevărat.

La terminarea clasei a VIII a am plecat într-o tabără la munte. Profesoara care ne însoțea pe noi cei câțiva olimpici merituoși, doamna Ilaș, era o femeie încântătore. Profesoară de limba engleză. Mi-a plăcut nespus de mult de la prima vedere: cochetă, frumoasă, spirituală. Cred că a fost prima oară când cineva mă trata ca pe un adult și vorbea cu mine, acolo, pe peronul gării, ca și cum aș fi fost cel mai important om de pe pământ. Mi-am zis atunci că așa o să fiu și eu când o să fiu mare: exact ca ea. Mi l-a prezentat pe Adonis, fiul ei, licean deja trecut în anul III. Și minunea s-a produs: am rămas iremediabil și definitiv îndrăgostită de acel băiat. Îl văd și acum: blond, cu ochi albaștri, cu un ten fin, cu puf de mustață abia mijind, înalt, alură sportivă, îmbrăcat haios în blugi și tricou cu imprimeuri cauciucate, atât de rare și de aceea atât de speciale în vremurile acelea. Ei, bine, Adonis era perfecțiunea întruchipată în chip de bărbat. Se purta cu mama lui foarte galant, avea grijă de bagaje, de bilete, ca un adevărat protector al ei. Nu știam că pentru a te îndrăgosti îți trebuie mai mult de câteva secunde. Fără să-ți dai seama te comporți nefiresc, îți ard obrajii, te fâstâcești, nu știi ce să spui și care mai este naturalul tău. Așa eram eu atunci pentru întâia oară în viață, nimeni nu-mi spusese cum o să fie și mă simțeam atât de jenată de ce mi se întâmplă. Am făcut cunoștință, am întins ușor mâna și de-abia ne-am atins vârful degetelor:

— Eva.

— Ado.

Asta a fost tot. Multă vreme nu mi-a fost clar de cine mă îndrăgostisem mai tare: de mama cu care am petrecut două săpătămâni la munte şi care m-a alintat tot timpul încât deja mă simţeam o noră în toată regula sau de fiul ei cu care am schimbat doar două cuvinte dar pe care începusem să-l simt foarte intim legat de sufletul meu. A diseca primul fior al iubirii nu e posibil. Îmi dau seama că şi acum, după atâţia ani el nu a dispărut de tot. Doar raţiunea este cea care realizează imposibilul pentru că dacă printr-o minune Ado ar fi aici, acum, dacă el ar veni şi m-ar vrea cu el aş lăsa totul şi aş merge. Indiferent unde şi pentru cât timp. Nu m-aş gândi niciun minut dacă pierd sau câştig. Nicio altă legătură ulterioară nu mi-a mai lăsat această cicatrice definitivă în suflet. Poate că de aici au pornit toate bunele şi toate relele care mi s-au întâmplat întreaga mea viaţă. Din acea clipă de miracol al primei iubiri, întotdeauna perfectă, întotdeauna interzisă. Ţin bine minte, mi s-a întipărit totul în memorie până în cele mai mici amănunte.

O vreme am mers cu o locomotivă cu abur. Fumul se dispersa în rotocoale mici pe fondul unui cer de un albastru ireal. Eu mă uitam pe geam şi vedeam delfini plutind în ocean, căluţi de mare, meduze, păsări, frunze, toate apăreau şi dispăreau într-un miros de fum specific. Doar iubirea poate să te facă să vezi şi să simţi toate astea dintr-un fum negru şi înecăcios, nimic altceva. Până în ziua de azi mirosul de tren şi fumul de cărbune îmi evocă în memorie acea zi, acea primă iubire. Oh, dulci speranţe când întoarsă din tabără am fost invitată la doamna profesoară să îmi dea nişte cărţi în engleză. Nu ştiu cât îmi venea mie să citesc dar gândul că o să-l văd din nou era ceva mai necesar decât aerul. M-am trezit dis-de-dimineaţă de parcă lucrul pe care urma să-l fac era de importanţă extremă şi ca o veritabilă mica femeie îndrăgostită mi-am probat toate cele trei rochii, adică toată garderoba mea de atunci, şi mi-am pieptănat în fel şi chip părul, oricum eram nemulţumită de mine. De câte ori văd în filme aceeaşi scenă repetându-se obsedant îmi spun că eu am inventat-o cu mult înainte, de pe timpul când doar instinctul de-abia înmgurit mă învăţa ce să fac. Mama nici nu bănuia unde-mi stătea capul şi gândurile, vizita mea la o profesoară i se părea fără prea mare importanţă. Aş fi vrut să o rog, să o implor să mă ajute, să-mi ia cel puţin ceva nou de îmbrăcat dar nu am îndrăznit, aşa ceva pur şi simplu ieşea atunci din orice norme de comportament iar mama ar fi luat-o ca pe o obrăznicie. În mod sigur prima iubire e un mare păcat şi ea trebuie reprimată de adulţi! Aşa că am decis să o iau pe cont propriu sigură de

justiția divină și sigură că iubirea mea nespus de puternică undeva, în eter, va avea o putere magică și îl va face să se îndrăgostească într-o bună zi inevitabil de mine iar dragostea noastră va dura până la sfârșitul lumii. Așa scria în cărți: dragostea mișcă soarele și celelalte stele pe cer, eram sigură că e adevărat de vreme ce scria acolo negru pe alb. Și iată-mă, ora 8, 30, penibilă oră de a deranja pe cineva acasă, numai că ceasul inimii mele deformase și bunele maniere și spațiul și timpul. După primul clinchet la sonerie îmi deschide el, somnoros, în pijamale, cât de drag mi-a fost de el atunci, în clipa aceea. Adonis se uită la mine ca la o stafie apoi strigă un:

— Maaamaaa!... și se duse în patul lui să doarmă mai departe somnul dulce al vacanței de vară.

Mama apare și ea în pijamale, ciufulită, Doamne, ce jenă pe capul meu, mă scuz că pur și simplu trebuie să plec devreme din localitate pentru două săptămâni și îmi cer scuze încă și încă odată pentru deranj așa de matinal dar răul fusese iremediabil produs: Adonis nu era lângă mine, nici nu mă luase în seamă, doamna profesoară era puțin contrariată, mi-a dat cărțile promise iar eu am plecat imediat, rușinată. Nu știu de am mai citit sau nu cărtile acelea, care or fi fost ele, știu doar că așteptarea a fost un chin. O săptămână, apoi alta de parcă nu se mai sfârșeau. Am telefonat să văd când pot să merg să restitui cărțile. La ora și la data hotărâtă m-am prezentat. Puțin fard și puțin ruj furat din poșeta mamei mă făceau deja să mă simt mai confortabil. El în schimb a rămas în camera lui cu ușa închisă și asculta muzică. Am tot întins discuția, am mai întrebat și de alte cărți, de alți autori, am servit dulceața și apa minerală cu guri prețioase însă degeaba, el nu s-a arătat. Așa că am plecat întristată dar din cenușă cumplitului eșec al acelor zile deja nădăjduiam să construiesc un altceva care să mă facă văzută, știută, iubită de el.

Începuse școala, noi doi învățam la același liceu și eu eram foarte entuziasmată în primele zile crezând că va fi de ajuns să ne întâlnim pe holuri și el să mă vadă și să-mi spună amical:

— Hei, ce mai faci? Nu vrei să ne întâlnim și să mergem în parc la o plimbare sau la discotecă? A venit și prima noastră întrevedere și el tot nu m-a văzut, nici măcar nu m-a salutat, eram pentru el o oarecare din primul an, o boboacă, am realizat asta dureros și destul de devreme dar ceva în mine mă făcea să mai sper. Nici nu-mi vine să cred că le-am trăit pe toate astea chiar eu. În fiecare vineri seară mergeam la concert

simfonic doar pentru că acolo în sală era şi el, speram din tot sufletul să mă vadă, să se întâmple minunea, să se îndrăgostească de mine. Nu o să ştiu niciodată dacă venea acolo pentru că îi plăcea muzica sau împins de la spate de ai lui, cert este ca ulterior, peste ani, în Iaşi, încercând să dau de el în sala de concerte nu l-am mai zărit niciodată sau poate sala era acolo mai mare şi eu nu reuşeam să-l găsesc, oricum clipele acelea erau mirifice pentru mine, eu şi Ado sub acelaşi acoperiş, ascultând aceeaşi muzică.

A mai trecut o vreme, care înseamnă poate un an sau poate doi, e atât de mult de atunci încât nu îmi mai este totul aşa de clar. Eu singură, aşteptându-l doar pe Adonis. El era alesul meu şi dacă aveam să învăţ bine aveam să ajung studentă şi speram că în Iaşi, acolo, amândoi fără părinţi în preajmă, amândoi majori va fi altfel. Da, asta era, trebuia să ajung şi eu studentă măcar de dragul lui. Adonis va avea într-o zi revelaţia că eu îl iubesc şi el va fi atât de mişcat încât o să-şi zică: Doamne, ce a fost cu mine de nu mi-am dat seama? şi o să-mi cadă în genunchi şi o să mă sărute şi o să mă ia în braţe şi o să mă ducă direct în Paradis. Cam aşa gândeam eu atunci.

Ţin minte că am început să ţin un jurnal în care scriam despre aceste vise stupide. Îmi imaginam că vorbesc cu Ado în fiecare seară. Orice făceam nu avea decât o singură motivaţie: Ado. Şi totuşi nu se întâmpla nimic. El era în ultimul an şi se pregătea să dea examene la facultate. Atunci am decis: o să-i dau jurnalul meu! Nu mai aveam timp de pierdut. O să-i dau jurnalul, el o să-l citească, o să vadă cât de mult îl iubesc şi o să aibă o revelaţie, o să se îndrăgostească ca un nebun de mine şi o să-mi jure iubire pe viaţă, o să mă aştepte să termin liceul şi să vin şi eu în Iaşi lângă el. Iarăşi speram. Da, asta era: eu nu-i mărturisisem nimic. De unde ar fi putut sărmanul băiat să ştie că îl iubeam într-atât? Aşa gândeam şi eram aşa de sigură de logica mea. I-am dat jurnalul cu rugămintea unui răspuns până a doua zi. Ce tupeu la mine! A doua zi a venit de parcă a trecut un secol sterp şi fără soare. Am reintrat în posesia jurnalului şi am căutat cu înfiorare ceva, un bileţel cât de mic lăsat acolo, scris cu mâna lui dar nimic. Am aşteptat telefon… nimic… a mai trecut o zi şi-o noapte şi în cele din urmă am sunat tot eu:

— Alo, Adonis?

— Da

— Eva la telefon, ce faci?

— Pregătesc niște teme.

— Ce părere ai despre ce ți-am trimis?

— Nici una, nu știu ce să-ți spun, nu mă așteptam la așa ceva, a fost o surpriză pentru mine… îmi pare rău, o să mă măi gândesc…

Nu avea rost să continui dialogul. Ce rușine: să mărturisesc iubirea mea unui băiat și el să spună în final că nu știe cum să procedeze. Îmi venea să fug în lume, să nu mai dau ochii cu nimeni. Nu știu cum se făcea dar niciodată niciunul din scenariile prevăzute în mintea mea nu voia să se întâmple. Trebuia să aștept și să schimb planul. Eram sigură că prin răbdare o să găsesc eu drumul bun spre inima lui Ado căci nu părea să-l preocupe nici vreo altă fată și asta mă făcea dureros să sper că poate și el ca și mine e îndrăgostit în taină de o fată, poate că fata aceea eram eu și nimeni alta iar el era doar un timid. Trebuia numai să găsesc un moment prielnic, poate ceva mai romantic…

Se înserase bine. Eva se ridică din pat și se apropie de fereastră. Parcă voia să vadă mai bine la lumina felinarelor fulgii de zăpadă, copacii, vrăbiuţele adormite pe crengi precum nişte fructe ciudate. Salonul în care stătea i se părea atât de nefamiliar ei şi nu o interesau discuţiile din salon unde celelalte paciente deja îşi povesteau fel de fel, ca în tren. Eva voia să fie cu ea însăşi, să se reculeagă, să-şi amintească de ea ca şi cum asta ar fi legat-o strâns de viaţă. Pentru că în ziua când va începe să uite cine este, atunci va începe să moară încetul cu încetul. Păstra în memoria ei cele mai vii culori, mirosuri, senzaţii şi sentimente trăite atunci, în anii aceia în care nimic nu părea să o sperie într-atât încât să o facă să renunţe la vis şi nimic nu părea să o zdruncine din rădăcini şi chiar de-ar fi fost să se întâmple asta oricum avea putere şi timp să prindă alte rădăcini în alt loc.

Adonis a intrat la facultate, trebuia să facă armata. Eu, o nimeni, o liceancă într-un grup de fete și băieți precum niște mieluți ieșiți pe imaș prima oară, îndrăznind să adulmece iarba și să se uite la cer nebănuind nimic din ce avea să vină pentru fiecare în ziua de Paște. Căci pentru fiecare exista deja un destin, asta aveam să-mi dau seama ani de zile mai târziu, noi însă nu-l știam pe atunci, știam doar că ne putem construi singuri un viitor nespus de frumos și mult mai bun decât al celor dinaintea noastră. Noi eram prima generație ce descoperise piatra filosofală și lumea avea să înceapă desigur de la noi.

El pleca în armată. În ziua aceea m-am plimbat singură pe străzi, nu aveam ce să caut în gară dar în mintea mea era ca și cum l-aș fi condus, ca și cum l-aș fi sărutat lung pe gură și i-aș fi spus că o să-l aștept. Pășeam pe aleile parcului, pe frunzele toamnei. Era o tristeţe atât de importantă pentru mine pentru că el pleca, eu aveam să rămân singură, nu ne făcusem încă niciun jurământ de credinţă eternă. Așa, păşind pe frunzele îngălbenite, mi-au venit în minte fel de fel de cuvintepe care aș fi vrut să i le spun. M-am întors acasă în camera mea și am scris prima poezie de dragoste.

Știu, iubitul meu iubit.
Sunt o omidă, urât chip!
Îți răscolesc în noapte gândurile
Și ziua prin grădină rândurile
Dar am să plec, nu îți fă griji.
Chiar mâine o să plec
Pe geam afară
Într-o cu totul altă țară.
Acolo voi fi fluture
Și prinsă de fiori
O să mă îndrăgostesc
La întâmplare și agale
De un copac cu flori
Și de o lumânare.

Când va sfârşi vacanţa mare
Cu aripi arse ca de soare
Am să mă-ntorc în casa ta
Și-ai să mă prinzi într-o basma.

Acum când știi
Ce sunt
Și ce voi fi
Mă vei lăsa să plec
Aiurea în pustii?

Pe lângă ea am mai scris încă o mulţime, una după alta. Oare pe unde le-oi fi rătăcit? Trebuie să fie în sertarul cu albume. Poate o să-mi fac timp să le caut când mă întorc acasă, să le recitesc.

Da, ca întotdeauna, eu trebuia să fac ceva ce nu a mai fost făcut de nimeni Pentru că el nu trebuia să mă uite în cele nouă luni mi-am zis că o să-i scriu, să-l uimesc cu ceva deosebit. I-am scris în fiecare săptămână câte o poezie doar că în josul paginii uitam să semnez. Era nevoia mea de a-mi povesti iubirea amestecată cu jena de a o face prea direct. A mai trecut un an. Vară pentru amândoi. Ado s-a întors din armată dar niciun semn de la el. Niciun cuvânt despre poezii, nicio declarație de dragoste. Știam că îi place să asculte muzică până târziu în noapte. Mi-am luat din nou inima în dinți și am sunat:

— Adonis?

— Da

— Eva la telefon… aș vrea să stăm de vorbă.

— La ora asta? E miezul nopții! răspunsul lui era evident urmarea supărării că l-am întrerupt de la ascultatul muzicii, nimic mai mult.

— Acum, dar nu la telefon.

— Adică?

— Adică aș vrea să mă întâlnesc cu tine.

— Unde?

— Pe blocul turn. Era singurul lucru care mi-a venit atunci în minte. E deschis sus, așa că te aștept acolo să vedem orașul noaptea.

Probabil că uimirea lui și îndrăzneala mea au fost așa de mari încât nu a avut vreme să zică nu. Instinctiv, pe asta și mizasem. Poate că a fost și curiozitatea la mijloc. În noaptea aceea a venit la întâlnire. Era senin, stelele erau tot acolo unde erau dintotdeauna, mirosea a iunie, a trandafiri, eram sigură că a venit vremea noastră. Eram sus pe un bloc turn în miez de noapte, amândoi în trening, fugari de acasă în timp ce ai noștri dormeau liniștiți. Amândoi cu conștiința că păcătuim în clipele acelea. Am tăcut o vreme.

— Ce aveai să-mi spui?

— Nimic, voiam doar să te văd.

Am tăcut un timp cât infinitul. Apoi el m-a sărutat. Sau poate eu pe el. Nu prea aveam ce să vorbim și era mai simplu să umplem tăcerea cu un sărut. Eu mă gândeam că deja mă iubește și că dacă nu mă iubește atunci sigur o să-l vrăjească sărutul meu. Am stat acolo până când la orizont au început să se vadă primele linii vișinii de lumină, semnul că trebuie să plecăm. Ne-am despărțit fără să ne spunem nimic, el a rupt din fața blocului un boboc de trandafir pe care mi l-a întins. Asta a fost

tot. Aproape nimic. O iubire fără iubire. Au fost anii în care doar am explorat sentimentul iubirii, i-am format vad în sufletul meu, un vad prin care speram să curgă într-o zi un fluviu adevărat.

Adonis nu m-a mai sunat nici a doua zi așa cum sperasem eu și nici altă dată. Telefonul ardea dar nici eu nu am mai avut îndrăzneala să sun. Era deja prea mult pentru orgoliul meu rănit a doua oară. Inima mea era convinsă că el mi-a citit poeziile acelea cu emoții tainice și că doar nu a avut curajul să-mi vorbească despre asta. Așa aș fi crezut și azi dacă o stranie coincidență nu mi-ar fi revelant adevărul. Pur și simplu s-a întâmplat pe plaja Costineștiului un an mai târziu. Proaspătă intrată la facultatea de medicină eram într-un grup de studenți și povesteam fiecare despre lucruri ciudate trăite în viața noastră. Unul din băieți a început să povestească atunci o poveste ciudată din armată despre un coleg botoșănean care primea săptămânal scrisori cu poezii de iubire nesemnate și pe care el le citea întregului pluton cu glas tare și toată lumea se amuza deși poate nici nu înțelegea mare lucru din asta nimeni. Eu am avut atunci o strângere de inimă. Știam cine e băiatul, știam și fata cine era, știam că o dantelărie prețioasă fusese aruncată la lada de gunoi. Eram din nou o caraghioasă în propriii mei ochi. Unde greșisem? Cum de ajunsesem atât de ușor în fața plutonului de execuție? Și la urma urmei ce era de râs în poeziile acelea?

Anul 1978, toamna, mă găsea studentă la medicină. Eroina familiei, intrată în prima sesiune. Ai mei au făcut un împrumut la C.A.R. să mă îmbrace cât de cât onorabil, să îmi cumpere cele necesare și uite așa cu o valiză imensă și sumedenie de papornițe m-am instalat în căminul studențesc 1 Mai. Desigur că mă așteptam să găsesc în naivitatea mea incurabilă un fel de hotel de cinci stele. Când colo o atmosferă ca de închisoare, o cameră mică și ponosită, dulapuri vechi, paturi de cazarmă și după ce am stat la rând o oră am primit și cazarmament: cearșafuri, pătură de spital, un covor de iută uzat și o perdea cârpită. Cum era și tradiția boboacele stăteau la ultimul etaj câte 5 în cameră. Cele din anul VI stăteau la parter, 3 în cameră. Nu aveam voie să comentăm. Eu oricum eram așa de deznădăjduită încât nu mă vedeam ajunsă în anul VI, erau așa de mulți ani la mijloc încât era o eternitate. Căminul de fete era numai de fete, adică nici măcar tații nu puteau intra acolo. Ei așteptau frumușel la poartă. Mama nu a stat prea mult cu mine sus, s-a uitat la colegele mele de cameră, figuri noi, speriate și ele ca și mine probabil dar mie mi se părea atunci foarte ciudate și

răuvoitoare încât după ce am condus-o pe mama m-am ascuns în W.C. Şi am tras un hohot de plâns bun: eu venisem în Iaşi să-l caut pe Ado, dădusem la medicina, o aşa de grea facultate, alesesem căminul 1 Mai pentru că Ado stătea foarte aproape pe Copou în gazdă şi cu toate astea cu ce m-am ales? Toate visele mele au devenit dintr-odată cenuşă. După o vreme supărarea mi-a trecut, colegele mele erau nişte fete de treabă, speriate şi ele ca şi mine. Eu reuşisem destul de repede să trec de la nevoia de solitudine la sociabilitatea firească şi toleranţa necesară traiului în comun. Am început să cunosc Iaşul încetul cu încetul, din aproape în aproape. Duminica ieşeam la plimbare prin Copou şi prin centrul oraşului, începusem să merg cu fetele prin discoteci, când la ale medicinei, când la cele ale politehnicii sperând că el va fi acolo şi mă aşteaptă să vin. Pană când într-o zi l-am văzut pur şi simplu pe stradă. Era prima iarnă în Iaşi. Adonis, elegant, cu mantou lung şi un fular alb în jurul gâtului, cu plete blonde pe spate, îmbujorat de ger sau nu numai, ducea de după umăr foarte tandru o frumoasă colegă de la facultatea de farmacie. Poate că nu râdeau şi poate că nici nu erau veseli dar mie aşa mi-au rămas pe retină cei doi, de parcă ar fi vrut să-mi facă în ciudă. Precum o statuie am rămas nemişcată în mijlocul străzii. Trecuseră mai bine de 5 ani din ziua când l-am văzut pe peronul gării întâia oară în viaţa mea şi mă îndrăgostisem nebunşte şi inconştient de un om pentru care eu eram de fapt o oarecare, o nasoală. Era prima mea înfrângere din viaţă, poate tocmai de aceea atât de greu de suportat. Ceva s-a rupt în mine, parcă am murit şi totuşi trăiam şi, culmea, nimeni nu-şi dădea seama că mie tocmai mi s-a întâmplat o mare tragedie. Ce copil eram, credeam atunci că nenorocire mai mare nu poate să existe în viaţă. Nu, cerul nu s-a prăbuşit, pământul nu s-a cutremurat, toate erau la locul lor, oamenii treceau pe lângă mine firesc, din cer ningea o ninsoare săracă, la colţul străzii se vindeau în continuare ziare, vrăbiuţele se zgribuleau pe acoperişurile caselor, timpul mergea mai departe, nici măcar eu nu mă dezintegrasem. Venise timpul să înţeleg că iubirea unei jumataţi, oricât de intensă ar fi ea, nu o să salveze nicicând întregul. Trebuia să închei acest capitol, trebuia să mă maturizez dar cum? Nu ştiam.

Celularul sună. Era Dinu.

— Hei, puştoaico, ce vrăji ai mai făcut azi?

— Multe şi nimic, am repetat endoscopia degeaba, ulcerul e vindecat bine, nimic altceva dar încă nu am niciun rezultat precis

despre pancreasul meu.

— Şi profesorul ce spune despre asta?

— Nu spune nimic, vrea să vadă analizele şi se gândeşte la o tomogrfie computerizată, spune că e cea mai bună metodă să ştim ce e acolo.

— Bine, şi când o faci?

— Cred că mâine sau poimâine, l-am rugat pe profesor şi el mi-a promis să nu mă ţină prea mult aici.

— Tu cum te simţi?

— La fel, nimic deosebit, ştii tu, dacă nu sunt veşti rele înseamnă că e loc de veşti bune.

— Iubire, să mă suni cum ştii ceva. Eu aici nu-mi găsesc liniştea. Toată lumea mă întreabă de tine. Aşa că să nu ne dezamăgeşti, să te întorci sănătoasă acasă.

— Aşa o să fac.

— Te sărut.

— Te sărut şi eu, noapte bună.

Eva închise celularul şi îl puse în poşetă apoi se întinse în pat. Înfrigurată îşi trase pătura peste ea. Închise ochii şi încercă să adoarmă. Îi reveni în memorie mirosul fumului de locomotivă amestecat cu o nostalgie după anii ei tineri şi după suspinele ei adolescentine atât de naive.

Din când în când am mai aflat ca nişte ecouri în timp veşti despre iubirea adolescenţei mele: nici măcar nu s-a însurat cu farmacista, s-a căsătorit la câţiva ani după terminarea facultăţii cu o unguroaică ce abia terminase liceul şi pe care a cunoscut-o la o nuntă în Ardeal. A venit cu ea de acolo, s-au căsătorit, au făcut doi copii unul după altul. După mulţi, mulţi ani, doamna profesoară Ilaş, pensionară deja, la o consultaţie la mine în cabinet avea să-mi spună printre altele ca Ado al ei e plecat la Budapesta, că locuieşte şi lucrează acolo şi că ea a rămas singură şi deprimată şi nu îndrăzneşte să-i tulbure viaţa cu ale ei. Nu ştiu dacă mi-a povestit toate astea pentru că voia să ştiu, pentru că bănuia că aş vrea să ştiu, poate că era doar o discuţie şi atât, povestea poate despre singurătatea ei şi nicidecum pentru mine ceva special. Poate că eu am fost nora visată de ea din vremea aceea a taberei de la munte, poate şi-ar fi dorit să-i fac eu nepoţi pe care să-i crească şi să rămânem împreună o familie oarecare într-un mic oraş de provincie.

Într-o zi voi afla despre Ado că nici nu mai trăieşte sau poate că nici nu o să am timp pentru asta. Sper că va trăi ani mulţi, că va îmbătrâni frumos înconjurat de nepoţi. Noi doi nu ne-a fost dat să fim împreună în acest spaţiu şi la acest sfârşit de mileniu, nu toate poveştile au un final fericit sau poate că acesta e cel mai fericit final posibil al unei iubiri din liceu. Iubirile neîmpărtăşite dor întotdeauna dar durerea ar fi fost cu siguranţă mult mai mare dacă aş fi rămas cu Ado şi aş fi fost nefericită o viaţă lângă el.

trei

A doua zi, marţi. Studenţii se agitau dis de dimineaţă, se uitau prin foile de observaţie să nu lipsească vreo analiză, profesorul venea la vizita mare. Toată lumea aştepta încordată. Nu se ştia niciodată ce întrebare pune şi de obicei profesorul nimerea să întrebe exact ce nu ştiai sau nu ţi s-a spus. Pe Eva o amuzau toate astea, trecuse şi ea prin aceleaşi chinuri, doar că atunci era alt profesor însă emoţiile ei de atunci erau la fel cu ale studenţilor de azi. Când veni întreg cortegiul de doctori în frunte cu profesorul, acesta ceru foaia Evei, se uită la analize, nu întrebă nimic studenţii. Se uită în schimb la Eva şi o întrebă:

— Aţi avut vreodată hepatită?

— Da, în studenţie.

— Şi de atunci v-aţi mai făcut probele hepatice?

— Da, ce-i drept cred că acum vreo 5 – 6 ani ultima oară. Dar erau bune.

— Aveţi unele semne de suferinţă hepatică. E posibil să fi luat vreun virus B sau C? Tratamente stomatologice, operaţii, transfuzii?

— Nu, domn profesor, nimic din toate astea.

— Mâine sunteţi programată pentru computertomografie. E ultima investigaţie care ne mai trebuie.

După ce vizita s-a terminat toată lumea din salon păru să se relaxeze. Eva rămase în patul ei şi căzu iarăşi pe gânduri. Trebuia să mai aştepte o noapte şi o zi şi încă o noapte. De când cu boala ei misterioasă se retrăgea în interiorul ei ore în şir, absentă de tot ce se întâmpla în jur, parcă încercând să vadă unde a greşit şi de unde i se trage toată această grozăvie.

În viaţă e destul de greu să pricepi de la bun început toate regulile jocului pe care trebuie să-l joci. Se pare că regulile nu sunt aceleaşi pentru toată lumea şi de aici atâtea confuzii. Nu e ca la volanul maşinii cu semne la tot pasul: cedează trecerea, drum cu prioritate, sens unic, accesul interzis. În viaţă fiecare este pe cont propriu şi liber să o ia mereu în direcţia dorită. Viaţa e ca un labirint, intri şi ţi se pare totul corect, te prinde mirajul unui traseu luminos ce pare o ieşire reală şi când colo te trezeşti într-o fundătură. Trebuie să te întorci, să explorezi altceva şi iarăşi ţi se pare drumul bun cel ales dar din nefericire iarăşi te trezeşti într-o fundătură şi începi să intri în panică, poate că tocmai ăsta e farmecul labirintului, începi să mergi din ce în ce mai repede până oboseşti şi în final e numai o chestiune de hazard dacă ajungi la o ieşire adevărată sau o iei de la capăt cu explorările tale. Nimic raţional nu funcţionează într-unlabirint.

Da, parcă mai ieri a fost. Prima mea vacanţă de studentă cu sesiunea încheiată cu bine şi toate examenele luate cu note mari. Costineşti. Cât de bine îmi amintesc totul. Eram tineri cu toţii, frumoşi şi atât de puţin pretenţioşi. Un cort deasupra capului, masă la cantină şi discoteci până târziu în noapte. Cam acesta era întregul univers şi părea să fim atât de mulţumiţi încât ceva mai frumos pe pământ nici nu ne închipuiam că ar putea exista. În acele vremi băutura şi mai ales drogurile erau departe de noi, trăiam viaţa cu toate simţurile întregi. Primul reper: discoteca. Acolo erau băieţi disponibili şi dispuşi să fie amabili şi să ne curteze. Un perpetuum filaj şi o pândă continuă şi de o parte şi de alta. Limbajul privirilor era suficient: te plac, mă placi? Atunci hai să dansăm şi o să vedem mâine ce va mai fi. Aşa l-am cunoscut pe Dorin, putea să fi fost oricare alt băiat de acolo. Era student bucureştean şi simpatic foc. Ne-am plăcut unul pe celălalt din prima seară. El m-a condus pană la căsuţa de lemn unde stăteam cu încă două colege ieşence apoi a rămas să ne întâlnim a doua zi pe plajă la obelisc. Ce ar fi Costineştiul fără obelisc? O navă fără busolă. Dorin stătea acolo, eu am ajuns destul de târziu pe plajă, nesigură că mai vreau de fapt să-l mai văd sau că el va mai fi acolo. Dar el mă aştepta. Colegele de cameră au chicotit şi s-au depărtat. Noi doi am rămas singuri şi stingheri, nu prea ştiam ce să ne spunem. Apoi ne-am aşternut unul lângă altul cearşafurile, am schimbat câteva cuvinte banale, impresii de cu o seară înainte. El s-a oferit imediat să mă ungă cu ulei de plajă, minunată

plăcere și minunată îndatorire. Mâinile lui mă frigeau peste tot, îmi măsurau fiecare curbură a spatelui sau a taliei. Simțeam că și el vibrează și ceva s-a produs între noi atunci, pur și simplu ne doream nebunește unul pe altul fără să ne întrebăm dacă e permis sau nu, dacă e decent sau nu, dacă ne dă voie cineva sau nu. Niciun băiat nu mai fusese atât de aproape de mine vreodată până atunci. Cu toate astea rămâneam liniștiți, uneori vorbeam amândoi odată, alteori tăceam ore în șir. Seară de seară ne plimbam pe faleză și stăteam pe malul mării până târziu când se făcea destul de frig, el mă lua de după umeri iar eu mă făceam mică în brațele lui și sărutul nostru era unica bogăție adevărată. Mă mângâia insistent cu dorinți fierbinți de armăsar tânăr și sănătos. Eu îl potoleam luându-i mâinile în ale mele:

— Fii cuminte!

— De ce, ești virgină?

— Cam așa ceva. Și o spuneam de parcă ar fi fost o mare rușine.

Iar el devenea din nou cuminte, mă săruta ușor, eu mă linișteam pentru un timp deși și în mine se ridicau dorinți neștiute până atunci. Virginitatea mea era aproape o povară grea. Mi-am zis că poate ar fi timpul să-mi încep și eu viața sexuală, oricum trebuia să o fac cândva cu cineva, toate colegele mele o făcuseră deja doar că nu vorbeam despre asta niciodată. Mai bine să o fac cu el dacă tot nu mi-a fost să o fac cu cine am dorit atât de mult cândva, da, hotărârea era luată. Dar unde, când, cum, nu mai puteam să-mi dau răspunsuri. Despre sex nu se putea vorbi cu nimeni. Colegele mele își începuseră viața lor sexuală de mult, știm asta chiar dacă nimeni nu discuta nimic. A face sex fără să fii măritată nu numai că era ceva abominabil dar să mai și discuți despre asta? Nici vorbă! Eram pe cont propriu, singura vinovată, singura responsabilă. Ceva din străfundul ființe mele își dorea să cunoască bărbatul. Voiam să știu cum este, voiam mai presus de asta să scap de virginitatea care mie mi se părea ca o nedreptate. Era declarația mea de independență în fața lumii.

Au trecut două săptămâni, noi din ce în ce mai îndrăgostiți. El tandru, politicos, îmi făcea toate mofturile iar eu mă simțeam un copil alintat. Nu-mi amintesc despre ce puteam noi doi discuta în acele vremi dar parcă eram hipnotizați unul de altul, fiecare era convins că și-a găsit jumătatea, ne plăcea aceeași muzică, ne extaziam în fața lunii ieșind din mare, dormeam foarte puțin și mâncam și mai puțin, ne era un dor permanent unul de altul încât spectrul despărțirii inevitabile de la sfârșit

de sejur ne speria pe amândoi. Deja plănuiam să mă mut cu facultatea în București să putem fi în continuare aproape unul de celălalt. Nu vedeam în față nicio piedică, doar un nesfârșit șir de zile plăcute, unul lipit de celălalt, ascultând Bee Gees și Abba. În inima mea bănuiam că multe nu se pot dar din nou speram că mă înșel și că printr-o minune cerească totul va fi bine.

— Vino în București să mai stăm împreună câteva zile, ai putea?

Așa s-a făcut de mi-am anunțat părinții că de la mare voi face un ocol prin București unde una din surorile mamei era bucuroasă să mă găzduiască. Zis și făcut. Iată-ne pe amândoi în trenul de București, plini de speranțe și dornici să fim unul în brațele celuilalt. În câteva zile părinții lui trebuiau să plece în Franța așa încât cu puțină răbdare urma să ni se împlinească visul nostru de fericire.

În ziua cu pricina direct de la aeroportul Otopeni unde își condusese părinții, să fie el sigur că au urcat în avion, a venit să mă ia de la mătușa mea căreia îi servisem o gogonată minciună: că plec la Brașov la una din colegele de cameră să iau puțin aer curat de munte. Ne-am suit în primul tramvai și nu știu când m-am pomenit pe strada Popa Nan. O casă imensă cu o curte micuță și îngrijită. Am intrat cu oarecare sfială de parcă intam la furat, poate că la furat eram căci furam inocența băiatului de bani gata crescut de doi părinți grijulii și sus pusi. La etaj se urca pe o scară sculptată, casă de vechi boieri cu bun gust. Sus o sufragerie imensă cu canapele din piele, cu bibelouri scumpe, cu covoare groase, pe pereți tablouri adevărate în ulei. O bibliotecă impresionantă și pe un raft o întreagă colecție de discuri. Am îndrăznit să mă uit la câteva din ele: majoritatea cu muzică simfonică, doar într-un colț câteva discuri cu Anda Călugăreanu, Dan Spătaru, Margareta Pâslaru. Desigur nu erau ale lui Dorin! Ce uimire aveam în suflet, nu îmi venea să cred că tocmai mie mi se întâmplă așa ceva. Dintr-odată mi-am dat seama prea bine că iubirea mea inocentă de la Costinești devenise dublată de un calcul firesc: dacă toate or să meargă bine atunci o să am noroc și o să intru într-o familie bună, o să am bani și nu în ultimul rând pile, căci fără de astea nu se putea trăi. Dintr-odată mă liniștisem, Dorin era soțul perfect, era chipeș, mă iubea, îl iubeam, ce mai conta dacă o să facem dragoste înainte și nu după nuntă! Camera lui era de fapt un mic apartament cu baie de serviciu și o mică bucătărie, avea și o altă intrare separată de cea principală, așa ceva nu mai văzusem, credeam că toată lumea trăiește la bloc și are vecini curioși. Un pat nu prea mare dar

suficient pentru noi doi. Un dulap zidit în perete. Un magnetofon de ultimă generație, cu posibilități de a programa timpul și muzica dorită, aproape că îmi era frică să nu ating și să stric ceva. Eram sigură că norocul a dat peste mine și uite era chiar așa cum credeam în liceu, nu a fost nevoie decât să întind mâna și să culeg cel mai pârguit fruct. Eram fericită în naivitatea mea, eram mulțumită, dispăruse dintr-odată disconfortul pe care mi-l dădea necunoscutul bănuit în Dorin. Acum eram în casa lui, asta îmi spunea foarte multe atunci sau mai bine zis îmi spunea doar ce voiam eu să ascult.

Știa că sunt virgină. Știa că îmi doresc să fiu cu el. Nu ne-am grăbit. Voiam să o facem așa cum în imaginația noastră puțin trecută de adolescență credeam că trebuie. Am făcut câte un duș prelung fiecare pe rând încă neîndrăznind să ne arătăm în propria noastră piele bronzată din belșug, rușinați încă de propria noastră goliciune. Amândoi înveliți în prosoape ne-am băgat sub așternuturi în așteptarea miracolului promis de prea multă vreme unul altuia. Pe noptieră el a aprins o candelă cu lumină dulce gălbuie. În semiobscuritate și ascultând „Je t'aime, moi non plus „ne iertam unul altuia fiecare stângăcie, nu eram prea hotărâți ce și cum, încercam să mă liniștesc singură dar în același timp mii de fiori mă răscoleau. Iarăși mă linișteam și o luam de la capăt, nerăbdătoare și cu teamă de durere și de necunoscut dar trebuia să o fac. Îmi ziceam mereu în gând că e timpul, locul, omul potrivit pentru asta. La un moment dat am simțit penisul lui. Catifelat, ferm dar uriaș. Cum să intre așa ceva între picioarele mele? Mai văzusem eu planșe anatomice și cadavre și nu mă impresionase prea mult anatomia organului genital masculin dar nu văzusem în viața mea cum arată un penis în erecție! Oh, ce nu aș fi dat să nu mai fi fost acolo, să-mi ia altcineva povara aceea. Și totuși eu decisesem singură. Nu puteam să mă port ca o sălbatică. Dorin era omul de care mă îndrăgostisem, venisem în București, îmi mințisem mătușa și părinții, aveam 21 de ani, nu mai eram minoră de mult, ce anume nu mergea? În noaptea aceea am rămas acolo în brațele lui dar spasmele musculaturii mele făceau penetrația imposibilă. Dorin era exasperat.

— Poate ar trebui să consultăm un medic? Cred că ai așteptat prea mulți ani pentru asta, a zis el într-un târziu.

Nu am răspuns, poate că trebuia dar pentru mine asta ar fi fost un stres în plus. Mă gândeam că încet și cu răbdare o să rezolvam noi doi și fără alt ajutor.

Avea o erecţie continuă, deja dureroasă, eu eram acolo, lângă el, dezbrăcată şi totuşi nimic nu mergea ca în filmele de dragoste. S-a terminat şi candela de ars şi banda de magnetofon, lucruri care se dovediseră fără prea mare efect iar noi am adormit târziu, fiecare cu nemulţumirea lui, el neînţelegând de ce nu poate pătrunde în mine, eu neînţelegând ce mi se întâmplă şi unde este acea beatitudine din noaptea nunţii mult trambiţată?

A doua zi ne-am trezit târziu, niciunul nu îndrăznea să deschidă subiectul. Ne-am băut cafeaua în tăcere de parcă eram certaţi. Apoi ne-am îmbrăcat şi am plecat să facem piaţa. Aerul de afară ne-a făcut bine. Mergeam ţinându-ne de mână, eram din nou îndrăgostiţii de la Costineşti, nebuni şi fără griji. O salată, două ouă şi ceva brânză ne era destul pentru o zi întreagă. Ne-am oprit la cofetăria din colţ şi el mi-a cumpărat o cupă imensă cu îngheţată asortată. Am zăbovit, parcă întoarcerea în casă nu mai era aşa de dorită, parcă acolo ne aştepta un război şi preferam să stăm aşa, în public, să nu fim nevoiţi să ne atingem prea mult. Apoi ne-am oprit la o florărie şi mi-a luat garoafe roşii, căci doar garoafe de Codlea se găseau la florărie pe vremea aceea şi chiar era un lux dacă le găseai. Drăgălăşeniile lui le simţeam formale, amândoi ne gândeam de fapt la acelaşi lucru şi nu îndrăzneam să scoatem un cuvânt. Întrebarea pe care fiecare şi-o punea era dacă să ne oprim aici sau să mergem mai departe. Ceva ne trezise din beatitudinea în care trăisem câteva săptămâni, visele se transformaseră într-o realitate atât de ciudată, atât de dură şi de neaşteptată.

În după-amiaza aceea ne-am mutat în dormitorul alor lui. Fără muzică şi fără lumânări aprinse. Era lângă pat o oglindă imensă în care ne puteam vedea, deja dispăruse inhibiţia pe care ne-o dăduse în ziua precedentă goliciunea trupului dar pentru mine penisul lui continua să rămână uriaş, umflat de dorinţă şi de tinereţe. Vulva mea continua să fie încăpăţânată şi neascultătoare. Apoi am încetat să mă mai gândesc la asta, încercam să mă las dusă de val, mă uitam în oglinda la noi doi dar mi se părea că acolo nici măcar nu suntem noi doi ci dublurile noastre care ne imită. Într-un târziu am deschis televizorul deşi nu erau decât reportaje şi ştiri dar nu mai aveam ce ne spune, cuvintele de dragoste ar fi devenit de-a dreptul jenante. Aşa că am adormit cu televizorul deschis, obosiţi, descurajaţi, descumpăniţi.

Dimineaţă ne-am trezit speriaţi, cineva a intrat în casă, se auzeau paşi pe holul de la intrare. Era tanti Florica, o doamnă cumsecade lăsată

să aibă grijă de casă în lipsa stăpânilor. Dorin a ieşit din dormitor şi a vorbit un timp cu ea. Cred că mituit-o cu 10 lei să plece repede şi să nu spună nimic părinţilor. S-a întors în dormitorul nupţial cu aer de învingător, rezolvase în definitiv o mare problemă. Din nou acelaşi scenariu: cafeaua, piaţa, cofetăria, florile, amânarea la nesfârşit pentru intrarea în pat unde nimic nu voia să meargă ca în filme.

— Pune mâna puţin, m-a rugat el.

Eu, speriată, nici prin cap nu-mi trecea aşa grozăvie, să pun mâna? Unde? Pe penisul acela imens? Şi ce să fac mai departe? Nici el nu spunea nimic, nici eu nu ştiam ce să fac. Nu vorbeam şi nu discutam nimic de parcă eram pe cale să săvârşim un lucru care nu era al nostru, bun comun, de parcă ceea ce ni se întâmpla se întâmpla în oglinda din cameră iar cei de acolo ştiau ce să facă singuri, fără ajutorul nostru. Aşa s-au mai scurs încă două zile. Telefonul a întrerupt clipele de penibil dintre noi. Erau ai lui. Se întorceau de la Paris a doua zi la prânz. Lucrau în Ministerul de Finanţe şi făceau destul de des ieşiri din ţară, Dorin fiind de fiecare dată gajul că se vor şi întoarce. Aşteptam verdictul de la el. Să rămân? Să plec? Desigur speram că o să mă prezinte părinţilor şi o să le spună decizia lui că vrea să mă ia de soţie. Dar cine s-ar încumeta oare să-şi ia de soţie o femeie cu care nu poate să facă sex? Nu l-am condamnat niciun pic când în cel mai firesc mod cu putinţă mi-a zis:

— Cred că trebuie să pleci la tine acasă.

Nu am comentat nimic. Oricum prezenţa mea acolo nu era dorită, amândoi eram dezamăgiţi de ultimele zile, nimic din ce speram, nimic din misterul şi frumuseţea bănuită nu ne-a fost dat să ni se arate. Eram obosiţi de nesomn, de tăceri, de gânduri nespuse.

A doua zi cum ne-am trezit am dat telefon la gară, trenul de dimineaţă era ca şi pierdut, mai era al doilea seara târziu. Părinţii lui veneau la prânz. Mi-am făcut bagajul în grabă, un munte de valiză grea şi plină cu haine nepurtate şi cosmeticale ieftine. Am început să facem curăţenie la locul crimei noastre. Dintr-odată ne-am înfiorat: cearşaful din dormitor era plin de spermă şi pete suspecte. Trebuia spălat şi asta urgent. Mai aveam o oră şi veneau ai lui. Am pus cearşaful într-un lighean şi am început să frec cu ciudă, mă simţeam într-o postură degradantă, nu-mi dădeam nici eu seama bine de ce, poate pentru că nu eu făcusem acele pete, poate că nu mai era niciun fel de noblеţe în acele gesturi stereotipe de a spăla un cearşaf. Am aprins toate ochiurile aragazului deşi eram în plin august şi am lăsat cearşaful la uscat acolo

în bucătărie apoi pentru că el nu voia să se usuce am început să-l calc cu fierul de călcat, încetul cu încetul, petele tot nu ieşiseră dar asta era. Poate că ai lui nu or să le observe dar ar fi observat cu siguranţă dacă puneam în loc altă lenjerie.

A trebuit să mă descurc singură între două autobuze într-un Bucureşti aproape necunoscut mie. Am ajuns în sfârşit în gara de nord şi mi-am luat biletul. Apoi m-am dus în sala de aşteptare unde era un miros înţepător de ţuică şi de salam şi m-am aşezat pe primul scaun liber ca el să mă poată repera imediat ce va veni acolo. Mă simţeam nespus de singură şi mi se făcuse foame, nu mâncasem nimic toată ziua, îmi era şi mai greu să umblu cu valiza după mine să-mi iau vreun corn, aşa că am hotărât să rabd. Pe la ora 5 după-amiază a apărut şi el. Stingher, cu cerarcăne, transpirat de căldura verii bucureştene. Mi-a întins un pachţel cu de toate şi câteva fursecuri pentru drum. Bineînţeles că le-am mâncat acolo imediat.

— Nu ai mâncat nimic azi, nu-i aşa?

— Nu prea, nu am avut timp, după cum vezi!

Am izbucnit în râs amândoi. S-a lăsat seara şi trenul meu era deja tras pe peron. M-a urcat în vagon, m-a strâns în braţe şi m-a sărutat de bun rămas – Lasă, o să fie bine, îţi promit! Să mă suni când ajungi acasă. Uite, mai am ceva pentru tine, să-l deschizi în tren. Şi-mi întinse un mic pacheţel scos din buzunarul sacoului.

După ce trenul s-a urnit din gară am deschis curioasă pacheţelul. Înăuntru o cremă L'Oreal. Auzusem de aşa ceva dar nu văzusem niciodată. Cred că o furase pur şi simplu dintre lucrurile pe care maică-sa şi le adusese pentru ea de la Paris. Nu ştiam dacă gestul lui este frumos sau nu dar eu eram încântată să am în mâna mea aşa bogăţie. Poate că mi-a dat pachetul în ultima clipă de teama că voi refuza darul. Îmi spuneam ca desigur mă iubeşte mult dacă a făcut una ca asta pentru mine! Drumul până în nordul Moldovei a durat 7 ore lungi în noapte. Aţipeam din când în când şi mă visam cu Dorin, încă era parte din mine şi din tot universul meu. Acasă mama era îngrijorată, nu mai dădusem niciun semn, niciun telefon de o săptămână. Mătuşii îi spusesem că mă duc tocmai la Braşov, mamei nu-i spusesem nimic. Nu ştiam ce va urma, dacă o să-l mai văd vreodată pe Dorin sau nu. Eram dintr-odată atât de departe unul de celălalt. Voiam să uit totul, în definitiv încă eram virgină, nimic nu era iremediabil pierdut, nimeni nu ar fi bănuit aventura mea de-o vacanţă. Dar problema cea mare era că îmi era dor. Îmi era nespus

de dor de el, de privirea lui, de buzele lui, de braţele lui. Îmi era dor să fiu din nou cu el. Ne sunam la telefon zilnic spre disperarea alor mei care se şi îngrozeau de factura telefonică ce avea să vină. Apoi el mi-a zis că ar putea să vină până în Botoşani, să vadă Moldova, că ai lui îi dădeau voie. Sunt sigură că i-a minţit de fapt că vine la cine ştie ce coleg de facultate. Nu ştiam ce să zic, nu era ceva aşa de simplu să-ţi convingi părinţii să accepte un partener pentru tine care eşti încă un copil în ochii lor. Nu ştiam ce or să zică ai mei şi dintr-odată l-am iertat până şi pe Dorin că nu a avut curajul să mă reţină în Bucureşti şi să mă prezinte alor lui. Nu ştiam ce să fac. În definitiv el urma să fie soţul meu, nu-i aşa? Trebuia să începem cu ceva, aşa încât mi-am luat inima în dinţi şi i-am spus mamei că m-am îndrăgostit. A fost un şoc pentru ea desigur, mi-am dat seama că ea ar fi vrut să rămân o veşnicie fetiţa ei cuminte, nu-şi dăduse seama până atunci că am crescut sau cred că refuza să vadă acest lucru. Sau poate că mama ştia viaţa unei femei măritate dar nu putea să-mi zică nimic, tot nu aş fi înţeles. Am convins-o că Dorin e din cea mai bună familie cu putinţă, că e bine crescut şi că totul va fi bine. Nu ştiu ce credea mama, desigur se aştepta ca el să vină poate cu părinţii lui şi să aşezăm de nuntă. Am făcut o curăţenie luna prin casă deşi în baie şi în bucătărie pereţii daţi cu vopsea nu se comparau cu băile faianţate şi cu oglinzile imense cu ramă aurită din casa lui Dorin. Mobilierul casei în care copilărisem mi se părea dintr-odată atât de demodat, tablourile de pe pereţi erau doar reproduceri ieftine, totul mă înjosea de parcă ai mei nu ar fi muncit ani de zile cinstit, funcţionari la datorie. El a venit singur. Eu ştiam asta dar am lăsat să treacă de la sine şi ai mei nu au mai întrebat nimic. Nu e bine să forţezi mama unui băiat sau a familiei lui căci se sperie şi pleacă şi fata rămâne cu ruşinea şi nemăritată.

Nu am pomenit mamei niciun cuvânt despre casa luxoasă a lui Dorin căci m-ar fi întrebat imediat de unde ştiu asta. Eu însă mă simţeam atât de inconfortabil în propria mea casă, în camera mea unde copilărisem şi unde îmi ţineam încă jurnalul ascuns în spatele bibliotecii. A stat doar cinci zile, cazat în camera fratelui meu plecat pe vremea aceea în armată. Dimineţile erau ale noastre, ai mei erau cu serviciul lor. Şi aşa, în tihna camerei mele, am reuşit să ajungem la mult aşteptata de amândoi deflorare, fără durere dar şi fără nicio plăcere din partea mea. El mă întreba:

— Ţi-e bine?

Eu răspundeam:

— Da.

El se relaxa și în scurt timp ejacula satisfăcut că e ferict și că și eu sunt mulțumită. Devenise foarte sigur pe el, vedeam în ochii lui că e așa, dintr-odată se transformase dintr-un neștiutor într-un bărbat adevărat, eu devenisem femeia lui iar el deținea cheia fericirii mele. Totuși unde era acel miraj, unde era vraja, de ce o penetrare ar fi trebuit să mă facă să mă simt bine și fericită? Eu aveam doar dureri, mi-era greu și să stau pe scaun, încercam să nu se observe și mai ales încercam să nu-și dea seama mama de ceea ce mi se întâmplă. Atâtea minciuni la un loc. Pe el îl mințeam că mi-e bine, pe mama că nu se întâmplă nimic.

Începutul toamnei, deja trebuia să înceapă școala, eu să plec la Iași, el la București. Urma să încerc un transfer. M-am dus la secretara facultații și i-am explicat situația: mi-a răspuns sec:

— Nu se aprobă transferuri între centrele universitare decât dacă soțul sau părinții sunt din București. Nicio excepție.

Grea dilemă. L-am sunat pe Dorin și din nou simțeam că întind coarda și forțez mâna destinului.

— O să ne căsătorim, desigur, dar nu acum, mai întâi să terminăm facultatea, eu în Iași nu pot să vin, mai încearcă tu ceva acolo, poate îți trimit ceva să dai secretarei.

Cu ai mei nu se putea discuta. Ei îmi spuneau: mărită-te cu Dorin și o să pleci în București dacă asta vrei. Ce voiam eu? Eu nu știam ce mai vreau, eram prinsă la mijlocul unei situații fără ieșire. Trebuia să merg mai departe dar îmi dădeam seama că era aproape imposibil. Mai erau 5 ani până să termin facultatea. O relație nu poate dura de la distanță chiar atât de mult. Oare el mă iubea cu adevărat sau am fost o pradă ușoară pe care nu și-a putut-o refuza? Cred că și el era confuz în toată povestea asta, pe umerii lui se ridicau dintr-odată poveri prea grele, libertatea e destul de prețioasă și asta o simți cel mai tare când ai cătușele foarte aproape. Sunam când aveam bani de telefon și ne scriam săptămânal. Încheiam invariabil mesajele cu „al tău soț „sau „a ta soție „ca să ne mai ridicăm moralul, în definitiv erau niște cuvinte dar eu le luam în serios. Epoca internetului era foarte departe. Nu pot să-mi dau seama de unde aveam atunci atâta energie în mine, plecam cu trenul sâmbătă noapte, ajungeam la București dimineața, umplam prin parcuri, prin săli de cinema, prin cofetării și seara mă întorceam din nou la Iași și după o altă noapte de mers cu trenul mă duceam la cursuri. El pleca mai puțin din capitală, trebuia de fiecare dată să inventeze câte o minciună

pentru ai lui ca să plece de acasă. Dar eu înțelegeam, îmi spuneam că o să se rezolve într-un fel, poate că anul următor o să pot pleca totuși la București. Oboseala asta, a drumurilor bătute cu trenul, a nopților nedormite m-a dat peste cap mai repede decât am prevăzut. Am făcut hepatită și a trebuit să stau internată în spital două săptămâni. Nu aveam telefon, nu puteam decât să trimit câte o scrisoare ce făcea câteva zile până la destinație. În convalescență am plecat acasă la ai mei aproape o lună, el a venit să mă vadă la fiecare sfârșit de săptămână. Ai mei se obișnuiseră cu el și deja se liniștiseră puțin, cred că le devenise și lor simpatic, nu aveau ce să-i reproșeze și li se părea un soț potrivit pentru mine. Venea cu mici cadouri în special pentru mama, ca un veritabil viitor ginere ce era. Mie îmi aducea tot soiul de jucării de plus cu care dormeam în pat. Dar ori de câte ori aveam ocazia să facem sex pentru mine era deja ca o pedeapsă. Știam că trebuie să o fac, niciun bărbat nu ar sta cu o femeie frigidă, din instinct sau din rațiune, cine știe, îmi spuneam ca sexul trebuie să fie, ba mai mult partenerul trebuie să aibă confortul psihic, să știe că te simți bine cu el și că nu cauți fericirea în altă parte. Orgoliul masculin nu trebuia deranjat. Și așa mimam întotdeauna o stare de bine care pe el părea să-l liniștească. Auzisem că de multe ori fericirea pentru o femeie vine mai târziu, poate chiar după o naștere și mă consolam cu speranța asta.

După hepatită am continuat să mă simt din ce în ce mai rău, aveam o astenie cumplită pe care încercam să o maschez dar și cea mai scurtă plimbare era un chin. Reîcepusem școala și încercam să recuperez din cursurile pierdute. Am început să am grețuri și când mi-a întârziat ciclul mi-am dat imediat seama că nu mai era hepatita de vină ci o sarcină. Asta a venit pe capul meu ca un trăsnet. Fetele din cameră nu erau prea îngrijorate se obișnuiseră să vărs dis de dimineață, parcă mă îngrășasem un pic dar totul era de la hepatită, bineînțeles. Când i-am zis la telefon vestea a tăcut lung. Apoi m-a întrebat:

— Cum de s-a întâmplat asta? Doar ești studentă la medicină! Ce naiba!

Noi nu discutasem până atunci despre problemele de contracepție, eram atât de ignoranți în aceasta problemă amândoi, fiecare bănuia că celălalt știe ce face dar de fapt niciunul nu știa ce se întâmplă: el credea că eu știu să mă păzesc de o sarcină, eu bănuiam că el își dorește un copil cu mine tocmai pentru că nu deschisese niciodată subiectul și nu folosea prezervative, nici nu aveam habar cum arată sau cum se face

rost de ele. În sinea mea îmi spuneam că un copil ar rezolva toate problemele noastre, Dorin, ca tată responsabil ar fi dator să mă ia de soție, aș pleca la București fără probleme, ne-am muta împreună în garsoniera lui, am lua-o pe tanti Florica să ne ajute cu copilul, am fi foarte fericiți. Asta era logica mea de femeie naiva și neumblată prin lume. În definitiv oamenii se îndrăgosteau, se căsătoreau, făceau copii de când lumea. De ce am fi fost noi doi diferiți? Oare Dorin credea că am făcut-o premeditat?

— Trebuie să vii de urgență la București! mi-a zis a doua zi la telefon, am vorbit cu ai mei, te așteptăm aici! Acest te așteptăm a avut în urechile mele deodată reverberații magice. Deci mă aștepta toată familia Pogor. Asta era atunci un lucru bun. Vor să mă cunoască și sunt dispuși să mă accepte în viața lor. Mi-am făcut în grabă un mic bagaj. Simțeam că lipsește ceva: era un cadou pentru ai lui, așa se cuvenea, Dorin aducea de fiecare dată câte ceva pentru a-i mei. Trebuia să arăt că sunt o fată bine crescută chiar dacă familia mea era modestă. Mi-am amintit de colecția lor de discuri. Am dat fuga la un magazin de muzică și din ultimele economii am cumpărat un disc cu capricii de Paganini. L-am împachetat cum m-am priceput eu mai elegant și l-am pus bine la fundul genții să nu se îndoaie. În aceeași seară care s-a nimerit să fie sâmbătă eram în tren. Parcă nu-mi mai era nici așa de greață, parcă nici obosită nu mai eram. Viața își urma făgașul firesc, da, o să mă căsătoresc, o să mă mut în capitală, o să nasc acolo un băiat sau o fetiță, o să o luăm pe tanti Florica să ne ajute, noi o să ne continuăm studiile, cu banii or să ne ajute părinții ca și până acum, am mai fi primit și burse de familiști, nu eram prea pretențioși.

Dimineața devreme, abia se crăpa de ziua, era în decembrie. Zgribulită de frig mă îndreptam spre capătul peronului unde știam că el mă așteptă de obicei.

— Cum a fost drumul?

Deci ocolește subiectul, mă ia cu politețuri, nu mă sărută și nu mă întâmpină cu brațele deschise ca odinioară… ce o fi asta?

— Obositor – am răspuns. Unde mergem acum?

— La ai mei acasă.

— E de bine sau de rău?

— Pai o să vedem.

— Le-ai spus?

— Da!

Am tăcut, până acasă la el nu am mai îndrăznit să discut nici măcar despre vreme. El era nedormit sau doar emoționat sau poate îngrijorat de întâlnirea care urma să se desfășoare în acea zi.

Maică-sa m-a întâmpinat prima, cu o privire de gheață, mă examina ca pe un animal exotic. Un zâmbet de protocol încerca să salveze situația. Eu, cu privirea lăsată în jos precum a vinovaților, poate cerșind bunăvoința zic:

— Bună dimineața.

— Bună dimineața drăguță. Poftim, intră.

În vestibul mi-am dat jos scurta mea din blană sintetică și am pus-o în cuier. Atunci am observat alături o superbă blană de vulpe argintie și dintrdată m-am simțit penibil precum o țărăncuță aflată prima oară la oraș. Nu aveam de gând să mă las totuși intimidată de propriile mele percepții și de o blană de animal mort. Eu eram iubita copilului ei, mama nepoților ei așa că trebuia să ajungem să facem pace într-un fel sau altul.

Am intrat în sufrageria pe care eu o cunoșteam dar pe care trebuia să mă prefac că nu am mai văzut-o niciodată.

— Cu ce să te servesc? Un ceai cu lămâie?

— Da, mulțumesc, un ceai.

A plecat în bucătărie, moment în care domnul Pogor s-a ivit și el în halat și papuci de casă, de abia trezit din somn. Părea un om cumsecade, își dădu cu mâna pe obrazul încă nebărbierit în dimineața aceea apoi se îndreptă spre mine:

— Deci tu ești Eva.

— Da, chiar eu.

— Pe mine o să mă scuzați, am ceva treburi de făcut.

A ieșit fără să pricep dacă gestul lui nu era mai degrabă o teamă de a lua decizii sau măcar de a fi de față când se vor lua ele. Ceaiul nu mai venea, eu și Dorin încercam să mimăm firescul fără succes. Mă dureau spatele, capul și ochii de atâta mers cu trenul și de nesomn.

— Drăguță, uite ceaiul. Vrei și zahăr?

— Nu, mulțumesc. Aș vrea mai întâi să mă spăl pe mâini.

Am fost condusă în baia cea mare, acolo pe policioară, lângă parfumul l'air du temps în sticluța lui fină, dreptunghiulară, o cremă L'Oreal. Mi-am adus aminte de cadoul primit astă vară. Poate că e un semn bun. Într-o zi și eu îmi voi permite excursii în străinătate și creme scumpe, în definitiv o să fiu doamna doctor Pogor. Hai, curaj!

Mi-am băut ceaiul şi nimeni nu scotea o vorbă despre nimic. Dorin m-a invitat într-un târziu în camera lui să mă întind puţin până la prânz când urma să luăm masa în familie. M-a cuprins dintr-odată o linişte imensă, m-am ghemuit în pat şi el m-a învelit cu un pled, a aprins focul în soba veche de teracotă albă şi în scurt timp am adormit fără niciun fel de grijă. Eram liniştită, ştiam că aici mi-am găsit fericirea, că eram ocrotită, iubită, înţeleasă. Ce trebuia să fac era să fiu ascultătoare şi să am răbdare. Când a venit vremea am fost chemaţi amândoi la masă. În sufragerie era întinsă deja masa cu o faţă de masă albă, impecabilă. Pahare de cristal, farfurii din porţelan fin, cu margini aurite, şerveţele de masă în culori vii cum nu mai văzusem. Îmi părea ceva aşa de festiv încât îmi ziceam: asta e ziua cea mare, azi voi fi cerută în căsătorie desigur!

Ne-am aşezat la masă cu toţii, ne-am urat poftă bună, nimeni nu a făcut niciun fel de rugăciune dar mi-am zis că nu o fac acum din cauza mea, erau vremuri în care nu puteai fi sigur pe nimeni care îţi intră în casă. Eu m-am simţit datoare să ofer cadoul doamnei din faţa mea şi care părea de neîmblânzit. A desfăcut ambalajul, s-a uitat la el apoi mi-a zis cu un aer distant:

— Mulţumim pentru cadou. Parcă am cumpărat discul ăsta de la Viena, nu-i aşa, dragule? şi îşi dirijă privirea dinspre mine înspre domnul Pogor.

— Se poate, dragă, a zis el vădit jenat de impoliteţea soţiei. Apoi, uitându-se la mine:

— Mulţumim frumos, domnişoară!

Un alt moment de tăcere, fiecare sorbea din farfuria de supă fără nicio grabă.

— Ei, copii, acum ce aveţi de gând să faceţi? spuse taică-său cu un ton destul de normal, poate ca să deschidă discuţia, el, capul familiei, cum se cuvenea.

Eu tăceam, mă uitam la Dorin, Dorin la mine.

— Păi cum, aţi reuşit să faceţi un copil şi nu ştiţi ce vreţi de fapt?

— Lasă, că nu ştim sigur dacă e copilul lui Dorin! interveni maică-sa cu un ton piţigăiat.

Am simţit că tot sângele îmi inundă capul, gâtul, credeam că am halucinaţii şi că ce auzisem de fapt nici nu fusese spus.

— Mamă! zise Dorin cu ton scăzut, te rog eu frumos…

Am înţeles instantaneu că eram în mijlocul unui război, nicidecum la un tratat de pace.

— Doamnă, într-adevăr nu puteţi şti dacă e sau nu copilul lui Dorin decât după ce se va naşte! m-am trezit eu vorbind poate inspirat, poate nu. Cert este că maică-sa s-a potolit de îndată, s-a uitat în farfuria cu supă de parcă acolo era ascunsă o comoară şi a început să mestece cu lingura căutând ceva ce nu găsea. Un timp am tăcut iarăşi cu toţii. Fiecare îşi pregătea ofensiva sau defensiva, depinde de unde priveai lucrurile.

Am trecut la friptură, mie începuse să mi se facă din nou greaţă de la mirosul de sos şi usturoi, înghiţeam încet câte o gură de apă, poate, poate îmi trece dar am sfârşit prin a mă duce în cea mai mare grabă spre baie unde am vomat tot ce înghiţisem până atunci. Când m-am întors mi-am cerut scuze dar eram sigură că în absenţa mea toţi au avut câte ceva de spus Maică-sa a spart tăcerea:

— Uite, drăguţo, ce idiot suna acest drăguţo în urechile mele şi eu nu eram în postura să ripostez – uite cum stau lucrurile: sunteţi amândoi tineri, nu aveţi ce să vă încurcaţi cu un copil. Şi apoi unde o să staţi şi din ce o să vă întreţineţi? Nu aveţi cum, doar nu vrei să se lase Dorin de facultate de dragul tău! În al doilea rând, tu faci medicina, Dorin maşini agricole, unde vreţi să vă îngopaţi viitorul? La ţară? Nici vorbă! Dorin o să se căsătorească cu cineva cu slujbă în Bucureşti, o ingineră, o avocată ce ştiu eu, ca să rămână aici, lângă noi. Nici să nu vă gândiţi la căsătorie! Uite cum văd eu lucrurile şi soţul meu la fel – nu uită să sublinieze privindu-l în ochi pentru aprobare, ca nu cumva să-mi fac iluzii că pot cere sprijin de la el: o să te ajut să scapi de copil şi după aia o să-mi laşi băiatul în pace, ai înţeles?

Un moment de tăcere lung, eu nu îndrăzneam să spun nimic, Dorin nici atâta. Cred că scenariul era deja scris cu o zi sau două înainte de venirea mea, toată punearea asta în scenă cu pahare de cristal pe masă era făcută doar ca să fiu umilită şi atât de descurajată încât să nu am niciun drept la replică.

— Uite cum am hotărât, urmă maică-sa. Deci aveam dreptate, totul era deja hotărât. O să stai internată câteva zile într-un spital unde cunosc un docto ştiu că ai avut recent hepatită şi mi-a promis că o să mă ajute şi o să te bage la comisia de întrerupere a sarcinii. Am tăcut iarăşi cu toţii până la sfârşitul mesei. Apoi m-am oferit să o ajut pe doamna Pogor să spele vasele

— Lasă, drăguţă, că vine menajera şi o să le spele, nu te obosi tu – de fapt suna ceva de genul" numai menajerele spală vesela iar tu nu eşti

departe de ele de vreme ce te-ai oferit să o faci. Trebuie să ştii care îţi este locul".

După amiaza aceea s-a scurs încet, ne-am uitat la televizorul color şi bineînţeles că nimeni nu a văzut nimic. Seara am dormit în camera lui Dorin, ce rost mai avea să ne ascundem dar eu m-am simţit precum o căţea maidaneză adusă special pentru poftele unui câine de rasă. Ce urma să fie cu viaţa mea? Numai Dumnezeu ştia atunci sau poate că a uitat o vreme de mine sau poate, dimpotrivă, chiar atunci mă lua în braţe să pot îndura mai uşor…

A doua zi macă-sa m-a dus la clinică, urma să stau acolo câteva zile pentru analize. Am sunat acasă să-i spun mamei că sunt internată în cutare clinică din Bucureşti şi că părinţii lui Dorin au vrut să fie mai siguri că nu am rămas cu urmări după hepatită. Uram că trebuie mereu să mint dar ţineam prea mult la ai mei ca să-i fac să sufere. Şi apoi cum ar fi fost să-i spun mamei: de fapt sunt gravidă şi mă pregătesc să fac un avort! În spital am făcut primul examen ginecologic din viaţa mea. După dejunul în familie nimic nu mă mai speria, nimic nu mă mai umilea. Eram într-un fel de transă, nu îmi mai păsa de nimic. Aveam deja 8 săptămâni de sarcină. Dorin venea în fiecare zi după cursuri şi stătea până seara târziu, ştiu că uneori nici măcar nu mai avea timp să mănânce. Mă mângâia şi îmi spunea că el nu o să renunţe niciodată la mine dar că trebuia deocamdată să facem ce zic ai lui, că depindem de ei chiar şi financiar la o adică şi că nu e bine să-i supărăm, că ei ştiu ce fac foarte bine, că sunt mai în măsură să decidă, să nu fiu supărată. Îl ascultam şi cuvintele lui treceau pe lângă mine, nici el nu credea în ceea ce spunea şi oricum nu el era cel hăcuit şi disecat, nu el era departe de casă, nu el stătea în spital şi nu lui îi era frică. Am ieşit după o săptămână de analize cu recomandarea de a mă adresa comisiei de întreruperi de sarcină. Mai rămăseseră două săptămâni să pot face un chiuretaj în siguranţă şi mai veneau şi sărbătorile de iarnă. Ghinionul trebuia însă să mă urmeze de la un capăt la altul. În Bucureşti nu se putea, trebuia să plec de urgenţa la Iaşi, să mă descurc pe cont propriu. În Iaşi colegele m-au întâmpinat îngrijorate:

— E grav cu ficatul tău? De ce ai stat în spital la Bucureşti?

— Nu e aşa de grav, doar că se vindecă mai încet.

— Aha, de aia ai mereu greţuri…

La comisia din Iaşi iarăşi ghinion, nu aveam decât viză de flotant, nu eram primită. Ori îmi făceam mutaţie la cineva în Iaşi ori trebuia să

mă duc la Botoşani unde aveam domiciliul. Îl sun pe Dorin şi îi zic că am hotărât să abandonez, o să fac copilul şi ce o fi o fi, eu acasă la ai mei nu mă mai duc.

Am început să merg la cursuri, lipsisem de la şcoală nepermis de mult. Mai era puţin şi începea sesiunea, aveam incredibil de mult de învăţat. Cu toate astea, poate printr-o ciudată lege a compensaţiei, poate ca un refugiu din calea problemelor mele mintea mea reuşea să reţina cu punct şi virgulă cursurile de la prima lectură. La numai câteva zile apare mama la Iaşi, în mijlocul săptămânii. Am înţeles imediat situaţia.

— Te îmbraci şi mergem acasă să rezolvăm problema!

Mă privea aspru şi supărată, nu zicea mai nimic, eu o ascultam docilă. Dacă m-ar fi bătut, dacă m-ar fi jupuit de vie mi-era mai bine. Doamna Pogor nu s-a dezminţit şi i-a sunat pe ai mei şi probabil că le-a vorbit în nişte termeni de ultimatum sau de ameninţare să-şi ţină golanca acasă şi să-i lepede plodul cum or şti ei că pe ea nu o mai interesează şi nu are de gând să plătească vreo pensie alimentară. Iar băiatul ei să fie lăsat în pace.

În Botoşani comisia se ţinea o dată pe săptămână, cu programări. Mama a tot plâns pe la uşa doctorilor, a mituit secretarele să mă bage mai în faţă pe lista de aşteptare. Doctorul care m-a consultat mi-a zis că deja era prea târziu, că nu se bagă în aşa ceva. Nu ştiu ce a făcut mama şi cu ce argumente ori cu ce pile a venit la el să-l convingă să-mi facă chiuretajul. Eram cam vreo 20 de femei adunate acolo, eu eram sau doar păream cea mai tânără şi necunoscătoare, celelalte erau femei în toată firea, cu patru-cinci copii pe acasă, majoritatea ţărănci şi se vedea că nu erau pentru prima dată acolo. Mi-am aşteptat rândul fără să scot un cuvânt, ca un animal la abator. Am urcat pe masă neîndrăznind nici măcar să cer iertare de la Dumnezeu pentru păcatul ce urma să-l înfăptuiesc. Ce rost avea să o mai fac de vreme ce decisesem să păcătuiesc? Cred că mi se făcuse ceva anestezic, în definitiv eram şi eu studentă la medicină, viitor medic, măcar atâta cred că s-o fi putut face pentru mine dar durerea fizică era totuşi îngrozitoare. Sufletul meu era şi mai zbuciumat. Cum de ajunsesem aici? Cum de o seară plăcută la Costineşti se termina pe o masă ginecologică? Cum de m-am lăsat în naivitatea mea condusă de principiul că toată lumea nu-mi vrea decât binele când de fapt fiecare nu-şi urmăreşte decât propriul lui bine? Ce o să zică mama şi tata în zilele următoare? Unde să mă duc să pot uita de acest coşmar? De ce nu pot să fiu din nou fata mamei inocentă şi

îndrăgostită de un coleg de liceu?

La un moment dat ceva nu mergea bine, nu-mi dădeam seama ce pentru că nu mai aveam nicio durere şi totul părea liniştit în mine, doctorul ţipa la cele două asistente, asistentele ţipau una la alta şi amândouă se îngrămădeau la dulapul cu medicamente, îmi luau tensiunea, mi-au prins o venă la o mână, apoi la cealaltă. Atunci m-am gândit cu adevărat că s-ar putea să mor, doar spusese doctorul că e târziu şi nu se bagă la aşa ceva că e periculos! Am realizat că plec din lume fără nicio părere de rău. Nu lăsam nimic important în urma mea. Nimic nu mă ţinea pe pământ, nu aveam nicio motivaţie să rămân: Adonis nu mă iubise deloc, Dorin mă abandonase ca un laş, ai mei oricum nu aveau să mă ierte niciodată pentru ce le făcusem. Doar moartea mea ne-ar mai fi putut împăca. Nu era nicio pierdere pentru univers dispariţia mea. Eu aveam să mă duc în ceruri, în Iad, desigur, dar dacă asta meritam trebuia să-mi accept osânda. Totuşi s-a întâmplat că nu am murit atunci. Dacă s-ar fi întâmplat asta, acum nu mai eram aici să trec prin tot calvarul acesta dar cu siguranţă că aş fi pierdut o mulţime de clipe frumoase pe care le-am trăit până azi.

Mi-am revenit târziu în salon, toate celelalte femei plecaseră de mult la casele lor, la copiii şi la soţii lor, una din asistente a venit şi mi-a zis că voi rămâne câteva zile sub observaţie şi o să trebuiască să mai fac tratament. Spre seară mama a trecut, mi-a lăsat o sticlă cu ceai şi o jumătate de pui fript, unde l-o fi găsit şi cum l-o fi gătit săraca ştiind cui îl aduce?

— Cum te mai simţi?

— Bine! ce era să răspund ca să spun ceva…

— Atunci eu am plecat, să mănânci să te pui pe picioare, auzi?

— Da, mamă.

În noapte, rămasă singură în salonul acela imens şi friguros m-a trezit un chiţcăit de şoarece. Nu m-am speriat. După ce treci prin ceva atât de cumplit ar fi şi culmea să te mai sperie un şoarece! M-am gândit că poate e o şoricioaică şi umblă să-şi hrănească puii. M-a cuprins o milă teribilă. M-am uitat sub pat, era într-adevăr o gaură de şoarece. Am aşezat un colţ de pâine acolo şi un timp nu s-a mai auzit nimic. Apoi am adormit. Dimineaţa bucăţica de pâine dispăruse.

A doua zi doctorul m-a consultat şi mi-a zis că pot pleca acasă. Unde acasă? Căci acasă nu mai era pentru mine nicăieri. Acasă e locul unde te simţi bine, iubit, aşteptat. Pentru mine nicăieri pe pământ nu

găseam atunci acest loc. Ai mei nu au vorbit cu mine cele câteva zile cât am mai stat acasă. Dorin mă suna în fiecare seară să se asigure că sunt bine dar nu mai avea nicio vibrație în glas. Poate nu mai aveam eu urechile de altă dată. Tata tăcea și se purta de parcă nu știa nimic. Era un mare absent al casei ca întotdeauna retras cu lecturile sale. Mama tăcea și ea dar din privirea ei înțelegeam tot: devenisem o povară rușinoasa pentru ea. Poate că în secret tata se spălase pe mâini și îi reproșa ei acest dezastru din casa Corsei. Nu mai mâncam cu ei la masă, stăteam toată ziua în camera mea cu ușa închisă ca într-o celulă de pușcărie. Așa am petrecut în acel an sărbătorile de iarnă. După acel insuportabil exil în propria mea cameră am luat din nou drumul Iașilor. Mama m-a condus până la tren ajutându-mă cu bagajul și uitându-se drept înainte la drum mi-a zis ce nu a avut curajul să-mi zică până atunci în casă:

— Îți interzic să mai suni la familia Pogor. Nu o să te mai vezi și nu o să mai vorbești cu Dorin de azi înainte.

— Da, mama, am îngânat tremurat cu lacrimi în gât.

Aș fi făcut orice, mi-aș fi smuls inima din piept să redobândesc dragostea de odinioară a mamei mele dar știam că așa ceva nu mai era cu putință. Atunci credeam că totul este pierdut, că viața mea nu mai are niciun sens, pluteam precum o corabie în derivă.

Ce-o fi vrând să spună profesorul azi cu hepatita mea? Să aibă legătură cu cea de atunci? Nu se poate așa ceva, după atâția ani. Oare de ce nu-mi spune nimeni nimic, de bine sau de rău? De ce, Doamne, tocmai eu, aici, eu care cunosc așa de multe despre bolile umane nu mă pot ajuta pe mine și cerșesc ajutor de la alții? Ce este în mine, ce boală rară, cine este inamicul meu nevăzut și încă nesimțit de simțurile mele? Cum a putut să se furișeze în mine această creatură fără ca eu să-mi dau seama? Doamne, sunt speriată degeaba, ajută-mă să mă liniștesc. Nu am cancer. Și atunci am crezut că o să mor și nu am murit. Puteam să mor de multe ori până acum și nu am murit. Ne gândim prea mult la moarte, mereu o vedem aproape de noi, așa suntem făcuți noi, oamenii. Mâine o să știu mai multe. Acum nu-mi zice nimeni nimic, nu vor să-mi fac griji inutile. Mâine o să aflu că nu a fost decât o sperietură bună. O să mă opereze, o să-mi scoată chistul și până la vară am timp să uit de toate astea. Doamne, să scap cu bine și din încercarea asta și o să fiu mai atentă cu mine, o să-mi fac în fiecare an analizele, o să mă tratez la timp, o să merg în fiecare vineri la concert. Încă nu e vremea să mor, mai am mulți

ani înaintea mea, mai sunt atâtea lucruri frumoase de descoperit. De abia acum am început cu adevărat să trăiesc. Am trecut prin atâtea încercări, am muncit şi am suferit atât de mult ca să ajung până aici. Nu se poate să plec de pe pământ chiar acum când sunt aşa de fericită.

patru

Miercuri dimineaţă asistenta intră în salon la prima oră.

Doamnă doctor Vlad, o să vă luaţi foaia de observaţie şi o să mergeţi la Clinica Radiologică. Ştiţi unde este?

— Da, ştiu.

— S-a vorbit cu doctorul Gabriel Avasilcăi, vă aşteaptă pentru computer tomografie. Mergeţi direct la el şi vă prezentaţi. Ştie despre ce e vorba.

Eva îşi puse halatul ei şi încă un halat de molton din spital pe deasupra căci până la clinica respectivă erau câţiva paşi de făcut prin curte.

Gabriel Avasilcăi, nu mai ştiu nimic de el de la terminarea facultaţii. Nu ne-am văzut la întâlnirea de zece ani, atunci nu a venit el, acum la cea de douăzeci nu am fost eu. Deci a rămas în Iaşi tocilarul ăsta şi face imagistică medicală. Uite cum se face şi ne întâlnim după atâţia ani! Oare o să-şi mai amintească de mine? Oare o să-l mai recunosc după atâţia ani? Oamenii se schimbă. Eu m-am schimbat mult şi probabil că şi el este altul. Curios, o vreme rămânem în acelaşi trup şi ni se schimbă sufletul prea repede apoi după o vreme sufletul rămâne neschimbat, încă tânăr şi doar trupul nostru pare altul, ne trezim că nu ne mai ascultă, că ne doare, că nu mai are în el vigoarea de odinioară.

Intră în clădire, întrebă de doctorul Avasilcăi şi i se arătă o uşă. Bătu. Înăuntru era desigur el, cu o chelie respectabilă, cu burtică dar totuşi el, Gabi.

— Bună dimineaşa, sunt doctoriţa Vlad.

— Eva, să nu-mi spui că tu eşti!

— Ba da, mă gândeam că nu o să mă mai recunoşti.

— O, cum să nu, nu te-ai schimbat prea mult. Nu te-am văzut la întâlnirea de douăzeci de ani.

— Aşa e, nu am venit.

Ce putea să-i spună mai mult? Că e neschimbat şi el? Nu se simţea datoare şi nu o interesa să-l perie. O interesa să ştie doar dacă e un bun profesionist. De asta avea nevoie acum. Îi întinse foaia de observaţie. Doctorul o luă şi un timp o studie cu atenţie.

— Mai fumezi?

— M-am lăsat de mulţi ani.

— Cum de te-ai îmbolnăvit?

— Dacă aş şti pe cuvânt că ţi-aş spune, nu de alta dar să nu o păţeşti şi tu.

— Văd că ai chef de glume, asta e bine. Ţine-o aşa, cu moralul sus. Să nu te laşi. Uite cum o să facem, o să îţi fac mai întâi o substanţă de contrast, o să mă străduiesc să fac treaba cea mai bună cu tine, Eva. Eşti alergică la ceva anume?

— Nu.

— Atunci trecem la treabă, nu avem timp de pierdut.

Toate păreau în regulă, totul se desfăşura firesc, asistentele erau în rutina lor zilnică, obişnuite cu fel de fel de pacienţi, doar Eva era stingheră acolo aşa că hotărâse să se lase pe mâna lor. I-au prins o venă, i-au făcut serul cu pricina, acum trebuia doar să aştepte. Eva era aşezată pe patul acela special şi maşinăria aceea complicată de care auzise dar pe care o vedea întâia oară în viaţa ei începu să-şi facă treaba. Intră încetul cu încetul în tunel. Pentru o clipă o cuprinse o stare de frică, i se păru că nu o să mai poată ieşi de acolo, că e ca într-un cavou.

Nu trebuie să intru în panică. Trebuie să mă liniştesc singură. Nu o să dureze mai mult de câteva minute. Pentru moment trebuie să nu mă mai gândesc la nimic, să încerc să mă relaxez. Ce e cu mine? Nu mă mai recunosc, unde mi-e curajul de altă dată? E o radiograie mai sofisticată, nimic mai mult. Nu sunt primul om care intră în tunelul ăsta. Trebuie să mă liniştesc. Sunt aici pe mâini bune. Noi am fost o serie de studenţi foarte buni şi uite că a venit timpul nostru, acum suntem cei care au preluat ştafeta, e timpul să dăm şi noi ce avem mai bun de dat. Ne-am maturizat ca generaţie, suntem aproape de vârful piramidei. Unii din foştii mei colegi sunt deja profesori universitari, Gabi va fi şi el numit în curând, sunt sigură de asta. Apoi vom îmbătrâni cu toţii şi vor veni alţii în urma noastră, sita va cerne dintre studenţii de azi şi va alege valorile de mâine.

Memoria ei derula în mod aproape automat amintiri din studenţie. Pe aici, prin aceste săli au trecut odată paşii ei tineri şi în aceste încăperi s-au risipit multe din visele ei din tinereţe. Erau cu toţii atât de încântaţi de tot ce descoperă, erau nerăbdători să treacă anii şi să ajungă medici adevăraţi, să aibă grijă de bolnavi. Trecuse un sfert de veac şi Eva nu-şi dădea seama cum de a trecut aşa de repede timpul peste ei. Desigur timpul are mai multe dimensiuni decât credem în tinereţe fiecare din noi.

Da îmi amintesc, sesiunea din iarnă am terminat-o mai bine decât speram. Am ştiut perfect subiectele de la examene dar profesorii înainte de a da verdictul controlau inevitabil condicile de prezenţă şi doreau să ştie amănunte, cum de am aşa multe absenţe, fie ele şi motivate?

— Am avut hepatită… o formă mai gravă, adăugam automat ca să explic şi mai clar prea multele absenţe dispersate pe tot semestrul.

Ei se uitau la faţa mea cadaverică, palidă, încercănată şi cred că asta le inspira aşa o milă încât treceau în carnetul de note invariabil nota 10. Nu speram să-i îmbunez pe ai mei cu rezultatele mele şcolare.

— Draga mea, pentru tine înveţi, nu pentru mine – a fost concluzia mamei.

Singurul lucru bun a fost că mi-am păstrat bursa şi am fost nevoită să cer cât mai puţini bani de la ai mei, nu voiam să aud reproşuri legate de banii irosiţi pe o fiică risipitoare.

Următorul semestru a început normal, în cămin şi departe de casă eu prindeam încetul cu încetul aer de om sănătos. Fetele din cămin se întâlneau cu băieţi, mergeau pe la discoteci, eu rămâneam în camera de fiecare dată. Nu mă întrebau nimic, ştiau că ţin regim şi că ceva nu e în regulă cu ficatul meu. Şeful de grupă era ieşean, Gabriel Avasilcăi în persoană. Proaspăt rămas fără prietenă a început să îmi facă avansuri dar preferam să ignor totul. Nu părea descurajat. Într-o sâmbătă, după ultimul curs m-a invitat la el acasă.

— De ce?

I-am invitat pe toţi din grupa noastră la o mică petrecere la sfârşit de săptămână. Nu mai destindem şi noi, nu crezi?

— E vreo ocazie, e ziua ta de naştere?

— Nu, o facem aşa, să ne mai distrăm, să ne cunoaştem mai bine.

— Trebuie să aduc ceva?

— Doar pe tine!

— Pe la ce oră?

— Pe la 4. Vii?

— Vin.

Îmi explică apoi cum ajung la el acasă. Nu a fost greu să dau de blocul lui. Numai că acolo nu a mai venit nimeni. După prima jumătate de oră de aşteptare, câteva fursecuri şi o gură de bere deja voiam să plec acasă când m-am trezit mângâiată fără nicio jenă pe coapse. Doamne, ce o fi în capul lui?

— Gabi, ce-ţi veni?

— Hai s-o facem, nu mai vine nimeni, cred că ţi-ai dat seama de asta şi mama nu-i acasă până mâine dimineaţă.

— Fii serios, ce-ţi trece prin cap?

Am încercat să mă îndrept spre ieşire dar m-am trezit aruncată pe patul cel mai la îndemână unde a început să mă sărute cu limba împinsă adânc până în gâtlej precum un şarpe scârbos. Apoi mi-a ridicat puloverul, mi-a scos un sân din sutien şi a început să-l sugă dureros şi grăbit. Îşi băga mâinile pe sub fusta mea, căutând cu gesturi grăbite să ajungă între picioarele mele, ciorapii mei erau deja rupţi iar el îşi deschisese fermoarul de la blugi. Protestul meu era imposibil şi nesemnificativ, nu puteam nici să mă mişc nici să ţip sub trupul lui masiv acoperindu-mă.

— Termină, nu vreau! mârâiam încercând să evit gura lui lacomă din care începuse să se scurgă salivă.

— Haide, că toate spuneţi nu şi până la urmă e da, nu te mai codi, dezbracă-te odată! şi căuta înfrigurat să îmi ridice fusta, doar că era mai strâmtă decât ar fi vrut el.

Ce căutam eu acolo? Dacă mă viola nimeni nu ar fi crezut povestea mea: ce motiv ar avea o fată cuminte să intre în casa unui băiat singur? Iar dacă se întâmpla nu aveai de ales decât să taci şi să nu-ţi strigi în gura mare indignarea căci ruşinea era tot deasupra capului tău, invariabil, niciodată un băiat nu era condamnat pentru aşa ceva. Băiatul e dator să încerce întotdeauna şi dacă îi merge bravo lui! Asta era concepţia unanimă asupra acestui lucru. Iar fetele nu au decât să se păzească.

— Bine, mă dezbrac singură dar dă-te de pe mine jos că altfel nu pot!

Incredibil dar a părut foarte convins de intenţia mea de a fi docilă. În cea clipă mi-am zis că probabil multe fete au făcut-o de bunăvoie şi Gabi era convins că eu voi fi una din ele. În acea clipă de eliberare mi-am

luat haina din cuier, pantofii în mână, m-am repezit la uşă şi am vrut să ies. Uşa închisă. O închisese el cu premeditare şi luase cheia de acolo.

— Dacă nu deschizi să ştii că ţip şi o să audă vecinii. Mă laşi în pace sau merg de aici direct la miliţie?

Cred că aveam în privire ceva atât de hotărât încât a scos cheia din buzunar, a deschis uşa şi mi-a zis:

— Îmbracă-te, încalţă-te, doar nu o să ieşi în halul ăsta pe stradă, să te vadă aşa vecinii! Te credeam mai destupată la cap. Eşti o gâscă proastă.

Am ieşit năucă din scara blocului, îmi simţeam inima bătând în gât ca o pasăre. Scăpasem de nebun dar eram aşa de dezorientată încât fiind prima dată în acel cartier am luat-o în direcţia opusă staţiei de tramvai. Am mai mers o vreme pe jos până la următoarea, nu îndrăzneam să mă mai întorc prin faţa blocului lui. Nu făcusem nimic ca să-i încurajez vreodată avansurile dar ce-o fi în mintea bărbaţilor? Ce suntem noi pentru ei? Cum poate un om cultivat, viitor medic să trateze în halul ăsta pe cineva?

Ajunsă la cămin m-am băgat sub duş, simţeam nevoia să şterg orice urmă lăsată de el pe corpul meu. Buza de jos îmi era plesnită, sânul mi se învineţise evident şi pe braţe aveam amprenta mâinilor lui bine întipărită. Mai bine de o săptămână am evitat să mă dezbrac de faţă cu colegele de cameră de teamă să nu-mi vadă urmele. Ar fi fost jenant să trebuiască să explic ceva, nu aş fi găsit nicio minciună plauzibilă, mai bine evitam toate astea. Ce fel de femei s-or fi perindat prin patul lui sau şi mai grav, câte s-or fi simţit că şi violate şi neîndrăznind să se plângă sau să spună cuiva ceva. Ştiam doar că până acum mai fusese prieten cu două colege din an. Plecau şi veneau împreună o vreme, totul părea că merge bine, se sărutau pe holurile facultaţii, cuplul părea simpatic şi stabil până ce auzeam că s-au despărţit. Nu întreba nimeni de ce, nici el şi nici ele nu comentau nimic. Acum îmi dădeam perfect seama că el era doar o maşină de făcut sex iar ele victimele lui. Când el se plicisea ori când ele îşi doreau mai mult sau îşi dădeau seama de adevărata lor posură probabil că totul se destrăma. Poate că dacă nu aş fi avut în spate atâtea resentimente, poate dacă nu aş fi ştiut foarte bine ce are fiecare băiat în pantaloni un timp aş fi fost eu următoarea victimă. Mă gândeam cum o să dau a doua zi ochii cu el la cursuri. M-am mirat când el s-a purtat atât de firesc încât am sfârşit prin a mă simţi eu singura jenată, de parcă eu aş fi pus totul la cale. Întâmplător sau poate

intenţionat am întâlnit-o pe ultima lui prietenă:

— Am auzit că te-ai despărţit de şefu', e adevărat?

— Da.

— Cum de?

— E un porc şi jumătate, să ştii!

Bineînţeles că aflasem asta între timp pe propria-mi piele. Dar voiam mai mult.

— De ce spui asta, am mimat eu curiozitatea, părea că vă înţelegeţi aşa de bine…

— Nu pot să-ţi zic, da' e un porc, să ştii! Iar maică-sa îi dă apă la moară!

Deci altă soacră acră gogolindu-şi băiatul neajutorat. Oare e posibil ca maică-sa să fi ştiut de tot ce face Gabi şi să-i fie complice prin simpla ei absenţă în momentul potrivit? Nu am mai insistat, lucruri din astea nu se discutau de obicei iar fetele între ele ştiau cât să spună şi cât să lase să se subînţeleagă. Noi toate cele nemăritate trebuia să fim virgine şi foarte naive şi cuminţi. Dialogurile noastre nu puteau să includă vreun cuvânt cu aluzii la sexualitate.

Acelaşi Gabi este acum şi aici atât de vital pentru mine. Nu cred că îi mai port pică pentru ce a fost, e atât de mult de atunci. Eram amândoi aşa de tineri şi de speriaţi de omul ce se maturiza în noi şi cu care nu reuşeam să conviețuim. Toţi trecem prin astea mai devreme sau mai târziu. Oare dacă atunci ar fi fost puţin altfel şi aş fi rămas cu el? Poate că acum aş fi chiar soţia lui şi poate că aş fi fost şi fericită, cine ar putea să-mi răspundă? Inutile întrebări de vreme ce orice lucru odată trăit, experimentat, devine amintire şi ireversibil. Oare Gabi e acum însurat, are copii, o fi un bărbat de treabă? Probabil că da sau poate că umblă şi acum prin lume şi nu-şi găseşte locul potrivit. Nu o să ştiu niciodată şi tot nu mai contează pentru mine.

— Când o să ştiu rezultatul? îl întrebă Eva când procedura luă sfârşit şi ea era din nou în picioare, gata de plecare.

— Încerc azi, dar şeful clinicii pleacă la un congres şi dacă nu îl prind după cursul cu studenţii atunci o să trebuiască să aştepţi până se întoarce de la Roma, pe săptămâna viitoare cel mai târziu miercuri. Fără semnătura profesorului nu iese nimic din clinică.

— Şi eu care speram că voi şti mai devreme, zise Eva deşi era doar un gând, nu voia să facă mofturi. Nici ei nu-i plăceau niciodată

bolnavii nerăbdători şi uite că acum devenise chiar ea unul din ei.

— Dar tu ce zici, ce impresie ai de film?

Gabi avu un moment de ezitare de parcă întrebarea Evei îl deranja în mod vădit. Se uita la film un timp şi fără să o privească pe Eva spuse:

— Da, se vede tumoarea ta bine, trebuie să mai fac măsurători, ai parcă şi nişte mici ganglioni alăturaţi. Uite cum o să fac: dacă am rezultatul azi vin personal să ţi-l aduc, bine?

— Aştept.

— Dacă trece de prânz şi nu vin atunci rămâne pe miercurea viitoare. Ce mai faci în rest?

— Nimic deosebit, muncă obişnuită. Dar tu?

Desigur Gabi se aştepta la ceva mai mult, la amănunte despre soţ, copii, avere, carieră dar Eva era foarte laconică. Aşa că nici el nu intră în amănunte şi rămase la un răspuns de protocol:

— Ca şi tine, muncă de dimineaţă până seara.

Eva îşi puse pe ea cele două halate şi se întoarse în salon, aşteptând să treacă oră după oră.

Următoarea vacanţă de vară părea să devină un coşmar pentru mine. Mi-aduc aminte, mi-am lăsat pe toamnă examenul de fiziologie special ca să am un motiv să mă închid în casă, să citesc, să nu trebuiască să vreau să merg în vreo tabără studenţească, practic m-am autopedepsit. Oricum relaţia cu ai mei devenise rece, mama nu contenea să mă împungă cu câte un „după câte ne-ai făcut" său" cine crezi că te-o mai lua de nevastă acum „sau şi mai îngrozitor „ai să vezi tu ce pâine o să mănânci cu bărbatul care te-o lua aşa!" încât am luat în sinea mea decizia fermă de a nu mă mărita cumva înainte de 30 de ani, vârsta la care voi fi destul de tânără să fac un copil şi destul de bătrână încât să-mi mai pese de ceva, aşa mi se părea mie atunci, şi voi fi destul de puternică să fac faţă acestui greu război prefigurat de mama.

Deci vacanţa se arăta a fi una plictisitoare, o altă perioadă de închisoare forţata în propria mea cameră. Asta dacă nu ar fi intervenit un eveniment atât de neaşteptat pentru a-i mei încât un timp au uitat că exist şi că aveau cu mine vreo socoteală de făcut. Frate-meu, Victor, întors din armată, voia să se însoare. Cu prietena lui din liceu şi dintotdeauna. Un timp, ai mei nici nu au vrut să-l ia în serios. El a devenit însă atât de violent şi de insistent încât a întors toată casa cu susul în jos.

— Ai lăsat-o gravidă? spune-ne şi nouă, copile, întrebau ai mei disperaţi.

— Nu, vreau doar să o iau de soţie pe Mirela. Ce e greu de înţeles în asta?

— Măi copile, nu suntem pregătiţi, nu avem bani de nuntă, aşteaptă şi tu până termină soru-ta facultatea şi după aia mai vorbim, nu vezi că eşti încă un copil?

— Vreţi, nu vreţi eu mă însor!

— Măi băiete, ai timp, de abia ai terminat armata, eşti prea tânăr pentru însurătoare, dacă te iubeşte fata o să te aştepte, ce atâta grabă?

— Voi nu înţelegeţi că eu mă însor şi că vreau să facem nunta în toamnă?

— Care toamnă, măi băiete, că e iulie, mai e o lună şi vine toamna!

— Toamna asta, voi nu pricepeţi?

— Şi ce-o să faceţi, unde o să staţi?

— La ea acasă, ea lucrează, o să mă angajez şi eu undeva şi gata.

— Măi băiete, mai aşteaptă, poate dai din nou la o facultate că vezi ce greu e în zilele astea fără şcoală.

— Nu-mi trebuie mie facultate, să pierd cinci ani şi după aia să trag mâţa de coadă. Eu mă însor cu Mirela, am hotărât. Nu mă puteţi opri!

Mama a pus mâna pe telefon să vorbească cu părinţii fetei, să vadă ce se întâmplă. Atunci Victor a făcut ceva ce nu se mai văzuse în casa noastră niciodată: a luat telefonul şi l-a trântit de pământ făcându-l ţăndări. Ai mei şi cu mine am încremenit. Frate-meu înnebunise? Poate trebuia dus la un consult? Nu, Victor era cel mai normal om dintre noi toţi. Mi-a trecut prin minte că poate se culcase cu Mirela şi simţul onoarei îi spunea că trebuie să-şi facă datoria, să o protejeze pe femeia iubită şi să o ceară în căsătorie. Poate că nici nu a fost aşa, poate Mirela i-a zis că pur şi simplu nu se va culcă cu el înainte de nuntă. Poate că au făcut un legământ înainte de plecarea lui în armată şi acum trebuia onorat. Oare de ce sexul era în centrul oricărei bănuieli în vremea aceea? De ce oare pe atunci oamenii nu puteau discuta problemele lor în mod direct şi firesc aşa cum o fac acum? Poate că vremea bunicilor noştri încorsetată în convenienţe şi tăceri nu trecuse încă, oamenii se schimbă încetul cu încetul, iar generaţia noastră era blocată la mijloc de drum. Oricare ar fi fost adevărul, cert este că ai mei

nu au avut încotro şi a trebuit să se înceapă mobilizarea pentru o nuntă decentă. Singurele locuri rămase pe la restaurante erau devreme în septembrie aşa că timpul pentru pregătiri nu era prea lung. De mine a uitat toată lumea şi eu eram fericită. Se discuta despre rochia de mireasă, invitaţii, meniu şi banii care nu ajungeau niciodată.

— Să cerem şi de la părinţii fetei.

— Unde ai auzit voi asta? Părinţii băiatului fac nunta de când hăul şi pârâul

— Dar nu ne descurcăm.

— Bine, dar până acum nu aţi ştiut că aveţi băiat de însurat şi fată de măritat?

Eu mă făceam că nu aud partea cu măritatul fetei dar eram teribil de liniştită că centrul de atenţiei se mutase în familia Corsei dinspre mine înspre frate-meu. În sinea mea eram chiar încântată că nu eram singura oaie neagră din familie, că o făcuse şi frate-meu lată, el, preferatul dintotdeauna, alintatul casei. Pe de altă parte eram invidioasă că uite, un bărbat adevărat, adică frate-meu, îşi poate rezolva singur problemele. Dorin a ales să asculte de mamă. Frate-meu a ales să asculte de inimă. Ţin minte că începuse să-mi fie milă de ai mei. Erau aşa de stresaţi sărmanii. Câte mai trebuie să fi îndurat şi părinţii noştri! Până mai ieri scăpaseră de grija pojarului, a oreionului, a tezelor de la şcoală, acum ar fi trebuit să fie mai liniştiţi dar se iveau probleme mult mai serioase şi mai costisitoare cu noi doi. Îi auzeam în noapte discutând până târziu. Niciodată nu înţelegeam ce vorbesc căci uşa dormitorului era închisă bine de cu seară dar bănuiam că încearcă să iasă cu bine din impas.

În septembrie Victor şi Mirela au fost mire şi mireasa, şi-au găsit şi naşi, protocolul uzual îndeplinit, cu poze, cu furatul miresei, tăiatul tortului şi celelalte. Ai mei, socrii mari în fruntea mesei, numai zâmbete, de ai fi zis că nu sunt ei cei ce au trecut un adevărat coşmar în ultimele două luni cu pregătirile. Pe mine m-au postat la masa tineretului, era foarte bine aşa, scăpam aproape neobservată şi mai ales de întrebări de genul „şi tu pe când?" din partea rudelor mirate şi ele că Victor a luat-o înaintea mea.

Victor şi Mirela sunt tot împreună, viaţa lor se scurge calm, fără cutremure şi fără cataclisme, au acum doi copii mari şi vor face nu peste mult nunta de argint. De ce oare pentru unii e aşa de simplu în viaţă? Te îndrăgosteşi din liceu, te căsătoreşti, faci copii şi viaţa se aşază lin la

picioarele tale într-o normalitate firească. E un noroc, e destin, e puterea de a alege corect de prima oară? Oare de ce viața mea nu a fost să fie ca a lor? Până și cu părinții noștri Victor a avut parcă o relație mult mai bună decât mine. Suntem născuți doar sub aceleași semne ale norocului, de ce nu suntem la fel? Oare Victor își plătise dreptul lui la fericire din primele zile de viață iar eu trebuia să le plătesc mai târziu? Oare eu sunt de vină pentru toate câte mi s-au întâmplat, oare numai eu am greșit de fiecare dată și a trebuit să urc și să cobor de o mulțime de ori până să ajung în locul dorit de mine? Pur și simplu suntem cu toții victimele hazardului? Oare mie mi-a fost hărăzit să tot caut și să nu găsesc niciodată? Poate că secretul fericirii este să te mulțumești de fiecare dată cu ceea ce ai și să nu vrei mai mult, căci mai mult înseamnă de fiecare dată o nouă luptă, o nouă suferință, înseamnă în cele din urmă să deranjezi viața celor din jurul tău.

Trecuse mult de ora prânzului dar Gabi nu a mai venit. Eva era dezamăgită. O fi posibil ca totuși Gabi să nu fi uitat nimic și să se răzbune acum când Eva era la mâna lui? Părea de necrezut asta. Oare nu voia să-i spună tot ce a văzut pe radiografie și se eschiva sau nu voia să fie el cel care îi aducea vestea proastă? Nu mai știa ce să creadă. Probabil Gabi uitase după atâția ani incidentul acela vechi care pe ea o afectase atât de mult. Nu, o să scape de resentimente, o să încerce să se împace cu toată lumea, își spunea Eva. Nu folosea nimănui că ea își amintea acele lucruri și că ea le trăise atât de intens. Pentru el fusese un fapt divers pe care a doua zi l-a și dat uitării. Gabi și-a văzut de viața lui, ea de a ei, doar că ea a vrut să-și amintească pe când el nu. Acum erau doi oameni maturi, responsabili, trecuți prin viață, nu era timp pentru plătit polițe vechi și pentru false orgolii rănite. Mai mult ca sigur că nu era nimic urgent și Gabi nu a dat de profesor, nimic mai mult.

Imediat după nuntă am plecat în Iași și mi-am dat restanța. Am luat examenul cu notă maximă. Mai dădusem un an în spate și altul începea invariabil cu două săptămâni de munci agricole. Pe noi ne-au dus anul acela la scos sfeclă furajeră undeva la vreo 15 km de Iași, la Popricani.

Ne însoțea unul din asistenții cu care făcusem anatomia. Vânător amator, își luase cu el pușca. Uneori auzeam împușcături, îmi spuneam

că vrea să sperie probabil ciorile. Într-o seară a venit la fermă un cioban cu ochii în lacrimi şi cu un câine mort în braţe:

— Ce mi-aţi făcut, boierule, ce rău v-a făcut câinele meu de mi l-aţi împuşcat? El era mângâierea mea de fiecare zi. Ce rău v-a făcut?

— Plecă de aici, nespălatule, că pun miliţia pe tine! Vrei bani de la mine?

— Boierule, e drept că am stat cinci ani prin puşcărie pentru un sac cu mălai şi nu am atâta şcoală ca matale, da' am şi eu un suflet de om. Nu vreau banii matale, vreau să-mi spui de ce l-ai împuşcat. Era singurul care mă iubea în lumea asta, era singura mea mângâiere.

— Pleacă de aici, nu ai auzit? Câini nu găseşti?

— Ca ăsta nu mai găsesc, boierule. Eşti fără suflet, fără Dumnezeu.

Apoi omul acela a plecat plângând cu câinele lui mort în braţe. Toate fetele am fost impresionate dar nimeni nu a vorbit despre incident. Ochii ciobanului şi faţa lui îmbătrânită înainte de vreme de griji, de vânt, de nesomn m-au urmărit ani de zile. De fapt nu am putut să-i uit niciodată. Era în ochii aceia revoltă, suferinţă şi neputinţă la un loc. Ştia că venise degeaba să se plângă, nimic nu avea să-i învie câinele. Era un om simplu care suferise în viaţă, gestul lui nu schimba cu nimic ordinea lumii şi totuşi omul acela a schimbat în conştiinţa mea ceva. Atunci mi-am dat seama că fiecare viaţă e preţioasă în felul ei, fie că este în trup de om sau de animal. Mi-am dat seama că orice fiinţă are un rost pe pământ şi trebuie respectată şi iubită. Dacă Dumnezeu ne-a dat în stăpânire pământul nu ni l-a dat ca să fim măcelari ci ca să punem dragoste până şi în pasul cu care păşim, atenţi să nu strivim din nepăsare vreo furnică.

Noaptea dormeam în nişte camere imense cu paturi suprapuse în incinta fermei. O familie de surdo-muţi avea grijă de curăţenie, de masă şi de toate hangaralele de acolo. Curios, dar aveau un copil perfect normal, mai târziu am învăţat că e posibil şi că surzenia nu se moşteneşte neapărat. Era frumuşel puştiul, bucuros că poate să vorbească cu noi, ne aştepta întotdeauna seara când veneam de pe câmp şi ne ruga să-i cântăm ceva. Mă uitam la familia aceea. Aşa, în infirmitatea lor, murdari, încovoiaţi de muncă ei mi se păreau fericiţi împreună. Cel puţin nu se certau, nu-şi aruncau cuvinte murdare, se ocroteau unul pe celălalt. Aveau de cărat sfecla scoasă de noi o zi întreagă şi de depozitat în curtea împrejmuită a fermei. După ce

terminau de încărcat câte o căruță el se apleca cu mâinile pe genunchi și se făcea punte pentru ea, să poată să urce mai ușor sus pe grămada de sfeclă iar el mergea pe jos, pe lângă cai. Gestul acesta mie mi se părea atât de duios și mă gândeam că Dumnezeu le-a luat auzul și graiul dar le-a dăruit alte lucruri la fel de prețioase: o dragoste adevărată, un copil isteț și sănătos și nu în ultimul rând resemnarea cu condiția lor. Pare incredibil, dar eu, studenta la medicină în anul trei, tânără, sănătoasă o invidiam pe țăranca aceea neștiutoare de carte și plină de praf, cu galoși de gumă în picioare pentru ceea ce are și eu nu știam dacă voi avea vreodată în viață. Munca brută mă făcea să mă simt nespus de bine. Nu mai simțeam niciun fel de astenie, plămânii mi se umpleau de aer curat, vremea era plăcută, mirosea a frunze și a pământ. Îmi plăcea mirosul pământului umed. Scosul sfeclei furajere nu avea nimic romantic și nimic pasional în sine dar gesturile stereotipe, aplecatul, scosul, aruncatul în grămezi mă făceau să mă simt mai aproape de viață. Seara, una din colege, ceva mai mare decât noi ne cânta nespus de frumos. Făcuse doi ani la teatru și apoi renunțase. Mie mi se părea învăluia în mister toată povestea, nu puteam să-mi imaginez de ce ar renunța cineva la teatru pentru medicină, cert este că fata avea talent. Copilul surdo-muților se ținea scai de ea și o ruga să mai cânte. Când ea se oprea o ruga din nou. Atunci ne-am dat seama că surdo-muții nu au nici măcar aparat de radio acolo, un lucru lor inutil sau poate că erau prea săraci. Așa ne-am hotărât să dăm fiecare cât poate, câțiva lei și să-i luăm copilului un mic aparat de radio cu baterii. De unde venisem în acel sat disperată că va trebui să îndur foame, frig și mizerie, am plecat de acolo gândindu-mă că fericirea înseamnă doi ochi de copil uimiți de minunea lumii, că fericirea chiar nu ține de confortul fizic, de anii de școală, de bani. Unii oameni își pot construi un mic univers în care să fie ei și să se simtă bine. Doar că astea erau niște simple gânduri abstracte pe atunci, pentru propria mea fericire nu găseam încă ingredientele necesare.

Sună acasă. Dinu răspunse imediat:

— Ce faci, scumpo, cum a mers cu tomograful? Toată ziua am vrut să te sun.

— Nimic deosebit, doar că nu o să am rezultatul decât săptămâna viitoare. Se pare că nu am niciun diagnostic până acum. Mai bine vino mâine și ia-mă acasă, nu mai vreau să rămân aici, mi-e tare frig și mi-e tare urât fără tine și nu mai suport aerul din spitalul ăsta.

— Bine, iubito, vorbeşte cu profesorul mâine dimineaţă şi eu vin pe la prânz să te iau acasă. O să ne întoarcem în Iaşi când o să fie gata restul analizelor. Te-am visat astă noapte. Parcă erai mireasă şi traversai un râu şi rochia ţi se ridicase pe ape.

— Poate e semn bun, nu mă pricep la ghicit în vise. Apă înseamnă griji, ştiu sigur. Cred că îţi faci prea multe griji.

— Cum să nu îmi fac? Mai ai dureri?

— Aceleaşi, nici mai mici, nici mai mari. Acasă o să-mi fie şi mai bine, presimt asta. Vino să mă iei, mi-e dor de tine.

— Şi mie de tine.

cinci

Eva fu nevoită să mai petreacă încă o noapte în spital. În întuneric şi cuprinsă de insomnie stătea şi îşi aducea rând pe rând aminte de ce-i fusese ei hărăzit în viaţă. De mulţi ani nu se mai gândise la ce a fost în trecut de parcă şi-ar fi dorit să-l uite. Echilibrul pe care şi-l găsise în ultimul timp nu merita tulburat cu nicio amintire veche sau dureroasă. Învăţase să se bucure de fiecare zi aşa cum venea ea, cu bune şi rele deopotrivă. Viaţa ei însemna doar prezent deşi însuşi prezentul ei îşi trăgea seva din trecut. Acest trecut pe care numai ea îl putea desluşi, nimeni altcineva. Acum, când începuse să se gândească din ce în ce mai mult la moarte, avea nevoie de toate astea ca şi cum ar fi urcat în podul casei şi ar fi căutat într-un sipet vechi şi prăfuit lucruri frumoase şi încă bune de purtat, ca şi cum acolo, în trecut, ar fi găsit cauza suferinţei ei şi poate însăşi tămăduirea bolii aflate acum în trupul ei.

Un alt semestru, alţi profesori, alte cursuri. Gabi a rămas şef de grupă şi nu ezita să mă penalizeze în caietul de prezenţă ori de câte ori avea ocazia. Nu vorbeam mai deloc. Mă irita atitudinea lui dar mă prefăceam că sunt indiferentă şi nu-mi pasă de el şi de mojiciile lui ieftine. Nu ştiu de ce dar o vreme aşteptam parcă să-şi ceară scuze pentru incidentul petrecut. Zilele treceau una câte una şi pe măsură ce timpul trecea era tot mai puţin probabil să se întâmple asta dar eu speram. Speram că e un băiat manierat şi că numai o clipă de rătăcire l-a făcut să se poarte astfel cu mine, speram că în sinea lui regreată ce

s-a petrecut între noi. M-am înşelat. Între timp şi-a găsit pe altcineva apoi pe alta şi pe alta şi tot aşa până la terminarea facultăţii. Eu eram un spectator de la distanţă şi mă mulţumeam să surprind schimbul de priviri languroase de la început şi apoi cele pline de ură din final. Nu puteam să schimb nimic, nu puteam decât să tac.

În sesiunea de iarnă m-am dus la biblioteca studenţească. Acolo era destul de linişte, era cald şi se putea sta până târziu. La prânz mergeam şi mâncam la cantină, făceam plimbarea pe jos şi la dus şi la întors, să-mi odihnesc mintea şi să-mi dezmorţesc trupul, apoi o luam de la capăt cu învăţatul. Întotdeauna mi-a plăcut să citesc, să învăţ, să descopăr lucruri noi. E ceva din mine, la fel de vital precum apa sau aerul, nu m-a forţat nimeni să o fac ci pur şi simplu aşa sunt eu alcătuită. Aveam un loc preferat lângă geam, cei ce învăţam acolo aveam obiceiul nescris de a ne respecta unii altora locurile. Într-una din zile, întoarsă de la pauza de prânz, găsesc pe masă un bileţel. Prima oară am crezut că pe el scrie „ocupat „dar scria doar „deschide-mă!" Oare pentru mine era? M-am uitat în jur, nimeni nu părea să mă urmărească. M-am aşezat pe scaun, m-am mai uitat încă odată în jur, nimic suspect. Am luat biletul şi l-am deschis. Citesc: Te aştept la închiderea programului în faţa bibliotecii. Sper să vii, Tudor. Cine o fi tipul şi ce-o fi vrând de la mine? Mă uit iar în jur încercând să ghicesc cine este acest misterios Tudor. Nimeni nu se uita înspre mine, toţi băieţii de acolo păreau studioşi cu vrafuri de cursuri şi de cărţi pe masă. Până seara nu am mai putut să învăţ nimic. Citeam şi nu puteam urmări subiectul. Conspectam pe caiet automat, reciteam şi realizam că mă învârt în jurul cozii. În sfârşit s-a făcut ora 8, biblioteca se închidea. Am predat cărţile, mă simţeam privită din toate părţile şi teribil de stingheră. Oare de ce nu plecasem mai devreme? De ce am rămas printre ultimii în sală? Ce mare minune credeam eu că o să se întâmple? Între teamă şi curiozitate, cea din urmă a învins. Iată-mă în faţa bibliotecii. În mijloc de ianuarie la ora aceea era noapte de-a binelea. La un moment dat se apropie de mine un tip nu prea înalt, brunet, ochi negri, îmbrăcat într-un palton de stofă gri închis.

— Domnişoară, îmi permiteţi să mă prezint. Numele meu este Tudor, eu am îndrăznit să vă scriu biletul şi aş vrea să vă conduc până acasă dacă nu îndrăznesc să cer prea mult. V-am observat de mai multe zile în sala de lectură şi m-am gândit să ne cunoaştem. Aş putea să ştiu cum vă numiţi?

— Eva, dar de unde până unde? Ne-am mai văzut undeva?

— Nu, eu sunt student la politehnică, boboc şi pur şi simplu vreau să ne cunoaştem.

Părea destul de sincer. În definitiv nu mă jignise şi nu mă agresase cu nimic, puteam să refuz sau să accept în egală măsură. Voia să mă conducă până la cămin şi atât. Străzile erau destul de umblate şi luminate, de ce mi-ar fi fost frică?

— Putem să facem câţiva paşi până în staţia de tramvai şi după aceea mă descurc şi singură.

— Cum doriţi.

Faptul că nu insista m-a contrariat un pic. Am pornit prin zăpada firavă spre staţia de tramvai.

— La ce facultate înveţi?

— A, deja am început să ne tutuim, am remarcat eu.

— Nu am vrut să fiu nepoliticos ci numai amical.

— Lasă, e mai bine aşa, să ne spunem pe nume.

— Deci la ce facultate eşti?

— La medicină.

— Frumoasă facultate. Eu fac electrotehnică, sunt din părţile Sibiului şi acolo e multă industrie, după ce termin o să mă întorc acolo să lucrez. La ce cămine stai?

— În 1 Mai. Tu?

— Eu în Tudor.

— Deci eşti Tudor din Tudor.

— Da, Tudor din Tudor, aşa nu o să mă uiţi în mod sigur niciodată.

— E ceva de mers până acolo dar în direcţie opusă, nu-i aşa?

— Uite ce îţi propun: dacă vine primul tramvaiul tău urcăm în el şi te conduc până la cămin, dacă vine tramvaiul spre Tudor mă urc în el şi ne vedem mâine la bibliotecă sau niciodată.

— Îmi convine, am zis eu, amuzată că uite, mai lăsam şi hazardul să-mi hotărască destinul. Tipul părea să fie simpatic, îndrăzneţ, pus pe joacă şi asta era foarte important pentru mine atunci. Prea o luasem în serios cu toate în ultimii ani, prea uitasem de copilărie şi de joc, parcă aveam nevoie de puţină destindere, voiam să-mi recapăt încrederea în viaţă, în mine, în bărbaţi şi dacă nu în toţi măcar în unul singur care să le salveze celorlalţi onoarea. El îmi părea destul de sincer. Mi-a plăcut îndrăzneala lui şi originalitatea cu care încerca să mă cucerească. Lângă un aşa bărbat probabil că nu m-aş plictisi niciodată. Cam asta gândeam

eu atunci și iarăși fantezia mea începea să țească o dantelărie fină în jurul celui mai banal lucru: un băiat voia pur și simplu să mă conducă la cămin. Nimic mai mult! Eu mă și vedeam condusă la altar. Afară se lăsase frig, ningea cu fulgi mici, punctiformi, niciun tramvai nu venea nici dintr-o direcție nici din alta. În stație s-au adunat o grămadă de oameni. Probabil deraiase iarăși vreun tramvai pe o șină și se blocase toată circulația.

— Hai să o luăm pe jos, te conduc până la cămin și plec. Tot o să ajungi până la 9 la cămin decât să așteptăm aici cine mai știe cât timp.

— Bine, hai pe jos că tot mi-au înghețat picioarele de atâta stat, să facem mișcare!

Drumul pe Copou era ca în povești. Din când în când Tudor se agăța de crengi și le scutura peste noi declanșând o mică și feerică avalanșă. Când ajungeam la vreun patinoar ad-hoc făcut pe trotuare, o lua galant înainte pe gheață să o testeze și mă aștepta la capătul ghețușului și mă ținea de brațe să nu mă dezechilibrez. Eu râdeam cu poftă, de multă vreme nu am mai râs așa, pur și simplu de plăcerea jocului, de plăcerea iernii sau fără vreun motiv anume.

— De unde ești?

— Din Botoșani.

— Mai ai frați?

— Mai am un frate geamăn, proaspăt căsătorit, îl cheamă Victor. Dar tu?

— Eu mai am doi frați și două surori, toți mai mici decât mine. Ținem așa de mult unii la alții, de abia așteaptă să mă duc acasă după sesiunea asta. Cum e să ai un frate geamăn?

— Cum să fie, cred că dacă era fată era altfel. Tot timpul am fost în competiție pentru dragostea părinților noștri. Mereu mi se părea că lui i se dă mai multă atenție decât mie, el a avut și probleme la naștere. L-au scos din maternitate după vreo două luni de zile, îți dai seama ce mic s-a născut? Poate de aceea a fost mai alintat de ai mei. Uneori credeam că e o pacoste pe capul meu, trebuia să am grijă mereu de el. La scoală am stat amândoi în aceeași bancă și el mereu copia de la mine. Nici acasă nu scăpam, eu munceam și-mi făceam temele și el le lua de-a gata. Poate că de asta eu sunt acum la facultate și el muncește în fabrică. Acum, că suntem mari și el e însurat, e foarte bine. Ne iubim foarte mult, întotdeauna ne-am iubit doar că suntem mai distanți unul cu altul. Ne înțelegem bine. Acum că am crescut sunt fericită că am un frate, nu

mi-ar fi făcut să fiu singură. Părinții tăi ce fac?

— Muncesc în Sibiu, tata e maistru, mama lal. T.C.

— Ce e asta?

— Nu știi? controlul de calitate. Dar ai tăi?

— Ai mei? Tata la o bibliotecă și mama la cinematograf.

— La cinematograf? Interesant, ce face acolo?

— E programator.

— Ce programează?

— Filme. Adică face graficul de rulare al filmelor în tot județul. Să știi că nu e rău de loc, am văzut toate filmele gratuit la vizionare când eram în liceu. Știu toți marii actori, toate marile vedete, citesc despre ei în revista Cinema în fiecare lună. Cred că au o viață foarte deosebită. Mi-ar fi plăcut să am o viață ca a lor, ei lasă ceva în urmă, nu crezi?

— Da, e frumos, dar nu e dat oricui…

Între noi se instalase fără să băgăm de seamă o relație caldă, parcă ne-am fi cunoscut de când lumea și parcă ne știam toate secretele. Vraja s-a sfârșit însă în fața căminului. Paznicul de noapte, Moș Gheorghiță, era la datorie. Deviza lui: „bărbații de sex opus nu au ce căuta în preajma căminului după ora 9 seara". Regula nu avea excepții niciodată și pentru nimeni! Ne-am despărțit cu un:

— Pe mâine, la bibliotecă.

Eu am urcat în cameră, eram îmbujorată de frig, de emoție, fetele erau curioase să știe de ce am întârziat.

— Ei, și voi acu… nu aveți nimic de mâncare, că mi s-a făcut o foame…

Am găsit două mere ionatane. Le-am mâncat cu guri mici, să mi se pară cina mai consistentă apoi m-am băgat în pat gândindu-mă multă vreme la ciudata întâmplare din acea seară. A doua zi ne-am reîntâlnit. Coboram din vreme în vreme să-mi aprind câte o țigară, tocmai mă apucasem de fumat nu știu cum și de ce. El venea cu mine deși nu fuma și asta mi-a plăcut la el, uite singurul tip pe care îl știu și care nu fumează! Probabil că nici nu bea și asta e foarte bine, alcoolicii sunt oameni impulsivi, gândeam eu și mă simțeam chiar rușinată de țigara mea aprinsă. Cam așa a fost toată sesiunea: ne întâlneam la bibliotecă și mă conducea seara la cămin. Apoi am plecat fiecare în vacanță. Nu i-am dat numărul de telefon. I-am zis doar că am niște părinți severi și atât, nicio altă explicație. Asta ar mai fi lipsit, să merg acasă și să fiu sunată de un băiat la telefon! Ai mei ar fi făcut infarct. Noroc că vacanța nu a

fost prea lungă și ne-am revăzut în Iași. Ne întâlneam zilnic. Gerul de afară se înteţise dar asta nu ne împiedica cu nimic să colindăm oraşul, doar seara, când ajungeam în camera de cămin îmi dădeam seama că am genunchii roşii şi dureroşi până la amorţeală. Descoperisem mai mult alungaţi de frig o mică ceainărie unde cu 1 leu şi 65 de bani puteam să bem un ceai fierbinte şi să mâncăm un corn proaspăt prelungind şederea noastră acolo la căldură cât se putea de mult, nesăturându-ne unul de celălalt, povestind tot felul de lucruri şi filosofând despre fericirea în doi. Uneori în ninsoare rimelul mi se prelingea sub ochi şi el îmi atrăgea atenţia, eu mă simţeam destul de penibil şi încercam să remediez dezastrul cu batista, până când mi-a zis într-o zi:

— Ce-ar fi să nu te mai machiezi? Îmi place aşa de mult cum eşti tu, fără niciun machiaj! Ce ar fi să-ţi laşi şi părul să crească, îmi plac fetele cu păr lung, aşa poartă fetele pe la noi…

Din acea zi am renunţat să mă mai machiez încântată să scap de grija rimelului sau a rujului care inevitabil suferea un transfer pe buzele lui ori de câte ori ne sărutam. Eram aşa de mulţumită că cineva mă place aşa cum sunt, în cojocul meu de pe vremea liceului, în cizmele mele demodate, cu talpa dublă, cu căciuliţa şi fularul împletite de mama.

În martie ne-am găsit un alt loc călduţ. La casa de cultură a studenţilor începuse concursul tradiţional al brigăzilor artistice dintre facultăţi. Tudor stătea în cameră cu colegi din anul doi care erau în grupul Divertis. Tradiţia era ca în fiecare an să fie adus în trupă un boboc, un fel de mascotă, iar în acel an l-au ales pe Tudor. Nu trebuia să spună nimic, doar intra pe scenă în salopetă de muncitor, se aşeza într-un colţ şi se apuca să mănânce nuci. Apoi reflectorul trecea de la el la acţiunea de pe scenă ca şi cum Tudor ar fi gândit toate astea în pauza de masă. Finalul era în sens invers, el era ultimul care ieşea. În fiecare zi erau repetiţii şi eu mergeam cu el. Stăteam în sală şi priveam cum se naşte un spectacol. Grupul Seringa al medicinii conducea de ani de zile detaşat spre mândria noastră, a mediciniştilor, care ne idolatrizam artiştii ca pe nişte eroi. Au venit şi serile de concurs. Din sală mă uitam la Tudor cum stătea într-un colţ al scenei şi cred că atunci m-am îndrăgostit de el cu adevărat. Era frumos, era o vedetă, era un bărbat deosebit de ceilalţi. Eram atât de fericită că dintre toate fetele care şi-l doreau el mă alesese pe mine. Ei, bine, în anul acela s-a produs un adevărat dezastru: gupul Divertis ne-a luat-o înainte. Noi comentam că desigur au fost pile de sus pentru ei, altfel nu se putea aşa dezonoare pe

capul grupului medicinist. Eu eram însă convinsă că Tudor le-a purtat noroc aşa cum poate că o să-mi poarte şi mie în viaţă.

Eu şi Tudor eram nedespărţiţi chiar dacă se terminase concursul. Gloria de tânără vedetă nu-i luase minţile, nu mi-l furase nicio altă fată. Ne drămăluiam fiecare bănuţ din bursă bucuroşi că ne-au mai rămas destui bani pentru vechea ceainărie. Primăvara a venit şi ea la vremea cuvenită, grădina botanica avea bănci destule şi destule tufişuri unde să putem sta în voie şi unde să ne sărutăm împăcaţi unul cu celălalt şi mulţumiţi că uite, construiam ceva atât de frumos împreună. Eu mă simţem aşa de bine şi atât de ocrotită de el încât nu-mi imaginam cum ar putea să meargă vreodată ceva rău. Sesiunea venea peste noi odată cu mirosul de tei. Am învăţat împreună cumineţi în amfiteatrele goale ale politehnicii, ne-am luat amândoi toate examenele. Tudor era un om de cursă lungă, era răbdător şi cu o inteligenţă ascuţită, cu el nu aş fi murit niciodată de foame nici la capătul lumii să fi plecat, îmi spuneam.

Gândul că voi sta din nou în Botoşani o altă vară mi se părea îngrozitor. Prin decanat se puteau procura bilete gratuite de tratament pentru cei cu diferite boli. Şi cum eu adunasem destule acte medicale cu hepatita mea mi-am încercat norocul, două săptămâni să stau departe de casă erau un adevărat cadou pentru mine. Am avut noroc: urma ca în august să fiu la Malnaş-Bai, cu bilet de tratament şi cu foi de drum gratuite. Eu şi Tudor ne-am promis să ne aşteptăm şi mai ales să ne scriem cât mai mult. Ne-am dat şi numerele de telefon, dar mie tot îmi era ruşine de părinţi şi l-am rugat să sune numai dimineaţa.

Vara aceea ai mei mă tot împingeau de la spate:

— Mai ieşi şi tu, mamă, să te plimbi, să cunoşti poate pe cineva, doar nu o să stai aşa toată viaţa. Dacă nu te măriţi acum o să ajungi după facultate la ţară şi o să te ia un tractorist până la urmă.

Eu eram decisă să nu le zic nimic despre Tudor decât în ziua când o să mă ceară de nevastă. În august, cu bagajul făcut am purces la drum. Staţiunea, destul de anevoios de ajuns până acolo, era dichisită, câteva hoteluri şi o bază de tratament, câteva vile, în una din ele fiind şi eu cazată împreună cu o fată simpatică din Craiova. L-am sunat pe Tudor să-i spun unde sunt şi cum am ajuns. El mi-a zis:

— Nu pot să vin şi eu acolo câteva zile? Mi-e dor de tine, vreau să te văd. Stau pe blat, cu tine în cameră.

— De ce nu? Se obişnuia aşa ceva între studenţi iar colega de cameră nu părea să aibă prea mari inhibiţii, mai să-şi aducă şi ea

prietenul acolo. Eu eram așa de fericită să mă reîntâlnesc cu iubitul meu, încât mi s-a părut o zi nesfârșită ziua de așteptare până la sosirea lui acolo. Ne-am îmbrățișat, ne-am sărutat de parcă atunci s-ar fi întors de pe front iubitul eu. L-am instalat fără probleme în cameră, nu ne întreba nimeni nimic. Atunci, în prima zi a sosirii lui acolo, s-a întâmplat inevitabilul de care îmi era frică și pe care îl așteptam în egală măsură. La adăpostul camerei încuiate pe dinăuntru, el m-a îmbrățișat, eu i-am răspuns, i-am dat tricoul jos iar el m-a întins pe pat și nu am spus niciun cuvânt. Îmi doream să se întâmple, femeia din mine îl dorea pe bărbatul din el. Uitând cu desăvârșire de orice promisiune mie făcută vreodată, m-am lăsat dusă de inimă și nu am protestat cu nimic, dorința mea de a fi a lui era prea mare. Ceva mai presus de mine mă făcea să uit de orice, de bună cuviință, de frica de o sarcină, de rușine, doar clipa conta. L-am simțit la un moment dat ca pe o dulce alintare, am rămas surprinsă că acum e altfel, că nu mă doare nimic, că unirea noastră părea așa de firească și că ne potrivim atât de bine de parcă am fi fost făcuți unul pe măsura celuilalt. Un fior mi-a trecut pe șira spinării, nu știu dacă de plăcere sau pentru că așteptarea fusese prea lungă. Când ne-am dezmeticit el s-a întins pe pat cu fața în sus, cu mâinile sub cap, parcă evitând orice atingere cu mine. Eu mi-am tras fusta peste picioare, așteptând. Fiecare cu gândurile lui o vreme. Mie îmi era ciudă acum, o făcusem din nou, cu altcineva și uite iarăși puteam să rămân însărcinată, iarăși nu discutasem nimic despre asta nici acum sau altădată. El stătea întins lângă mine cu gândurile lui.

— Nu ai fost virgină.

— Nu.

— De ce nu mi-ai zis?

— Nu m-ai întrebat niciodată asta.

— Cu cine ai mai fost? și tonul părea destul de dur și de supărat. Nu aveam cum să scap de asta, tot ce trăisem era inesibil.

— Am mai avut un prieten înaintea ta.

— Numai unul?

— Numai unul.

— Și?

— Și ne-am despărțit.

— Îl mai iubești?

— Nu, dacă îl mai iubeam eram cu el. M-au podidit lacrimile, nu ca să-l impresionez pe el și să-i cer indulgența, nu că mi s-ar fi făcut dor

de Dorin ci pur și simplu îmi plângeam singură de milă. Putea să plece și să nu se mai întoarcă niciodată și eu nu aș fi putut să-i cer să rămână deși îl iubeam nespus de mult. Eu eram o păcătoasă, nimic mai mult și dacă m-ar fi făcut curvă eu trebuia să accept și să tac. El m-a luat însă de după umeri, cum o făcea de atâta vreme, poate i se făcuse milă de mine, poate că în mintea lui nici el nu știa ce hotărâre să ia și amânase pe mai târziu să ia o decizie. Mi-a zis doar atât:

— Nu-i nimic, pentru mine tu ești tot Eva cea pe care o știu, nimic nu s-a schimbat. Eu tot atât de mult te iubesc ca și înainte.

Doamne, mi-a zis că mă iubește pe mine, care nici nu eram fată mare, care păcătuisem, care fusesem izgonită din casa alor mei… Câte zile am mai rămas la Malnaș în fiecare zi dispăream în pădurile din împrejur și ne lăsam abandonați unul în brațele celuilalt. Nu îndrăzneam să discut despre protecție, despre sarcini nedorite deși doar la asta mă tot gândeam și mă rugam în sinea mea să nu mi se întâmple nimic de data asta. Nici el nu spunea nimic deși aș fi vrut tare mult ca el să deschidă subiectul acesta ce părea tabu până și în intimitatea unui cuplu. Să întreb ceva aș fi ridicat suspiciuni și mai mari, să mă opun în vreun fel nu intra în discuție, doar mi-a zis că mă iubește, el părea mulțumit, nu voiam să tulbur cu nimic acest nou echilibru stabilit între noi.

Când am ajuns acasă am numărat zilele până la următorul ciclu cu o nervozitate cumplită pe care trebuia să o maschez cât mai bine. În fiecare noapte mă podidea plânsul și-mi făceam mii de procese de conștiință. Îmi juram din nou că dacă scap și de data asta nu o mai fac niciodată cu nimeni. El mă suna și mă întreba din când în când:

— Ți-a venit ciclul? Probabil că și pe el îl apucaseră remușcările tardive dar faptul era consumat între noi. În vremurile acelea un copil era ca o pedeapsă și nu ca o binecuvântare. Într-un final, după câteva zile de întârziere care au fost un lung și negru coșmar mi-a venit ciclul și eu am răsuflat ușurată.

Mirela nu rămăsese însărcinată în acest an de când era măritată cu frate-meu. Trebuia să discut cu ea dar nu știam cum să abordez subiectul și nu voiam să dau de bănuit.

— Cum de nu aveți încă un copil, e un an de la nunta voastră!

— Nu e încă vremea.

Deci ei se feresc de sarcină într-un fel, e vital să aflu cum, ea era singura mea speranță. Dacă nu-mi spunea singură desigur că aș fi

implorat-o, aș fi plâns, aș fi făcut orice numai să-mi dea și mie cheia fericirii unei femei.

— Și cum poți să faci asta?

— M-a învățat mama.

Da, mamele își învățau fetele întotdeauna după nuntă ce și cum să facă. Dacă le învățau înainte parcă ce era? Aha, să nu cumva să o ia razna și să cunoască bărbatul nestingherite de nimic! Libertatea sexuală era dușmanul cel mai de temut al societății. Generația hippy, ni se spunea, era o adunătură de oameni pierduți care nu știau ce vor, care nu știau cine sunt, care nu aveau niciun ideal, nicio valoare, niciun rost și trebuiau să dispară. Despre sexualitate nu se discuta nicăieri, era un subiect jenant, nevoile noastre umane nu includeau acest capitol. El era un aspect de care trebuia să ne fie rușine că există în noi și dacă în asta găseam cumva vreo plăcere atunci eram irecuperabili pentru societate, trebuia să ne considerăm vicioși, murdari, imorali și mai presus de toate astea vinovați.

— Adică? întrebai eu simțind că sunt foarte aproape.

— Îmi fac niște ovule din albuș bătut bine cu sare și las să se usuce cât o bezea mai mică. Îmi fac spălături cu oțet de fiecare dată după contact apoi pun câte o chestie din asta. Mirela părea foarte mandră de acest secret.

Da, minunat sfat, când ești studentă și când nu ai casa ta! Când stai la cămin și nici măcar un irigator nu poți să ai fără să te arate lumea cu degetul! Eram dezolată de ce aflasem. Nu-mi era de prea mare folos. Și apoi sare și oțet într-un loc atât de fin și de sensibil? Oh, de ce trebuie femeile să-și maltrateze în așa hal trupul și bărbaților nici nu le păsa? Nici măcar nu se sinchisesc să te întrebe. Singura metodă cunoscută mie era prezervativul dar nu se mai găseau nici astea și bărbații se simțeau umiliți să și le pună. Hotărâsem din nou: nu o să mai fac dragoste cu Tudor decât după nuntă indiferent ce-o fi să fie! Nu pot să mă mai joc cu asta, nervii mei nu mai rezistă să-mi tot aștept verdictul lună de lună: însărcinată sau nu adică vinovată sau nu!

Următorul an era unul greu pentru amândoi, foarte multe cursuri și program de dimineața până seara. Tudor era același băiat de treabă, bun de pus la rană. În grupul Divertis un alt boboc îi luase locul. Își schimbase cartela de masă pentru cantina medicinii și cel puțin la masa de prânz încercam să ne vedem. Duminicile erau ale noastre de dimineața până seara. Ne doream ca doi nebuni dar nu găseam nicio

posibilitate să ne putem întâlni în intimitate. Colegii lui stăteau pe la gazde severe anume alese așa de părinți, ieșenii nici nu voiau să audă să ne lase în casa lor. Ne-am interesat și la hotel: cât aveam viză de flotant la un cămin studențesc nu puteam să luăm o cameră deși prețul era oricum enorm pentru bugetul nostru dar am fi fost dispuși să-l plătim. Eram în stare să vindem una din cartele și să facem foame o lună pentru o noapte a noastră și numai a noastră. Aproape că nu mai discutam decât despre asta de parcă celelalte lucruri ar fi dispărut dintr-odată de pe fața pământului. Mă gândeam că dorința asta fierbinte nu are decât un singur final logic: să ne căsătorim și să locuim împreună la un cămin de familiști, așa cum începuseră să facă mulți din colegii noștri. Apoi cineva ne-a spus că am putea să închiriem o cameră de hotel la Pașcani, o jumătate de oră de mers cu trenul. O singură noapte pe lună, atât ne permiteau banii. Acum aveam secretul nostru care ne lega.

— Dragul meu, ce bine ar fi să fim tot timpul împreună!

Tudor a tăcut așa de lung încât am înțeles că sunt pe un teren interzis și nu am mai deschis subiectul altă dată. Viața noastră împreună era frumoasă și așa, fără verighete pe deget. Între o întâlnire și cealaltă în Pașcani ne plimbam prin parc, mergeam la cinema sau colindam prin magazine. Ne simțeam atrași iremediabil unul de celălalt. De fiecare dată când plănuiam plecarea la Pașcani eram pe cât de nerăbdătoare pe atât de nesigură că vreau să merg acolo. O făceam pentru el căci eu tot nu reușisem să simt mare plăcere în sex. Știam că asta îl ține pe Tudor lângă mine deși nu reușeam să nu mă gândesc că poate așa rămâne un băiat lângă o fată un timp dar când e vorba de căsătorie își caută desigur o virgină. Mestecam propriile mele gânduri și nu spuneam nimic, mă gândeam nefiresc de mult la faptul că mai urma o vară, că el nu vorbise nici în glumă de vreo căsătorie, că eu puteam rămâne gravidă oricând, că voi fi din nou singură în clipa constatării dezastrului. Viața mea devenise o rușine chiar și pentru proprii mei ochi și eu îmi dădeam seama de astea dar nu știam cum să ies. Dacă rămân gravidă și el nu o să se însoare cu mine atunci o să mă sinucid. Asta mi-a venit în cap, da, asta am să fac. Dacă un bărbat ca Tudor stă lângă mine numai pentru sex și dragostea lui nu e decât o dragoste de carton chiar nu mai are rost să mai trăiesc. Nu știu cum se făcea dar gândul că am posibilitatea de a-mi lua oricând zilele în caz de eșec era o soluție la toate și mă liniștea teribil. În acel an se aruncase de la fereastră o studentă. Nu lăsase niciun bilet dar s-a descoperit că era însărcintă. Eu nu aș fi făcut așa. Aș fi lăsat

un bilet, gestul meu ar fi fost un gest de protest suprem pentru ceea ce se întâmplă cu noi, fetele. Poate că moartea mea ar fi schimbat ceva în lume.

— Dacă rămân însărcinată? am întrebat eu într-o zi.

— Poate că nu o să rămâi, până acum nu s-a întâmplat. Răspunsul ăsta al lui aşa de neclar mă făcea să-mi pierd minţile. Putea cel puţin să zică „hai să vedem ce-i de făcut, o să caut prezervative dacă ţi-e frică, o să ejaculez în afară dacă vrei", orice era bun pentru mine atunci, doar să zică ceva. El în schimb nu – mi oferea nicio alternativă, pur şi simplu parcă nu-i păsa de subiect. Iarăşi eram responsabilă doar eu de tot ce se va întâmpla. Eram aşa de tulburată de problemele noi ivite încât în acea sesiune de vară am ratat examenul cel mai greu, cel de chirurgie.

Primisem pentru următoarea vară ca niciodată o mulţime de invitaţii la nuntă de la colegii lui, de la colegii mei, mai toată lumea se căsătorea din vară ca să-şi pregătească pentru următorul an apele. Doar el tăcea şi nu-mi spunea nici măcar în glumă de căsătorie. În exterior eu rămăsesem ca dintotdeauna, veselă şi exuberantă, mergeam peste tot ţinându-ne de mână, ne sărutam prin tramvai mai mult spre a le face în ciudă călătorilor trecuţi de tinereţe şi invidioşi pe noi de parcă ei aveau vreo vină, de parcă noi aveam vreun merit. În interiorul meu mocnea însă o nemulţumire pe care nu îndrăzneam să o exprim niciodată cu glas tare şi nici să o exteriorizez prin vreun gest. Voiam să par degajată de subiect şi cât mai firească.

La sfârşitul lui iulie '82 mi-am dat seama că iarăşi mi s-a întâmplat. Îmi era ciudă pe propriul meu trup pe care de abia mi-l exploram şi care îşi avea ceasul lui biologic şi-şi îndeplinea misiunea fără să mă întrebe. Eram gravidă de-adevăratelea şi copilul se ţinea de mine cu străşnicie. Uram gâgâlicea aceea mică care îmi strica viaţa, se cuibărise acolo şi avea să crească din ce în ce mai mult cât de curând. Eram decisă să-mi pun capăt zilelor.

— Tudor, cred că sunt însărcinată, mai bine mor, i-am spus la telefon.

— Să nu faci nimic Eva, te rog frumos, o să vin acolo. Îţi spun când sosesc.

A venit cu taică-său şi s-a hotărât căsătoria, să fie în familie, fără rochie de mireasă şi celelalte, fără prea mari cheltuieli, ai lui nu-şi permiteau mai nimic, eu nu-mi permiteam nici cel mai mic moft.

Nevrând să pară că ne grăbim pentru un motiv anume am zis să ne căsătorim până reîncepe școala, să prindem locuri în cămin. Ai mei erau în culmea fericirii, în sfârșit fata lor intra în rând cu lumea. Eu nu știam ce să mai zic, dintr-odată toate visele mele tainice mi se împlineau, părinții mă iubeau din nou, scăpasem de tortura și de cicăleala lor, aveam să fiu femeie onorabilă și cu un bărbat chipeș și de treabă la braț, viitor inginer, o să am și eu un suflet care să mă iubească și să mă ocrotească. Da, o să fiu cea mai bună soție de pe pământ, nu o să-l supăr niciodată, o să-i gătesc, o să-i spăl, o să-i fac toate mofturile, o să-i trec cu vederea toate neajunsurile, o să muncesc de dimineață până seara pentru omul acesta, nu o să-i fac niciun reproș, o să fiu mereu doar pentru soțul, copilul și pentru căminul meu. Poate că nici nu erau gândurile mele ci doar ecouri din subconștient ale celor spuse ani și ani de zile de mama: o soție bună trebuie să fie supusă bărbatului ei, să fie o gospodină impecabilă, să nu-și dorească prea multe pentru ea și să tacă indiferent ce-i oferă viața dacă vrea să fie bine pentru toată lumea. Aceasta era rețeta fericirii unei femei în acele timpuri și eu eram dispusă să plătesc prețul.

Ce ciudat mi s-a părut atunci să-mi schimb și numele, nu mă mai striga nimeni domnișoara Corsei ci doamna Balan. Îl simțeam străin de mine dar ce mai conta, eu îmi propusesem să rabd orice și oricât în numele acestei supreme calități pe care urma să o dobândesc, de soție cu acte în regulă, onoare atât de mult râvnită de mine și de toate fetele din lume deopotrivă.

Eva reuși să adoarmă înspre dimineață. Începuse din nou să spere că destinul ei este acum doar la o răspântie de drum și nicidecum la capătul lui, că în viața ei a fost de multe ori deznădăjduită dar mereu îngerul ei păzitor a găsit o portiță de ieșire. Așa va fi și acum, era din ce în ce mai sigură de astea toate. Trebuia să spere căci dacă speranța ei murea atunci nici ea nu va mai supraviețui multă vreme după aceea. Se gândea că în tinerețea ei s-ar fi despărțit mult mai ușor de viață, i s-ar fi părut chiar romantic să moară tânără dar pe măsură ce anii au trecut s-a atașat din ce în ce mai mult de viață, de foarte multe lucruri, de locuri și de ființe încât acum îi era din ce în ce mai greu să plece din lumea asta. Acum ar fi vrut să fie nemuritoare. Să nu mai moară niciodată, asta ar fi vrut.

— Domnule Profesor, începu Eva imediat ce intră în cabinet joi la prima oră, aveţi vreo ipoteză, ce să cred despre tumoarea mea?

— Nu pot să vă spun încă nimic, doamnă doctor, sunt lucruri contradictorii. Ce ştiu sigur: că ulcerul s-a cicatrizat bine şi că tumoarea pancreatică s-ar putea să fie totuşi inofensivă, aşa cum se vede ecografic destul de bine delimitată Nu am primit rezultatul de la tomografie, aşa încât îmi este greu să vă spun mai multe. Trebuie să aveţi răbdare, nu mai durează mult.

— Atunci aş prefera să plec şi să revin după rezultate săptămâna viitoare.

— Perfect de acord cu dumneavoastră, nu are rost să staţi aici. Săptămâna viitoare o să avem şi markerii virali şi restul analizelor şi o să vedem exact şi starea ficatului şi o să ştim despre ce vorbim şi care este următorul pas de făcut.

— Vă mulţumesc foarte mult, o să revin cu un telefon să văd când pot să mă întorc aici.

— La revedere şi multă sănătate.

Da, acesta era desigur protocolul, urăm sănătate şi celor incurabili şi celor fără nicio speranţă. Presimt că profesorul nu vrea să-mi spună tot ce gândeşte. Cuvintele rămân cuvinte, nu au nicio putere prin ele însele decât să te facă să mai speri puţin. Şi eu fac aceste lucruri atât de des încât nu am curajul să mai sper în ceva bun. Profesorul ştie mai multe dar nu vrea încă să-mi spună nimic. Cred că amândoi ne gândim la acelaşi lucru. Dar nu e nimic sigur, poate că are dreptate, cum poţi să sperii pe cineva doar pentru că presupui. În medicină e ca la criminalistică, trebuie să dovedeşti cu probe cine e criminalul.

Dinu veni şi o luă în aceeaşi zi. S-au urcat amândoi în Matizul lor gri metalizat, de data asta Eva nu mai vru să conducă, spunea că se simte slăbită după aceste zile de stat în pat. Voia doar să privească liniştită drumul şi să rămână cu gândurile ei.

— Să pun muzică? o întrebă el.

— Ce-ţi place ţie, sau mai bine lasă radioul să ascultăm ce s-a mai întâmplat în lume. Nu mai ştiu nimic de aproape o săptămână.

— Nu s-a mai întâmplat nimic interesant în afara faptului că eu

te iubesc azi mai mult ca ieri şi mâine mai mult ca azi. Tare ţi-am mai dus dorul zilele astea. Noi doi nu am stat niciodată despărţiţi aşa de mult ca acum, ştii asta?

Ea zâmbi şi îl sărută pe obrazul drept.

— Ce norocoasă am putut să fiu să te întâlnesc.

— Nu, dragă. Eu sunt norocosul.

Eva se aşeză mai bine pe scaunul din dreapta şi se uita pe fereastră spre câmpurile albe, se uita la case şi la oameni. Toate erau acolo şi vor rămâne multă vreme, doar oamenii vor fi alţii. Fiecare cu destinul lui, aşa cum ea îşi avea destinul şi drumurile ei. Treceau numai unii pe lângă alţii, îşi urmau cu toţii cursul vieţii şi nimănui nu părea să-i pese de ce se petrecea în sufletul ei. Încerca să-şi amintească lucruri de mult petrecute, cu o teamă neexplicată că ar putea să nu-şi mai amintească într-o zi nimic din ceea ce a fost şi atunci acele lucruri ar fi fost ca şi cum nici nu ar fi existat odată. Dar dacă ar fi întrebat-o cineva de vrea să mai fie tânără şi să o ia de la capăt ea ar fi răspuns cu siguranţă că nu.

Cine ştie cauza tuturor relelor. Poate că ea este în noi şi în ce am trăit în viaţa noastră cândva, acum plătim doar datoriile trecutului. Aveam 24 de ani, parcă nu am fost aşa de tânără niciodată, dar sigur că am fost. Eram însărcinată şi proaspăt căsătorită. Viaţa părea să intre pe făgaşul obişnuit al oricărei femei. Ştiam că nu va fi nimic uşor dar îmi spuneam că voi fi în stare să trec peste orice atâta vreme cât voi avea dragoste şi înţelegere, atâta timp cât voi fi sănătoasă şi cu mintea întreagă. Încercam să mă fac iubită mai ales de proaspăta soacră care oricum şi orice aş fi făcut nu mă vedea decât ca pe un adversar. Tudor încerca să fie cât mai curtenitor cu mama mea şi chiar a reuşit s-o facă mult mai relaxată, poate că îi venise şi ei în sfârşit inima la loc la gândul că fata ei a dat peste un om bun. Se pare că mamele sunt cheia şi lăcata în lumea asta şi prin ele se scurge întreg universul.

În Iaşi am primit o cameră la căminul de familişti, primul nostru cuibuşor. O cameră mică şi o baie ne mulţumeau pe deplin. Tudor cu simţul înnăscut de băiat descurcăreţ a găsit nişte rafturi de bibliotecă pe care le-a recondiţionat, am încropit şi restul de mobilier, o masă, două scaune, un pat şi cam atât căci mai multe tot nu ar fi încăput. Purtam foarte mândri verighetele noastre din argint, cine le vedea ne întreba cum de le-am făcut aşa. Noi foloseam aceeaşi minciună: ni s-au părut

originale. De fapt nu aveam bani pentru verighete de aur dar ne spuneam că nu în asta constă legătura dintre noi doi. Ne spuneam că nici cele mai preţioase diamante nu valorează cât iubirea noastră. Banii pe care i-am primit în dar de pe la rude la nunta noastră simbolică erau tot simbolici dar am hotărât să-i punem deoparte, pentru zile mai grele, pentru copilul ce avea să vină. Singurul nostru moft a fost un aparat foto cu care începusem să facem poze şi eram foarte încântaţi de noul nostru hobi atât de domestic. La un moment dat ne-am dat seama că toţi prietenii şi colegii erau încântaţi de pozele noastre şi ne dădeau imediat banii pe ele. Ne-am gândit că am putea face o mică afacere din asta, poate nu eram obişnuiţi cu acest termen atunci dar era ceva ce ne-ar fi putut aduce un venit suplimentar. Aşa s-a făcut de am investit tot ce aveam într-o linie de developat pentru amatori şi ne-am pus pe treabă. Eram chemaţi pe la aniversări, pe la câte o stare civilă, să pozăm copiii colegilor de an sau din cămin şi din vânzarea pozelor scoteam bani dublu din ce investeam. Tudor devenise iarăşi vedeta şi era teribil de încântat de popularitatea lui. Eu îl ajutam cu developatul pozelor. Pentru noi o plăcere se transformase într-un miracol al scăpării noastre de obsesia zilei de mâine. Uneori, în zilele bune câştigam cinci sau şase sute de lei şi ăştia erau ceva bani pentru doi studenţi. Dintr-odată din doi umblăreţi prin tot oraşul devenisem doi soţi cu probleme serioase, aveam mica noastră afacere care ne ocupa timpul şi gândurile. Cred că atunci mi-am descoperit gustul meu pentru fotografie. Este ceva din mine căci şi acum am rămas cu pasiunea asta, am investit mereu o mulţime de bani în tehnologia cea mai nouă. Ce uşor pare azi totul, pe vremea aceea însă nu se făcea nimic fără inspiraţie şi migală. O fotografie era o operă de artă. Când ajung acasă să nu uit să-mi fac ordine printre poze şi filme, neapărat.

Ţin aşa de bine minte totul. Memoria e nu a omis nimic: sunete, voci, mirosuri, culori, umbre. Totul e ca un film. Am hotărât să ne vindem cartelele şi să gătim în cameră. Mă apucase o adevărată stare de graţie în care eu care nu gătisem la mama acasă nimic niciodată acum făceam după cartea de bucate tot felul de lucruri comestibile şi de care mi-era poftă. Masa era un ritual la care începusem să ţinem amândoi convinşi că o familie trebuie să aibă din capul locului anumite tabieturi şi că ansamblul e făurit din mici detalii. De obicei seara erau clipele când stăteam cel mai mult de vorbă. Ne băgam în pat şi ne iubeam liniştit, în tihnă, în sfârşit, în legalitate. Totul părea că începe bine şi speram că aşa

va rămâne. Eram decisă să fac orice numai ca familia mea să fie una perfectă. Pentru mine sarcina începuse să-mi dea probleme neașteptate, renunțasem de mult la fumat spre mulțumirea lui Tudor, trebuia să-mi fac haine noi, nimic nu-mi mai venea, trebuia să fiu mai atentă cu ceea ce mâncam. Dimineața mă sculam devreme și mergeam să cumpăr laptele zilnic. Stăteam în frig vreo oră până venea mașina dar important era să prind rândul căci altfel adio lapte pentru bebelușul din burtă și nu se dădea mai mult de un litru de persoană. Ceilalți studenți nu se sinchiseau prea mult de burtica mea și eu nu îndrăzneam să cer voie să intru în față. Nu eram singura studentă grvidă acolo și nimeni nu era dator nimănui, toți eram flămânzi și în frig. Când Tudor se trezea, eu eram deja înapoi și laptele dădea în foc. Mă mira că nu s-a oferit niciodată să facă el lucrul acesta anevoios dar nu voiam să iau în serios nici măcar gândul în sine și îl uitam imediat ce-mi venea în minte. Doar nu o să ne certăm din cauza asta, știam că îi place să doarmă mai târziu diminețile și că nu bea lapte! Și apoi o căsnicie înseamnă și sacrificii mai mici sau mai mari. Nu îmi puneam niciodată întrebarea de ce trebuia să le fac doar eu mereu, poate pentru că îmi promisesem mie asta în ziua în care m-am măritat. Pe măsură ce sarcina înainta mi-era din ce în ce mai frică și mai greu, mergeam mult pe jos, știam că ajută la naștere și încercam să nu urc în niciun mijloc de transport din cauză că trepidațiile îmi provocau un disconfort greu de explicat. Seara ajungeam frântă de mers. Să fac sex era de-a dreptul o povară, burtica mi se umflase destul de tare, încât până și poziția pe care trebuia să mi-o găsesc era dificilă. De abia mai respiram.

— Știi, doctorul a zis că nu mai e cazul să facem sex după luna a șaptea.

— Bine, da' mai e ceva până atunci, a zis el. Mă mira că nu înțelegea aluzia foarte directă la faptul că nu mai pot și că de fapt nu mai era mult până în luna a șaptea. Am trecut și de luna a șaptea, și de a opta, îmi așezam burta între perne pe o parte ca să pot să respir și el profita de ocazie și se furișa ca un hoț în mine fără ca eu să simt decât disconfort și nicio plăcere, nu știam dacă să ripostez sau să stau liniștită, mereu mă gândeam că o să-l supăr și doar îmi promisesem că nu o voi face niciodată.

— Nu mai pot, crede-mă.

— Lasă, că poți, ce-i așa de greu și nu o să mai rămâi gravidă de vreme ce deja ești!

Așa, aproape cu ură în suflet făceam sex tăcând, răbdând, acceptând, revoltându-mă doar că sunt femeie și că femeie fiind trebuie să îndur de toate. Mă gândeam că până și animalele sunt altfel, doar bărbații nu au niciun fel de instinct de a-și proteja femeia și urmașii. Oare spera să nasc prematur și copilul să moară? De ce oare am degenerat noi, specia umană și unde ne sunt instinctele sănătoase? Nu știam când va veni sorocul și cum voi naște și nici dacă voi naște băiat sau fată, nu auzisem de ecograf în vremea aceea. Mă împrietenisem cu o altă colegă de an, însărcinată și ea cam în aceeași lună ca și mine. Oana era din Bacău, fiica unui activist de partid și a unei profesoare. Pentru ea totul era deja prestabilit, va merge când va veni vremea la ai ei și va face cezariană, știa și medicul și data exactă. Mie îmi era frică de naștere deși nu o recunoșteam deschis niciodată. Ai mei nu ziceau nimic, să mă duc acasă, așa că m-am hotărât să rămân în Iași, fie ce-o fi, în definitiv nu se putea întâmpla nimic grav într-o clinică universitară, cu atâția profesori și doctori pricepuți la un loc. Nu aveam încotro, pornisem pe un drum fără întoarcere. Ce vom face cu copilul și cum îl vom crește, astea erau lucruri la care mă gândeam noapte de noapte. Tudor era obsedat exclusiv de sex, era îngrijorat că după ce voi naște o vreme nu se va putea atinge de mine și parcă voia să-și ia porția de plăcere anticipat.

Deci acesta era prețul intrării mele în normalitate: sarcină, copil, sex, grija gospodăriei, a spălatului, a aprovizionării. Devenisem o slujnică ieftină. Unde era ceainăria noastră? Unde erau escapadele noastre secrete de odinioară? Ne-am transformat și nu înțelegeam cum și de ce în două mașini care mâncau, dormeau și seară de seară făceau sex. Rar îl apucau remușcări și mă lua în brațe și mă săruta și-mi spunea că îi pare rău că mă face să sufăr iar mie îmi revenea tonusul și-mi alungam toate gândurile negre pentru un timp. Eram o familie și asta era cel mai important. Oare nu era lucrul pe care eu mi-l dorisem cel mai mult atâta amar de vreme? Îmi mai spuneam că poate din cauza sarcinii psihicul meu e prea dispus la depresie și prea le văd pe toate în negru. Toate se vor rezolva, eram sigură că după naștere voi înflori și eu și va înflori și relația noastră, doar să am răbdare, să nasc, să scap de burta imensă care îmi lua respirația, să reușesc să-mi termin și anul V de facultate, îmi făceam planuri pe termen mai scurt sau mai lung după cum îmi era dispoziția. Oscilam între angoasa necunoscutului și siguranța unei situații știute, încercam să stau cât mai mult pe terenul stabil și să nu pierd situația de sub control. Totuși prea multe lucruri nu

erau ca în visele mele de odinioară. Parcă trăisem adevărat viaţa de femeie căsătorită doar atunci când am visat odinioară să ajung aşa. Acum, după ce mă măritasem era altfel. Mă uitam în oglindă şi nu-mi plăcea de mine, aproape că nu mă recunoşteam cu acea transformare a feţei specifică femeilor gravide. M-am hotărât în una din zile să-mi pun ceva fard, să arăt şi eu mai ca lumea. Întoarsă acasă îl găsesc pe Tudor. El s-a uitat la mine lung. Îi plac din nou, am gândit şi sentimentul a fost şi mai puternic atunci când el s-a ridicat şi s-a apropiat de mine să mă vadă mai de aproape. Voiam să-mi spună că sunt iarăşi frumoasă ca odinioară şi când colo şi-a umezit degetul mare cu salivă, l-a apropiat de o pleoapă şi mi-a întins tot rimelul pe faţă. Apoi acelaşi gest, aceeaşi salivă pe buzele mele, făcându-mi o dâră hidoasă de ruj pe faţă ca într-o pictură suprarealistă.

— Ţi-am zis să nu te machiezi. Arăţi ca o târfă ieftină.

— Am vrut doar să mă fac frumoasă pentru tine, dragule.

— Frumoasă? Uită-te în oglindă să vezi cum arăţi, proasto.

Şi a început să râdă. M-am uitat în oglindă. Începusem să plâng, poate de la iritaţia făcută de rimel dar mai mult ca sigur pentru că mă făcuse proastă. Mi-am adus aminte de dialogul nostru dintr-o iarna de mult trecută când îmi spunea că mă iubeşte aşa cum sunt dar atunci şi acum acelaşi lucru suna altfel, aceleaşi cuvinte aveau alt înţeles pentru fiecare din noi. Nu am mai zis nimic, mi-am spălat obrazul cu apă rece să nu mi se vadă lacrimile şi nu am mai discutat despre asta. Interdicţia clară de a nu mă mai machia niciodată mi se părea de neacceptat.

La câteva zile după asta s-a întâmplat un lucru înfiorător. Aveam de developat nişte filme proaspăt făcute de Tudor la o cununie civilă. Toată lumea aştepta poze iar noi aveam nevoie de bani. Aşa că m-a trimis în camera obscură improvizată în baie să pun unul din filme în revelator. Dintr-o confuzie creată de întuneric am pus filmul direct în baia de fixare şi dezastrul s-a produs. Stricasem un film deci pierdusem o grămadă de bani.

— Eşti cea mai mare proastă, nu ştii să faci nimic, strici totul!

— Ei, bine, atunci trebuia să te ocupi singur de film dacă eşti aşa de deştept!

Era prima oară când aveam curajul să ripostez în faţa lui şi să uit că trebuie să fiu supusă şi ascultătoare. Cuvintele mele au avut un efect de bombă cu reacţie în lanţ. Mi-a trântit o palmă peste ceafă încât luată prin surprindere am căzut jos. Atunci am simţit a doua lovitură, mi-a dat

cu piciorul în spate, eu am pus instinctiv mâinile pe burtă deşi nu mă durea acolo dar mi-era frică să nu lovească din nou. Puiul meu trebuia apărat de propriul lui tată încă înainte de a se naşte. Nu a mai continuat, s-a îmbrăcat în grabă şi a ieşit. Eu am rămas încovoiată, plângând încet, abia auzit, temându-mă să nu se întoarcă şi să nu-mi facă iar vreun rău. Simţeam că adunase în el o mulţime de frustrări în ultima vreme, tocmai de aceea învăţasem să tot tac dar parcă umblam pe un teren minat. Acum bomba a explodat. Poate că voia să fie din nou liber, poate că eu nu eram femeia ideală, în curând aveam să-l mai procopsesc şi cu un bebeluş plângăcios cu care nu ştiam cum o să ne descurcăm şi care în mod vădit îl incomoda încă înainte de a se naşte. Încercam să-i găsesc tot felul de scuze pentru ieşirea lui şi până seara, când s-a întors acasă, aproape că îl şi iertasem şi nu am zis niciun cuvânt de reproş, aşteptam cu mâncarea fierbând la foc mic, să mâncăm împreună. Voiam într-un fel să vină, să-şi ceară scuze şi să mă roage să-l iert. Dar nu, nu a scos niciun cuvânt. În noaptea aceea mi-a ridicat din nou poalele cămeşii de noapte sus şi parcă într-o furie, parcă vrând să mă pedepsească pentru vini închipuite doar de el s-a dezlănţuit într-o partidă de sex animalic, pe la spate, singura poziţie posibilă, posedat parcă de o nevoie imperioasă de a mă învăţa minte şi a şti o dată pentru totdeauna cine este stăpânul. Am răbdat. Cui să mă plâng? Părinţilor mei? Părinţilor lui? Despre ce? Despre violenţă, despre nemulţumirile mele sexuale? Inutil, toţi ar fi râs de mine şi mi-ar fi spus:

— Nu te-am pus noi să-l iei de soţ! Ce vrei de la noi? Tu ai ales, tu o să tragi ponoasele toate. Şi apoi nu bea, nu fumează, nu umblă cu altele. Toată lumea se mai ceartă în casă, la nimeni nu curge miere şi lapte, trezeşte-te la realitate, fetiţo! Ce doreşti mai bun de atâta? Asta e viaţa tuturor femeilor măritate.

A doua zi dimineaţa devreme m-a trezit o durere jos în abdomen. Nu ştiam dacă mi s-o fi rupt ceva în mine sau dacă sosise sorocul deşi era mai devreme decât data calculată. L-am atins încet pe umăr şi am zis:

— Tudor, cred că trebuie să mergem la spital. Mă doare foarte tare burta.

Chipul lui de cu o seară înainte se transformase în cel mai inocent mod, deodată era şi el îngrijorat, nu ştia cum să mă calmeze, m-a ajutat să mă îmbrac.

— Crezi că putem merge cu tramvaiul până la maternitate sau să mă duc să aduc un taxi?

— O să merg cu tramvaiul – am îngânat eu cu teamă că ar părea o extravaganță să vreau un taxi după ce numai cu o zi înainte prăpădisem pe apa sâmbetei atâția bani. Am mers cu tramvaiul, drumul mi s-a părut lung, așteptarea în holul spitalului o veșnicie. În cele din urmă m-a consultat medicul de gardă și m-a anunțat că sunt pe cale să nasc. O infirmieră s-a ocupat de mine, mi-a ras tot părul pubian cu o lamă tocită și, incredibil, m-a căutat de păduchi în cap! Când o nouă durere m-a cuprins și mai tare decât celelalte nu m-am mai putut gândi la nimic, mi-era frică să nu se fi rupt uterul, așa de tare mă durea totul și nu îndrăznisem să povestesc nimic din cele din ziua precedentă, poate că doctorul, neavizat de mine nu și-a dat seama și a făcut vreo confuzie… nu era încă timpul să nasc… În mine angosa că s-ar putea să mor era în balanță cu rușinea de a mărturisi umilința mea ca femeie și om. Nu mai văzusem până atunci cum naște o femeie, citisem doar în cărțile mele dar de fapt nu știam ce o să se întâmple cu mine și cum va fi. Trupul meu știa mult mai bine singur ce avea de făcut. Mă rugam la Dumnezeu să-mi fi scos în cale un doctor priceput care să nu mă lase să mor. Dumnezeu mi-a ascultat rugămintea și după aproape o zi de chin, agonizând în timpul unei contracții și trăgându-mi din ce în ce mai puțin sufletul în perioadele de acalmie, adevărate daruri făcute să poți suporta o altă durere din ce în ce mai lungă și mai obositoare decât precedenta, am născut un băiat. Înfășat într-o pelincă rufoasă, mi l-au întins să-l văd. M-am uitat la copilul meu proaspăt născut nu ca un om rațional ci ca o sălbătăciune cu instinct matern abia descoperit. M-am uitat la el și mi-am dat seama că l-aș recunoaște dintr-o mie de bebeluși, că nu aș putea să-l confund nicicum cu altul. Era copilul meu. Pentru o secundă m-am gândit la Maria și la Iisus și la durerile lor. Apoi mi s-a părut că îl văd pe tata în acele pelinci, bătrân și plin de riduri, încovoiat și neajutorat, de parcă într-o altă dimensiune cei doi și-ar fi predat o ștafetă.

— Copilul meu, în ce lume am putut să te nasc și ce tată ți-am mai ales! Te rog să fii sănătos și înțelegător cu mine. Am atâtea poveri pe umeri, tu nici nu-ți poți imagina încă și sper din tot sufletul să nu le știi vreodată…

Surprinzător, o liniște și o stare de bine nemaicunoscută până atunci m-a cuprins în tot trupul. Uitasem de toate durerile și tot chinul de parcă o zână bună își trecuse bagheta fermecată peste mine și-mi dăruise o stare de relaxare absolută, o golire a tuturor gândurilor, o

împăcare cu mine şi cu toată planeta. Starea aceea nu se compara cu nimic din ce trăisem şi simţisem până atunci. Era ceva nou, nebănuit, necunoscut mie. Era un dar divin cu siguranţă, căci numai divinitatea putea face aşa de parcă raiul coborâse în mine. Devenisem mamă. O stare de somnolenţă plăcută şi o nevoie imperioasă de odihnă îmi inundă întreg corpul când l-am auzit pe doctor spunând:

— Nu adormi, te rog, mai avem treabă!

Treabă, ce treabă, născusem, ce voia de la mine? Până să mă dezmeticesc o nouă durere sfâşietoare îmi cuprinse iar pântecul: placenta, da, placenta, această bucată de carne devenită inutilă trebuia să mă chinuie şi să mă trezească la realitate.

A doua zi pe la prânz Tudor a venit să mă vadă, nu am înţeles niciodată cum de a putut sta liniştit până atunci. A intrat în salon şi m-a văzut fără burtă, mi-am dat seama că nu se aştepta atât de devreme nici el.

— Cum te simţi?

— Bine, am născut astă noapte!

M-a sărutat pe frunte şi apoi pe buze oferind privirii lehuzelor din salon imaginea unui bărbat duios şi grijuliu, aproape perfect rol jucat întotdeauna de el în societate.

— Ţi-am adus să mănânci ceva, ai voie?

Asta îl interesa pe el acum? Dacă mie foame? Nu voia să ştie dacă e bine cu copilul lui? Oare chiar nu vrea să ştie de copil nimic?

— Nu vrei să ştii dacă e băiat sau fată?

— Ba da.

— E un băiat de 3 kg şi e sănătos. Îţi seamănă, m-am simţit eu datoare să adaug deşi nu mi se părea că seamănă în vreun fel cu el, doar nevoia mea de a-l îmbuna şi de a-i cerşi bunăvoinţa faţă de copil m-au făcut să vorbesc astfel.

— Oh, ce bine, ce nume o să-i punem?

— O să ne gândim împreună până ies din maternitate. Dintr-o superstiţie nu căutasem niciun fel de nume şi nici nu cumpărasem ceva pentru copil înainte de a se naşte. Cică ar aduce ghinion!

L-am botezat Florin, copilul venise pe lume cu numele său pentru că se născuse în sâmbăta Floriilor. După o săptămână am ieştit din maternitate. Cu toate listele de cumpărături împrospătate zilnic la sugestia mamelor din salon tot au lipsit din trusoul bebeluşului lucruri ce mi se păreau dintr-odată foarte importante: fundiţa roşie, să nu se

deoache, batistuţa de pus pe faţă deşi nu am înţeles niciodată la ce bun folosea ea când afară era un aer de primăvară senină. Acasă mă aştepta un pătuţ făcut dintr-o cutie de carton capitonată cu finet moale, un mic baldachin deasupra, o salteluţă pe măsură confecţionată din mai multe straturi de molton suprapuse una peste alta peste o pernă veche. Tudor era foarte mândru de ce construise în lipsa mea. Eu îl iubeam din nou ca altă dată, trecusem peste coşmarul ultimelor luni şi îmi spuneam că doar stresul sarcinii a fost de vină. Eram o familie adevărată, mama, tata şi copilul, numai că aveam nu o jucărie ci un copil adevărat pe care îl durea burta, care cerea de mâncare, care ne trezea din somn, care ne dădea şi mai tare viaţa noastră peste cap. În ultimele luni îmi doream să nasc mai repede, să scap de chinul burţii şi al picioarelor umflate. Acum mi-l doream din nou în burtă căci acolo nu plângea şi nu trebuia să-l alăptez din două în două ore. Cu toate astea Florin îmi era nespus de drag. Nimic, nicio bogăţie a lumii nu putea echivala cu acest mic boţ plângăreţ. Am descoperit imediat că pelincile cumpărate erau insuficiente, că detergentul era prea dur, că biberonul se steriliza greu iar cauciucul se înmuia imediat făcându-l inutilizabil. Prima baie i-am făcut-o într-un lighean de teamă să nu-mi înec copilul, îmi era frică să-i dau prea mult ceai sau poate prea puţin, să nu-l îmbrac prea subţire sau prea gros, niciodată nu ştiam precis ce să fac şi ce nu. A doua săptămână a venit mama. Emoţionată, doar era bunică. A venit încărcată ca un pom de crăciun cu de-ale gurii, cu haine pentru cel mic, cu medicamente şi lapte praf în caz de vreo necesitate, cu o căduţă din plastic. Şi-a admirat nepotul cu duioşie nespusă, simţită în privirea umedă. Ce gânduri o fi gândit mama mea atunci, cine să le mai ştie? Eu nu aveam timp să mă mai gândesc şi la astea într-atât eram de copleşită de noile mele griji. Primul reproş a fost cu înfăşatul, că sunt o bleagă şi nu ştiu nici atâta lucru să fac, de parcă asta te învaţă cineva, la vreo şcoală. Oare de ce toţi din jurul meu se simţeau obligaţi să-mi amintească că sunt o proastă şi o nepricepută? Meseria de mamă se învaţă din mers, aşa a învăţat şi mama şi aşa am învăţam şi eu. Cu toate reproşurile pe care mi le tot făcea pot spune că atunci, de abia atunci am iubit-o nespus şi adevărat de mult pe mama care mi se părea precum o sfântă şi mi-a părut atât de rău pentru fiecare cuvânt spus nepotrivit şi pentru toate necazurile pe care i le făcusem toată viaţa mea. Ciudat, dar venirea pe lume a lui Florin decanta încet toate lucrurile. Aveam un loc al meu, aveam un scop, mă împăcasem cu toată lumea. Am început să mă duc cum puteam pe la

cursuri, nu aveam timp suficient de mult să stau nici cu Florin, nici la facultate, dar eu nu voiam să pierd anul, ba mai mult, voiam şi note mari. Îl lăsam pe Tudor cu copilul în multe dimineţi apoi venea rândul meu să stau cu Florin şi se ducea el la facultate. Legănam copilul pe picioare şi învăţam, voiam să iau sesiunea din vară integral, o făceam acum nu pentru mine ci pentru copilul meu. Fiecare zi era o zi în care fiul meu a mai crescut puţin, era o zi mai aproape de terminarea facultăţii şi de de primul salariu. Îi promisesem lui Florin că nu o să trăiască niciodată în sărăcie, că voi munci pe brânci, că o să ajung un medic bun şi căutat şi că banii nu or să ne mai lipsească niciodată, că va avea o casă curată în care să stea şi o familie unită, un tată şi o mamă ce-i vor fi în preajmă mereu. Mă bucuram că e băiat şi nu fată, să îndure atâtea mizerii pe lume aşa cum trebuisem eu să le suport. Apoi mă întristam la gândul că într-o zi când va fi mare va face armata, poate războiul, o să se însoare şi o să mă părăsească pentru o străină. Oh, mereu gândul meu o lua razna, mereu vedeam scenarii de tot felul unele parcă decupate dintr-un film de groază. Dar îmi scuturam capul şi reveneam în realitate, mai aveam de făcut mulţi paşi mici până la paşii cei mari. Un singur lucru era cel mai clar: nu-mi voi abandona nicicând copilul meu drag şi indiferent prin ce ar fi fost nevoit să treacă în viaţa lui o să fiu alături de el, chiar de ar greşi cu orice, nu, eu nu o să fiu ca părinţii mei niciodată! Nu-mi imaginam atunci cât de greu este să te ţii de promisiunea asta atunci când lumea în care trăieşti are legi făcute nu de tine.

Botezul religios l-am făcut în plină vară, grijindu-mă ca nu cumva apa să fie prea rece în scăldătoare şi nici prea curent în biserică. Florin creştea sănătos şi intrase pe sub pielea bunicilor, adică a părinţilor mei, atât de mult încât în toamnă au hotărât să păstreze nepotul la ei acasă, poate de dragul lui, poate ca să mă ajute pe mine şi au căutat o femeie să aibă grijă de el cât erau ei plecaţi. Nici nouă nu ne era uşoară viaţa despărţiţi de copil dar ştiam că şi mai greu ne-ar fi fost cu el în cămin. Florin devenise un numitor comun, totul se raporta la el de dimineaţa până seara, ora de masă, de plimbare, ora de baie, totul era un ritual bine stabilit şi care nu mai lăsa loc de altceva. Când ne-am trezit în Iaşi, numai noi doi, am simţit un pustiu de parcă devenisem străini unul faţă de celălalt. Am început să ne ocupăm din nou cu pozatul, de data asta evitam să mai pun mâna pe ceva. Îmi luam trusa de machiaj în poşetă şi mă machiam în toaleta fetelor la facultate, aveam grijă să mă şterg înainte de a intra în casă. Făceam în aşa fel încât să nu mai dau motiv de

ceartă, dar nici să renunț la lucrurile mele de suflet. Relația noastră era întreținută artificial, simțeam asta fiecare din noi mai ales după ce am hotărât că nu o să mai avem alt copil. Urma să folosim metoda calendarului. Nu cred că pricepea prea multe din asta, știa doar că eu sunt singura responsabilă de orice eșec. Îl vedeam nemulțumit de situație dar așa erau acele vremi. Când îl auzeam în noapte gâfâind știam ce urma, se așeza deasupra mea și după un timp mă întreba: e voie? iar eu știam dinainte răspunsul pentru că număram zilele din calendar cu sfințenie. El termina, se răsturna obosit, îmi tot reproșa că ejaculatul controlat îl obosește și îi dă dureri de cap, eu rămâneam pe poziție, era un război rece permanent. Începuse să-mi fie ciudă pe el, pe modul lui egoist de a vedea relația dintre noi doi. Asta e căsnicia după care râvnisem atâta vreme? Născusem și tot nu reușisem să am niciun fel de plăcere în sex. Începusem să mă complexez și să mă gândesc din ce în ce mai serios că ceva e în neregulă doar cu mine. Ce este atracția sexuală, unde este fericirea conjugală? Unde este orgasmul și ce înseamnă el la urma urmei? Aveam deja destule colge măritate, unele cu copii, altele fără, dar nu discuta nimeni subiectul. Vorbeam despre supa de morcov, despre cum cresc dinții, niciuna dintre noi nu păream să fim nemulțumite de soț, așa că eu tăceam, așteptam să deschidă altcineva subiectul, dar asta nu s-a petrecut niciodată. Subiectul aceste nu exista deci nu se discuta nicăieri despre el, nici la facultate, nici la televizor, nici între fete. Apoi am avut o revelație: fetele nu discută despre sex pentru că le e jenă nu de subiectul în sine ci le e jenă să recunoască eșecul viselor lor adolescentine. Deci asta era, mai toate evitam subiectul viața conjugală pentru ca să nu fim nevoite să mințim și să vorbim despre lucruri stânjenitoare. După ce în primii ani de facultate eram lansate într-o adevărată goană după bărbați dispuși să ne ia de neveste acum trebuia să ne trâmbițăm eșecul? Așa că preferam să ne luăm în serios rolul de mame grijulii și ăsta era unicul merit și unica preocupare, restul era o frivolitate. Constatarea asta a avut pentru mine rolul unui medicament: nu eram singura femeie măritată și nefericită încă din primul an. Era cu adevărat vreuna din noi fericită? Facultate, casă, copil, soț, asta era tot universul. Pentru noi nu mai rămânea nimic. Oare părinții mei trăiseră aceeași dramă ca și mine, oare ei sunt fericiți sau doar se prefac, oare povestea se repetă din generație în generație? Oare fiecare avem câte o viață despre care putem vorbi și una despre care nu poți să vorbești cu nimeni, nici cu partenerul tău de viață?

Răspunsul la întrebările mele aveam să-l aflu într-una din zile. Eram la Oana, soţii noştri erau la cursuri şi noi două ne mai întâlneam uneori să ne ţinem de urât, să vorbim despre băieţii noştri mici, căci şi ea născuse tot un băiat, să mai bârfim despre colegi şi despre profesori şi, mai nou, fumam din nou, dar pe ascuns câte o ţigară bună, Oana avea întotdeauna.

— Să nu-i spui cumva lui Tudor că m-am apucat de fumat că e de rău, nu suportă!

— Cum te împaci cu el? m-a întrebat aşa, fără precizare.

— Bine, a fost automat răspunsul meu, căci nici prin cap nu-mi trecea să-mi spun necazul nici celei mai bune prietene atâta vreme cât ea părea să aibă un soţ perfect şi să se înţeleagă aşa de bine cu el. La ce-ar fi folosit? Să râdă de mine? Dar mai ales nu eram sigură că mă va înţelege. Mi-a fost însă dat să aud:

— La mine e pe zi ce trece tot mai rău.

— Cum adică? Eu văd că vă înţelegeţi foarte bine.

— Pe naiba bine. Nu mai vorbim decât dacă ne intră cineva în casă. Mi-e silă de el şi i-am şi spus-o da el se face că nu înţelege cuvântul ăsta.

— Tu despre Doru al tău vorbeşti?

— Da, ţie îţi place de el? Eu nu l-am iubit nici când m-am măritat. Am făcut-o că aşa au hotărât părinţii, că e de familie bună şi cu bani Ce familie bună? Tu observi că nu se spală pe cap? Tu îl vezi ce neglijent este? Se bagă în pat şi îşi pune sosetele lângă pat şi i-am zis de atâtea ori că mă scoate din minţi chestia asta şi lui nici nu-i pasă. Şi dimineaţă le îmbracă tot pe alea. Aşa l-a învăţat mă-sa. Nu-l suport nici când facem sex, e sub orice critică. Ştii, mi l-au băgat ai mei pe gât să fie siguri că nu plec în Grecia după Iorgos. Îl mai ţii mine pe Iorgos, prietenul meu din anul întâi? Acum e în Grecia dar numai pe el l-am iubit şi cu el mi-ar fi plăcut să mă mărit. Era un tip aşa de fin şi era aşa de manierat ca să nu-ţi mai zic ce bine mirosea. Şi scoate din portofel o poză de grup şi mi-l arată printre cei de acolo.

— Uite, perluţele pe care le port sunt cadou de la el. Înainte de a pleca mi le-a dat, da' nu ştie nimeni. Le-am purtat chiar şi la propria mea nuntă, îţi dai seama?

Da, acum îmi aminteam de ei amândoi, scandalizaseră tot anul cu relaţia lor văzută de toată lumea ca o mare ruşine. Era un curaj foarte mare să te împrieteneşti cu un străin şi ochii securităţii erau mereu la

pândă, noi știam asta. Dar Oana nu, nu se sinchisise de nimic, încălcase toate canoanele și toate interdicțiile și se plimba de mână cu acel misterios și încântător bărbat cu nume atât de muzical, Iorgos.

Mie mi se părea că nu se poate să ascult astfel de mărturisiri și încă atât de sincere. Am prins curaj și am zis:

— Să știi că nici eu nu sunt mulțumită cu viața mea, Tudor e așa de brutal uneori încât îmi este frică de el. Când e cineva cu noi se poartă atât de frumos, de ai zice că e mereu îndrăgostit de mine și că îmi face toate mofturile. Dar joacă teatru. De fapt e un terorist, când suntem numai noi doi doar eu știu câte trag. Și al meu miroase a transpirație de ți se întoarce nasul, nu ești singura care suferă.

Am făcut amândouă haz de necaz și am continuat multă vreme să ne fim confidente și asta parcă avea darul unei psihoterapii reciproce, dezamorsa resentimente, ne consolam una pe cealaltă. Spre deosebire de mine ea avea niște părinți cu care discuta fără perdea multe lucruri. Părinții ei erau convinși că nu e cazul unui divorț, nu se cade, nu e bine pentru carieră, nu obții apartament de la stat, nu se știe cu serviciul, oricum era mai bine sub umbrela de formă a unei căsnicii decât de una singură prin lume și cu un copil de crescut. Măcar în acest domeniu partidul se ținea de litera biblică și din „creșteți și vă înmulțiți" a făcut politică de stat și totul era numai pentru familie și copiii ei legitimi și cât mai mulți. O femeie singură era un lucru indezirabil și nu prea erau privite cu ochi buni mai ales femeile divorțate. Femei divorțate? Niște destrăbălate care nu știu să aibă grijă de casă și de soț în mod sigur! Știam toate acestea din experiența trăită sau povestită de alții, știam de la școală că una din profesoare divorțată era privită până și de noi elevii ca o paria, ca o anomalie, iar mama la serviciul ei avea o colegă divorțată despre care spunea mereu că umblă să strice casa altora. Așa că noi trebuia să ne vedem de viață și să nu ne mai gândim la vreo posibilă eliberare, soarta ne era pecetluită prin certificatul de căsătorie. Era mai bine așa, să ne construim un univers al nostru, paralel cu al bărbaților noștri, să acceptăm ceea ce ne e dat și să tăcem, să ne creștem copiii și să ne vedem de profesia noastră viitoare cum om putea mai bine căci cele două păreau să ne rămână singura sursă de mulțumire în viață.

Am rămas prietene nedespărțite, ba mai mult, am încercat să fim prieteni de familie. În serile lungi de iarnă jucam câte o partidă de bridge, ei ne învățaseră și nouă ne plăcea compania lor și jocul. Cel puțin în patru păream că suntem două familii normale și fără niciun fel de

probleme.

Eram în ultimul nostru an de facultate. Într-una din zile Oana îmi zice:

— Te rog să vii azi pe la mine, e foarte important, te rog eu mult!

După amiaza aceea am fost la ea acasă.

— Ce-ai păţit?

— Sunt gravidă din nou şi nu mai pot să fac întrerupere, a trecut un an de la cezariană.

Fără să scoată un cuvânt m-a dus în bucătărie, a scos din dulap o cutie de tablă în care era zahăr şi din fundul ei a scos o pungă. A desfăcut-o şi mi-a arătat: era o sondă.

— Trebuie neapărat să-mi provoc un avort. Stai cu mine în caz că mi se întâmplă ceva.

Am urmărit-o apoi cum pune sonda aceea roz la fiert să o sterilizeze împreună cu o seringă. Am aşteptat în tăcere, ea probabil plină de teamă eu speriată de-a binelea, neştiind ce o să se întâmple, dar fiind sigură că prietena mea ştie ce face şi că mai trecuse prin asta. Şi-a luat sonda şi a intrat în baie, lăsând uşa uşor întredeschisă. Îi vedeam coapsa firavă, aşa, stând pe vine şi încercând să-şi introducă sonda prin col. Din când în când un mic geamăt şi atât. Eu stăteam încordată pe hol, mi-am aprins o ţigară şi aşteptam să se întâmple sau să spună ea ceva. Nu conştientizam nici pe departe pericolul. Speram să se rezolve totul cu bine şi oricum nu mi-aş fi părăsit prietena la nevoie. Încercam să mă gândesc ce scenariu ar putea urma în cazul în care ar leşina sau ar porni o hemoragie foarte mare, nu ştiam nimic dar mă gândeam numai şi numai la faptul că nu o să-mi las cea mai bună prietenă să moară acolo, singură, o să găsesc o soluţie, o să chem salvarea.

— Doru ştie?

— Lui Doru nici nu-i pasă.

— Cum aşa?

— Aşa bine, nici nu vrea să audă, zice să fac şi a doua cezariană şi după aia să-mi leg trompele sau să fac câte întreruperi de sarcină oi vrea.

— Dar nu te păzeşte?

— Ţi-ai găsit!

Da, bărbaţii erau nişte egoişti iar România era precum o fermă de prăsilă. Femeile erau la bunăvoinţa bărbaţilor sau a sorţii, nu prea aveau altă alternativă. Apoi m-am gândit la Tudor, cel puţin încerca să

mă protejeze și eu trebuia să-i fiu măcar pentru asta recunoscătoare. Ovulele Mirelei dădură greș căci rămăsese gravidă de două ori cu tot cu ele, ba mai mult, se alesese și cu o cervicită urâtă, așa că nici vorbă să încerc și eu rețeta ei. A mai trecut un timp, nimic nu se întâmpla, nicio catastrofă. Oana a ieșit din baie.

— Am reușit.

— Și?

— Și acum o să așteptăm.

Și-a aprins o țigară și am tăcut împreună, amândouă speriate de grozăvenia ce-o înfăptuiam.

— Dacă nu reușește?

— O să reușească. Dacă nu se întâmplă nimic în câteva minute ar trebui să-mi pun niște ser fiziologic pe sondă, mă ajuți?

După ce și-a fumat țigara am pus o fiolă de ser în seringă și prin capătul sondei am început să introduc lichidul încet.

— Te doare?

— Destul de tare, nu te opri, suport.

Apoi iarăși nimic.

— Să nu mă lași singură, să stai aici până vine Doru de la facultate. Ajunge pe la opt diseară. Ai grijă dacă se întâmpla ceva să-mi scoți sonda și să o pui la locul ei, în caz de vreun control să nu o găsească știi tu cine.

— Bine, stai liniștită, așa o să fac. Nu te las să mori. Noi două trebuie să îmbătrânim împreună. Gândește-te, o să ne sclerozăm așa de tare încât nici nu o să ne mai aducem aminte prin ce am trecut acum. Dar și atunci o să am grijă de tine, o să te sun la telefon să-mi spui dacă ți-ai băut cafeaua de dimineață.

— Da, o să ne sclerozăm împreună. Nu o să fim bune decât să ne plimbăm nepoții sau poate că o să ne plimbe nepoții pe noi, să nu ne rătăcim.

Vorbeam ca să îndepărtăm frica din noi. Dar pe de altă parte eram sigure că vom trăi amândouă pe săturate până la adânci bătrâneți de se vor plictisi până și copiii noștri să ne mai vadă lângă ei. Mă uitam la ea, în capot, întinsă pe pat, albă ca varul. Trupul ei firav avea să treacă prin ceva cumplit, o știam, dar eu nu puteam să fac mai mult decât să stau cu ea și să-i dau speranța că fiind acolo nu o să o las să moară.

Când Doru a intrat am încercat să fim cât mai firești în priviri și

în comportament, ca și cum ne-ar fi prins seara la o șuetă.

— Ce mai faceți, fetelor?

— Bine, am zis într-un glas.

Apoi eu am plecat. Tudor mă aștepta nervos din cauză că lipseam de acasă de prea mult timp. M-a luat repede:

— Pe unde umbli, cucoană? Nu vezi că nu e nimic de mâncare, unde dracu' ai fost?

— Am trecut pe la Oana și m-a prins vremea acolo, imediat pun ceva pe foc. În noaptea aceea nu am dormit ori dacă adormeam visam coapsa dezgolită a prietenei mele plină de sânge și mă trezeam speriată. A doua zi nu a venit la cursuri. Nici în următoarele zile. Hemoragia izbucnise peste noapte și Doru a dus-o la maternitate crezând că e ceva spontan. Acolo a stat Oana câteva zile cu trtament pentru menținerea sarcinii după care i s-a făcut chiuretajul. Nu am mai deschis niciodată subiectul. Era secretul nostru.

În ultimul semestru din an am făcut obstetrică – ginecologie. Niciun curs, nicio aluzie despre metode contraceptive, nici măcar pentru noi, viitorii medici. Noi atât trebuia să știm: că pentru unele femei garv bolnave legea, adică partidul, le permite întreruperea de sarcină. În rest avortul era pedepsit cu închisoare. Despre contracepție nimic. Era secret de stat.

În toamna aceluiași an '84 ne-am dat împreună lucrarea de diplomă cu același profesor, am luat 10 amândouă. A urmat apoi repartiția fiecare în orașul ei natal. După aceea am continuat să ne vedem din când în când și ne sunam la telefon de parcă am fi fost două bune surori. Ciudat dar clipele acelea de mărturisiri sincere între noi două ne-au unit printr-o legătură pe viață. Când spun pe viață nici măcar nu sunt cuvinte oarecare căci viața se dovedește uneori mult prea scurtă pentru o prietenie adevărată.

— Unde ți-e gândul, prinţeso?

— Mă gândeam și eu, ce bine ar fi fost dacă te întâlneam mai demult. Am fi avut așa de mult timp să fim împreună, să facem un copil al nostru. Așa a fost să fie.

— Nu te mai gândi așa, dacă o să te tot gândești la ce nu a fost să fie nu o să te poți bucura de ce va fi să fie.

— Și tu ce crezi că va fi să fie? Dacă am cancer? Dacă o să mor?

— Nu ai cancer și nu o să mori.

— Şi dacă totuşi? Promite-mi ceva.

— Orice, scumpa mea, orice.

— Să nu mă părăseşti, să fii cu mine până la sfârşit.

— Tu o iei razna, fetiţo, ia vezi că mă superi rău de tot.

— Acum să ştii că discut serios, promite-mi că nu o să mă părăseşti niciodată, că o să fii cu mine până în ultima zi. Nu îţi dai seama că asta mă ajută să mă liniştesc? E un lucru foarte important să nu fii singur în clipa aceea. Nimeni de pe pământ nu ar trebui să moară singur.

— Bine, îţi promit, dar o să fiu cu tine pentru că tu o să fii sănătoasă şi nu o să se întâmple nimic rău, ai să vezi, eşti speriată pentru că ştii prea multe şi îţi faci prea multe griji. Uită-te în oglindă ce bine arăţi. Asta o să te liniştească cel mai mult. Ai văzut tu bolnavi de cancer să arate aşa de bine? Mai că te-aş cere încă odată în căsătorie, aşa de dragă şi de frumoasă îmi eşti. Şi apoi eu sunt mai bătrân şi eu o să mor înaintea ta, asta o să se întâmple.

Da, îmi zice asta doar să-mi dea curaj, sunt vorbe ca să-mi dea speranţe. De atâtea ori în viaţa mea am sperat încât aproape că nu îmi mai vine să cred că speranţele pot fi vreodată realitate. Mereu şi mereu în viaţa mea m-am agăţat de câte o speranţă ca să rezist.

şapte

— Dinu, ce ai zice să nu mergem direct acasă? Hai să stăm câteva zile undeva la munte. Mie întotdeauna aerul de munte mi-a făcut bine. Sunt aşa de neliniştită, trebuie să mă relaxez, să mă adun.

— Cum vrei tu, unde vrei să mergem acum?

— Hai spre Putna, ştiu acolo un motel drăguţ şi curat şi o cunosc şi pe stăpâna casei. O să găsească pentru noi o cameră caldă, sunt sigură. Uite ce frumoasă e încă zăpada. În curând o să vină primăvara, hai să ne bucurăm încă puţin de iarna asta.

Dinu o luă spre drumul Sucevei şi de acolo încă o oră şi ceva de mers. Eva cunoştea bine drumul căci într-o vreme acolo îşi petrecuse multe weekend-uri cu Oana şi cu copiii şi se simţeau la doamna Ina ca la ele acasă. Ce-i drept trecuseră mulţi ani de atunci. Eva îi făcu semn lui Dinu să oprească maşina în faţa unei vile cochete. Au coborât amândoi. Dinu era puţin obosit de drum şi puţin dezorientat de

hotărârea Evei, dar nu întreba nimic. Din casă ieşi o doamnă cam de-o vârstă cu ei. Se uită întrebătoare spre cei doi.

— Doamna Ina.

— Oh, doamna doctor, să ştiţi că nu v-am recunoscut. O să vă îmbogăţiţi. Aţi întinerit, aţi mai slăbit, ce bine vă stă aşa! Vreau şi eu reţeta. Nu aţi mai trecut de atâta vreme pe aici. Ce mai faceţi?

— M-am recăsătorit. Să vi-l prezint pe soţul meu, Dinu.

— Să dea Domnul să fie într-un ceas bun şi cu noroc!

— Mulţumim. Aveţi un loc şi pentru noi?

Doamna Ina păru o clipă dezorientată, avea casa plină cu turişti dar nu o putea refuza pe Eva, ea era ca şi un membru al familiei.

— Doamna doctor, pentru dumneavoastră o să găsesc un loc şi o masă caldă oricând. O să vă cazez în dormitorul meu şi eu o să mă duc la părinţii mei peste noapte, se rezolvă, nu vă faceţi probleme, s-a mai întâmplat. De mi-ar fi casa mereu plină cu oaspeţi. Staţi mai multe zile?

Eva şi-ar fi dorit să rămână mai mult dar răspunse:

— Numai noaptea asta şi mâine pe la prânz o să plecăm, nu vreau să deranjăm prea mult.

Stăpâna casei îi conduse spre o cameră mare de la parterul casei, cu un pat imens în mijloc şi cu mobilă din stejar scuipat. În colţ o sobă din teracotă în care duduia foc adevărat de lemne.

— O să vă simţiţi bine aici. O să vă pregătesc îndată şi cina dacă vă e tare foame.

— Nu e nicio grabă cu cina, nu trebuie să vă deranjaţi pentru noi. E încă devreme, nu ne e foame.

Eva şi Dinu nu zăboviră prea mult în dormitor, au ieşit în curte să simtă aerul tare de munte, să miroasă zăpada. Doamna Ina avea o mulţime de treburi dar nu se simţea încurcată de prezenţa celor doi.

— Ce vă mai fac copiii?

— Fiu-meu a terminat postliceala şi a rămas aici cu mine, mă ajută în afacerea cu motelul. Fata este la Suceava, a intrat la liceul economic, nu mai este mult şi vine acasă.

— Şi dumneavoastră tot singură?

— Tot, m-am obişnuit şi mă descurc foarte bine aşa. La 8 e cina, vă aştept în bucătărie, ştiţi unde.

— Atunci noi o să facem câţiva paşi pe jos, o să mergem până la mănăstire. Avem timp să ne întoarcem până la cină.

Eva şi Dinu au luat-o încet spre mănăstire, nu au mai fost acolo

niciodată împreună. Mergeau ţinându-se de mână. Aleea care ducea înspre ctitorie era străjuită de aceiaşi brazi bătrâni, nimic nu se schimbase aici de sute de ani. Doar oamenii erau alţii. Înăuntru încă nu se terminase vecernia. Eva se aşează în stânga, Dinu se duse în rândul bărbaţilor. Era destul de multă lume pentru o oarecare zi de joi. Oamenii de aici erau de o simplitate şi de o curăţenie greu de explicat în cuvinte. Lumea lor se schimba încet, ei încă mai veneau la biserică în straie străvechi de sărbătoare ca să cinstească locul unde intrau, bărbaţii cu sumane cusute în flori, femeile în fote şi bondiţe cu blană de dihor, cu basmale înflorate pe cap. Era un loc uitat de lume sau mai degrabă oamenii aceia uitaseră de alte lumi căci turişti de peste tot veneau aici fără să schimbe nimic din obiceiurile străvechi ale acelor oameni şi acelor locuri.

Când s-au întors la motel era deja noapte. În bucătăria imensă, o masă lungă încărcată cu fel de fel de bunătăţi. Aşezaţi la masă un grup de francezi toţi bărbaţi veniţi la vânătoare, încălziţi de ţuica fiartă, cum numai doamna Ina ştia secretul. Eva şi Dinu salutară, s-au aşezat şi ei la masă, puţin stingheri căci nu cunoşteau pe nimeni. Dar acolo părea că toată lumea cunoaşte pe toată lumea, francezii se distrau de minune şi i-au adoptat şi pe ei imediat. Totul părea atât de firesc, vorbeau de parcă s-ar fi cunoscut dintotdeauna. Aşa, lângă toţi ceilalţi sănătoşi şi veseli, Eva se simţea parcă ocrotită de spaimele ei, râdea ori de câte ori cineva făcea câte o glumă iar Dinu se linişti şi îşi spuse că Eva era înţeleaptă ca întotdeauna, că a fost o alegere perfectă să vină aici, unde e atâta viaţă şi unde nu aveai timp să plângi şi să-ţi faci griji pentru ziua de mâine. În noaptea aceea adormiră liniştiţi, împăcaţi şi ca de obicei unul în braţele celuilalt, regăsindu-se imediat ce părea că se despart.

Dimineaţa, doamna Ina înhămă la sanie cei doi cai, pregătise un rând de pături groase şi s-au urcat cu toţii. Francezii stăteau în spate pe nişte bănci improvizate învelite în blană de oaie, încât să încapă toţi. Dinu şi Eva s-au aşezat în faţă lângă vizitiu. În dimineaţa aceea voiau să fie din nou numai ei doi, tăcuţi. Bărbaţii din spatele lor râdeau ca şi aseară. După ce Eva şi Dinu s-au retras din bucătărie s-au auzit până târziu voci, cântece şi mult râs. Lumea venise aici să se distreze. Eva se cuibări la pieptul lui Dinu şi admirând peisajul de vis, copacii plini de promoroacă, se lăsă purtată de o stare interioară de bine. Cei din spate aveau fiecare o poveste de spus, aşa cum o avea şi ea pe a ei. Doar că ea

nu trăise în Franţa, viaţa ei fusese aici întotdeauna. Aici se născuse şi mai mult ca sigur aici avea să moară. În viaţă nu faci întotdeauna doar ce vrei, fiecare om trăieşte sub vremile în care a venit pe lume. Şi gândind aşa Eva aproape că visa cu ochii întredeschişi, filtrând printre gene lumina reflectată de zăpadă. Învelită în aceeaşi pătură cu Dinu îi era cald şi bine şi nici măcar nu-şi mai dorea să vadă Parisul.

Ce bine ar fi fost să-l fi întâlnit pe Dinu din facultate şi el să fi fost soţul meu dintotdeauna! Am fost toată viaţa atât de aproape unul de altul şi totuşi nu ne-am întâlnit când ar fi trebuit. Cu Dinu lângă mine aş fi trăit o cu totul altă viaţă. Asta a fost să fie. Terminasem facultatea cu o medie destul de frumoasă, eram plină de speranţe. Primul meu salariu, casa mea, o nouă viaţă. Tudor mai avea încă un an până să-şi termine studiile, reuşise să rămână în vechea cameră din vechiul cămin studenţesc. Eram fericită că stau împreună cu Florin, ai mei erau ca dintotdeauna, parcă nimic grav nu afectase vreodată relaţiile dintre noi. Intrasem în anii de stagiatură, mi-am făcut noi prietene printre noile colege dar nu am mai reuşit să mă apropii de niciuna aşa cum o făcusem cu Oana. Cu ea mai vorbeam din când în când la telefon şi de fiecare dată o luam din punctul de unde am lăsat relaţia noastră ultima oară de parcă nu trecuse nicio zi. Tudor venea la două săptămâni în Botoşani. Poate pentru că ne vedeam rar părea că ne înţelegem bine. Florin era topit după taică-său şi Tudor îşi petrecea mai tot timpul cu el, uitând că şi eu exist. Ieşeam în parc, ne plimbam şi pentru ochii trecătorilor ofeream imaginea unei familii fericite.

Ai lui nu au uitat să-i amintească faptul că are nevastă salariată şi ei mai au încă patru copii în casă. Îndepărterea lui Tudor de ai lui şi faptul că eu ajunsesem să-l întreţin mă făcea să sper că relaţia dintre noi va deveni mai stabilă, că va înceta să se poarte cu mine ca şi cu sclava lui, că îmi va recunoaşte în sfârşit dreptul meu la existenţă. Începusem să discutăm din nou ca între doi prieteni, ca în vremurile de început despre problemele noastre comune, despre bani, despre ce ne mai trebuie, despre ce-i trebuie copilului. Părea că am început să ne maturizăm ca familie cu toate că presimţeam că în interiorul lui mocneşte ceva ascuns care oricând se poate aprinde şi poate pârjoli totul. Învăţesem să-i cunosc reacţiile colerice şi să parez, când îl vedeam nervos preferam să tac şi să mă uit în jos căci până şi privirea mea i se părea uneori nelalocul ei. Făceam slalom printre zilele lui bune şi proaste deşi nu reuşeam întotdeauna.

Într-o dimineaţă, în timp ce se bărbierea, mă uitam la el din pragul uşii la gestul lui de a-şi aduna spuma de ras de pe faţă cu lama şi îl vedeam din nou vedeta de la Divertis spărgând nuci într-un colţ de scenă, îl vedeam cu ochi de femeie îndrăgostită. A luat cu degetul un cocoloş de spumă şi mi l-a pus pe nas. Eu am intrat în joc şi mi-am luat de pe nas spuma şi i-am pus-o pe piept, mie mi se păruse chiar un gest erotic, doar că el s-a văzut nu-mi dau seama de ce, agresat. S-a şters tacticos cu prosopul şi apoi fără veste mi-a trântit un pumn în burtă.

— Proastă ce eşti! Tu de mine să nu-ţi baţi joc, ai înţeles?

Niciodată nu mă lovea peste obraz, să nu se vadă semnele. M-am încovoiat neştiind cu ce am greşit, eram dezorientată, era un om cu care nu ştiam să mă port, limbajul trupului meu şi al privirlor mele îi transmiteau semnale pe care eu nu le puteam controla. Nu m-am gândit nicio clipă că eu sunt un om normal şi că el este poate bolnav şi nu ştie să recepţioneze în mod real mesajele mele? Am început să ţip de durere, Florin a început să plângă şi el din pătuţul lui, speriat de zgomotele din casă. Atunci s-a auzit cheia întoarsă în uşă şi a intrat tata, nu-mi pot da seama ce-l adusese aşa devreme acasă în acea zi.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat speriat de agitaţia din casă.

— Nimic, am zis eu repede.

— Dar de ce plângi?

— Ma doare burta, cred că am făcut o colică biliară.

— Ia şi tu ceva pentru durere, nu sta aşa!

Oare de atunci, de la acea lovitură în plex să mi se tragă mie povestea de acum? E oare posibil ca atâţia ani să fi stat pancreasul meu aşa după acel traumatism şi eu să nu fi simţit nimic? De ce să mă doară tocmai acum?

Îl minţeam aşa de frumos pe tata încât parcă şi mie îmi venea să mă cred. De ce o făceam? Nu ştiu nici azi, poate era speranţa că nu o să se mai repete niciodată, poate era ruşinea, poate era frica de a recunoaşte un eşec, poate ca să-i menajez pe ai mei, era şi aşa destul că mă ajutau să-mi cresc copilul, nu voim să le mai dau încă o grijă. Din ziua aceea el a ştiut sigur că mă domină, că are toţi aşii în mâneca şi că orice mi-ar face eu nu o să îndrăznesc să mă plâng. Eu îl iertam mereu şi mereu îmi spuneam că totul se va rezolva când vom fi doar noi doi la casa noastră, cu banii noştri. Mai rămăsese doar un pas. Trebuia să-mi salvez familia! Dacă el mă bătea înseamnă că era un motiv pentru asta. Dacă îndepărtam motivul atunci nu avea să mă mai bată, nu o să mai

trebuiască să mint. Oare unde greșeam mereu? Nu-mi dădeam seama și nici el nu voia să-mi explice. După fiecare criză intra într-un fel de pace de parcă violența îl descătușa din energii malefice adunate în el.

Într-o sâmbătă am rugat-o pe mama să stea cu Florin și m-am gândit să-i fac o surpriză, să merg în Iași, să ne întâlnim acolo numai noi doi, să ne plimbăm prin Copou și prin grădina botanică, să reînviem ceva ce a fost demult. Duminică m-am suit cu noaptea în cap în autobuzul de Iași. În bagaje am pus o supă de pui și puțină friptură, delicatese adevărate pentru acele vremi. La ora 8 eram în fața camerei și ciocăneam în ușă. Ușa închisă. De dinăuntru niciun răspuns. Aștept, poate că încă mai doarme, știam că dorme până târziu. Ciocănesc din nou, mai puternic. Nimic. Ciocănesc la vecini, să-mi spună dacă știu câte ceva. Da, l-au văzut aseară, era acasă. Disperată am început să mă gândesc să nu se fi întâmplat vreo nenorocire, să se fi electrocutat cumva cu firele de la improvizația de reșou, să nu fi alunecat în baie în timp ce făcea duș și să se fi lovit la cap, să nu fi făcut vreo boală și să fi căzut la pat neputincios. Era ora 9 deja și el nu era nicăieri. Am vorbit din nou cu vecinii și i-am rugat să mă ajute să sparg ușa, vedeam eu cum puneam la loc după aceea dar aveam o presimțire sumbră că acolo, în spatele ei îl voi găsipe Tudor al meu mort. Au pregătit șurubelnițe și alte ustensile și unul din vecini a început să forțeze yala. În clipa aceea ușa s-a deschis, eu fericită că e viu și nevătămat i-am sărit în brațe:

— Ce s-a întâmplat, în ce hal poți să dormi și să nu auzi cum bat la ușă de o oră!

Vecinii s-au retras și eu am intrat. În cameră, jenată de situație, o brunetă. Stătea pe scaun și nu zicea nimic, se uita doar la Tudor. La orice m-aș fi așteptat, orice mi-ar fi trecut prin minte dar asta nu-mi credeam nici ochilor mei. Toată lumea era jenată. Nimeni nu voia explicații de la nimeni, totul era atât de clar, încât nici măcar nu erau necesare cuvinte.

— Eu o să plec acum, zise tipa văzând probabil că scena cu trasul de păr întârzie și că sunt o soție bleagă și fără personalitate.

Eu nu puteam să articulez niciun cuvânt. Cu un gest firesc ea s-a ridicat de pe scaun și a plecat. El tăcea așteptând să deschid eu subiectul. Nu mă puteam aduna, eram așa de surprinsă, mă gândeam doar la cât aș fi suferit dacă l-aș fi găsit mort dar să-l găsesc viu cu o altă femeie nu-mi trecuse prin cap nicio clipă. Viața nu mă pregătise în niciun fel pentru asta. Oare de aceea se purta așa cu mine în ultima vreme? Oare eu ce eram în viața lui? Ce era cealaltă în viața lui? Era ceva serios? Și ce

era de făcut? Să fac scandal? La ce bun! Ruşinea ar fi fost peste capul nostru deopotrivă, el că mă înşela, eu că nu am fost suficient de diplomată să nu ştiu de asta. Să dau divorţ? Şi după aia ce va fi? O să primesc o pensie alimentară simbolică, adio apartament. Ce-or să zică ai mei? Dacă fac scandal cu ce o să mă aleg? El o să fie şi mai violent, şi mai autoritar, o să mă ameninţe să tac şi să nu spun nimic nimănui. Unde greşisem eu de s-a ajuns aici? Poate că bruneta ştia mai multe despre sex dar de ce nu discutam absolut niciodată subiectul? De ce puteam discuta despre orice numai despre sex nu? Era tipa aceea mai frumoasă sau mai deşteaptă decât mine? De unde pornise totul, ce l-a făcut să mă înşele, ce curiozitate morbidă l-a făcut să fie cu alta în pat? Oare era singura? În capul meu se roteau ca într-un carusel mai multe întrebări fără răspuns care reveneau periodic, dar niciun cuvânt potrivit să-l spun.

— De ce mi-ai făcut una ca asta? Cu ce ţi-am greşit?

— Mi-ai greşit tu cu multe, nu-ţi face griji!

— Spune-mi cu ce, un singur lucru măcar.

— Las că ştii prea bine.

Ştiam un singur lucru: nici el nu era bărbatul ideal pentru mine, nici eu femeia potrivită pentru el.

— Dacă spui cuiva să ştii că te omor. Nu glumesc! Şi privirea lui a întărit cele spuse. Oare de ce mă aşteptam la asta? Aşa deci, trebuia să tac. Eram o familie şi orice familie îşi are secretele ei, noi eram în impas serios acum şi trebuia să ne descurcăm singuri începând cu a tăcea. Era mai comod să uităm.

— O să mai aşteptăm un timp, am zis, mai bine să nu discutăm azi.

El a luat-o asta ca pe un semn de iertare şi a făcut un pas încercând să mă ia în braţe.

— Dă-te de lângă mine. Să nu îndrăzneşti să te mai atingi de mine.

— Iartă-mă, îţi promit că nu o să se mai repete. Hai să uităm totul.

— Ce să uităm? Oare ce să uit mai ales eu? Că m-ai dresat cu bătaia ca pe un animal de circ, că mă tratezi ca pe o slugă, că îmi este frică să mai spun un cuvânt de teamă să nu te supăr, că nu mă laşi nici măcar să gândesc, să mă tund, să mă machiez, să fumez? Cine eşti tu? Ce să uităm?

În mine am simţit atunci prima oară o a doua persoană, o fetiţă

de liceu care plângea, care se simțea jignită, umilită de toate câte i le făcusem eu, cea matură. Într-o zi o să te scap din astea, o să divorțez de el dacă nu se schimbă, i-am promis eu ca să o îmbunez și ca să tacă pentru o vreme.

De 1 mai '86 eram invitați de casă noua la Bacău. Oana și Doru s-au mutat în casa lor. Urma să petrecem cu ei trei zile, să punem de un bridge ca în vremurile bune. Când am intrat în casă totul mirosea a lac și a palux. Toul era mobilat și utilat, aveau o casă adevărată, cu flori, cu cărți, cu televizor color și râșniță de cafea. Aveau și cafea adevărată. Eu eram puțin invidioasă, Oana era teribil de încântată de ceea ce făcuse, era după gustul ei și avea gusturi cu adevărat bune. Când ai bani și de la părinți și de la socri cred și eu că nu e greu să ai și bun gust. Nu era o gelozie maladivă ci una amestecată cu bucuria că prietena mea o ducea bine, mai bine ca mine, în orice caz. Îmbrățișările și pupăturile de rigoare, după care ea:

— Ai auzit ce s-a întâmplat?

— Ce să se întâmple?

— Vai, nu știi? De câteva ore se tot spune la radio și la televizor?

— Ce se spune, dragă, pe tren nu-i televizor.

— A explodat un reactor nuclear la Cernobîl.

— Și unde-i Cernobîlul ăsta?

— În Ukraina.

— Și?

— Se spune să nu bem lapte, să nu mâncăm verdețuri, să stăm în casă, că există radiații mari și foarte periculoase.

Dumnezeule, mă plângeam de necazurile mele mărunte dar oare dacă aș fi trecut printr-un război, așa ca bunicii mei, cum ar fi fost? Oare izbucnise un nou război mondial și noi nu știam? Oare americanii sabotaseră ceva spărgând buba războilul rece? Nu știam nimic decât strictul necesar. Oana făcuse rost de câteva tablete de iodură de potasiu, se spunea că ne-ar proteja de cancer. Am sunat acasă, să văd ce se întâmplă cu ai mei. Auziseră și ei de pilula salvatoare, dar la dispensare se dădeau cu semnătură doar pentru copiii sub un an care ar fi fost cei mai sensibili la radiații. Oana avea în plus două pilule pe care ni le-a oferit cu toată inima. Tudor a înghițit-o de îndată, speriat de moarte, eu mi-am pus-o pe a mea în poșetă ca pe o comoară pentru băiatul meu. Dacă era să murim vreunul atunci eu voi fi aceea, nu el. Oare radiațiile de atunci să mă fi afectat pe mine după atâta vreme? Imposibil, a trecut

prea mult de atunci.

Nu ne-a mai tihnit atunci şederea, tot ce înghiţeam mi se părea toxic, tot ce atingeam era contaminat. Stăteam cu uşile şi ferestrele închise, Oana spăla în permanenţă tot ce se putea spăla. Era o gospodină desăvârşită. Femeia aceea adora de când se ştia să spele şi să cureţe. Pentru ea era o plăcere reală să spele vasele, rufele, gresia, să aspire, să calce rufele, nu am înţeles niciodată cum de reuşea. Cred că aşa era ea făcută iar eu îmi spuneam că e o norocoasă. Făceam şi eu toate astea dar le făceam pentru că trebuiau făcute nicidecum pentru că mi-ar fi plăcut să le fac. Ei, bine, Oanei îi plăcea. În casa ei totul strălucea. Nici măcar nu voia să o ajut, îmi spunea pur şi simplu:

— Lasă-mă, mie îmi place să spăl vasele, tu fă altceva, du gunoiul dacă vrei să mă ajuţi.

Ne purtam atunci de parcă am fi fost în stare de asediu deşi nimeni nu recunoştea asta. După o vreme toate s-au liniştit, nu murise nimeni, sau poate că da, dar politica handicapantă a secretului de stat făcea ca la urechile noastre să nu mai ajungă nimic. Statul avea grijă să nu fim stresaţi de informaţii inutile, să ne putem vedea liniştiţi de viaţă şi mai ales de muncă.

Tudor terminase facultatea şi obţinuse un post nu perfect, dar cel puţin mai depăşisem un hop, devenisem o familie independentă financiar. Nu peste mult timp am primit şi noi repartiţie pentru un apartament, printr-un noroc incredibil avea să ne mutăm într-un apartament destul de confortabil, mai mare şi mai aerisit decât cutia în care crescusem eu. Aveam o nouă casă, o nouă preocupare. Tudor era parcă mai relaxat şi mai mulţumit, avea mai rar accesele lui de furie iar eu începusem să sper că vor începe timpuri mai bune pentru noi. Nimic nu s-a mai putut compara mai târziu în viaţă cu senzaţia aceea de mulţumire pe care am avut-o atunci, la început, când ne cumpăram ceva nou pentru casă cu sentimentul că avem întâia oară în viaţă ceva al nostru pentru care am făcut sacrificii. Prima mobilă, primele perdele, lustre, covoare, ce dragi îmi erau şi cât de mult le preţuiam tocmai pentru că le cumpăram cu bani adunaţi încetul cu încetul şi cu mari sacrificii.

Fericirea era acolo, cu mine la braţ, dar eu nu o recunoaştem. De unde să ştiu eu atunci asta? Atunci credeam că fericirea ţine neapărat de banii pe care nu-i prea aveam, aşa cum în liceu ţinea de iubitul care nu mă iubea, aşa cum acum fericirea ţine de sănătatea mea. Atunci ne doream enorm de multe dar toate erau pe o listă de priorităţi. Pe ultimul

loc rămâneau întotdeauna hainele şi eu sufeream îngrozitor. Mă săturasem de haine vechi şi ponosite de lenjeria mea veche şi de ciorapii pe care uneori îi cârpeam. Doamne, cât uram acest lucru, dar nu aveam alternativă. Atunci mi-am promis că voi avea bani într-o zi şi o să-mi cumpăr cele mai frumoase haine şi cei mai fini ciorapi pe care nu o să-i cârpesc niciodată.

Florin creştea sub ochii mei, casa în care ne mutasem îmi consuma aproape toate energiile. Fetiţa din mine părea mulţumită acum. Eu îmi duceam copilul la creşă dimineaţa, îl plimbam după amiaza, îl adormeam seara. Apoi intram în pielea soţiei supuse, grijulie cu soţul ei, dispusă să-i facă totul pe plac. Îmi spuneam că aşa va fi tot restul vieţii mele de acum încolo şi că va trebui să mă mulţumesc cu ceea ce am şi poate că încetul cu încetul vor veni vremuri mai bune, că voi reuşi să-l iert pe Tudor într-o zi şi poate că îl voi putea iubi din nou ca la început.

Într-una din duminici primim vizita unei tinere. Tudor mă avertizase deja că o să avem un musafir dar nu bănuiam despre ce e vorba. În hol o tânără brunetă, înaltă, cu o privire destul de obraznică sau aşa mi s-a părut doar mie.

— Ea e Nicoleta, colegă de birou cu mine.

— Eva, soţia.

Nu înţelegeam ce caută o tânără domnişoară în casa mea, în vizită la soţul meu. Nu aveau nicio problemă specială de discutat, nu rămăsese nimic neterminat şi urgent la serviciul ăla al lor. Pentru ce era ea acolo, în casa mea? Am făcut o cafea, până la o adică trebuia să fiu politicoasă, aveam un musafir, era invitata soţului meu, colega lui de birou, mi se explicase, desigur. Dar vizita se prelungea nepermis de mult, eu ştiam foarte bine că eram privită prin lupă, că ea venise de fapt dintr-o curiozitate morbidă să vadă locul crimei, casa unde stă el, soţia de lângă el, dacă sunt grasă sau slabă, tânără sau bătrână, eram sigură că între ei era ceva dar până nu aveam dovada nu puteam să ripostez. Ştiam în sinea mea că el mă înşelă din nou, cu ea care aveau neobrăzarea să stea în faţa mea iar eu trebuia să tac. Am tăcut şi după ce a plecat ea, ceea ce simţeam nu era nicidecum gelozie ci doar umilinţă. Cu cât tăceam mai mult cu atât Tudor plusa cu o plăcere sadică de a mă vedea suferind. Speranţele mele la o pace se prăbuşiseră iarăşi. Învăţam până târziu în noapte iar Tudor era exasperat de absenţele mele din dormitorul conjugal, simţeam asta dar mie nu-mi mai păsa atâta vreme cât el o avea pe Nicoleta. Mai aveam puţin şi terminam stagiatura şi

urma să plec inevitabil la țară. De asta îmi era cel mai frică și nu era altă scăpare decât o specializare. Nu știu dacă învățam atunci pentru mine dar o făceam în mod sigur pentru Florin îi promisesem încă de când s-a născut că o să-i fac o viață frumoasă, că nu o să-i lipsească niciodată nimic. Când am dat examenul de admitere la medicină nu m-am gândit la drumul greu de urmat după aceea. Atunci părea că facultatea asta așa de lungă nici nu o să se termine vreodată și oricum eu nu văzusem în viața mea decât medicii din spitale care păreau că sunt acolo de cum au terminat fiecare facultatea. Uitasem că cei mai mulți trebuie să meargă la țară. Iar eu făceam parte din cei mulți. Am început naveta la țară, îmi rămânea puțin timp pentru copil și casă, totul era parcă împotriva mea. Oana avusese mai mult noroc: era medic la o întreprindere în Bacău, soțul ei, deja șef de secție tot acolo. Nu aveam cum să schimb eu legile după care era făcută singura lume pe care o cunoșteam. Norocul era să te naști într-o familie privilegiată, să ai ceva pile și relații unde trebuie, să joci după regulile impuse și cam atât. Celelalte veneau de la sine.

Vizitiul mână caii spre un drum îngust care se termina repede în curtea cantonului forstier. S-au dat cu toții jos să-și dezmorțească picioarele. Din canton ieși un bărbat înalt, bine făcut, cam între două vârste.

— Nea Vasile, Doamna Ina v-a trimis astea, zise vizitiul și-i întinse pădurarului un pachet.

— Ce mai face Ina?

— Bine, cu casa.

— Și copiii ce fac?

— Și ei bine. Puneți niște apă pentru ceai?

— Pun.

În curte era un foișor cu bănci de lemn și mese de jur-împrejur care lăsau în mijloc un loc special pentru foc. Vizitiul se ocupă de astea, se vedea că este obișnuit cu toate ale casei. Aduse de îndată un braț bun de lemne, le puse în foișor și aprinse focul ce dădea suficientă căldură pentru călătorii așezați pe bănci în jurul lui.

Eva se gândi că Vasile era probabil iubitul de taină al Inei. Se bucură pentru doamna Ina, era singură de atâta vreme și făceau un cuplu frumos, ea și acest Vasile. I-ar fi plăcut să-i știe împreună. Doamna Ina nu-i povestise niciodată nimic despre viața ei. Se apropie de vizitiu:

— Se cunosc de multă vreme Ina şi Vasile?

— Păi nu ştiţi?

— Ce să ştiu?

— Au fost căsătoriţi.

— Nu pot să cred, şi de ce s-au despărţit?

— Nu ştie nimeni, da gura lumii vorbeşte, ştiţi şi dumneavoastră.

— Ce vorbeşte?

— Că lui Vasile i-ar fi picat mai demult cu tronc o mândră din sat şi că se apucase zdravăn de băut din cauza asta.

— Dar acum?

— Eu nu l-am văzut nici bat şi nici cu vreuna şi vin aici de mulţi ani. Unii zic de doamna Ina, cică ar fi găsit-o cu un mândruţ mai tânăr. Oricum ce o fi fost a fost de mult. Eu nu ştiu. De ce să vorbesc cu păcat?

— Da, aşa este, numai ei doi ştiu, e secretul lor. Dar de ce nu se împacă?

— Nu ştiu, treaba lor, prostia tinereţii. Dar să ştiţi că nici supăraţi unu pe altul nu-s că uite, doamna Ina mereu îi trimite de-ale gurii şi el îi omeneşte pe turiştii cazaţi la ea.

— Ciudată poveste, nu aş fi crezut niciodată!

Băură ceiul fierbinte cu rom în jurul focului, focul acela dădea viaţa, Eva se simţea bine, simţea că îi arde obrazul şi parcă ar fi vrut să rămână suspendată pentru toată viaţa de clipa aceea, în acel foişor, între brazii aceia, între oamenii aceia veseli şi fără griji.

În vara lui '88 se anunţase, în sfârşit, examenul cel mare. Oana m-a sunat

— Ce-ai zice să vin la tine, să învăţăm amândouă? Îţi aduci aminte cât de bine învăţam împreună în facultate? Aici nu mă pot concentra, trebuie să nu stau acasă, mă scoate din pepeni prezenţa lui Doru, hai să învăţăm împreună.

Eu am tăcut şi ea ştiind de ce tac a continuat:

— Nu-ţi face probleme, vin cu tot ce trebuie, cu provizii, cu absolut tot ce trebuie, a subliniat ea ca eu să pricep că o să vină şi cu mâncare. Deşi era ceva umilitor în starea asta în care toată lumea trăia încercam să păstrăm aparenţele unor oameni cu bun simţ, să nu cerşim dar nici să nu abuzăm de îngăduiţa cuiva, fie el şi cel mai bun prieten.

— Vino, desigur, e foarte bine, am zis parcă uşurată de o povară,

o să-mi iau și eu concediu, mă bucur, e chiar foarte bine așa.

Oana a venit la Botoșani trei săptămâni premergătoare examenului pentru recapitularea finală. Când oboseam eu, citea ea, când obosea ea începeam eu. Ne-am baricadat ca într-o fortăreață într-una din camerele mele goale unde stăteam întinse pe o plapumă groasă, cu cearșafuri în geamuri să nu intre soarele și nu ieșeam de acolo decât ca să mâncăm și să bem câte o cafea. Tudor era mereu nervos, nu reproșa nimic dar eu știam ce-l macină: nu mai dormeam cu el în pat, trecea pe la mama să ia de acolo mâncarea gătită din cele aduse de Oana și preluase sarcina de a avea grijă de Florin. Totul îl copleșea dintr-odată, acele lucruri de care mă ocupasem până acum doar eu erau prea mult pentru el. Nu voiam să mă gândesc la astea atunci. Erau trei săptămâni dure pentru mine iar eu nu ceream decât puțină indulgență din partea lui. Voiam doar să mă susțină și să mă încurajeze. Și el? El era bosumflat.

— Ce-ți trebuie ție examene? Și dacă îl iei o să pleci un an la cursuri? La noi nu te gândești? Eu cum o să mă descurc singur cu casa și copilul?

— Asta e viața doctorilor, doar ai știut când te-ai însurat ce ți-ai luat.

— Nu, ție nu-ți pasă de noi, de asta vrei să pleci!

Asta era culmea. Eu chiar la ei mă gândeam decisă să-mi sacrific atâtea zile și nopți cu învățatul, eram sătulă de drumuri cu noroi și navetă la țară iar el era de un egoism pe care eu nu mi-l închipuisem posibil sau cel puțin nu am avut ocazia să-l văd așa de limpede. La ce bun să ai o familie dacă e precum o piatră de moară mereu la picioarele tale?

Fetița din mine din nou plângea, nu asta își dorise ea. Visul ei era să fie cineva în viață, să aibă o carieră a ei, să fie iubită, înțeleasă, să aibă haine frumoase, să aibă un cămin cald, un soț înțelegător, să poată să se bucure de libertatea de a gândi, de a decide singură, fetița din mine voia să tnăscă o viață normală. Eu o rugam doar să aibă puțină răbdare.

Uneori, serile, stăteam la povești cu Oana, să ne destindem.

— Ce-ai mai făcut în ultima vreme, cum îți mai merge cu Doru?

— Ei, mi s-au întâmplat destul de multe, nu ți-am zis, la telefon nu prea puteam vorbi.

— Hai, povestește-mi! deja mă așezasem într-o poziție comodă, cu bărbia în mâini, numai ochi și urechi.

— Nu prea știu de unde să încep. Hai să-ți zic altceva mai întâi:

am avut nişte probleme.

Eu aşteptam ca ea să continue dar Oana tăcea, o vedeam că e nehotărâtă dacă să-mi spună totuşi ceea ce voise iniţial sau căuta acum o altă poveste. După un moment continuă:

— Am avut probleme cu băutura.

— Ce băutură, doar tu nu ai băut în viaţa ta!

— Ba da, dar nu voiam să vadă nimeni. A pornit dintr-o joacă, am o vecină în bloc, o ştii şi tu, aia din Braşov, ai ei îi trimit mereu pălincă bună şi la amiază când mă întorceam de la cabinet obişnuiam să ne întâlnim la o cafea şi la una mică. Mă simţeam bine, mă duceam apoi şi dormeam la prânz şi când venea Doru nici nu mai miroseam. Asta a fost la început, câteva luni, apoi când nu mă invita vecina îmi puneam şi beam singură la mine în bucătărie şi când nu aveam mă duceam să cumpăr. La început lăsam sticlele la vedere, nu realizam că e ceva în neregulă cu asta dar Doru a observat că ele se schimbă prea des şi mi-am dat seama că trebuie să mă ascund.

— Şi?

— Şi atunci am înţeles că am devenit alcoolică. Când am ascuns prima sticlă de băutură mi-am dat seama dar nu voiam să recunosc această problemă nici în faţa mea.

— Cred că exagerezi.

— Nu, nu exagerez de fel, nici nu-ţi închipui cât de uşor cazi în cursă. Îmi puneam câte o sticlă de votcă printre haine şi când mai era o gură umblam ca nebună să-mi cumpăr alta. Cumpăram mereu din alt loc, să nu mă recunoască vreo vânzătoare. A fost o perioadă foarte… nu-şi găsea cuvântul… foarte delicată, să zic aşa.

— Când asta?

— Cam acum un an, aproape doi. Numai aşa putem să îl suport pe Doru.

— Şi ce-ai făcut până la urmă?

— Mi-am zis că mai bine îmi găsesc un amant decât să ajung la dezalcoolizare şi să-i fie ruşine copilului de mine.

— Şi aşa, ai putut dintr-odată?

— Pe naiba, nu-ţi zic ce greu mi-a fost, chiar îi înţeleg pe alcoolici când spun că nu se pot lăsa. Mă ştie multă lume în Bacău şi dacă m-aş fi dus pe la vreun psihiatru ar fi aflat toată lumea, zău aşa. Nu poţi să laşi băutura decât dacă singur vrei asta. Eu am vrut. Nu m-a ajutat nimeni. Cred că mama bănuia ceva, că mereu îmi lăsam băiatul acolo la prânz şi

eu veneam singură acasă.

— Oana, tu mă surprinzi bine de tot, nu mi te pot imagina în postura asta în care te descrii. Tu îți bați joc de mine, zi drept, râzi de mine.

— Ba deloc. Dar numai ție îți pot spune tot. Tu mă înțelegi întotdeauna și nu spui nimănui nimic și nici nu mă certi.

— Acu mai bei?

— Nicio picătură, mi-am revenit 100%.

— De asta ai preferat să vii aici, să nu fii tentată?

— Poate și de asta.

Eu tot nu credeam ce mi-a zis. Uneori avea darul de a inventa fel de fel de povești și își crea false probleme. O fi băut și ea acolo, câteva pahare și de acum se și credea alcoolică. Dar când vezi zi de zi atât de mulți bolnavi uneori te molipsești de boli închipuite. Nu o condamnam pentru asta, era în firescul ei, o cunoșteam așa de bine pe Oana încât credeam că pot să discern între realitate și închipuirile ei.

În București două mii și ceva de candidați din toată țara. Posturile bune puține. Nu m-am lăsat intimidată de nimic, eram doar eu și subiectele de examen în fața mea. Știam că pot, de patru ani așteptam această clipă a adevărului, prima oară aveam încredere deplină în mine, era o nevoie imperioasă de a-mi dovedi în primul rând mie însămi că nu sunt o proastă așa cum voia Tudor să-mi bage în cap. Voiam să-mi dovedesc mie că pot și că exist. Când s-au afișat rezultatele nu mi-a venit să cred: eram a doua pe listă. Aveam posibilitatea practic să aleg orice loc, orice post, orice specialitate. Puteam să rămân chiar și în București dacă asta aș fi vrut. Când mi-am auzit numele, Balan, parcă era strigată acolo o altă persoană, nu eram eu aceea. Pe mine întotdeauna profesorii m-au strigat Corsei. M-am ridicat în picioare.

— Ce alegeți?

— Interne, Botoșani.

În sală s-a făcut rumoare. Unii de ușurare că nu le suflasem postul râvnit, alții mirați de alegerea mea. Oana, deși cu mult în urma mea a reușit să obțină postul dorit de ea: ginecologie, Bacău. Amândouă am optat pentru centrul universitar Iași, bucuroase că ieșisem triumfătoare dintr-un mare și importantă bătălie a vieții noastre. Eu devenisem peste noapte o mică vedetă în oraș, ce zile minunate am avut cândva. Părea că toată lumea mă cunoaște, toată lumea mă felicita. Nu, nu sunt nici pe departe o proastă, îmi spuneam. Dacă din două mii și ceva de medici, eu

am reuşit fără nicio pilă sau aranjament să fiu a doua, înseamnă că sunt o femeie puternică. Am minte şi energie destulă. Prima oară de mulţi ani nu îmi mai raportam existenţa la ce spunea Tudor. El, ca un leu în cuşcă, simţea că pierde teren.

— Te dai deşteaptă, va să zică! Ce aşa mare scofală să iei un examen. Ia mai termino cu prostiile tale.

Eva îşi întrerupse pentru un moment colindul prin timp. A ajuns într-un punct pe care voia să-l uite de mult, dar el încă era acolo, în mintea ei. Era viaţa ei, dar şi-ar fi dorit să nu fi fost aşa. Acum era lângă bărbatul perfect pentru ea, care o ţinea strâns de după umăr, lângă pieptul lui cu atât de multă tandreţe şi dragoste. Alunecau înapoi spre Putna printr-un peisaj de basm, pădurile din Bucovina devin în iarnă un tărâm ireal încât dacă ar fi apărut un spiriduş în faţa lor, ei nu ar fi zis nimic, li s-ar fi părut un lucru normal. Dacă am putea opri timpul în loc atunci când ne e cel mai bine…

În septembrie, ca un mic premiu pentru reuşita mea şi pentru cei şapte ani de căsnicie, am plecat la Mamaia, cu bilete la preţ redus. Era primul lux pe care ni-l permiteam de foarte multă vreme sau mai bine zis chiar primul lux. Tudor era prima oară la mare. Am avut ghinion de vreme mohorâtă şi apă rece, nici pe mine nu m-au încântat primele zile acolo, era frig şi umezeală şi ne plictiseam îngrozitor. Uneori rămâneam gânditoare că trebuie să plec în curând de acasă, să-i las pe ei doi singuri, poate că avea dreptate într-un fel, de la o vârstă vrei să te aşezi, nu mai poţi alerga între două trenuri. Dar ce să facem dacă viaţa noastră, a medicilor, este din asta făcută. Cum se vor descurca ei doi când Tudor în trei săptămâni a ajuns la capătul răbdărilor? Va rezista el încă un an? Vom rezista noi trei încă un an?

— Ce-ţi place ţie aşa de mult la mare că eu nu găsesc nimic frumos aici.

— E frumos, dar trebuie să vezi cum e vara ca să-ţi placă şi acum.

Nu ştiu ce înţeles or fi căpătat în mintea lui cuvintele mele, dar în acea noapte m-a luat din patul în care dormeam eu şi Florin şi m-a adus în patul lui.

— O să trezim copilul, fii cuminte.

— Lasă copilul că doarme.

Apoi s-a suit pe mine, mi-a luat amândouă mâinile ca în cătuşe,

strângând cu putere, să nu pot mișca și cu un ton amenințător a zis:

— Cu cine ai mai fost la mare, zi!

— Cu nimeni, ce-ți veni?

— Să-mi spui tot, cu cine ai mai fost aici de ești așa de îndrăgostită de mare? De ce ai vrut să venim la mare neapărat?

Nu-mi aduceam aminte de vreo discuție în care eu voiam la mare neapărat.

— Aici am găsit locuri, aici am venit, pur și simplu.

— În noaptea asta o să-mi spui tot sau te omor cu mâna mea!

Ochii lui, așa cum îi întrezăream în noapte aveau străluciri de om nebun. Nu mai văzusem până atunci niciodată așa ceva în ochii lui dar privirea era a unui rătăcit. Mi s-a făcut frică, știam că nu glumește de data asta, nu voiam să mor așa de stupid și așa de tânără. Reacția lui era atât de exagerată, fără nicio motivație și tocmai asta mă speria cel mai tare. Da, Tudor înnebunise. Era în plin delir de manie. O știa medicul din mine dar eu eram o femeie încătușată și neputincioasă în fața lui, forța cu care mă țintuia de pat cu o singură mână era mai presus de orice putere a unui om obișnuit, de parcă diavolul în persoană avea ceva de împărțit cu mine.

— Lasă-mă în pace, să știi că țip, o să se trezească cineva până la urmă. O să se trezească și Florin. Dă-te jos, lasă-mă în pace, ce vrei de la mine?

— Taci din gură târfă de doi bani! Cu o mișcare rapidă mi-a răsucit mâinile și mai tare iar cealaltă mână și-a prins-o în gâtul meu. Mă strângea cu puterea unui om fără judecată apoi elibera puțin strânsoarea, să fie agonia cât mai lungă, așa cum se joacă cu șoarecele o pisică sătulă.

— Ai să mori de mâna mea, nu-mi pasă dacă fac ani de pușcărie pentru asta. După ce te omor pe tine o să-l omor și pe Florin, în somn, o să-l scutesc de chin. Nu era vocea lui ci a unui actor dintr-o piesă prost jucată, de parcă îi plăcea să se audă pe el însuși.

Nu, nu era un coșmar în plină noapte. Eram eu și omul lângă care petrecusem atâția ani din viață. Puteam să mor sau să trăiesc, doar Dumnezeu a fost atunci cu mine și nimeni altcineva. A doua zi ar fi venit miliția, ar fi constatat dubla crimă, el ar fi recunoscut tot și asta ar fi fost întreaga mea viață. Nimeni nu ar fi știut adevărul niciodată. În clipe ca astea intri dintr-odată din starea de panică într-un fel de superconștiență în care secundele devin ore și totul pare să se petreacă

în altă dimensiune. Mă uitam la ochii lui de fiară încolțită de mirosul sângelui proaspăt. Tocmai de aceea instinctul îmi spunea că trebuie să stau precum o pradă rănită, nemișcată. Cea mai mică răsuflare a mea putea să declanșeze implacabilul. Apoi strânsoarea din jurul gâtului a cedat, poate acea abandonare a mea în mâinile ucigașului îi trezise porniri sexuale imperioase, l-am lăst să juiseze, să mă muște, să mă zgârie, orice numai să rămân în viață. A ejaculat atunci peste fața și peste părul meu dar eu a trebuit să rămân nemișcată, să-mi ascund orice repulsie.

— Îți place, așa e? Îți place! Spune că îți place.

— Îmi place.

— Spune-mi că mă iubești!

— Te iubesc.

— Spune-mi cât mă iubești.

— Te iubesc foarte mult.

— Cât de mult?

— Foarte mult.

— Cât de mult?

— Nespus de mult, dragule.

— Cât de mult?

— Mai mult decât orice pe lume, te iubesc foarte mult, doar pe tine, cel mai mult și mai mult pe tine te iubesc.

— Mângâie-mă.

Și eu am început să-l mângâi pe tot corpul, cu stăruință, fără să mă opresc nicio clipă până când obosit și relaxat a adormit. Eu eram fără putere, fără gânduri. Am rămas un timp nemișcată. Apoi, parcă luminată și întărită de o forță mai presus de mine m-am ridicat încet de lângă el, am căutat în întuneric banii și mi-am luat din portmoneu 300 de lei, lăsând restul. Am pus în geantă câteva haine, am luat-o pe umăr, l-am luat pe Florin încă dormind în brațe și copilul meu precum un înger bun s-a lipit în tăcere de mine, încă visând. Am ieșit în holul hotelului. Evadasem. Până în zori am rămas acolo, sub protecția recepționerului care se uita nedumerit la noi. Oare de ce, Doamne, m-am dus la bibliotecă să învăț? Oare de ce nu a venit atunci, în iarna aceea, tramvaiul care ducea spre Tudor? De ce am rămas cu el? De ce nu mi l-a răpit o altă fată, să fi suferit după el în studenție o vreme și după aceea să-mi fi găsit pe altcineva?

Am plecat cu primul autobuz spre Constanța și de acolo cu primul

tren spre casă, ca doi fugari, eu îngrozită că Tudor s-ar putea trezi în orice moment şi ar putea veni pe urmele noastre.

— Unde mergem, mamă?

— Mergem acasă, la bunica.

— Şi tata nu vine cu noi?

— Nu vine, el o să rămână aici, noi doi trebuie să plecăm.

— De ce?

— Mama are treabă la serviciu.

— Şi o să vină şi el după aia?

— Da, o să vină şi el, nu-ţi face griji!

Am ajuns acasă la ai mei spre seară, flămânzi, murdari, obosiţi.

— Trebuie să divorţez. Mamă, tată, vă impor ajutaţi-mă, altfel nebunul mă omoară de-adevăratelea într-o zi! Le-am povestit oare tot? Nu, cum aş fi putut povesti vreodată cuiva tot prin ce trecusem eu? Poate că ei au ştiut totul mai demult, un părinte simte întotdeauna când copilul lui suferă, dar m-au lăsat să decid singură poate că nici nu-şi doreau un divorţ, eram prima din familie care ar fi făcut aşa o ruşine. Poate că nici nu şi-au imaginat vreodată odioşeniile pe care a trebuit să le suport. M-au reprimit în casa lor, m-au ajutat cu bani, au umblat după un avocat bun. Eu eram fiica lor şi aveam nevoie de ei. Ei erau părinţii mei şi mă ajutau când eram în nevoie. Aceasta era adevărata mea familie. Tudor s-a întors după două zile de la mare, suna la telefon, bătea la uşă, îi teroriza pe ai mei cu ameninţări, vecinii de pe scară nu înţelegeau nici ei despre ce e vorba şi de ce ginerele nu mai poate intra în casa socrilor lui şi stă şi urlă la uşă ca un dement. Am anunţat speriaţi miliţia, să rezolve situaţia. Un miliţian a venit şi l-a condus la secţie. Nu ştiu cum i-a convins pe cei de acolo că era numai o mică neînţelegere şi că era om perfect sănătos şi rezonabil, inginer, tată şi soţ model căci până seara era din nou liber să ne terorizeze. La grădiniţă am explicat educatoarei că eram în divorţ şi să nu dea copilul în niciun chip tatălui sau altei persoane. Aşa a şi făcut. Până una, alta, copilul era al mamei. Măcar aici era ceva cât de cât corect în lumea aceea în care trăiam.

Mai bine de jumătate de an a durat totul, cu fel de fel de termene şi amânări, martori şi probe doveditoare. Statul trebuia să-şi facă datoria şi să încerce o reconciliere, asta dura destul de mult dar în final divorţul tot s-a pronunţat. Urma să revin la vechiul nume, atât de familiar mie, să primesc o pensie lunară de 700 lei, el trebuia să părăsească apartamentul şi să predea cheile iar bunurile comune urma

să le împărţim de comun acord. Într-una din zile am reuşit să vorbesc cu el la telefon în nişte termeni rezonabili. L-am întrebat când are de gând să plece din casă şi cum o să împărţim lucrurile.

— O să iau o parte şi o să las în casă ce ţi se cuvine ţie.

Nu am mai vrut să lungesc discuţia, nu îmi păsa ce îmi lasă în casă, care e parte ce mi se cuvine şi care nu din mobilă şi din electrocasnice, mi se părea cinstit să ia jumătate, jumătate să-mi lase acolo oricare o fi fost ea. Nu după mult timp am găsit cheia apartamentului nostru, în cutia poştală a părinţilor. Temătoare să nu fie o cursă, l-am luat pe tata cu mine şi am mers până acolo. Nu era cacealma, el plecase şi cheia se potrivea. Am intrat şi am rămas muţi amândoi. Casa era goală. Era parcă mai goală decât atunci când o văzusem prima oară. Lustrele dispăruseră, în locul lor doar dulii cu câte un bec ars. Nu, nu era întâmplare, toate becurile erau arse şi puse acolo în bătaie de joc. Draperiile dispăruseră, le-au luat locul doar nişte sfori între două cuie şi perdelele vechi, singurele supravieţuitoare, mascau de ochii vecinilor, sinistru, tragedia din casă. Rafturile din debara au fost cărate şi ele, făcute lemn de foc, cine ştie, telefonul era şi el smuls din priză. Pe pereţi, ca nişte fantome se vedeau urmele nedecolorate de soare ale vechior mobile, luase biblioteca şi toate cărtile mele de medicină, poate le vânduse la anticariat, cine mai ştie, luase tot atelierul nostru fotografic şi cel mai dureros, dispăruseră absolut toată mobila şi toate jucăriile lui Florin. Plecase în lume, nu a lăsat nicio adresă, niciun număr de telefon. Atunci mi-am dat seama că Tudor nu numai că nu mă iubise pe mine dar nu-şi iubise niciodată nici copilul de vreme ce l-a abandonat luându-i până şi lucruşoarele lui dragi. Am sunat la foştii socri dar mi-au spus că Tudor e plecat în Germania la nişte rude, să nu-l mai caut, nu se mai întoarce. Florin se simţea copleşit de toate câte le vedea dar nu a întrebat şi nu a spus atunci nimic deşi lumea pe care începuse să o exploreze îi oferea la numai şase ani o experienţă grotescă. Nici eu nu îi spuneam nimic, îl lăsam să creadă că sunt stăpână pe situaţie şi că nimic nu m-a afectat, că are o mamă pe care poate conta şi că ne vom descurca noi doi împreună şi fără un bărbat în casă. Adevărul este că eu mă simţeam doborâtă dar nu învinsă, nu-mi pierdusem speranţa că într-o zi mă voi ridica de jos şi voi păşi pe drumul cel bun. Aveam 30 de ani, eram fără un leu în buzunar, aveam un copil de crescut şi o casă goală, dar mai presus de toate o eliberasem pe copila din mine aşa cum i-am promis mai demult.

Plimbarea prin pădure luase sfârşit. Erau în curtea motelului.

— O să mâncăm ceva şi o să ne întoarcem azi acasă, e bine?

— Aşa mă gândeam şi eu, să mergem pe lumină, ziua e scurtă.

— A fost bine că am venit până aici, nu-i aşa?

— Da, mă simt alt om, ai fost o fată deşteaptă că ai vrut să venim până aici.

Pe drumul spre întoarcere Eva îl întrebă:

— Dinu, tu regreţi ceva din viaţa ta?

— Nu ştiu, poate că da, nu m-am gândit până acum la asta. Şi dacă aş regreta la ce mi-ar folosi? Crezi că se mai poate schimba trecutul?

Chiar aşa, se gândi Eva, la ce ar mai folosi?

În depărtare se zăreau luminile oraşului ce începeau să se aprindă una câte una. Cerul păstra ceva din mângâierea soarelui de peste zi şi din presimţirea nopţii geroase ce avea să vină, era un cer violet, cenuşiu şi roşu în egală măsură, de parcă un pictor nevăzut tocmai îşi spălase pensula acolo, chiar în faţa lor. Dinu parcă maşina în faţa blocului şi Eva îl ajută la dus bagajele în casă.

opt

În casă totul era atât de curat, era cald şi mirosea a aer proaspăt. Dinu a avut grijă să aducă menajera să primenească totul, să spele, să calce, să schimbe lenjeria.

— E aşa de bine acasă, spuse Eva.

— Hai, fă o baie, să te relaxezi. Miroşi a fum. Te aşteaptă ceva bun în frigider dar e surpriză… nu-ţi dau voie să-l deschizi. Până ieşi din baie eu o să mă apuc de bucătărit.

Eva intră în baia placată cu marmură galben ruginie, dădu drumul la apă să curgă în cadă. Se dezbrăcă încet, cu teamă, de parcă orice mişcare bruscă ar fi putut rupe coconul din pancreasul ei. Se privi în oglinda mare cât tot peretele şi se examină minuţios în luciul ei. Se privea scrutător. Nu avea de ce să-i fie teamă, ridurile de abia se vedeau câteva în jurul ochilor, coapsele încă păstrau o rotunjime de

femeie matură și sânii, da, nici măcar nu erau căzuți. Puse un pumn de sare parfumată și se băgă în apă. Stătu acolo o vreme bucurându-se de acele clipe, de confortul simplu al apei cu spumă frumos mirositoare, de parcă se întorsese pentru puțin timp în lichidul amniotic primordial.

— Nu vrei să pui puțină muzică?

— Ce vrei să asculți?

— Pune Yanni.

Da, atât de reconfortant și atât de deosebit de alții acest Yanni. Era preferatul dintotdeauna al prietenei ei cele mai bune. Își freca încet cu buretele pielea mai mult ca o alintare, reluându-și gândurile de unde le lăsase.

Într-adevăr, nimic nu se poate compara cu senzația pe care ți-o dă redobândirea unei libertați pierdute. Să fiu din nou eu cea de altă dată nu mai era posibil, dar ce senzație plăcută era să mă trezesc dimineața fără teamă în suflet, să fiu propriul meu sfătuitor, propriul judecător. Nu îmi păsa de cât pierdusem, cât mai degrabă de ce pierdusem: o mulțime de ani tineri, ani care nu se vor mai întoarce vreodată înapoi la mine, ani în care aș fi putut fi atât de fericită cu altcineva, cu cineva hărăzit mie, ca Dinu. Oh, pe vremea aceia un bărbat ca Dinu urâțel, dar blând și cu bun simț, nici nu l-aș fi luat în seamă. Trebuie să suferi în viață până înțelepțești, asta e!

Nu mă simțeam bătrână, așa cum îmi imaginam cu ani mai devreme că voi fi la 30 de ani. Începeam un alt început în viață și memoria mea refuza să-și mai amintească ceva din ce fusese dureros, parcă viața mea atunci se numea viață întâia oară, aveam o casă, o carică, un copil, un ban al meu iar subconștientul se așeza între mine și trecut precum o cortină cade la sfârșit de spectacol peste actori. Atunci au fost vremuri bune în viața mea.

Mama mi-a întins un carnet de CEC de 5.000 de lei. Era de la bunicii mei bani pusi acolo, pentru fiecare nepot în parte, poate unul o să câștige o Dacie cândva chiar dacă ei nu or mai fi atunci când o fi să se întâmple.

— Ia-i și fă ce vrei tu, ai nevoie acum de bani! Numai să fii tu mulțumită.

Erau bani adunați cu greu ani de zile din două pensii de agricultori. Puteam să-i mai las acolo, poate norocul avea să-mi surâdă.

Puteam să-mi fac în casa goală o curăţenie generală, dacă tot s-a întâmplat să rămână pustie. Apoi cuvintele mamei mi-au tot revenit ca un refren în minte „numai să fii tu mulţumită". Oare ce m-ar fi putut mulţumi atunci? Foarte multe şi nimic. În definitiv banii dacă nu te fac fericită, degeaba îi ai.

— Chiar pot să fac orice cu banii ăştia fără să te superi?

— Draga mea, de ce să mă supăr eu? Fă ce vrea inima ta, sunt ai tăi.

În ziua aceea m-am dus la cel mai luxos coafor, mi-am tuns părul renunţând la pletele pe care începusem să le urăsc de parcă ar fi fost un semn de robie, m-am tuns scurt şi modern, mi l-am decolorat, mi-am făcut manichiura. Am umblat îndelung prin magazine şi mi-am ales cu mare grijă o fustă groasă din stofă bună, o pereche de cizmuliţe negre şi o scurtă din marmotă. Poate a fost o nesăbuinţă atunci oricum banii aceia nu mi-ar fi ajuns pentru tot ce-mi doream. Dar dacă m-aş putea întoarce azi în timp, aş face probabil acelaşi lucru. Slăbisem în ultimele luni în febra examenelor şi a celor ce au mai urmat. Singurul lucru bun, căci fără efort căpătasem o siluetă de invidiat, un aer misterios, de divă. Mă uitam în oglindă: aranjată frumos, machiată cu grijă, cea de acolo nu mai semăna cu mine. Se născuse o altă Eva, mult mai feminină şi mult mai încântătoare. În sfârşit ajunsesem să mă plac pe mine însămi iar bunicii mei puteau să se odihnească liniştiţi, îmi făcuseră în lumea asta trecătoare o mare bucurie.

Apropiata plecare în centrul universitar îmi dădea fiori de nelinişte. Necunoscutul nu era tocmai necunoscut de vreme ce fusesem studentă atâţia ani acolo, era mai degrabă un nou statut, o nouă responsabilitate de care îmi era frică. Din dulapul mamei am luat câţiva metri de şifon bun, alb, păstrat acolo din vremuri imemoriale, poate să fie căptuşeală rochiei mele de mireasă, nu am întrebat niciodată. Mi-am dat la cusut două halate superbe pentru spital. În definitiv nu mai eram doctorita de ţară, umblând cu cizme de cauciuc prin noroi, mă duceam într-o clinică universitară şi nu puteam arăta oricum. Trebuia să şterg cumva aerul meu de provincială timidă şi o ţinută ca asta îmi ridica nespus de mult moralul. Când au fost gata şi le-am adus acasă le-am probat mândră de izbânda mea. În oglindă, cu coada ochiului am văzut-o pe mama cu ochii umezi: probabil îşi vedea şi ea fata aşa cum şi-o dorise dintotdeauna: frumoasă, deşteaptă, elegantă şi cu o carieră de succes în faţă. Ne-am îmbrăţişat şi ne-am sărutat şi apropierea

aceasta fizică parcă imposibilă atâta vreme m-a făcut să mă simt din nou fetița ei, aveam din nou porțile inimii ei deschise.

În Iași ne-am instalat, eu și Oana, în căminul din Kogălniceanu, cămin pentru medici veniți la perfecționare. Ni se ceruse o sumă incredibil de mare pentru condițiile mizere și pentru salariile noastre atât de mici dar nu aveam de ales. O baie comună unde doar seara era apă caldă, o cameră nu prea mare cu un pat dublu, un dulap și o masă. Dezolant. În prima săptămână însă deja ne creasem acolo un ambient cochet și cald. Eu nu prea aveam ce să aduc, căci eu chiar nu mai aveam nimic dar Oana și-a adus o mulțime de lucruri, două fotolii din răchită împletită, un lampadar, un ceas deșteptător, un covor adevărat, perdele, fotografii înrămate, ce mai, eram ca acasă sau mai bine ca acasă pentru mine. Eu am cumpărat de la grădina botanică un mic palmier ornamental și dintr-odată totul părea familiar și așezat de mult așa pentru noi două. Atunci l-am ascultat pentru prima oară pe Yanni, Oana adusese un casetofon și multă muzică bună înregistrată desigur clandestin. De cum ne trezeam dădeam drumul la casetofon și îl lăsam acolo deschis până în ultima clipă când ieșeam amândouă pe ușă. Cine intra prima îl deschidea iarăși.

— Am un amant, mi-a zis Oana într-o seară, stând în pat cu ochii în tavan.

— Cum adică, un amant, și o zici așa, fără perdea, Doamne, Dumnezeule!

— E director la fabrica unde am lucrat.

— E însurat?

— Da.

— Cum de ai ajuns cu el?

— Uite că am ajuns, ce era să fac? Și Doru are pe una, așa că suntem chit.

— Și nu ți-e frică? de fapt voiam să zic, nu ți-e jenă, nu ți-e rușine de ce faci dar m-am abținut. Oana avusese așa de mare încredere în mine, îmi povestea despre lucruri serioase din viața ei iar eu cine eram să ridic asupra ei piatra?

— Tu te-ai măritat virgină? îmi veni deodată pe buze întrebarea căci până acum nu avusesem vreodată curajul să o întreb.

— Da, imaginează-ți, proasta de mine.

— De ce te faci proastă?

— Pentru că bărbații trebuie luați ca și pepenii, pe încercate!

Altfel riști să stai toată viața ca mine, cu un bolovan lângă tine. Am început să râdem și parcă se mai destinsese puțin discuția.

— Când l-ai cunoscut? Nu mi-ai zis nimic până acum, cum așa? Chiar nu inventezi?

— Da, e adevărat.

— Cum îl cheamă?

— Doru.

— Cum Doru?

— Uite așa. Doru, ca pe celălalt Doru, bărbatu-meu.

— Și nu îi încurci?

— Chiar dacă îi încurc ei tot nu-și dau seama, nu ți-e clar, ăsta-i farmecul!

Avea Oana un fel de a mă ului în permanență, de a se recunoaște pe sine cu toate cele bune și rele încât eu nu aș fi putut să fiu niciodată ca ea. Poate de asta ne și atașasem una de cealaltă și ne înțelegeam atât de bine. Fiecare era complementul celeilalte. Ea era o femeie rafinată, avea mult gust la îmbrăcăminte, purta doar bijuterii veritabile, bumac sau mătase vara, lână, piele și blană iarna. Era în stare să cheltuiască o avere pe un parfum de firmă adus pe filiere ilicite, se tundea doar la aceeași coafeză, cu mult stil, purta ochelari cu lentile heliomat, aduse la comandă din străinătate, o raritate în acele vremuri, mă fascina schimbarea lor de culoare în funcție de lumina zilei și cred că dăduse pe ei o avere. Nu-și încărca niciodată o brichetă rămasă fără gaz, o arunca firesc la gunoi, ca orice lucru inutil, așa cum făcea și cu orice pereche de ciorapi la care se ducea un fir. Îi plăceau banii pentru că ei îi asigurau confortul și plăcerea zilnică dar cel mai important știa cum să facă rost de ei, până și specialitatea și-o alesese probabil pe același criteriu. Ea nu avea păreri de rău, nu se uita înapoi niciodată, făcea totul ca să-i fie ei bine spre deosebire de mine care mă raportam mereu la cei din jurul meu. Cred că tocmai asta îmi plăcea cel mai mult la ea, felul în care era ea și eu știam că nu o să pot fi niciodată.

— Cum de l-ai cunoscut?

— Nu ți-am zis, e director la fabrica unde lucram și este puțin hipertensiv. Nu ți-am zis că îmi căutam un amant? Încetul cu încetul i-am intrat sub piele, nu e așa de greu să cucerești un bărbat dacă îți vine să crezi asta! Bărbații de abia așteaptă să le dai atenție. Când eram de după amiaza în program își trimitea secretara acasă și mă chema în cabinetul lui să îl consult și… tăcu un moment, schimbând tonalitatea

vocii... l-am consultat de tot „știi tu cum!

— E bătrân?

— 37 de ani. Ți-am zis că vara trecută am fost la bulgari în concediu?

— Parcă da.

— Cu el am fost și cu Doru al meu și cu nevasta lui. Am ajuns la concluzia că e mai bine să ne apropiem ca familie, așa am explica dacă ne surprinde cineva pe amândoi în casă, nu am da nimic de bănuit.

— Deci nu e așa ușor să ai un amant. E o adevărată artă și în asta și trebuie făcută o adevărată strategie pe termen lung. O, nu m-aș băga în așa ceva, cred că aș fi mereu stresată. Eu o să am doar relații permise. Sunt prea timidă. În pat cum e?

— Nu-ți poți imagina, e așa de îndrăgostit de mine, e un sălbatic, dar asta îmi place la el, că știe să trăiască, știe cum să mă iubească. Nu-ți spun ce cadouri îmi face!

S-a aplecat la marginea patului după o casetă de lemn. A deschis-o:

— Vezi asta? e o brățară de argint, mi-a adus-o din Grecia chiar acum două săptămâni. Broșa asta îți place? E tot de la el, de 8 martie.

— Lui Doru ce-i zici acasă?

— Crezi că pe el îl interesează ce am pe mine, cum mă îmbrac sau ce încalț? Fii serioasă, dragă, tu nu știi cu cine m-am măritat! Pot să port liniștită brățara asta, o să creadă în cazul în care o vede că e un chilipir cumpărat cine știe de unde.

— Totuși nu e prea bătrân?

— Bătrân? Deloc. Cred că bărbații bătrâni sunt mai buni decât cei tineri, știu ce-i place femeii, au bani și să știi că pentru o amantă bărbatul cheltuiește mai mult decât pentru soție. O să vezi, vine mereu în Iași și o să-ți dai seama ce-ți spun. Nu sunt prostii.

— Are copii?

— O fată de liceu, zice că dacă intră fiică-sa la facultate o lasă și pe nevastă-sa și se însoară cu mine.

— Chiar așa de tare te iubește?

— E nebun după mine, îți spun. De ce crezi că am venit la Botoșani să învăț? Pur și simplu nu puteam să stau și să învăț o oră și el să nu mă sune. Nu-ți mai zic, e de o gelozie... dacă simte că m-am culcat cu al meu face niște crize să nu-ți mai spun.

— De ce nu mi-ai zis nimic?

— El nu vrea să ştie nimeni de noi doi. Se teme să nu răsufle şi mi-a zis să nu-ţi zic nici ţie. Aşa că atunci când o să vină pe aici tu te faci că nu ştii nimic.

— O să vină des?

— Cam o dată pe săptămână, are treabă la centrala de aici cam în fiecare joi, nu ştiu ce şedinţă de a lor.

— Eu pot să plec să mă plimb joia, nu-i nevoie să ne vedem.

— Ar fi grozav, da. Trebuie să vorbim cu administratorul căminului şi să vedem cum ne putem trage un fir de telefon aici. A zis că trebuie neapărat să mă ocup de asta, să poată vorbi cu mine, să mă poată suna oricând şi mai ales să nu fie bărbatu-meu pe aici când vine el.

Oana era deşteaptă, reuşise să se adapteze din mers, avea un soţ deci era femeie rezonabilă în societate, nu ca mine, avea şi amant, deci era din când în când fericită. Eu? Eu eram cum se poate mai rău: singură, nu că singurătatea mi-ar fi displăcut dar pe mine nu mă iubea nimeni. Eram acea femeie divorţată, pusă la zid, spaima nevestelor ce-şi păzeau soţii de tentaţii periculoase, cine mai ştie ce eram eu dar cert este că lumea mă evita, nu eram cea mai recomandată companie pentru nimeni.

— Dacă rămâi gravidă ce faci?

— Nu o să fac nimic, chiar mă gândesc să mai fac un copil, nu vreau să-l las pe Adi al meu singur în viaţă, aşa cum sunt eu, fără fraţi sau surori. Eu nu o să trăiesc o veşnicie. Şi maică-mea îmi tot zice că e timpul să o fac, că ea nu a avut curajul dar eu să nu repet greşeala ei, să nu las să se mărească prea mult diferenţa de ani între copii.

Încurcată treabă în mintea Oanei. Oare era într-adevăr alcoolică şi oare inventa minciuni în care ajunsese să creadă până şi ea însăşi? În vârtejul acestei poveşti în care era prinsă Oana părea de un calm inexplicabil. Nu îşi făcea probleme acum decât de un telefon, întreaga ei viaţă însemna acum un telefon în cameră. Dacă ne-ar fi povestit cineva că în lumea civilizată sunt telefoane mobile pe care să le iei cu tine în poşetă, desigur am fi zis că râde de noi, că aşa ceva nu există. Poate că m-am născut prea devreme pe lume. Poate trebuia să mă fi născut în viitor, atunci când leacul tuturor bolilor va fi şiut…

— Iubito, ai să te îneci dacă mai stai mult acolo, ori o să-ţi crească coadă de sirenă! se auzi vocea lui Dinu. Masa e gata.

Eva ieşi din baie, se şterse de apă, îşi masă pielea cu lapte de

corp frumos mirositor, îşi pieptănă uşor părul, îşi puse pe ea halatul ei din prosop gros, papucii din acelaşi material şi se duse în bucătărie. Dinu aranjase însă cina în sufragerie cu faţă de masă albă şi lumânări în sfeşnice de cristal, nu era un ritual tocmai obişnuit, dar cine spunea că seara aceea era una obişnuită? Afară ningea şi se însera bine. Yanni se auzea încă în boxe, atât de relaxant, atât de fermecător.

— Azi o să mâncăm păstrăv cu mămăliguţă.

— De unde aşa delicatesă?

— Ne-a adus una din cumătrele tale, mereu le încurc numele, în una din zilele trecute. Au aflat că eşti în spital şi voiau să ţi-l duc acolo dar dacă tot eşti aici m-am gândit că o să-ţi placă să-l mănânci şi acasă.

— Oau, ce dor îmi era să gust puţin păstrăv. Nu am mai mâncat demult, de anul trecut din concediu. De fapt Eva mintea, nu voia să mănânce mai nimic, era obosită dar cum să strice plăcerea omului acela minunat care se străduise atât pentru ea?

S-au aşezat la masă şi au mâncat în tăcere. El insista pentru încă o porţie, încă o bucăţică mică şi ea îi făcea jocul şi înghiţea cu guri ce voiau să pară lacome.

— Să nu arunci resturile, să le duci afară pentru Pată.

Pată era un câine maidanez, pripăşit pe lângă bloc şi credincios tuturor locatarilor deopotrivă. Avea o singură pată pe o ureche, aşa că i-au spus Pată, iar el îşi ştia numele. Eva îl găsea simpatic şi se ataşase de el de o vreme încoace, încât în zilele când nu îl vedea, simţea că parcă îi lipseşte ceva.

Noaptea se aşeza încet peste oraş, vineri seara toată lumea începe să se relaxeze, e weekendul, aşa era şi pentru ei sau cel puţin aşa părea că este, încercau să se poarte cât mai firesc, de parcă nicio tragedie nu-i atinsese. În acea seară el o luă în braţe şi o duse direct în pat, o aşeză încet, ca pe o piesă rară căci pentru el asta era Eva, o femeie unică, deosebită, perfecţiunea însăşi, irepetabilă în univers. Îi desfăcu încet cordonul din jurul taliei şi o cuprinse cu mâinile, simţindu-i pielea fină, aromată. Eva nu spunea nimic, îl cuprinse cu mâinile de după umeri, lăsându-se în voia propriilor ei simţuri, uitând de angoasele ei din ultimele zile, bucurându-se de clipa de a fi cu Dinu împreună, de a se dezmierda unul pe celălalt fără teamă, fără reţineri. Căci ceea ce-i unea pe ei era mai presus de atingerea fizică. Atunci când erau împreună erau unul contopit cu celălalt, nu ştiai unde se termină unul şi unde începe celălalt, formând întotdeauna oul primordial.

Niciun cuvânt nu a strivit în acea noapte gesturile lor care spuneau totul, care nu avea nevoie de cuvinte aşa cum muzica nu are nevoie de traducere.

Dimneaţa i-a prins tot îmbrăţişaţi, ea cuibărită cu spatele în pieptul lui, el cuprinzând-o cu amândouă mâinile, de parcă nu ar fi vrut să o elibereze niciodată de acolo.

— Azi sunt de gardă, îmi ajunge cât am chiulit de la muncă ultimele două zile, o să mă dea ăştia afară din spital. Tu o să stai cuminte şi o să mă aştepţi.

Eva se duse să pregătească aşa cum îi era obiceiul, cafeaua. Ritualul acesta se repeta atât de firesc şi o făcea să se simtă bine.

Oare de ce nu ştim să apreciem lucrurile simple? Să poţi să faci o cafea omului iubit, acest lucru atât de banal, oare de ce ar fi un ritual de cununie mai înălţător decât gestul simplu, de a turna o cafea în ceaşcă, dimineaţă de dimineaţă, omului iubit?

După ce Dinu plecă din casă Eva se simţi dintr-odată cumplit de singură. Se duse şi răsfoi colecţia de CD-uri. Voia ceva vechi, ceva ce nu mai ascultase de mult. Erau sute de CD-uri adunate în timp. Unele pur şi simplu colecţionate ca număr, altele căutate cu grijă, chiar râvnite. Muzică country, asta o să sculte. Aproape că a uitat cum sună. Se aşează din nou în pat, se înveli cu pledul, azi o să se odihnească şi poate de luni o să meargă din nou la spital. În definitiv viaţa ei trebuia să intre în normalitate, nu voia să se lase cuprinsă de deznădejde atât de curând şi poate fără motiv. Dacă Dinu nu ar fi insistat cu vizita ei la Dragoş, azi ar fi fost o zi ca oricare alta. Stătea întinsă cu faţa în sus, cu mâinile sub cap şi se gândea că în viaţă probabil toate vin la timpul lor, cu rostul lor, doar noi nu înţelegem. Toţi oamenii pe care îi cunoaştem au rostul lor în devenirea noastră, de la fiecare luăm câte ceva, de la fiecare învăţăm câte ceva, devenim mai înţelepţi, descoperim încet misterele vieţii. Noi înşine devenim la un moment dat suma experienţelor noastre petrecute în raport cu cei din jurul nostru, aşa cum şi noi în mod inconştient îi modelam pe cei din jur.

Ce vremuri au mai fost! Alesesem cea mai bună clinică medicală pentru anul meu de specializare. Acolo o atmosferă sobră, academică, de care mă dezobişnuisem. Am aşteptat o jumătate de zi în faţa cabinetului profesorului până ce m-a primit şi mi-a semnat actele. Apoi l-a chemat

pe doctorul Bostan:

— Doctore, o să te ocupi de domnișoara doctor, bine?

— Desigur, domn profesor, desigur.

— Te duci la salonul 42 și faci foile, mi-a zis el pe un ton distant după ce am ieșit din biroul profesorului. De unde ești?

— Din Botoșani.

— Cunoști clinica?

— Nu, nu am avut în studenție niciun curs aici.

— Dar unde ai făcut medicala?

— La clinica a III-a.

— Și de ce nu te-ai dus tot acolo?

Frumoasă primire, nu am ce zice! Nu înțelegeam de ce mă întreabă asta, cred că nu-i eram prea pe plac sau poate clinica a III-a era concurenta lor de mai mulți ani și eu spionul lot infiltrat acolo. Am ridicat din umeri pentru că orice răspuns ar fi căzut pe alături, așa că mai bine evitam ceva concret

În primele săptămâni am adus doar analizele de la laborator și le-am copiat în foile de observație, mă lua cu el la vizita în saloane, dar parcă eram invizibilă. Vorbea cu grupa lui de studenți, ei păreau foarte importanți iar mie nu-mi arunca nici măcar o privire. Această indiferență a lui mă intriga teribil dar nu aveam ce să fac. Își lua studenții după el precum o cloșcă puii și umbla după cazuri interesante sau rare, în timp ce pe mine mă trimitea în arhiva clinicii să copii foi de observație vechi din care nu pricepeam nimic. Atâta pierdere de timp, sperasem că ajunsă aici voi fi mâna a doua a unui mare doctor și dintr-odată am realizat că eram pusă la munca cea mai de jos. Făceam treaba fără nicio tragere de inimă, trecusem un examen așa de greu, venisem aici să învăț, îmi pierdusem căminul, copilul meu stătea cu bunici ducându-mi dorul, eu stăteam într-un biet cămin friguros și el mă punea să fac o muncă pe care nici asistenta de salon nu accepta să o facă, nici studenții. Într-o zi am încurcat așa de tare analizele într-o foaie, încât mi-a zis să mă duc la laborator pentru o lună și să văd cum se fac analizele și cât se muncește acolo și să învăț și unitățile de măsură, că mă ascultă. Nu am crâcnit și din următoarea zi m-am dus la laboratorul clinicii. Era un fel de carceră, cine greșea ceva era trimis acolo disciplinar căci între eprubete și tabele de lucru, numere care simbolizau bolnavi, metode de lucru pe care nu le înțelegeai și nici nu-ți trebuia să le știi vreodată te plictiseai de moarte. Nu putem să fac altceva decât să mă

supun și să aștept să treacă luna de pedeapsă. Îmi era doar necaz că irosesc timpul acolo în loc să mă ocup de bolnavi, așa cum îmi închipuiam că trebuie să facă un proaspăt secundar în medicina internă. După vreo două zile în laborator intră un doctor nou, nu îl mai văzusem dar am bănuit că și el e în surghiun ca și mine. Am făcut cunoștință:

— Nino mă numesc, tu?

— Eva.

— Da' tu ce cauți pe aici?

— Ei, ce să caut, învăț laborator, văd că e foarte important.

— Tot doctorul Bostan te-a trimis aici?

— De unde știi?

— Tot el m-a trimis și pe mine, azi e prima mea zi aici, dar am auzit că asta e metoda lui de a scăpa de nesuferți.

— Da' tu de ce ești nesuferit? Cu ce ai avut timp să greșești într-o singură zi?

— Am greșit că sunt bărbat bine, mai frumos și mai tânăr decât el, așa cred.

— Și tu faci tot specializare pe interne? Nu te-am mai văzut până acum, de asta întreb.

— Nu ai avut cum, e prima zi, sunt stagiar.

— Aha, stagiarii de abia au venit, am văzut de dimineață la raportul de gardă că eram mai mulți în amfiteatru.

— Ești simpatică. Îmi place de tine. Ești măritată?

Ce direct îmi vorbește și ce tupeu. Poate că și el mă ia peste picior. Am hotărât să fiu mai distantă și mai prudentă.

— Nu, nu mai sunt, da are vreo importanță?

— Pentru mine are.

Nu îndrăzneam să-l întreb dacă e însurat sau de ce are așa importanță de mare dacă sunt sau nu măritată, ar fi sunat ceva la genul: hai să ne cuplăm dacă tot suntem singuri. M-am uitat instinctiv la inelar și nu am văzut verighetă. Nino era un blond natural cu ochi albaștri, atletic, cu trăsături armonioase și de om blajin, cu buze senzuale, de un roz sidefat ca și cum și le-ar fi dat cu ruj.

— Ai un nume ciudat, Nino.

— De fapt numele meu este Nicolae, ai mei îmi spuneau Nicu dar soră-mea mai mică nu putea și îmi spunea Nino. Așa am rămas de atunci pentru toți: Nino.

— Ești ieșean?

— Nu, sunt clujean.

— Atunci ce cauţi aici, de ce nu eşti în Cluj?

— Voiam să văd ce medicină se face pe aici.

Interesant. Omul era deci pasionat de meserie, voia să cunoască scoala ieşeană.

— Dar de loc de unde eşti?

— Din Roman.

— Roman, Cluj, Iaşi, cum de s-au brodit aşa, atunci cum de nu ai făcut facultatea la Iaşi?

— Am făcut un an.

— Şi apoi te-ai dus la Cluj?

— Nu, m-au exmatriculat în primul an pentru că am copiat la examen.

Sincer, auzisem de aşa ceva, dar eram sigură că nu este decât o sperietoare pentru noi, studenţii. Acum eram faţă în faţă cu cineva care o păţise de adevăratelea.

— Şi?

— Şi m-am dus la Bucureşti la Danubiana şi am muncit un an, că ai mei erau foc şi pară, m-au alungat de acasă. Am dat în Bucureşti, dar am picat şi am mai muncit un an la Danubiana şi mi-am încercat norocul următorul an în Cluj, în Iaşi îmi era frică să vin, îţi dai seama. Aşa că am făcut facultatea la Cluj.

— Îmi place că ştii ce vrei, nu te-ai lăsat până nu ai intrat din nou la medicină. Altul în locul tău ar fi renunţat. Totuşi ai venit până la urmă în Iaşi. De ce?

— De curiozitate, să văd şi eu ce am pierdut.

— Nu cred că ai pierdut mare lucru după cum vezi, laborator are şi Iaşul şi Clujul!

Cred că i-a plăcut remarca mea pentru că a râs cu poftă.

— Hai la o ţigară.

— Hai.

Am urcat amândoi la etaj unde era lângă amfiteatrul studenţilor un loc special unde se putea fuma. El se uita la mine, eu la el. Ştiam că ne studiam reciproc. Mie îmi plăceau buzele lui, parcă prea sidefate, şi mai ales mâinile lui îngrijite. El se uita la mine, eu încercam să mă privesc prin ochii lui: mutră de ştrengăriţă cu părul tăiat scurt la ceafă, aşa cum e moda şi cu doi zulufi pe frunte, poate prea strident machiată, în halatul meu nou, impresionantă croială, cu umeri puşi, impecabil apretat şi

călcat, sânii poate puţin prea mici, talie medie, dar picioare frumos armonizate cu trupul, pantofi cu toc destul de înalt pentru ora şi locul cu pricina… Am prelungit momentul de studiu reciproc fumând şi a doua ţigară. În anul acela şi în următorii zece am fumat atât de mult. Degeaba m-am lăsat după aia, probabil că atunci, în una din zilele alea s-a cuibărit în mine răul, fumatul dă o mulţime de cancere peste tot în corp, doar scrie şi pe pachetele de ţigări. Atunci nu îmi păsa de asta pentru că toate relele se întâmplau altora.

Aşa a început prietenia mea cu Nino.

— Unde stai, la gazdă?

— Nu am gazdă, stau la căminul din Kogălniceanu. Tu?

— Eu am o garsonieră de serviciu. E fainã, da' e cam departe, fac o juma de oră până aici. Da măcar sunt singur şi nu mă deranjează nimeni.

Deci nu e însurat dacă stă singur. În acelaşi moment în care eu trăsesem concluzia el a continuat:

— Nevastă-mea a rămas în Cluj.

— E tot medic?

— Nu, e ingineră. E mai mare decât mine cu trei ani. Îţi dai tu seama? Când eu începeam facultatea ea deja o terminase pe a ei, că textiştii fac doar patru ani. E şi ea tot din Roman, ne ştiam de copii, eram vecini de bloc, dar ne-am reîntâlnit în Cluj şi ne-am căsătorit.

— Aveţi copii?

— Încă nu. Dar ne chinuim.

Am tăcut. Ce stupidă pot să fiu uneori, mă şi uitam la el ca la un potenţial iubit, mama avea dreptate cu femeile divorţate, sunt un pericol social, sunt la pândă mereu după bărbaţi. Mi-era ruşine de gândurile mele, de privirile mele, încercam să nu mă mai uit la deget după verighetă, să nu mă mai uit la buzele aşa de neobişnuite, eu nu eram decât o colegă, stăteam la o ţigară şi discutam să treacă timpul. Nu era nimic imoral în asta. De ce oare mă simţeam deja vinovată?

— Văd că te uiţi la buzele mele, îţi plac?

Ce tupeu avea omul acela din faţa mea! Oare cum de şi-a dat seama?

— Nu văd sensul întrebării.

— Era o curiozitate personală.

— De ce eşti aşa de curios?

— Se spune că buzele unei persoane sunt de aceeaşi culoare cu

penisul sau cu labiile, depinde de sex. Buzele tale ce culoare au când nu au ruj pe ele, aș fi foarte curios!

Încercam să-mi dau seama dacă e adevărat ce spune. Degeaba am alungat imediat gândul, deja eram roșie până în vârful urechilor de tupeul lui și de gândurile mele. Erau oare discuții indecente sau era un dialog picant între doi colegi medici. Părea totuși un avans sexual direct. Eram încurcată, nu știam cum să ripostez fără să par nici proastă, nici nepoliticoasă.

— Hai că te-am speriat! Ce aveți voi, fetele, cum deschide un tip un subiect despre sex cum vă înroșiți ca racul? Parcă ați fi făcut facultatea de litere. Hai în laborator că ne dau dispăruți și ne prelungesc surghiunul acolo.

În ziua aceea mi-am căutat treabă, mă arătam interesată de microscop și voiam să văd tot felul de celule, îl necăjeam pe laborant, îl incomodam, îmi dădeam seama dar era singurul mod în care evitam discuția cu acel Nino, ciudat bărbat și cam impertinent, cam încrezut, cam plin de sine.

A doua zi a venit la raportul de gardă printre ultimii și cum amfiteatrul era în formă de semicerc s-a așezat în punctul diametral opus astfel încât privirile noastre să se tot întâlnească. Poate era o coincidență. După aceea, în camera de tortură a laboratorului:

— Ai dormit bine azi-noapte? m-a întrebat el.

— Da, foarte, de ce?

— Mă așteptam să ai vise erotice cu mine.

— Așteaptă mult și bine până o să am eu vise cu tine!

Așa mă tachina zi de zi, nici nu mă ținea strâns dar nici nu-mi dădea drumul din lanț. După un timp mă obișnuisem cu felul lui de a vorbi și am realizat că pur și simplu așa e felul lui de a fi, jumătate ironic, jumătate serios și că în realitate era un băiat simpatic, pus pe glume. Medicina internă nu îl pasiona nici de un fel, el voia să dea secundariat pe o specialitate de chirurgie, dacă s-ar fi putut, după visele lui, ar fi preferat ortopedie. Asta îi plăcea lui.

— Am auzit că ai fost prima pe țară la ultimul secundariat, e adevărat?

— Nu, am fost a doua.

— Cum ai reușit, cum ai învățat?

— Mi-am conspectat toată materia pe punctele principale, mi-am scos din mai multe cărți și la sfârșit am învățat doar conspectele, adică

ce era mai important, că asta se punctează nu vorbăria. Am cinci caiete mari pline de conspecte. Esența esențelor.

— Nu mi le dai și mie să le copii?

— Mă mai gândesc, eu cu ce mă aleg?

— Aș avea eu ce să-ți dau, nu crezi… iarăși făcuse o aluzie sexuală sau devenise mintea mea bolnăvicioasă?

— O să ți le dau. Le aduc de la Botoșani prima dată când mă duc acasă. O să faci tu cinste cu o bere pentru asta.

Spre surprinderea mea a venit în una din zilele următoare cu două bilete la teatru, era modul lui de a-mi mulțumi pentru conspectele ce urma să i le aduc. Eram doi colegi singuri, de voie sau fără voie, așa că nu ne rămânea decât să ne ținem unul altuia tovărășie pentru o vreme. În acea seară l-am văzut în costum, la patru ace, arăta grozav de bine și îmi făcea plăcere să merg pe holul teatrului alături de un așa bărbat. Păcat că era însurat.

Oana reușise să tragă un fir de telefon de la poarta căminului, făcuse rost și de un telefon dar nu putea să sune, putea doar să fie sunată. Stătea seară de seară lângă telefon și aștepta. La ora 8 suna Doru – soțul, la 9 suna celălalt, îi rânduise chiar ea așa ca nu cumva să fie telefonul ocupat și să fie întrebată cu cine vorbise înainte. Iar dacă se întâmpla cumva eu trebuia să fiu singura vinovată. Ea ridica receptorul, eu mă făceam că citesc și că nu sunt atentă deși eram ochi și urechi.

— Bună dragă, ce mai face copilul. Ai plătit curentul pe luna asta? Vezi că vin sâmbătă acasă, să faci rost de niște carne pentru șnițele și să cumperi apă minerală.

— Bună dragule… mi-e dor de tine, iubitule… te sărut peste tot… mă doare depărtarea de tine… te visez în fiecare noapte. Nu mai am răbdare până joi, aștept să ne întâlnim… să nu mă faci să plâng… pisoi iubit… sufletelul meu… îți mai aduci aminte ultima oară… când vii, mi-e dor, știi asta… fără ține de abia trăiesc aici…

Care din ele era oare Oana? Ce-i făcuse tipul de o transformase din omidă în fluture peste noapte, fata asta firavă părea că nu mai are niciun secretet în materie de iubit, bărbații deveniseră pentru ea doar un mijloc de a-i fi ei bine. Voia iubire? Și-a luat-o de unde a putut. Voia bani? Știa de unde să ceară și mai ales cum. Desigur, Oana își făcuse un drum în viață, își depășise inhibițiile date de morală, nimic nu conta decât ființa ei și dorințele ei, cei din jur erau doar mijlocul prin care ea își atingea scopul. Aș fi vrut să gândesc moralizator în clipele acelea, dar nu

puteam, mi se părea că ea e mult mai normală decât sunt eu care mă tot împiedic de mama, de tata, de ce-o să spună lumea. Eu nu aveam curajul ei de a întinde mâna şi de a lua de pe masă cel mai copt fruct. Părea aşa de fericită. De câte ori suna telefonul întreba în prima secundă:

— Doru? şi oricare Doru ar fi fost acolo, la celălalt fir era un om fericit că este recunoscut din prima.

Joia se întâlneau pentru o oră sau două, timp în care eu dispăream. Oana nu voia ca noi doi să ne întâlnim, el era sensibil, nu avea încredere în nicio persoană străină, nu voia un scandal şi mai ales nu voia să-şi piardă funcţia sau carnetul de partid. Eu înţelegeam, mă îmbrăcam şi o luam pe Copou sau mă duceam la câte un film şi nu mă întorceam decât dacă vedeam în cameră lumina de sus aprinsă. Când el mai era acolo, ea aprindea doar lampadarul ca eu să ştiu şi să nu dau cumva acolo peste ei. Când intram în casă se simţea miros de Kent, Oana îmi dădea şi mie câte una. De fiecare dată Doru venea cu bunătăţi: fructe, cafea, dulciuri de prin shop, ţigări bune. Duminicile, la două sau trei săptămâni mergeam fiecare la casa ei, să ne vedem copiii şi să ne amintim de rolul de mame. Următoarea luni o luam de la capăt. Ea la Maternitatea Cuza Vodă, eu cu doctorul Bostan şi cu Nino. Ori de câte ori întrebam ceva doctorul Bostan mă trimitea să citesc. Ştia răspunsul, dar nu mi-l zicea niciodată, iar eu uram lipsa lui de bune maniere faţă de mine, atunci nu înţelesesem decât că e rău intenţionat sau că o face pe deşteptul sau pur şi simplu că îi sunt aşa de nesuferită încât nu merită să-şi răcească gura cu mine A doua zi mă întreba dacă ştiu răspunsul. Eu îl ştiam, căci veneam la cămin plină de năduf şi mă uitam şi studiam prin toate cărţile.

— Asta puteam să fac şi acasă, am ripostat eu într-o zi Nu trebuia să vin în Iaşi ca să citesc tot din cărţile mele aduse din Botoşani.

— Da, dar acasă nu te-ar fi învăţat nimeni cum să deschizi o carte. În medicină, când nu ştii ceva nu trebuie să întrebi pe nimeni, nu te uiţi cum face colegul că poate face prost. Te duci şi deschizi cărţile, acolo o să găseşti toate răspunsurile şi mai ales o să fii cu conştiinţa împăcată A. Nu-ţi este permis să faci experienţe pe bolnavii tăi. Experienţe au făcut alţii înaintea ta şi au deja răspunsul pentru tine.

Avea dreptate iar eu îl judecasem greşit. Lumea e plină de ciudăţenii şi paradoxuri. Nu tot ce începe prost se termină la fel. Doctorul meu îmi făcuse cu înţelepciune un cadou pentru întreaga mea viaţă. Ştia că medicina nu se învaţă într-un an, nici în trei, nici în zece,

medicina nu mă putea învăţa nici el nici altcineva, medicina o învăţăm toată viaţa şi fiecare zi îţi aduce înţelepciunea ei, dar mai ales medicina te învaţă bolnavii care te investesc cu atâta încredere şi pe care nu ai voie să-i dezamăgeşti.

Într-o joi, ştiam că Doru o să sosească şi amânam plecarea din clinică.

— Tu ce faci azi? m-a întrebat Nino.

— O să mă plimb puţin.

— Pe frigul ăsta?

— Colega mea de cameră are o întâlnire, îi vine soţul.

— Atunci hai la mine, nu vrei? Sunt cu maşina şi voiam să te şi întreb câte ceva, nu înţeleg tot ce ai scris în caietele tale de conspecte. Poate mă ajuţi, că eu încerc să le retranscriu.

— De ce nu le tragi la xerox?

— Degeaba, nu pot să învăţ după scrisul altuia.

Aici avea dreptate, nici eu nu am putut să învăţ niciodată de pe cursurile altora. Aşa că m-am învoit. În garsoniera lui era curat, plăcut şi mirosea a mandarine nu ştiu nici azi de unde acel miros peristent. Nu avea cine ştie ce mobilă, trăia şi el într-un provizorat ca noi toţi, doar un pat, o masă şi un scaun, o bicicletă în loc de cuier şi cam atât. Intrasem acolo cu oarece teamă, din nou eu singură şi un bărbat, mă simţeam stingheră şi nu ştiam cum aş fi procedat dacă ar fi vrut să mă sărute. În schimb, el, dezinvolt, m-a invitat să curăţ câţiva cartofi, să-i facem prăjiţi, de parcă nu eram acolo musafir ci un obişnuit al casei. A pus pe masă ce mai avea prin frigider şi ne-am aşezat să mâncăm. Se uita la mine şi mie îmi stătea toată mâncarea în gât.

— Ce eşti aşa de stresată?

— Nu sunt deloc stresată.

— Ba da, se vede de la o poştă, doar nu te mănânc. Eşti femeie matură, ce naiba. Chiar eşti o femeie deosebită. De ce te-a lăsat bărbatu-tău?

— Nu m-a lăsat el, l-am lăsat eu pe el.

— Mare dobitoc, să ai aşa o femeie lângă tine şi să o laşi să-ţi scape. Uită-te la tine: eşti frumoasă, deşteaptă, ai farmec, ştii să vorbeşti, să te porţi, eşti o femeie educată, citită, pun pariu că şi la pat eşti grozavă, cum de a putut să renunţe la aşa femeie?

Avea dreptate. Nino mă vedea aşa cum mă vedeam şi eu, îmi confirma părerea mea despre mine însămi şi asta era un lucru vital

pentru mine atunci, după ce atâția ani mi s-a tot spus că sunt proastă, neîndemânatică, urâtă, șleampădă, stupidă. Oare Tudor făcuse asta cu bună știință? Oare îmi mutilase sufletul intenționat ca eu să stau într-o postură mereu umilă în fața lui iar el să fie mereu în avantaj? Pentru întâia oară în viață mi-am dat seama că cel mai important este ce crezi tu despre tine și nu ce cred alții, căci cei din jur ori sunt subiectivi, ori invidioși, ori au interese ca să te manipuleze, să te vadă slab. Din ziua aceea l-am văzut cu alți ochi pe Nino, mi-am dat seama că nu el este anormal, că discuțiile lui fac parte din gândurile lui și el și le exprimă sincer, fără inhibiții, eu eram cea inhibată și incompletă, societatea în care trăiam era anormal construită.

De Crăciun ni s-a permis o săptămână de vacanță pentru toți secundarii și stagiarii de prin alte orașe, să fim cu familiile noastre de sărbători. Profesorul era dur cu noi când era vorba de învățătură fără a-și pierde acea latură umană și înțelegerea pentru eforturile noastre de a sta departe de cei dragi. Toată săptămâna aceea m-am gândit la Nino, m-am gândit cum stă el lângă soția lui, îmi imaginam cum se iubesc și-mi era pe de o parte dor de el, pe de altă parte eram geloasă deși nu aveam nici pe departe acel drept. Săptămâna aceea departe de el m-a făcut să-mi dau seama că Nino nu era pentru mine un oarecare, era un prieten și poate mai mult de atât, era o persoană de care îmi pasă și căreia părea să-i pese de mine.

Când am revenit în Iași mi-am adus cu mine puținele bijuterii din aur pe care le aveam, un lanțișor și un inel, am cerut mamei două bluze pe care ea le avea pentru ocazii speciale, voiam să fiu mai elegantă și mai frumoasă și gesturile astea m-au făcut să realizez tragedia: eram din nou îndrăgostită. De ce? Desigur că asta trebuia să mi se întâmple. Pentru că Nino a făcut din mine femeia care sunt și azi. Aproape că mă mutasem la el. Păstram aparențele în societate, nu plecam niciodată în același timp dar el mă aștepta după primul colț de stradă. Făcea atât de firesc unele lucruri încât m-a făcut încetul cu încetul să nu mă mai simt deloc jenată de goliciunea mea, de neștiința mea. Odată mi-a adus un lighean cu apă caldă și m-a pus să îmi înmoi picioarele acolo. Apoi, cu aparatul lui de ras mi-a curățat călcâele, cu migală și cu mare atenție. Cu gesturi precise mi-a tăiat unghiile de la picioare pilindu-le într-o formă ovală. Mi le-a dat apoi cu lac de unghii roșu, mi-a sărutat deget cu deget de parcă acolo ar fi locuit niște copilași nou născuți și toți ai lui.

— Acum ești perfectă.

Ce o fi vrut să spună atunci nu am ştiut niciodată. Cu gesturi sigure dar blânde m-a învăţat să îl ating şi să mă ating, fără pudoare, fără frică.

— Dacă ceva nu o să-ţi placă o să-mi spui şi o să ne oprim. Nu vreau să faci nimic din ceea ce nu vrei sau nu îţi place. Dar merită să încerci. Soţul tău nu te-a învăţat nimic. Tu eşti făcută pentru ca să iubeşti, eşti atât de senzuală, ai harul ăsta în tine, nu-l lăsa să se irosească.

Nino ştia să iubească o femeie, dar mai important ştia, desigur, arta conversaţiei cu o femeie, ştia să-i stârnească dorinţi şi curiozităţi deopotrivă, ştia să o facă să se autodepăşească. Vorbea cu mine. În sfârşit, cineva nu mă mai folosea ca un obiect, avea grijă ca eu să conştientizez fiecare senzaţie, să explorez universul unei relaţii intime în linişte şi negrăbită de nimeni. Eram o femeie divorţată în pat cu un bărbat însurat şi eu nu simţeam niciun fel de ruşine în asta de parcă el lua asupra lui şi păcatul meu. Mă încuraja să vorbesc cât mai mult, să-i spun direct ce vreau sau ce îmi place şi într-o zi am simţit pentru prima oară în viaţa mea orgasmul ca pe o bucurie a trupului şi a sufletului deopotrivă, care mă înfiora şi mă făcea să-mi doresc să rămân acolo, cu el, pentru tot restul vieţii mele. Ştiam că este imposibil. Nino îmi spusese de la început că soţia lui are aproape 35 de ani, că ar fi inacceptabil să o părăsească acum când făcea un tratament pentru a avea un copil. I-ar fi dat toată viaţa ei peste cap căci timpul ei biologic aproape trecuse. Între ei poate că nu mai era iubire înflăcărată dar era destul de mult respect, eu înţelegeam în felul meu lucrul acesta şi poate că îl şi admiram pe Nino pentru asta.

— Ne cunoaştem de prea multă vreme, nu aş putea să o las singură după atâţia ani împreună, m-a ţinut în facultate, se poartă frumos cu mine, ţine la mine, nu am niciun motiv să o las, e o femeie deosebită ca şi tine numai că ea a fost prima în viaţa mea. Ea nu e vinovată cu nimic pentru că eu sunt acum cu tine. Noi doi o să mai fim un timp împreună după care ne vom vedea fiecare de viaţa noastră. Vreau să înţelegi asta, nu vreau să-ţi promit lucruri pe care nu le pot face. Tu vei fi ceva special în viaţa mea oricând, să nu crezi că mă folosesc de tine pentru că sunt aici singur, eşti prea deşteaptă ca să nu pricepi asta.

Eu înţelegeam tot şi acceptam situaţia, îi mulţumeam pentru tot ce-mi dăruia şi mai ales pentru că nu încerca să mă mintă. În mine

descopeream energii nebănuite, energii care mă făceau să învingoboseala, să muncesc tot mai mult dar mai ales găseam acele energii care mă împlineau şi mă mulţumeau pe mine, ca femeie.

Oana ştia tot şi între noi două deja era o complicitate numai din priviri.

— Oana, ce să fac să nu rămân gravidă?

— Se vorbeşte prin clinică de una, de alta în şoaptă. În străinătate sunt pilule contraceptive, diafragme, se montează sterilete, bărbaţii îşi fac vasectomii au ăştia o politică trăsnet să nu iasă copii nedoriţi dar la noi nu putem face nimic. La noi se face puşcărie pentru chestii din astea. Să-ţi iei un irigator şi să te speli foarte bine cu apă şi săpun după orice contact. Imediat. Poate ţine.

— Ştii, pentru o lună am avut pilule, le-a procurat Nino de la unguri. Dar ce mă fac în rest?

— Ai prospectul de la ele?

— Da.

Oana era încântată de ce descoperise. În farnaciile noastre existau toate ingredientle, trebuiau doar ajustate dozele iar de reţete nu era o problemă pentru Oana. Ea se descurca în orice situaţie.

— Dar dacă totuşi se întâmplă? Dacă greşeşti formula? Îţi dai seama, el e însurat.

— Nu te gândi la asta, o să rezolv eu, doar lucrez la maternitate. Nu te gândi la asta acum, fii fericită, nu o să te las aşa cum nu m-ai lăsat nici tu atunci. Şi aşa pentru o vreme m-am relaxat, nu mă mai gândeam la o sarcină nedorită, mă lăsam pradă plăcerii simple de a fi eu şi omul meu iubit.

— Oana, tu ai avut vreodată orgasm?

— Nu. Cu un bărbat niciodată. Uneori se adună aşa o tensiune şi atunci mă masturbez.

— Atunci de ce te culci cu bărbaţii?

— Mă amăgesc că sunt iubită. Ochii ei rămaseră în clipele acelea pironiţi în depărtare de parcă acolo se afla cineva făcându-i cu mâna, de parcă acolo era iubitul ei din studenţie.

Oana era incorigibilă. Ma dezarma cu sinceritatea ei, spunea atât de firesc unele lucruri de care mie îmi era jenă până să le şi gândesc. Nu am mai continuat subiectul de frică să nu intre în cine ştie ce amănunte şi mai jenante pentru mine. Ea rupse tăcerea:

— Eu m-am gândit serios să mai fac un copil.

— Așa încurcată între doi bărbați?

— Nu sunt încurcată absolut deloc. O să mai fac un copil. I-am anunțat pe amândoi și amândoi au fost de acord.

— Cum o să știi al cui e?

— Simplu, mă duc la Bacău când nu sunt în perioada fertilă și mă culc cu bărbatu-meu și Doru vine la Iași ori de câte ori îl anunț că e momentul potrivit, așa că nu am cum să ratez. Cu bărbatu-meu nu o să mai fac încă un copil. Îmi ajunge primul. Dacă o să mai fac un copil atunci o să-l fac cu cineva care mă iubește. Chiar dacă nu o să rămânem împreună eu o să știu că acel copil e al lui și că măcar odată m-a iubit și pe mine cineva.

Iarăși spune prostii, iar inventează, am gândit eu atunci. Dar Oana nu inventa nimic, la începutul verii era deja însărcinată în două luni cu Doru, amantul, așa îmi zicea. Nu am comentat nimic, puteam eu să-i spun de face bine sau rău? Eu nu puteam să-mi răspund mie la această întrebare. Doar asta își dorise. Pentru ea era corect, nu-mi dădeam seama cât de corect este față de ceilalți, inclusiv față de copilul nenăscut. Uneori o vedeam puțin deprimată deși suporta sarcina foarte bine, nici măcar nu se îngrășase.

— Ce te frământă?

— Mă gândesc că o să-mi crească burta, că o să trebuiască să alăptez, că Doru nu o să se mai atingă de mine o vreme, că poate o să se sperie. Știi? De un timp e mai rece cu mine. Cred că atunci când i-am spus că vreau un copil cu el a zis da doar ca să mă impresioneze și să-mi arate ce mult ține la mine dar copilul ăsta sigur îl incomodează. Îi este frică de un biet copil nenăscut, își dai seama ce fel de bărbat am?

— Dar tu ce simți? Tu ce vrei?

— Eu vreau copilul ăsta, vreau un frate sau o surioară pentru Adi, nu vreau să-l las singur pe lume așa cum sunt eu. Chiar dacă îl pierd pe Doru, o să rămân cu bărbatu-meu și o să ne creștem copiii. Mai devreme sau mai târziu dragostea tot moare.

Dragostea tot moare, îmi repetam, știam asta din proprie experiență. Eu îl iubeam pe Nino, știam de la început că e o iubire interzisă, nepermisă, vinovată și care va trebui să moară într-o zi, dar nu voiam să mă împotrivesc cu nimic. Îmi recunoșteam vinovăția și îmi așezam împăcată capul pe ghilotină. Ma gândeam că poate viața nu o să-mi mai ofere nicicând această șansă de a fi cu un curtezan în pat. Până atunci avusesem parte de doi bărbați dar niciunul nu a reușit să

atingă acea coardă sensibilă din mine pe care o atinsese Nino. Parcă el ar fi fost primul bărbat din viaţa mea căci bărbat este numai acela care poate împlini viaţa unei femei. Lângă Nino mă transformasem din lemnul verde de pădure în cea mai preţioasă vioara şi aş fi cântat bucuria mea de a exista întregii lumi. Nu, cu Nino nu a fost doar plăcerea de a fi cu un bărbat, de a fi femeie, el m-a învăţat să fiu o luptătoare în viaţă, mi-a fost mai întâi de toate un prieten adevărat.

— Eva, tu nu te-ai maturizat. Cine te-a învăţat să visezi te-a învăţat greşit. Viaţa asta nu e cum crezi. Uită ce te-au învăţat profesorii. Tu crezi că dacă pui într-o farfurie puţină miere vor veni albine şi vor face acolo şi mai multă miere. Eu îţi spun că greşeşti. Acolo vor veni doar muşte, vor suge mierea şi vor lăsa în urma lor doar o mizerie greţoasă. Asta e viaţa adevărată. Deschide ochii. Tu crezi că dacă eşti bună vei da doar de oameni buni? Greşeşti: vor veni doar oameni care vor şti să profite de tine, de mierea care eşti. Se vor hrăni din seva ta apoi vor pleca şi vor lăsa în urma lor doar mizerii. Asta e lumea în care trăim, Eva. Deschide ochii. Apără-te. Pune în miere puţin venin şi numai atunci o să fii fericită.

Nino m-a învăţat ce este viaţa. M-a învăţat că trebuie să lupt pentru orice, că nimic nu vine de la sine, nici iubirea, nici fericirea, nici banii, nici puterea. Că o cauză poate să aibă mai multe efecte, că un efect poate avea cauze ascunse iar eu trebuie să înţeleg toate aceste tainice legături. Nino m-a învăţat cum este alcătuită adevărata lume în care m-am născut. Nino mi-a deschis al treilea ochi cu care să privesc lumea din jur şi să privesc în mine însămi.

Doar că timpul nu stă în loc. A trecut vara şi când primele frunze au început să cadă a început să mă cuprindă disperarea precum pe greieraşul lui La Fontaine. Eram conştientă de faptul că în curând trebuie să mă desprat de Nino, că trebuie să mă despart de Iaşi, că o las pe Oana singură de abia mergând din cauza burţii iar eu trebuia să mă întorc în lumea din care plecasem, să încep din nou să urc la deal piatra grea a unei gospodării luata de la zero, a unui nou colectiv de muncă iar Florin tocmai începuse clasa I. În fiecare noapte mă trezeam plângând în braţele lui Nino şi el la fel de îngrijorat că trebuie să ne despărţim, şi el cu lacrimi în ochi, fără să se jeneze de ele. Deşi nu mi-a spus-o niciodată îmi dădeam bine seama că era şi el prins în acest joc, că mă iubea cu disperare, că îi va fi greu fără mine. Dar viaţa nu e după cum vrem noi întotdeauna şi mai ales viaţa de medic e condusă după alte legi decât

viaţa celorlalţi muritori. Eu aveam să-mi liniştesc pentru întâia oară în viaţă drumurile, el de abia şi le începea. Încă un an de stagiatură şi încă trei de specializare urmau în viaţa lui, un timp prea lung şi prea greu de aşteptare. Nu ar fi divorţat şi apoi nu şi-ar fi dorit pentru nimic să stea o viaţă într-un mic oraş provincial. Nu, planurile lui erau cu totul altele, el îşi dorea putere, prestigiu, avere şi eu ştiam asta şi nu-i purtam pică. Devenisem o femeie suficient de raţională ca să înţeleg că uneori nu se poate şi e mai bine să te resemnezi decât să lupţi pentru o cauză pierdută. Eu trebuia să mă întorc acasă şi să-mi văd de viaţă mai departe, el spera să-şi găsească drumul lui într-un mare oraş şi eventual într-o clinică universitară.

Nino m-a condus la gară. Era iarnă timpurie, zăpada se amesteca cu apa pe trotuare, în aer plutea o ceaţă translucidă, ireală. M-am uitat lung după Nino în timp ce trenul prindea viteză, mă îndepărtam din ce în ce până nu s-a mai văzut nimic din omul meu iubit. Trenul acela, iarna aceea şi bărbatul acela mi-au despicat viaţa în două dar eu nu ştiam asta atunci. Nu ştiam că devenisem femeie, că prin Nino m-am întregit pe mine. Nu ştiam că peste două săptămâni va începe revoluţia şi tot sistemul meu de valori va trebui redefinit. Nu ştiam că Oana avea să nască o fetiţă sănătoasă. Eu parcă fusesem pe un front şi mă întorceam la vatră.

Eva se ridică din pat, cu gândurile ei. Se apropie de calculator. Îl deschise. O mulţime de mailuri necitite, ştiri, dietă, frumuseţe, fitness, vreme, horoscop, spamuri. Le şterse prin apăsarea unui singur buton. Nimic nu o mai interesa ca altă dată. Încercă să scrie câteva rânduri. Începu o scrisoare dar nu îşi găsea cuvintele potrivite. Ce să-i scrie de fapt? Nimic concret. După atâta vreme să-i spună că e bolnavă, că e suspectă de cancer? Să îl întrebe cum o mai duce? Dacă o mai iubeşte? Nimic nu avea nicio logică. Scria şi apoi ştergea totul imediat. Gândul că de acolo, de la celălalt capăt al lumii putea găsi un sprijin în caz de nevoie păru să o liniştească. Hotărî să-i scrie mai târziu, în una din zile, când o veni vremea şi când o să ştie ce este de fapt cu ea. Închise calculatorul.

Nino a vizitat-o după trei sau patru ani ani de la despărţirea din gară, fără să dea măcar un telefon înainte, a căutat-o direct la spital. Era secundar în primul an la igienă, nu reuşise să prindă niciun post de chirurgie cât de neînsemnat ar fi fost el şi asta l-a dezamăgit aşa de tare încât medicina nu mai părea să-l pasioneze. Soţia lui era şomeră

aşa că au hotărât să emigreze în Canada. Vindeau tot ce au agonisit şi îşi pregăteau formele de plecare. Venise să-şi ia rămas bun şi poate să îi ceară iertare pentru că o abandonase pe ea, singura femeie pe care o iubise cu adevărat în toată viaţa lui. Eva ştia asta. Nu era nevoie de cuvinte între ei. Nino avea un băieţel de un an, pleca şi probabil nu avea să se mai întoarcă vreodată în ţară. Apoi, au mai trecut încă alţi 7 ani şi într-o vară întors în ţară să-şi vadă părinţii a vizitat-o din nou, a luat un taxi de la Roman la Botoşani şi a căutat-o tot la spital ca şi prima dată, aşteptând cuminte precum un simplu pacient la uşa cabinetului, neştiind dacă ea se recăsătorise şi nevrând să-i facă probleme. Ea era tot singură. El era descumpănit, se citea din priviri. Se mutase în State între timp, viaţa în Canada nu se dovedise aşa blândă cu el, acum locuia undeva lângă New York, lucra într-un spital ca infirmier, treaba lui era să ducă bolnavii în saloane şi să strângă instrumentarul cu care operau alţii. Eva îşi aranjase între timp casa cu mult bun gust, avea tot confortul, avea destul de mulţi bani încât să nu-şi mai facă griji pentru ziua de mâine, era încă frumoasă, cunoscută, respectată în micul ei oraş de provincie şi viaţa decurgea lin şi fără probleme. Nino devenise atât de obez încât se dispreţuia pe sine, cu soţia lui ducea o viaţă de compromis, avea dureros conştiinţa statutului lui de nimic într-un spital în care nu el opera şi în care muncea ore suplimentare adunând câţiva dolari în plus, sperând că poate copilul lui îşi va găsi fericirea pe care el o rătăcise de mult pe drum. Acolo nu îl saluta nimeni pe stradă. Eva îi înţelegea nemulţumirile din priviri, din felul cum se uita la ea, la casa ei, la hainele ei.

— Îţi dai seama, Eva, puteam să fi fost acum împreună, soţ şi soţie, să fi fost fericiţi, să fi avut copilul nostru, eu aş fi făcut poate o carieră în politică sau aş fi fost în vreun post pe la Casa de Asigurări sau pe la Direcţia Sanitară, igienă tot nu aş fi făcut. Poate am fi fost atât de fericiţi împreună dacă atunci am fi avut curaj amândoi, tu să mă rogi să stau, eu să am curaj să nu plec.

— Poate, Nino, dar dacă rămâneai cu mine ai fi regretat toată viaţa, crezând că ai pierdut toate şansele vieţii tale pentru mine. Tot nu am fi fost fericiţi. E mai bine aşa cum e acum. Să nu-ţi pară rău niciodată pentru ce a fost. A fost, a fost frumos, a fost un noroc, o minune că ne-am întâlnit noi doi, alţii nu au norocul ăsta într-o viaţă întreagă, aşa că trebuie să fim mulţumiţi cu ce am avut. Atât a fost să

fie. Fiecare cu steaua şi cu alegerile lui în viaţă.

Eva avusese dreptate în ceea ce spunea. Poate că ani de zile a plâns în sufletul ei după Nino dar acum totul era trecut. Eva era convinsă că a fost un noroc pentru ea să cunoască aşa un bărbat, că el i-a schimbat întreg cursul vieţii ei ulterioare în bine şi că trebuie să se mulţumească cu ceea ce a primit în dar de la el, nu să plângă pentru ceea ce ar fi putut fi şi nu a fost. Şi-au lăsat atunci adresele de mail, promiţând să-şi mai scrie din când în când dar nu şi-au mai trimis decât felicitări electronice de anul nou, semn că nu s-au uitat sau că nu au uitat nimic.

Poate că nici nu va fi nevoie să-i scriu, poate că nu o să-l tulbur cu problemele mele, poate că nici nu am vreo problemă. Tot nu m-ar putea ajuta cu nimic. Nu am cum să plec acolo. Şi nici acolo nu se ştie cu ce m-ar ajuta mai mult. Medicina e aceeaşi peste tot. Iar el e un nimeni într-o ţară atât de mare. Nu are cum să mă ajute. Unde mi-a fost mintea?

Noaptea aceea a adormit târziu, singură în toată casa şi cu spaimele ei toate în suflet. Dimineaţa Dinu s-a întors din gardă obosit, încercănat. A avut poate o gardă grea sau nu a dormit nici el din cauza grijilor. Oricum Eva nu pomeni nimic de gândul ei disperat de a cere ajutor şi mai ales de la cine.

— Dinu, ce-ar fi să nu te dezbraci. Cred că eşti obosit dar hai să mergem până la biserică duminica asta. Nu am mai fost de multă vreme. Vreau să mă rog.

nouă

Au trecut cele câteva zile de aşteptare. Pe secţie toate colegele o încurajau cu căldură dar în acelaşi timp o priveau cu un fel de milă amestecată cu compasiune pe care Eva nu o putea suporta. Ştia că fiecare se gândeşte „ce bine că nu mi s-a întâmplat mie asta”. Suferinţa altora rămâne întotdeauna a altora, e problema lor, nu a ta. Eva avea acum o problemă a ei şi numai ea o putea înfrunta, nimeni nu-i putea duce povara.

— Domnule profesor, ce veşti aveţi? întrebă la telefon.

— Doamnă doctor, cred că ar fi mai bine să veniţi aici, e mai dificil la telefon. Au venit cam toate analizele pe care le mai aşteptam.

Asta nu era bine. Ceva nu era în regulă de era invitată în Iaşi de profesor.

Eva şi Dinu erau a doua zi în faţa cabinetului aşteptând tăcuţi de parcă erau la tribunal şi aşteptau cu solemnitatea cuvenită decizia finală, aşteptau condamnarea la moarte sau eliberarea la viaţă. Profesorul venea însoţit de alţi medici, discutau ceva, desigur nu despre Eva discutau ei, dar acele câteva momente de prelungire a chinului au părut fără sfârşit.

— Am venit, domnule profesor, ce răspuns ne daţi? profesorul îi invitase pe amândoi în cabinetul lui.

— Din nefericire am veşti proaste. Oricât aş vrea să vă menajez nu cred că pot şi nici nu ar servi la nimic. Trebuie să fiţi pregătită de luptă. Îmi pare nespus de rău pentru dumneavoastră.

— Mai precis, domnule profesor, vreau să ştiu exact cum stau lucrurile cu mine, să ştiu de unde încep şi ce am de făcut în continuare.

— Uitaţi cum stă situaţia acum: aveţi o tumoare malignă de cap de pancreas. Deja s-a format o tromboză pe vena mezenterică, sunt prinşi câţiva ganglioni, ar fi o nesăbuinţă o operaţie în acest moment. Poate în viitor. Ar mai fi o problemă. Se pare că deja sunt metastaze hepatice. Nu s-au văzut decât la tomografia computerizată, sunt minime, de câţiva milimetri dar destul de multe, de asta aveţi şi probele hepatice proaste, nu am găsit niciun virus hepatic, nici altă explicaţie pentru asta. Doar chimioterapia vă poate fi de folos acum.

Eva avu un scurt moment în care parcă nu mai auzi nimic, nu mai văzu nimic, despre ea era vorba, despre trupul ei şi despre nimic altceva. Dinu se ridică de pe scaun şi o susţinu de umeri. Dacă ura până acum ceva, atunci Eva ura micile scene de impresionare, i se păreau de fiecare dată de prost gust din partea bolnavilor ei. Acum însă ceea ce simţise ea era cât se poate de real, nu se prefăcea, nu voia să impresioneze pe nimeni, nu era o poveste din niciun film, toate i se întâmplau aievea şi ea trebuia să le poarte pe toate cu demnitatea cuvenită.

— Unde ne îndrumaţi să mergem mai departe?

— Mergeţi acasă şi începeţi prima cură de citostatice. Dacă tumoarea va avea tendinţă la regresie sunt speranţe pentru o operaţie

fie aici, fie în străinătate. Nu vă pierdeţi speranţa, va fi o luptă dură dar nu vă pierdeţi speranţa. Am avut bolnavi ca şi dumneavoastră cu care s-au întâmplat adevărate minuni. Avem acum o terapie performantă în domeniu. Vă aştept peste 6 săptămâni să facem următorul bilanţ.

Eva înţelese ce era de înţeles. Îşi luă toate documentele medicale şi au ieşit amândoi. Pe hol, Dinu o luă de după umeri, să o ocrotească, să o susţină dar Eva simţea cum şi lui îi tremură mâinile. Erau speriaţi de moarte amândoi şi nimeni lângă ei doi să-i ajute decât numai Dumnezeu.

— Hai acasă, spuse Eva, neştiind de fapt încotro să o ia şi ce să facă.

— Nu, o să mergem de aici direct la Cluj. Nu e timp de pierdut. Eu nu cred în diagnosticul de aici. Ştii că acolo e institutul oncologic cel mai vestit din ţară, ştii şi tu câţi bolnavi ne vin de acolo rezolvaţi. Încercăm şi acolo. Nu mergem acasă aşa, până nu suntem siguri.

— Dar e aşa de mult de mers, trebuie să trecem munţii, e încă iarnă.

— Avem maşină bună, nu-ţi fie frică, o să conduc încet, dacă e nevoie o să oprim undeva pe drum, o să ne odihnim şi mâine dimineaţă o să fim acolo la prima oră.

Sună la spital şi o rugă pe asistenta şefă să se ocupe să le facă la amândoi cerere pentru concediu de odihnă. Începeau un război greu, aveau nevoie de timp, timpul era acum miza cea mare. Urcată în maşină Eva începu să plângă disperată, cu mâinile acoperindu-şi faţa. Nu a mai plâns de ani de zile, credea că nici nu mai are lacrimi:

— De ce tocmai mie, de ce tocmai nouă, Dinu? Cu ce am greşit? Ştiam că o să mor odată şi odată, dar nu m-am gândit că o să mor chiar acum şi aşa de tânără. Vreau să mai trăiesc. De abia m-am liniştit şi eu în viaţa asta, de abia am început să fiu şi eu fericită şi deodată mai trebuie să suport şi asta. De ce eu? Nu mai pot, nu mai am vlagă, nu mai pot!

— Sunt lângă tine, nu eşti singură.

— Da, dar tu o să rămâi, eu o să plec, ţie ţi-e uşor.

Cuvintele ei păreau o răutate dar spuneau un adevăr crud pentru ea. Aşa era, el o să trăiască, ea o să moară şi nimeni nu putea schimba situaţia. El parcă se simţea vinovat din pricina asta. O luă de după umeri şi o lăsă să plângă în continuare la pieptul lui. Tăcea, căci orice cuvânt părea un chibrit gata să aprindă butoiul cu pulbere. El era

suficient de înţelept încât să ştie când să spună ceva şi când să tacă lăsând-o pe Eva să se descarce, să-şi dezlănţuie furia pe el dacă asta îi făcea bine pentru moment. Apoi, hotărât, apăsă piciorul pe acceleraţie şi o luă spre Cluj. Nu mai făcuse niciodată acel drum, nici măcar în Cluj nu mai fusese dar aşa cum s-au descurcat atâţia înaintea lor aşa se vor descurca şi ei acum. Până în noapte târziu au mers drum destul de lung şi de anevoios. S-au oprit în Dej, oraş necunoscut lor. Au tras la primul hotel fără să facă vreun moft, amândoi epuizaţi de drumul lung, de gânduri nespuse, de griji pentru ziua de mâine şi pentru ce urma să mai fie. Eva nu se resemnase nici pe departe, după primul impact cu inamicul nevăzut care părea să o doboare din prima, era din nou ca un arc. Tot drumul se gândise că mai sunt speranţe, că nimic nu e definitiv pierdut, că mai există şanse şi dacă nu le găseşte aici în ţară atunci poate în străinătate, doar profesorul ştia ce spune şi ei doi aveau destul de mulţi bani puşi de o parte, voiau să-şi cumpere cu ei într-o zi o casă a lor, cu o curte frumoasă cu gazon. Dintre cei doi, Dinu părea mai speriat decât Eva. El era mai sensibil sau poate că viaţa nu-i oferise până acum prea multe surprize neplăcute. Eva în schimb trecuse în viaţa ei prin atât de multe încât această din urmă încercare părea să fie pentru ea un fel de test final, o apoteoză a rezistenţei umane. Eva se îmbărbăta singură:

— Am trecut prin atâtea şi am crezut că nu o să le pot duce dar le-am dus, o să trec şi peste asta de acum. Totul e să nu intru în panică, voi lupta cu propria mea moarte, asta o să fac.

Se plimba prin camera de hotel dintr-un colţ în altul cum făcea de fiecare dată când avea de rezolvat o problemă şi trebuia să se concentreze.

— Doar nu o să mă aşez acum în sicriu şi o să aştept să mor. Dinu, vino-ţi în fire, sunt încă aici, tu eşti mai disperat decât mine. Doamne, ce fel de chirurg eşti de îţi pierzi firea atât de uşor? Mai rău ca o muiere, zău aşa.

Dinu stătea la marginea patului cu capul între mâini, dezolat.

— Nu te las, nu te las să pleci nicăieri, iubirea mea. Să mă ia pe mine că-s urât şi bătrân, să te lase pe tine în pace.

Gândea cu glas tare şi nu o făcea ca să o liniştească pe ea, o făcea pur şi simplu pentru că aşa gândea şi pentru că nu ştia ce altceva să facă sau să zică Au dormit prost în noaptea aceea, cu gândul să nu scape primii zori şi să nu ajungă suficient de devreme în Cluj.

La institut lume peste lume din toată ţara. Unii pacienţi vechi, alţii pentru înâia oară acolo ca şi ei dar toţi cu speranţa în suflet, căutând pe un doctor sau pe altul. Dinu şi Eva erau acolo şi nu ştiau încă ce să facă. Totul era necunoscut pentru cei doi. Nu cunoşteau nici clădirea şi nici regulile spitalului. Dinu intră la secretară.

— Doamnă secretară, suntem medici, soţia mea este suspectă de cancer de pancreas. Am venit aici dar nu ştim unde şi cui să ne adresăm. Întrumaţi-ne dumneavoastră, nu cunoaştem pe nimeni, nu avem niciun fel de trimitere sau programare. Suntem veniţi aici tocmai din nordul Moldovei şi suntem prima oară în Cluj, vă rugăm frumos.

Secretara le-a înţeles situaţia, era obişnuită cu asta, cu oameni disperaţi veniţi acolo fără să cunoască pe nimeni. Obţinu pentru ei o programare la unul din medicii cu renume din ambulatoriu care se dovedi însă atât de asaltat de treburile lui şi de bolnavi încât au stat la rând, cuminţi, alături de ceilalţi pacienţi ore în şir. Timpul trecea şi doctorul întârzia să-i primească. Eva era mai răbdătoare, Dinu părea nervos, era speriat că doctorul ar putea pleca fără să-i ia în seamă.

— Cum, domnule, între colegi şi ne face să aşteptăm atât de multă vreme.

— Taci, dragule, nu suntem numai noi aici, uită-te şi tu, cred că sunt aici oameni care aşteptată de zile întregi. Cancerul nu alege şi toţi vor să trăiască.

— Eu intru, fie ce-o fi, ori mă dă afară ori ne primeşte, din două una.

— Dinu, eu am răbdare, trebuie să ai şi tu. Nu strica totul, nu mai fi aşa de nervos pentru că mă faci şi pe mine să mă neliniştesc. Ştiu că eşti obosit de drum, flămând şi neliniştit dar te rog eu nu te mai agita. O să se rezolve, ştiu eu asta.

Într-un târziu au fost primiţi. Doctorul o ascultă pe Eva, se uită la toate investigaţiile. Tăcu apoi un răstimp.

— Tot ce ar mai putea ajuta în plus faţă de ce aţi făcut până acum ar fi o puncţie. Am şti cu ce medicamente să intervenim şi cât de agresivă e tumoarea pentru că la o primă impresie nu pare foarte infiltrativă. Posibil să o aveţi de mai multă vreme şi să fi evoluat lent până acum. Dacă nu aţi mâncat azi şi acceptaţi v-o fac acum şi plecaţi acasă şi aşteptaţi rezultatul, o să începeţi citostaticele după schema pe care o să o fac şi o să mai ţinem legătura. Prima doză de citostatice o să o faceţi chiar aici, imediat după puncţie, e de preferat asta pentru mai

multă siguranţă. Eva nu se gândi prea mult şi zise:

— Înţeleg că nu aveţi niciun dubiu asupra bolii mele de vreme ce aţi pomenit de citostatice. E cancer, nu-i aşa?

— Mă tem că da, stimată colega.

— Accept puncţia.

Dinu fu poftit să meargă la secretariat cu actele şi să facă formalităţile necesare pentru internare de o zi, apoi aşteptă afară în timp ce Eva era condusă spre o sală specială, alturată primei. Se dezbrăcă şi i se dădu o cămaşă de spital. Se întinse pe pat, totul era pregătit de către asistente, au făcut de multe ori acest lucru, pentru ele era ceva banal. Doctorul ce părea parcă prea tânăr pentru aşa responsabilitate începu să o examineze cu sonda ecografică pe abdomen. Asistenta badijonă pielea cu alcool iodat.

— O să simţiţi o oarecare jenă destul e neplăcută dar vă rog să nu vă mişcaţi. E foarte important. Trebuie să urmăresc acul cu sonda ecografului.

— Nici nu suflu.

Doctorul porni treaba cu multă precizie, făcuse aceasta de multe ori până acum, Eva era un pacient oarecare pentru el din atâtea mii. Ea părea calmă, teama ca nu cumva ceva să dea greş o paralizase. Apăru o senzaţie unică şi neaşteptată, de parcă cineva tocmai îi smulgea intestinele, destul de dureroasă dar la limita suportabilităţii. Toate acestea au durat din fericire nu prea mult. Eva mai rămase un timp întinsă pe un pat, timp în care i s-a pus o perfuzie. Doctorul începuse deja să consulte următorul pacient. După mai bine de două ceasuri i s-a permis Evei să se ridice de acolo. Camera se învârtea cu ea, îi era extrem de greaţă, o durea capul şi se simţea foarte slăbită. Era o senzaţie cu totul nouă pe care nu o mai cunoscuse până atunci dar cu care de voie, de nevoie, înţelegea că trebuie să convieţuiască o vreme.

— Rezultatul îl veţi avea cam în două sau chiar trei săptămâni. Vă las un număr de telefon, spuneţi numele, data când s-a recoltat biopsia şi o să vi se spună dacă proba e lucrată sau nu. Vă aştept să mai vorbim atunci. Luaţi legătura cu oncologii din Botoşani şi continuaţi săptămânal cura aşa cum am scris aici.

Cu asta s-a terminat tot. Nu mai aveau de ce să zăbovească acolo.

— Dinu, mi-e foarte rău, hai să căutăm un hotel, mergem mâine spre casă, azi nu pot. Nu îmi imaginam că o să fie aşa de rău. Nici nu îţi

pot spune ce simt acum. E cumplit.

El o ajută să se urce în maşină şi ceru câteva informaţii de la primul trecător pe unde să o ia şi cum să ajungă. S-au cazat la hotel Transilvania cu tot confortul. În altfel de situaţie Eva ar fi fost încântată desigur de privelişte, ar fi mers la saună sau la coafor. Acum zăcea în pat şi singurul lucru pe care l-au cerut a fost o găleată în care să verse deşi nu avea ce vărsa. Picăturile de metoclopramid pe care le-au luat în drum de la o farmacie nu aveau niciun efect. Dinu stătea lângă ea, îi ţinea fruntea. Era neras, rămăsese îmbrăcat în aceeaşi cămaşă şi acelaşi costum de două zile, arăta îmbătrânit cu zece ani. Suferea alături de ea în tăcere. Începuse acest război şi după numai o zi deja era epuizat. Eva ştia asta, bărbaţii au fost întotdeauna mai fragili decât femeile. Cum or fi purtat ei războaiele lumii şi cum reuşesc şi azi să o conducă era un mare mister pentru ea. Nu-şi mai dorea acum nimic decât să se întoarcă acasă, să-şi adune acolo puterile precum o fiară rănită se retrage în văgăuna ei când e rănită. Îşi dorea să se termine cu vertijul şi cu vărsăturile care aproape o împiedicau să mai gândească. Ştia că vor dura câteva ore dar nu-şi imaginase niciodată că pot fi atât de greu de suportat. Credea că este un simplu moft al bolnavilor. Totul pare mai uşor când e vorba de altcineva, când priveşti, când citeşti din cărţi.

A doua zi de dimineaţă totul părea să fie ceva mai bine.

— Eu în Cluj nu mai vin niciodată şi nici puncţie nu o să mai fac. Pur şi simplu simţi că îţi smulge intestinele de viu. Oricum e mult prea multă lume aici. Doamne, aşa de mult cancer este pe pământ? Nu mi-am dat seama până ieri de asta. Nicăieri pe unde am fost nu am văzut aşa de multă lume la un loc adunată de aceeaşi boală. Nu, hai spre casă, aici nu mai avem ce face.

Drumul înapoi spre casă părea şi mai trist şi mai obositor. Erau deznădăjduiţi şi dramul de speranţă pe care îl mai aveau pe drumul înspre Cluj acum dispăruse. Eva îl ruga din când în când pe Dinu să oprească maşina, să poată să ia aer rece de munte căci greţurile se accentuau mai ales în serpentine.

— De ce trebuie oare să ne mai naştem?

Dinu nu ştia ce răspuns aşteptata Eva aşa că prefera să tacă.

— Ca să ne chinuim, de asta ne naştem, îşi răspunse singură. Eu de ce crezi că m-am născut? Ca să mă chinuiesc o viaţă de la naştere până la moarte.

— Nu, Eva, te rog nu vorbi aşa.

— M-am născut ca să te fac pe tine să mergi acum prin munţi şi să mă ţii de frunte când vărs. O să te fac şi pe tine să suferi aşa cum i-am făcut şi pe ai mei şi pe toată lumea din jurul meu. În viaţa asta nu am ştiut decât să încurc viaţa altora, nimic mai mult. Până şi frate-meu era să moară la naştere din cauza mea.

— Oare ţi-au făcut puncţie şi la creier? Tu te auzi ce vorbeşti? De unde ţi-au mai venit acum ideile astea? Ia te rog frumos, de azi o să asculţi de mine că eu sunt mai mare ca tine. Şi când o să zic eu că nu trebuia să te fi născut atunci o să fie o logică în propoziţia asta. Acum nu este niciuna.

Uneori părea că se ceartă dar de fapt era un fel de joc prin care îşi dezamorsau reciproc tensiunile.

— Şi acum, acasă, ce-o să facem?

— O să te duci la Tamara, doar vă cunoaşteţi atât de bine şi o să vezi cu ce te poate ajuta. Acum chiar că o să mă uit pe internet să văd ce se poate face în lume, doar medicina a mai evoluat, nu om şti noi aici sau nu putem, dar dacă se poate face ceva mă duc şi la polul sud cu tine dacă acolo s-a găsit leacul bolii printre urşii polari. O să ne tragem puţin sufletul şi o să mergem mai departe, asta o să facem.

— Cred că o să-mi trebuiască o perucă, cred că o să-mi cadă părul. Doar nu o să umbli prin lume cu cântăreaţa cheală. Mai greu o să fie noaptea în pat, când o să vrei să mă mângâi şi o să rămâi cu pisica în mână.

— O să mă obişnuiesc şi cu asta, nu-ţi face griji, o să fii păpuşica mea.

Încetul cu încetul au reuşit să ajungă la o nouă normalitate, încercau să facă haz de necaz fără să lase disperarea să se strecoare între ei. În ziua când se va întâmpla asta totul va fi pierdut şi ei ştiau.

Tamara era consternată de povestea Evei. Ca oncolog cu experienţă ştia ce o aşteaptă pe prietena şi colega ei dar nu putea decât să spere că se va întâmpla o minune, nu-i putea spune că lupta e în zadar şi că nimeni nu a mai scăpat până acum, nu-i putea lua dramul de speranţă la care avea dreptul. Eva citise prin cărtile ei, Tamara o asigura că are cărţi prea vechi, că medicina a mai evoluat, că ultimele citostatice fac adevărate minuni. Tamara îi promise că îi va procura schema completă de tratament, inclusiv Zofranul, antiemeticul cel mai eficient în astfel de situaţii şi atât de greu de găsit.

— Să știi că nu vreau să stau nicio zi internată.

— Se aranjează, o să vii doar în zilele de cură, o să-ți luăm și analize tot atunci, ne descurcăm noi două, că suntem fete deștepte.

Și așa, încetul cu încetul, viața Evei se scurgea între un tratament și altul. Număra orele cât durau perfuziile și inevitabilele vărsături și toată starea de rău de după aceea, număra zilele dintre dozele de citostatic și săptămânile rămase până la următorul bilanț, Cu toate previziunile făcute părul ei nu căzuse. S-a tuns însă băiețește, îi stătea bine și parcă întinerise. Ei îi plăcea noua ei înfățișare.

— Să te obișnuiești cu mine așa, treptat, să nu trec de la păr lung direct la ras în cap, glumea ea adesea deși își cerceta cu teamă în fiecare zi peria de parcă altă preocupare nu era acum mai importantă pentru ea. Începuse să slăbească dar dădea vina mereu pe vărsăturile săptămânale și zilele, două de obicei, când nu putea pune nimic în gură dar în rest se simțea bine, durerile parcă mai încetaseră și chiar pofta de mâncare îi revenise.

Într-o zi își căută agenda cu numere de telefon și începu să sune prieteni, cunoscuți, rude. Simțea că nu poate duce singură acest război. Dacă știa cineva ceva mai mult, dacă auzise de vreun leac miraculos era dispusă să încerce. Știa bine că medicina pe care o învățase ea avea limitele ei dar și că marile remedii s-au descoperit întâmplător. Dialogul era de obicei identic:

— Sunt Eva, ce mai faci?

La celălalt capăt al firului erau fostele colege de cameră din 1 Mai, foste colege de facultate sau de la specializare și cu care schimbase adrese dar cu care nu mai vorbise de ani buni. Toate erau bine, aveau soți buni și copii pe la facultăți, cel puțin așa spuneau ele, că doar nu erau să se plângă. Sună și la prietenele ei mai noi, la colege de serviciu, la paciente cu care ajunsese să se împrietenească și cu care se văzuse de foarte curând sau nu se văzuse de ani buni, la rude mai îndepărtate sau mai apropiate. Erau acolo, în agendă, o mulțime de nume și de numere și Eva încerca la toate sperând că cineva îi va răspunde.

— Am un mare necaz și m-am gândit să afli de la mine decât de la alții, am cancer de pancreas, am început cura de citostatice deja. Cu ce să mă ajuți? Să te rogi pentru mine și dacă știi pe cineva care mă poate ajuta cu ceva…

Cel mai mult amâna telefonul cu mama și cu fratele ei, căci de ei

se simţea aşa de apropiată încât i se părea nedrept să le dea aşa o veste şi să le tulbure cu siguranţă liniştea.

Mama, oare cu ce a greşit ea sărmana, oare de ce fratele meu a avut aşa o viaţă de obişnuită, de liniştită, nu i-a dat nicio bătaie de cap, de ce m-am născut eu să-i tulbur mereu liniştea mamei mele până şi acum la bătrâneţe, cu boala asta, poate cu însăşi moartea mea? Niciodată copii nu ar trebui să moară înaintea părinţilor lor. Nu e în legea firii.

Casa ei devenise dintr-odată precum un loc de pelerinaj. Veneau zilnic o mulţime de vechi sau mai noi cunoştinţe, simple cunoştinţe sau bune prietene, oameni cărora ea le botezase copiii cu acelaşi nume: Florin sau Florina, în amintirea băiatului ei. Veneau la ea cu tot felul de lucruri: cu fructe, poţiuni sau plante miraculoase, amulete, icoane. Într-una din zile o vizită doamna Ina. Îi aduse tocmai dintr-o mănăstire din Bucovina un brâu care se spunea că e făcător de minuni şi care nu mai fusese niciodată până atunci scos din lăcaşul de cult. Doamna Ina era o femeie foarte credincioasă şi convinsă de puterile divine ale brâului, venise cu ea însuşi preotul de acolo şi i-l dădu Evei, să-l poarte 40 de zile neîntrerupt, să postească şi să se roage. Eva şi-l puse şi ca printr-o minune se simţea incredibil de bine cu el, se simţea dintr-odată privilegiată între muritori şi ocrotită de tot răul din lume.

Altcineva îi dăruise o carte" Cancerul, o boală curabilă". O citi şi o răsciti dar nu găsi în ea decât sfaturi pentru minte, autorul era convins că simpla putere a minţii e singura vinovată de cancer şi singura în măsură să îl şi vindece. Cauza şi leacul. Era destul de sceptică dar dacă autorul avea dreptate în ceea ce spunea şi ea era o ignorantă? Dacă era adevărat ce scrie acolo? Zilnic stătea şi medita şi îşi spunea că o să se facă din nou bine şi sănătoasă, e numai o chestie de timp.

Pe internet au găsit o mulţime de adrese şi situri, oameni care promiteau panaceul universal. Din suferinţa şi deznădejdea umană existau întotdeauna oameni care să scoată un folos. Unii vindeau cristale, alţii argile, alţii amestecuri de plante sau ceiaiuri gata preparate. S-au oprit asupra unui extract din ovăz, au vorbit la telefon cu cea care producea preparatul şi care s-a recomandat a fi ingineră chimist şi le-a confirmat că a avut numai rezultate bune, că poate fi urmat paralel cu orice altă terapie, că a obţinut succese în toate

cazurile tratate de ea. L-au comandat şi au primit fiolele prin poştă la un preţ destul de condimentat. În definitiv nu are ce să strice, dacă o să ajute o să vedem îşi spuneau ei amândoi, de parcă boala aceea era a amândurora deopotrivă.

Acel du-te – vino în casă o obosea pe Eva deşi îşi dorea la fel de mult să nu rămână singură. Oare nu ea era cea care îi chemase acolo cu telefoanele ei? Dinu simţea asta. Chiar dacă cei ce intrau aveau cele mai bune intenţii Eva trebuia să-şi învingă oboseala şi teama să fie o gazdă bună şi să pară relaxată în faţa lor şi a bolii. Nu putea să accepte mila pe care o vedea în ochii oamenilor aceia simpli şi cumsecade care nu voiau decât să fie cu ea în suferinţă. Era aşa de multă lume pe care Eva o ajutase cândva, cu care se intersectase în viaţă într-un moment sau altul de bucurii sau de nevoi şi care nu au uitat-o. Credea că binele făcut se uită uşor dar nu, era atât de multă solidaritate umană în jurul ei încât Eva îşi spunea că trebuie să reuşească în lupta ei măcar de dragul lor. Uneori o ţineau doar de mână şi povesteau, alteori încercau să o ajute cu treburile casei, aduceau de mâncare, alţii intrau şi plecau repede înţelegând că ea nu se simte bine, îi respectau dreptul la suferinţă în linişte şi fără spectatori. Unii din ei erau vădit stingheriţi şi Eva îşi dădea seama de asta, vedea că îşi aleg cu greu cuvintele sau nu ştiu ce să-i spună. Alţii încercau să se poarte cât se poate de firesc cu ea, povesteau banalităţi din viaţa de zi cu zi de parcă Eva ar fi avut o simplă gripă, nimic periculos, nimic mortal Aproape că nu-i venea să creadă că atât de multă lume se gândeşte la ea. Nu era mare lucru şi totuşi era foarte mult pentru Eva.

— Poate ar trebui să-i rugăm să nu te mai deranjeze. Te obosesc prea mult vizitele astea la ce-ţi ajută ţie toate astea?

— Nu-i nimic, Dinu, oricum mi-e urât să stau singură cât tu eşti la spital şi gândeşte-te că nu mai este mult de răbdat şi eu o să plec şi nu o să mai fiu aici. Nu vreau să mă despart de ei şi să îşi aducă aminte de mine ca de o ursuză. Nu le port pică pentru că ei rămân aici încă o vreme, toţi or să treacă într-o zi prin ce mi se întâmplă mie, poate nu chiar aşa de cumplit, poate mai cumplit, Dumnezeu ştie ce-l aşteaptă pe fiecare. Oh, Doamne, dacă tot mi-a fost scris să mor, măcar de făceam un infarct sau aveam un accident de maşină şi se termina repede. Aşteptarea asta o să mă doboare.

— Taci, nu vorbi prostii.

Începuse să se simtă miros de primăvară. Eva stătea acasă între

două cure, Dinu mergea la spital, opera din ce în ce mai rar şi se retrăsese din gărzi ca să stea cât mai mult cu Eva.

— Crezi că m-am schimbat?

— Cum adică?

— Dacă am îmbătrânit, dacă am slăbit… dacă mai sunt cea de care te-ai îndrăgostit.

— Iar spui prostii. Uită-te în oglindă. Eşti aşa de frumoasă. O luă de mână şi o aşeză pe scaunul din faţa oglinzii:

— Uite, vezi? Ai părul aşa de mătăsos şi o faţă ca de bebeluş, îţi stă aşa de bine cum eşti tunsă acum, uite ce ochi ai şi ce privire, uite ce umeri rotunzi. Uite ce mândreţe de femeie am lângă mine! Nu ştiu cum de ai avut ochi pentru un urât ca mine.

Eva se uita în oglindă şi încerca să se privească cu ochii lui dar nu reuşea. De acolo o privea o femeie speriată, singură în suferinţă, unică în drama ei deşi iubită şi înconjurată de atât de multă lume. Boala aia era a ei, nu o putea împărţi cu ceilalţi.

— Dacă o să scap cu bine o să-mi iau un câine. O să-i pun numele Gemsar.

— De unde îţi veni asta?

— Nu ştii? Aşa se numeşte medicamentul ăsta pe care îl fac. Dacă mă salvează pe mine atunci o să înfiez un câine maidanez şi o să-i pun numele Gemsar. Nu e un nume frumos? Parcă de împărat. Dacă Gemsar îmi salvează viaţa atunci şi eu o să salvez viaţa cuiva. Îmi pare aşa de rău că nu am avut până acum niciun câine al meu. Oare de ce nu m-am gândit la asta mai devreme?

— O să ne cumpărăm unul în curând.

— Nu, nu vreau un câine de rasă, o să găsim un maidanez care să ne placă, poate chiar pe Pată, ce zici?

— Bine, iubito, acum nu te mai gândi la asta.

Cele şase săptămâni de aşteptare au trecut greu. Acum venise momentul adevărului. Rezultatul biopsiei de la Cluj era neconcludent, pe fragmentul studiat nu s-au găsit celule canceroase dar asta nu însemna nimic pentru Eva, ea ştia prea bine că nu e cazul să se îmbete cu apa rece deşi într-un ungher al sufletului încă mai spera că îşi făcuse citostaticele şi alertase toată lumea cu boala ei degeaba.

În clinica ieşeana profesorul a reptat ecografia: tumoarea nu mai crescuse şi părea să fi dezvoltat sub chimioterapie chiar un proces de fibrozare. În ficat nu se vedeau metastaze, posibil să fi dispărut. Era,

desigur, o părere subiectivă.

— V-aş sfătui să mergeţi la Bucureşti. Cred că e momentul pentru următorul pas. O să decidă cei de acolo ce e de făcut, au mai multă experienţă, au tehnică mai sofisticată, nu vă pot spune altceva.

Cei doi începură să aibă speranţe noi. Situaţia era sub control. Cancerul nu s-a extins, poate că era momentul pentru o operaţie care va rezolva definitiv boala. Poate că Eva mai avea încă o şansă la viaţă. Poate că rugile celor din jur au fost auzite de Dumnezeu. În câteva zile erau pregătiţi de drum. Au încărcat maşina cu haine, provizii şi ce au mai crezut de cuviinţă căci se pregăteau pentru o şedere mai lungă în capitală.

— În Bacău să opreşti. Vreau să trecem pe la cimitir.

— Cum zici, draga mea, o să oprim.

În cimitir s-au dus la capelă şi au aprins acolo lumânări. Pentru vii şi pentru morţi, cum e tradiţia.

— Vreau să caut mormântul Oanei. Nu ştiu unde e înmormântată, crede-mă, oare cum dăm de el?

— O să întrebăm de cimitirean, trebuie să ştie ceva, să aibă o evidenţă.

Au găsit mormântul uşor. Făcut din marmură albă, de o eleganţă sobră. De acolo, din poză, Oana le zâmbea frumoasă şi distinsă. Eva îşi amintea fotografia aceea, o văzuse cândva în albumele Oanei, era făcută la cununia ei civilă de un fotograf talentat ce ştiuse să surprindă atât de frumos acolo tinereţea însăşi. Dinu nu o cunoscuse niciodată pe Oana, această femeie de care Eva părea foarte ataşată. Ştia doar că între ele a fost o prietenie veche. Se depărtă să-şi dezmorţească picioarele şi să le lase singure. Poate că trebuia să-şi spun ceva una alteia.

— Draga mea, aici e o primăvară de vis. Păcat că nu te mai poţi bucura de soarele ăsta dulce. Îţi aduci aminte? Când am fost la botezul fetiţei tale era tot aşa, început de primăvară. Iar tu erai aşa de frumoasă în ziua aceea, erai aşa de încântată de tot ce ţi se întâmplă. Îţi aduci aminte? Am venit cu Florin de mână, să vadă şi el cum se botează un copil. Era aşa de multă lume la tine în casă deşi petrecerea avea să fie seara la restaurant. Atunci l-am cunoscut prima dată pe Doru, iubitul tău misterios. Să ştii că mie nu mi-a plăcut cine ştie ce de el dar nu am vrut să-ţi stric bucuria acelei zile. Ţii minte cum te-am luat în baie,

singurul loc unde putem să discut cu tine fără nimeni de față? Îți aduci aminte cum am discutat?

— Oana, ce ți-a trecut prin minte? Să-l pui pe însuși tatăl copilului să-ți boteze?

— Lasă așa, e cel mai bine, m-am gândit, nu-ți face griji. O să poată să fie cu ea și să-i facă daruri ca orice naș respectabil. Dacă eu mă prăpădesc cumva nașul e dator să-și crească fina și să o îndrume în viață. M-am gândit la toate, nu-ți face griji.

— Bine, dar cu căsătoria voastră cum rămâne?

— Nu cred că se mai poate. Nevastă-sa îl amenință în fel și chip. Tu vezi în ce vremuri tulburi trăim acum după revoluție, nimic nu mai e sigur de azi până mâine.

— Bărbatu-tău ce zice?

— Nu vezi ce încântat este? Toată lumea îi spune că Adina seamănă leit cu el. Poate că acum, cu doi copii relația noastră o să se schimbe, cine știe, poate că o să rup cu Doru și o să mă ocup de casa mea și numai de ea și de copii. Până la o adică, ei sunt singurii cu care rămâne o femeie, nu crezi? Bărbații vin și pleacă.

În glasul tău era resemnare, vedeam asta, îmi era așa de milă de tine. Nu puteam să stăm acolo în baie și să discutăm la nesfârșit. Oaspeții se agitau prin toată casa și o căutau pe proaspăta mămică așa că am încheiat atunci discuția. În biserică mi s-a părut nefiresc să o văd pe soția lui Doru ținând în brațele ei pe fiica propriului ei soț. Nu am putut să scot nicio vorbă dar nu era corect, ai împins jocul tău prea departe. Sau poate că nu voiai decât să te răzbuni pe toată lumea. Mai ales pe soția lui Doru cred.

Îmi aduc aminte, dragă Oana, Adina se făcuse mărișoară, Adi intrase la liceu și începuse să-ți facă probleme pe care nimeni nu avea cum să le prevadă. Odată mi-ai telefonat disperată, plângeai și-mi spuneai că ai descoperit că fiul tău se droghează și nu știai încotro să o apuci, nu știai cum să-l scoți din anturajul în care intrase. Lipsea de la școală, fura din casă, era un coșmar. Țin minte că atunci am venit la tine să vorbim despre asta. Îți luai concedii după concedii ca să-l poți supraveghea, mai ceva decât atunci când era mic. Nu mi-am putut da seama despre ce vorbești decât atunci când l-am văzut pe Adi agitat și cu ochi sticloși, cu o privire rătăcită, m-a cuprins și pe mine în acea clipă disperarea. Se închidea în camera lui și refuza să ne vadă sau să mănânce. Atunci mi-ai spus un lucru pe care nu l-am putut uita

niciodată. Mi-ai spus că eu pe lângă tine sunt o mamă fericită pentru că mi-a murit copilul. Pe moment nu te-am înțeles, draga mea, aproape că te-am urât, dar cu timpul mi-am dat seama ce ai vrut să-mi spui atunci.

O clipă Eva privi spre cer. Începură să vină păsările migratoare. Văzu un stol trecând în zbor chiar pe acolo. Le urmări lung cu privirea de parcă ar fi vrut să citească din semne, din cum zburau ele, de va fi bine sau rău mai departe cu viaţa ei. Cerul era de un albastru intens şi niciun nor. Din loc în loc câte un copac cu frunze crude, câte un pâlc de verdeaţă dădeau culoare cimitirului pustiu şi trist. Eva se uita în zare, acolo era oraşul şi în el o mulţime de oameni care îşi vedeau de universul lor, care aveau serviciul lor, casa lor, copii, nevestele şi problemele lor. Nu cunoştea pe niciunul din cei vii, o cunoştea doar pe Oana, la ea venise acum, aşa cum venea altă dată în vizită, să mai stea împreună de vorbă, să-şi mai povestească.

Îmi era milă de Oana: cu un băiat ce o apucase pe o cale greşită şi o fetiţă care nici măcar nu era făcută cu soţul ei. Cum de mai rezista? Nu puteam şi nici nu ştiam cum să o ajut. O mai sunam din vreme în vreme şi atât. Viețile noastre erau prinse în două vârtejuri diferite din care nu ne puteam desprinde niciuna. Înainte de zilele de Paşte, în 2000 m-a sunat şi m-a întrebat dacă ar putea să-mi facă o vizită.

— De ce nu? Vino, te aştept cu mare plăcere, mi-e dor de tine să te văd, să mai discutăm şi noi ca între fete.

— Am o surpriză foarte mare pentru tine.

— Vii cu copiii? am întrebat din simplul motiv ca să ştiu cum pregătesc casa şi câţi musafiri or să fie.

— Da, cu toţi, fu răspunsul ei iar eu chiar nu înţelegeam ce voia să spună.

Când a sunat soneria am deschis şi am amuţit. Era Oana dar nu era cu Doru, era cu un alt bărbat, mult mai tânăr decât ea, vizibil mai tânăr şi două fetiţe. Una era desigur Adina, fata ei, era deja în clasa a IV a. Semăna izbitor de mult cu mama ei, avea părul castaniu bogat, cu bucle mari, tenul alb şi ochii de un negru profund. Pe cealaltă, de vreo trei anişori, nu o văzusem în viaţa mea.

— Surprizaaa!!!

— Poftim, intraţi!

— Să ţi-l prezint pe soţul meu, Pavel. Ea este fata lui cea dolofană

și simpatică.

Halal surpriză. Numai Oana era în stare de așa surprize. Când am rămas o clipă singure mi-a povestit pe scurt totul:

— Într-o singură lună de zile am divorțat de Doru, de amândoi și m-am măritat cu Pavel. Toamnă trecută. Da, e mai tânăr decât mine, am văzut cum te-ai uitat dar pentru el nu contează asta.

— Mie de ce nu mi-ai zis nimic, nu puteai să dau un telefon? Ce fel de prietene suntem noi?

— Nu știu de ce nu ți-am zis nimic. A fost așa o nebunie totul, nu poți să-ți dai seama! Parcă dacă îți spuneam ce ai fi făcut?

— Aș fi venit la nunta ta de exemplu.

— Oh, dacă ai ști ce repede s-a petrecut totul. Nu am făcut nicio nuntă, ceva în familie, și așa a vuit tot Bacăul că m-am măritat cu un bărbat mai tânăr ca mine care și-a lăsat nevasta și copilul. Apoi toată lumea dădea vina pe mine pentru necazul cu Adi. Nimeni nu înțelege că sunt lucruri pe care nu le observi, la care nici nu te aștepți, nu ai cum să le înțelegi, cum să le previi, cum să le curmi evoluția. E mai presus de puterea unui singur om. Eu mai tot timpul prin spital, Doru cu afacerile nici nu știu cum am ajuns în situația asta disperată. Nimeni nu înțelege decât atunci când i se întâmplă lui, nici eu nu aș fi înțeles dacă s-ar fi întâmplat aceeași poveste vreunei colege. Aș fi acuzat-o pe ea. Știi tu că nu-mi prea păsă de lume dar… asta este, după un timp ne mai schimbăm.

— Și Adi unde este acum?

— L-a luat taică-său, a plecat după divorț la București cu afacerile lui. Face și niște cursuri postuniversitare în management. L-a luat pe Adi acolo la un liceu special, a amânat un an medical, l-a dus la un știu câte cure de dezintoxicare. Acum e mai bine. Poate o să uite de prostiile lui și poate o să reușească și la o facultate. Eu am obosit, nu mai pot, nu mai vreau să știu de el. Nu mai am niciun băiat, Adi a murit pentru mine, o am doar pe Adina. Ce femeie deșteaptă am fost când m-am hotărât să o fac, nu o să-mi pară niciodată rău pentru asta. Am casa cu tot ce e în ea și pe Adina. Acum mi-e cel mai bine, mai bine decât mi-a fost vreodată în viață. Pavel mă iubește și o iubește și pe Adina, vine fiică-sa în fiecare duminică la noi, e tare simpatică. Ne înțelegem foarte bine. Poate vii să ne mai vizitezi mai des, ne-au cam părăsit vechile cunoștințe după divorțul lui și al meu, știi cum se întâmplă în cazuri din astea, nimeni nu-ți mai intră în casă să nu se pună rău cu nimeni. Ne e greu să ne facem alți prieteni. Ne cam plictisim, nu prea avem cu cine ieși

la iarbă verde, la o carte, în concediu.

— O să vin, uite, cum se încălzeşte o să vin la voi în vizită, îţi promit

În vara aceea i-am vizitat, aşa cum le-am promis. Am mers cu geamul deschis la maşină şi mă durea o măsea.

— Oana, ai ceva de durere?

— Caută în bufetul din sufragerie, am acolo de toate, poţi să iei şi antibiotic dacă tu crezi.

Am deschis bufetul şi am căutat pe rafturi. Deodată mi-au atras atenţia trei cutii cu Digoxin.

— Cui îi trebuie în casa ta digoxin, dragă, ce faci tu cu atâta digoxin?

— Lasă-l acolo. Pentru orice eventualitate.

— Ei, dar mai ai până să facă cineva de aici insuficienţă cardiacă.

— Tu ca internist ar trebui să ştii că digoxinul în supradoză dă stop cardiac la câteva ore după ce l-ai luat iar în stomac nu rămâne nimic. Sinuciderea perfectă, îţi zic eu. Nimeni nu o să-şi dea seama. Mori în somn şi nu doare.

Desigur, alte povesti inventate de Oana, îmi spuneam. Doar nu are de gând să asasineze pe cineva! Fata asta nu o să mai termine niciodată să mă uimească cu ce-i născoceşte mintea.

Apoi, în tomna aceea, am primit în plină noapte un telefon. Era Pavel, plângea şi mi-a zis cu glas de nerecunoscut:

— A murit Oana, înmormântarea e mâine la prânz. Poate poţi să ajungi.

— Cred că aţi greşit numărul. Despre care Oana e vorba? Oana, din Bacău, prietena mea? Nu se poate, are doar 40 de ani!

— Da, despre ea e vorba, a fost aşa de neaşteptat totul scuze că nu am telefonat din timp, nici noi nu ştiam pe la cine să sunăm. Am găsit tocmai acum numărul tău de telefon în agenda Oanei.

— Dumnezeule, ce a păţit?

— Nimeni nu ştie. A făcut stop cardiac. La necropsie nu au găsit nimic. Cine şi-ar fi imaginat, aşa de tânără.

Am sunat la părinţii ei. Erau epuizaţi, cred că nici nu mai ştiau cine sunt eu. Era adevărat, nu era nicio confuzie. Oana mea draga murise subit. Pur şi simplu se culcase seara în patul ei şi dimineaţa au găsit-o moartă. Legiştii nu au găsit nimic suspect şi nimic concret. Probabil stop cardiac. Se întâmplă uneori şi la tineri, au concluzionat.

A doua zi dimineaţă Victor m-a dus la Bacău. Nu eram în stare să conduc singură. Am ajuns la capela bisericii unde era depusă. Am intrat şi nu am recunoscut-o. Acolo, în sicriu era altcineva, greşisem înmormântarea, a fost primul gând. Apoi am recunoscut-o pe Adina, pe cei doi Doru şi pe Pavel. Adi nu era. Stăteau muţi, înlăcrimaţi. Dar acolo în sicriu nu era Oana, era doar o femeie îmbătrânită, cu cearcăne, cu faţa pătată, vineţie, cu pometii scoşi în afară, fără ochelari, nu era Oana. Cineva îi pusese o tocă neagră cu voaletă ca să mai ascundă dezastrul. Un costum negru cu dunguliţe albe închis până la gât, atât de sobru îmbrăcată, fără niciuna din bijuteriile ei, nici măcar perluţele ei albe pe care ştiam că îi sunt cele mai dragi dintre toate bijuteriile. Am privit-o o clipă cu duioşie şi m-am gândit că cel puţin acum nu mai suferă. Totul e sfârşit pentru ea.

Am pus florile şi am ieşit. Nimeni nu mă observase. Afară era vânt şi ultimele frunze se scuturau din copaci. Ce zile triste ca să mori. Pe uşa capelei Oana într-o poză, numele ei scris dedesubt, da, era într-adevăr Oana în capelă, murise, înţelesesem asta, dar Oana mea era cea din fotografie, cea pe care o ştiam eu, nu era aceeaşi cu cea din sicriu. Am stat la slujbă şi apoi am mers în urma cortegiului o vreme dar nu am putut suporta până la capăt spectacolul acela, nu eram în stare să accept că ea intra pentru totdeauna în pământ şi nu o să o mai văd niciodată. M-am întors din drum, am urcat în maşină şi nu am scos niciun cuvânt până acasă. Nu am putut nici măcar să plâng.

Peste câtva timp am înţeles că relaţia ei cu Pavel fusese un fiasco, că el voia să se reîntoarcă la prima soţie. Poate că Pavel fusese pentru un timp atras de banii, de casă, de reputaţia bună pe care o avea Oana, i se păruse că o iubeşte. Oana, biata de ea, voise doar să le facă în ciudă celor doi bărbaţi ai ei şi Pavel, tânăr şi frumos, se aflase prin preajmă într-un moment delicat. Adi cu drogurile reuşise să distrugă tot universul mamei lui căci prinsă şi ea în acest război inegal a pierdut tot ce avea drag. Doru sătul de prea multele probleme cu Adi îşi găsise o altă amantă, iar soţul ei plecase în Bucureşti cu afaceri doar ca să scape de stresul din casă. Părea că le merge bine tuturor numai ei nu. Aşa a ajuns cu Pavel sperând să ia totul de la început şi să uite de tot coşmarul ei. Doar că nu a fost aşa cum a sperat ea. Oana a lăsat în urmă o poliţă de asigurare pe viaţă de un miliard pentru Adina. Pentru Adi nimic. Se gândise la toate din vreme. Toată viaţa ei a alergat după fericire şi fericirea părea întotdeauna legată de alţii. Iar pe mine m-a lăsat în urmă, să duc povara

secretelor ei. Le voi lua cu mine, desigur. Nimănui nu ar folosi să cunoască adevărul. Nici măcar eu nu sunt sigură că adevărul e cel pe care îl cred. Dacă Adina e totuși copilul tatălui înscris în certificatul de naștere, dacă Oana chiar făcuse un stop cardiac?

— Numai tu știi adevărul adevărat, Oana. Iar eu sunt acum așa de aproape de moarte și mi-e așa de frică. Tu cum ai reușit să depășești asta?? Cum de nu ți-a fost frică? Oare așa de mult ai suferit în viață încât moartea ți s-a părut o izbăvire? Nu e drept ce se întâmplă: tu ai avut zile și nu le-ai mai vrut. Eu le vreau dar nu le mai am… Dacă aș fi sigură că tu ești acolo și mă aștepți cred că mi-ar fi mai ușor să plec.

Dinu se apropie, era deja destul de târziu și mai aveau încă mult drum de făcut.

— Hai să mergem. Uite, tremuri toată, ți-e frig.

La institut au fost primiți în chiar acea seară de profesorul clinicii de oncologie medicală. O examină pe Eva, se uită la analizele mai vechi și mai recente.

— Credeți că am vreo șansă să mă operez?

— Nu încă, doamna doctor, dar dacă merge așa cum mi se pare mie, o să vină și momentul acela. Acum vă propun însă un nou tratament, e încă în studiu dar se pare că rezultatele sunt încurajatoare. E vorba de un nou concept, terapie hormonală. Dacă ne dați acceptul veți intra în lotul de studiu.

— De acord, încerc tot ce spuneți. Asta e tot?

— Nu. În paralel o să trecem la radioterapie. O să vorbesc cu șeful clinicii mâine și o să vedem împreună ce metodă ar fi mai indicată în cazul dumneavoastră.

Eva știa atât de multe despre boala ei, studiase în amănunt orice posibilitate din lumea întreagă. Pe internet găsise orice informație de ultimă oră. Se sfătuise cu Tamara. Terapia nu era niciunde în lume standard. Peste tot se dădeau doar o mulțime de variante posibile. Decizia rămânea la latitudinea medicului și a pacientului care putea să accepte sau să refuze. Eva avea încredere în cei de aici. Păreau niște medici foarte pricepuți și foarte siguri că fac treabă bună. Primi cutiuța cu pastilele miraculoase, fără niciun nume, doar un număr. Trei pe zi, luni sau chiar ani de tratament, oh, ce vorbe mari: ani. O clipă se gândi la statistica rece: supraviețuire la un an 10%. Să fie ea câștigătoare la această loterie? Oare avea să supraviețuiască ani? Trăise atâția ani și

unul în plus i se părea mai valoros acum decât tot ce trăise până acum.

În secţia de radioterapie i s-au propus două variante: radioterapie externă, asta însemna cinci zile pe săptămână timp de şase săptămâni. Dar Eva ar fi preferat să nu stea singură acolo atâta timp. Dacă tot îi mai rămăsese puţin, măcar să stea în casa ei şi alături de cei dragi.

— Atunci o să vă implantăm un stic radioactiv pentru şase săptămâni chiar în mijlocul tumorii. Intervenţia este laparoscopică, recuperarea se face cam în trei zile postoperatoriu şi vă puteţi întoarce acasă.

Înţelegea că e o metodă foarte scumpă, recent introdusă în practică şi că se făcuse o excepţie pentru ea. Eva era mulţumită cu ce obţinuse. Dinu a decis să rămână şi el zilele acelea în Bucureşti şi să se întoarcă împreună acasă când totul se va termina.

A doua zi totul era pregătit. Era pentru prima oară când Eva intră într-o sală de operaţie ca pacientă. Acelaşi lucru este altfel pentru medic, altfel pentru pacient. Eva acum era pacientă, speriată ca fiecare om care se vade întins pe masa de operaţie şi pregătit pentru anestezie generală.

Dacă nu mă mai trezesc? Dacă ăsta e chiar ultima mea zi? Oh, am lăsat aşa de multe lucruri neterminate acasă, nici cu Dinu nu am apucat să discut atâtea lucruri. Dacă mor acum o să-l las aşa de încurcat cu toate. Oh, Doamne, dă-mi încă un răgaz, nu mă lăsa să mor acum, mai lasă-mi măcar câteva luni, nimic mai mult. Eu nu am fost ca Oana, să prevăd totul din timp, dar o să mă gândesc la asta. Doamne, ascultă-mi ruga, mai dă-mi un mic răgaz, să plec liniştită sus.

Intervenţia a decurs fără incidente. Când şi-a revenit simţea în plexul solar o oarecare senzaţie de căldură dar nu o mai durea nimic. Dinu o veghea alături. Doctorul care o operase era şi el acolo.

— O să aveţi poate în primele zile o indispoziţie digestivă, greţuri, diaree. Depinde de la bolnav la bolnav. Le veţi trata simptomatic. La fel de bine se poate să nu aveţi niciun efect nedorit. Peste şase săptămâni o să reveniţi să vedem ce rezultat am obţinut. Doza de radiaţii nu e foarte mare dar ar fi mai bine să nu ţineţi copii mici în braţe şi nici să nu staţi prea multă vreme foarte aproape de aceeaşi persoană.

— Deci asta sunt acum, o mică bombă radioactivă.

Doctorul păru că savurează gluma ei.

În a treia zi au pornit spre acasă. Eva privea cu alţi ochi drumul şi tot peisajul îmbrăcat în haine noi, se uita la cer şi la norişorii pufoşi şi gândea cu glas tare:

— Oh, dacă aş şti că după moarte aş putea să rămân undeva sus, suspendată în aer, să pot să văd şi să aud, aş vrea să mor şi acum. Nu m-aş sătura niciodată să admir lumea asta în care am deschis ochii. Acolo sub pământ trebuie să fie cumplit să stai o veşnicie în întuneric şi frig.

— Devii morbidă. De ce gândeşti aşa?

— Aşa gândesc, Dinu, aşa gândesc, nu am de ce să mint pe nimeni. Nu o să joc teatru de dragul nimănui. Nu uita, voi mai aveţi câte ceva de pierdut sau de câştigat, eu însă o să pierd totul cât de curând.

Urmă un moment de tăcere Apoi Eva continuă cu un alt ton în glas, parcă regretând ieşirea de mai devreme:

— Peste şase săptămâni va fi sfârşit de mai. Poate când ne întoarcem de la următorul control o să fie mai bine. Aş vrea să mergem împreună câteva zile la mare. Să mai văd încă o dată marea. Numai noi doi. Câteva zile. Pentru că nu ştiu ce va mai urma.

— Da, o să mergem câteva zile la mare, numai noi doi. Cum te mai simţi? Te doare ceva? Dacă vrei să opresc să-mi zici.

— Nu, mi-e neaşteptat de bine, condu. Vreau să ajungem la noi acasă mai repede. O să merg din nou la serviciu. Dacă stau acasă mă deprim.

Pentru Eva începuse o aparentă stare de bine. Începuse să mănânce şi să prindă culoare în obraji.

— Ce curioasă e viaţa asta, tot timpul mi-am dorit să slăbesc şi mă abţineam de la toate bunătăţile şi acum uite, un cancer m-a făcut suplă şi am voie să mănânc orice numai să mai pot. Dumnezeu mi-a ascultat ruga.

Dinu se încrunta, iarăşi umorul ei negru. Dar o lăsă în pace, o lăsă să-şi spună cu glas tare toate gândurile, toate spaimele, toate îndoielile.

— Cred că o să merg din nou la serviciu, la sală, la masaj. Nu, la sală totuşi nu o să mai merg, nu mai am energiile de altă dată. Dar nici nu pot să stau în casă toată ziua şi să mă tot gândesc. Trebuie să-mi umplu timpul şi mintea cu ceva.

— Bine, încearcă şi o să vezi dacă poţi. Dacă nu, o să rămâi acasă şi o să te odihneşti. Uite, dacă nu merge, m-am gândit să-mi iau concediu fără plată pe termen nedefinit, o să stau numai şi numai cu tine, eşti mulţumită?

— Lasă, toate la vremea lor.

Eva începu să lucreze în policlinică. Avea un program mai lejer, nimeni nu îi spunea când să vină şi când să plece, toată lumea ştia că e bolnavă dar cu toţii încercau să se poarte firesc cu ea. Eva îi asigura că situaţia e sub control, că boala ei e pe cale de a fi învinsă, că e prinsă într-un program special experimental care îi va vindeca cu siguranţă cancerul. Ea discuta cu fiecare bolnav ca în vremurile ei bune dar spre deosebire de alte dăţi nu mai fixa niciodată pentru un control viitor, viitorul ei nu era decât o nebuloasă, viaţa ei era de pe o zi pe alta, acest bine relativ avea şi el o limită şi ea presimţea asta. Şase săptămâni. Dar erau şase săptămâni de primăvară şi Eva dorea să iasă din ce în ce mai mult din casă, să se plimbe, să vadă, să simtă.

Dinu o lua după amiezile şi o ducea până în pădurile din jurul oraşului. Copacii erau plini de frunze de un verde adevărat, sănătos, pe ici, pe colo câte unul cu flori târzii. Într-una din zile au luat-o pe un drum forestier şi s-au afundat destul de adânc în pădure, mergând la pas domol. S-au oprit într-o poieniţă, au pus o pătură pe iarbă şi s-au aşezat lângă tunchiul unui copac rătăcit acolo dar care lăsa soarele să-i încălzească. Eva adormi ca un copil cu capul în poala lui Dinu care stătea nemişcat, să nu-i tulbure tihna. La un moment dat o căprioară s-a apropiat destul de mult, adulmecând aerul cu botul ei catifelat. S-au privit, căprioara surprinsa de prezenţa celor doi, Dinu nemişcat şi nevrând să rupă vraja momentului. Doar o clipă a durat şi Eva s-a trezit. Privea în ochi căprioara şi avea impresia că încă visează, că ce se întâmplă acolo nu e real. Stătea nemişcată cu capul în poala bărbatului ei şi era nespus de încântată căci nu mai văzuse până atunci o căprioară adevărată atât de aproape. Era uimită că s-a trezit singură, de parcă presimţise din somn totul, de parcă fiinţa aceea o plăsmuise chiar ea în timp ce dormea.

— Cred că a venit special pentru mine. Poate că vrea să-mi trimită cineva de sus un mesaj. Eu cred că o să mă fac bine, altfel ar fi venit un lup nu o căprioară. Dinu, căprioara asta e un mesaj de la Dumnezeu pentru mine, nu crezi? Ai văzut cât de fragile sunt animalele astea şi cât de frumoase. Toată natura din jurul nostru e perfectă. Oare

de ce noi nu suntem perfecţi?

— Tu, draga mea, eşti perfectă. Eu sunt bătrân şi urât şi nu am ce căuta pe aici.

— Oh, dragule, vorbeşti de parcă urâţenia sau bătrâneţea ar ţine de noi. Ştii, uneori când merg pe stradă mă uit la fetele tinere, frumoase, sănătoase, mănâncă de toate, beau, fumează, se îmbracă sexi, umblă aproape dezbrăcate în ger şi nu le pasă de reumatism. Mă uit la ele cu aşa o invidie dar îmi trece repede, îmi spun că şi eu am fost ca ele, şi ele vor fi într-o zi ca mine. Roata se învârteşte mereu şi pâinea se mănâncă pe rând.

Ce voia Eva să spună cu pâinea? Dinu nu înţelegea vorba Evei dar nici nu mai întrebă nimic.

În fiecare dimineaţă Eva se trezea aşa cum făcea în vremurile bune, pregătea cafeaua, îşi aranja cu grijă coafura şi machiajul, nu voia să se lase pradă disperării. Purta în fiecare zi alte haine de parcă ar fi vrut să se despartă pe rând de fiecare cât încă mai putea merge şi cât încă mai era ea, cea de altă dată. În toată viaţa ei agonisise şi se lăsase ataşată de lucruri. A fost un timp când îşi dorea iubire şi a avut. A fost un timp când şi-a dorit bani şi a avut. Acum era timpul să înveţe să se despartă de ele, de toate dorinţele ei căci unde se pregătea ea să meargă nu-i mai erau de folos. Acum îşi dorea numai şi numai sănătate.

În una din zile se simţi, în sfârşit, în stare să o sune pe mama. Deşi locuiau aproape se vizitau rar, mama nu dorea să-i deranjeze în vreun fel echilibrul din casă.

— Alo, mamă, ce mai faci?

— Bine, dar tu, draga mea?

— Mamă, eu trec printr-un mare necaz.

— Doamne, ce s-a întâmplat, fata mamei?

— Uite, mamă, m-am îmbolnăvit.

— Ce-ai păţit, ce boala ai?

— Mamă, nu te speria, stai liniştită, nu e chiar aşa de grav precum pare. Dar trebuie să afli într-o zi, aşa că o să-ţi spun eu.

— Ce ai, spune odată.

— Mamă, am cancer.

Gata, o spusese, cu glasul ei. Mama ei tăcea la celălalt capăt al firului şi nu spunea nimic.

— Mamă?

— Oh, fata mea, vin chiar acum la tine. De ce nu ai spus nimic până acum?

— Nu am fost sigură că despre asta e vorba şi nu am vrut să te sperii degeaba.

Mama veni imediat. Avea ochii plânşi, Eva îi ştia foarte bine, de atâtea ori a plâns mama din pricina ei, îi cunoştea bine ochii aceia înroşiţi de plâns şi de nelinişti şi se simţea atât de vinovată.

— Mamă, uite-mă, sunt bine, nu plânge. Mai am încă mult de trăit, fac tratament, situaţia e sub control.

— Unde e boala asta a ta?

— La pancreas.

Femeia aceea, puţin trecută de 70 de ani tăcu. Şi mama ei, bunica Evei, tot de aceeaşi boală murise. A murit în mai puţin de un an şi tot tânără. Eva abia se născuse pe atunci. Dar între timp medicina a evoluat, trebuia să se fi descoperit leacul. Peste tot se spunea că un cancer depistat la timp e ca şi vindecat, iar fata ei era medic, îşi dăduse seama din timp, nu se poate altfel, o să se facă bine.

— Mamă, uite, am deja în burtă o pastiluţă radioactivă care îmi omoară cancerul ăsta. Mă simt bine, mănânc, merg la serviciu, îmi văd de bolnavi.

— Dinu ce spune?

— Dinu este lângă mine, mamă, nu-ţi face griji, e cu mine permanent.

— Atunci şi eu o să rămân aici, nu te mai las să faci nimic, taică-tău o să se descurce şi singur, el e sănătos.

— Fii serioasă, tata nu ştie să-şi facă singur nici măcar un ceai.

— Nu, fata mea, o să rămân aici, cu tine, o să te ajut, o să te îngrijesc, nu te mai las o clipă singură. De ce nu ai zis nimic, cum de ai putut să îmi ascunzi aşa ceva?

— Mamă, uită-te te rog la mine. Mă vezi? Sunt bine! Uite, îşi promit că dacă nu o să mă mai pot descurca într-o bună zi o să te chem şi ştiu că tu o să vii, dar acum nu am nevoie de ajutor. Vreau să te linişteşti. Nu pot să te văd şi pe tine suferind. Tu ai grijă de inima ta.

Mama rămase câteva zile acolo, dereticând prin casă, spălând, gătind, preluând toate grijile din gospodărie. Eva se străduia să pară cât mai relaxată pleca de dimineaţă la spital cu Dinu, ieşeau serile la plimbare în parc, mâncau apoi toţi trei împreună. Pentru mama nu erau suficiente cuvintele, mama trebuia să vadă şi să se convingă cu

ochii ei. Apoi plecă la treburile ei dar suna foarte des, să se asigure că Eva e bine. Victor trecu şi el la câteva zile.

— De ce nu ne-ai spus nimic. Poate ai nevoie de ceva, de bani, noi ce suntem? Spune-ne cu ce te putem ajuta.

— Cu nimic. Dar poate vine Mirela din când în când să mai vorbim. Dacă o fi să ajung să nu mai pot o să vă chem să staţi cu mine. Nu vreau să mor printre străini şi nu vreau să mă îngrijească o infirmieră. O să vă chem pe voi, doar suntem o familie.

— Aşa este. Şi o îmbrăţişa cu toată puterea, gest pe care nu l-au mai făcut niciodată până atunci, poate că aşa stătuseră odată doar în burta mamei lor. Erau fraţi, se înţelegeau bine şi se iubeau mult dar între ei fusese mereu o oarecare distanţă. Acum spectrul morţii părea să topească această răceală fără sens. Victor o sărută pe amândoi obrajii, în colţul ochilor lui se iviră câteva lacrimi pe care el le lăsă acolo fără să se simtă jenat de ele.

— Suntem cu toţii alături de tine. Nu te feri dacă ai nevoie de vreun ajutor.

— Poate că nu va fi niciodată nevoie.

— Să te audă Dumnezeu.

Eva se mai linişti. Acum nu mai avea niciun secret care să o apese. Avea o stare de pace în suflet, o linişte neclară ei, poate chiar tratamentul acela nou, hormonal îi producea în creier acest efect, nu ştia. Tot ce conta pentru ea era că Dumnezeu îi ascultase ruga şi că îi mai dăduse un mic răgaz.

Într-o seară îi spuse lui Dinu:

— Uite la ce m-am gândit.

— Spune, te ascult.

— În curând o să merg la Bucureşti şi s-ar putea să mă operez.

— Da.

— Şi va fi o operaţie grea, tu ştii cel mai bine asta.

— Da.

— Şi s-ar putea să nu rezist şi să mor.

Dinu tăcu, nu putea să zică nici da, nici nu, pe Eva nu o puteai minţi sau linişti aşa cum faci cu cineva care nu ştie despre ce e vorba.

— Şi nu vreau să te las încurcat aici, pe lumea asta, continuă Eva ca şi cum Dinu ar fi răspuns cu da.

— Cum adică încurcat?

— Uite, apartamentul ăsta e pe numele meu, de dinainte de a ne

căsători. Nu mai apucăm noi să ne luăm o casă a noastră. Dacă eu o să mor tu ai putea rămâne pe drumuri şi nu e drept. Rudele mele sunt toate aranjate şi cumsecade dar nu mai pot avea încredere în nimeni. Nu ţi-am povestit de Oana? După ce ea a murit pe Pavel l-au dat afară din casă ca pe un câine. Nu e drept ca tu să păţeşti aşa, nu că asta s-ar şi întâmpla, dar dacă eu nu o să mai fiu nu vreau să te las încurcat. Am vorbit cu o prietenă care e avocat. Dacă îţi las prin testament casă, legea spune că testamentul poate să fie oricând atacat de moştenitorii legali. Singura soluţie este să vând apartamentul ăsta dar nu ţie căci s-ar putea să te recăsătoreşti într-o zi şi ar trebui să împarţi casa cu ea în caz de vreun divorţ, de unde să ştiu eu ce va fi cu tine? O să vând casa asta fratelui tău din Suceava cu clauză ca tu să poţi rămâne aici toată viaţa. După aceea chiar nu mai are vreo importanţă pentru mine ce o să se mai întâmple. Vreau doar ca tu să fii protejat de toate relele.

— Dar…

— Nu vreau să aud niciun dar. Este decizia mea şi tu trebuie să mi-o respecţi. O să facem toate actele necesare prin notariat chiar zilele astea. E foarte important pentru mine. Crede-mă că asta mă face să mă simt mai bine.

Dinu se gândise şi el la toate astea odată. Acum că Eva părea să fie atât de bine şi avea speranţe atât de mari nu-l mai interesa subiectul iar dacă Eva avea să moară atunci nimic nu va mai avea sens în viaţa lui şi casa era ultimul lucru care îl preocupa. Dar îi respecta dorinţa şi din acea zi nu au mai deschis niciodată subiectul.

La începutul verii o porniră din nou spre institutul din Bucureşti. Din nou analizele de rutină. Profesorul părea mulţumit de primele rezultate:

— Sunteţi de felicitat. Tumoarea s-a restrâns destul de mult. Nu sunt semne de metastaze, nici în ficat nici în altă parte, se pare că au dispărut. Doar câţiva ganglioni regionali. Nu e o problemă pentru noi.

— Atunci să mă pregătesc de o operaţie?

— Mai mult ca sigur că da, dar trebuie să mai lăsăm o vreme să treacă. Niciun chirurg nu o să intre pe o zonă proaspăt iradiată şi foarte fragilă. Trebuie să lăsaţi organismul să se regenereze un timp, măcar o lună sau două. În tot acest timp o să luaţi preparatul hormonal şi antioxidanţi, o să aveţi grijă la ce mâncaţi, o să vă odihniţi mai mult, cam asta e situaţia acum.

— Da, o să mă odihnesc, de parcă pe lumea cealaltă nu o să mă

tot odihnesc! voi să spună, dar îşi păstră gândul pentru ea. Era în sinea ei dezamăgită de decizia medicilor de a amâna operaţia dar pe de altă parte se simţea din nou încrezătoare, primise felicitări de parcă ar fi luat un examen cu nota 10.

Nu au mai zăbovit în Bucureşti şi au pornit spre mare, aşa cum şi-au promis cu ceva vreme în urmă unul altuia. Eva era bucuroasă ca un copil în ziua de Crăciun. Iar Dinu era bucuros de bucuria ei.

zece

Începuse sezonul estival. Destul de timid, puţini turişti, dar cei doi se simţeau foarte bine aşa, fără prea multă lume în jurul lor. Apa mării, uşor învolburată şi rece încă. Eva stătea pe plajă îmbrăcată cu o rochie de voal, cu pălărie cu boruri late, legată cu o panglică din acelaşi material. Îi plăcea soarele dar ştia că acum nu o să-i facă prea bine. Venise doar să vadă marea şi atât. Să se mai bucure încă o dată de briza ei şi să asculte încă o dată valurile spărgându-se de ţărm. Venise să-şi ia rămas bun. Au rezervat locuri la hotel Topaz în Neptun, cu tot confortul de rigoare unui hotel de 3 stele, nu voiau să facă economie la nimic. Locuiau într-un apartament cochet cu dormitor, sufragerie şi bucătărie complet utilată. Terasa dădea într-o curte interioară cu piscină şi multă vegetaţie proaspăt plantată sau adusă din seră în acea primăvară. Aveau o săptămână doar pentru ei doi, voiau să uite şi să lase de o parte orice griji, voiau să fie acolo ca la începuturile lumii. Voiau o pauză înaintea marii bătălii finale.

Eva era o femeie îndrăgostită iar Dinu era bărbatul ei, cel mai norocos din lume. Între ei nu era loc de niciun regret şi de nicio umbră venită din trecut. Acele zile erau evadarea lor pe o insulă pustie în care durerea şi spaima morţii nu aveau cum să pătrundă. Făcuseră pactul acesta amândoi fără ca vreunul din ei să fi scos măcar un cuvânt. Nu aveau voie să pomenească de boala ei, de deznădejdea lui. Indiferent de ce va urma şi de ce va fi să fie acele zile vor rămâne amintirea cea de pe urmă a lor. Nu pe un pat de spital, nu cu capul aplecat în lighean, nu cu ochii înroşiţi de lacrimi şi de nesomn.

Eva era diafană, se bucura de parcă vedea întâia oară lumea. Poate că ochii ei vedeau lumea pentru prima oară într-un mod doar de ea cunoscut şi simţit Dinu îi pregătea în fiecare dimineaţă sucul din

fructe şi mereu alt fel de salată de crudităţi. Eva mesteca încet, încercând să păstreze în memorie fiecare aromă şi fiecare senzaţie a papilelor gustative.

— Oare de ce mâncăm noi toată viaţa atâtea mizerii? Oare de ce bem şi de ce fumăm? Vezi, câtă culoare şi bunătate în natura simplă, neprelucrată. Dacă aş mai avea timp aş scrie o carte despre asta. Despre plăcerile simple ale vieţii. Tu te-ai gândit vreodată că animalele din sălbăticie nu fac niciodată cancer? Că nu sunt obeze? Că nu fac diabet? Doar cele hrănite de om fac astfel de boli. Precis că noi greşim undeva, de vreme ce numai nouă ni se întâmplă toate aceste rele. Cred că omul e lipsit total de instincte sănătoase care să-l protejeze. De aceea ne îmbolnăvim.

În fiecare seară se plimbau ca doi miri îmbrăţişaţi pe faleză. Stăteau acolo până răsărea luna şi precum un dar divin nopţile acelea erau cu lună plină.

— Oare de ce la mare luna e mai mare decât acasă?

— Cred că e ceva cu refracţia luminii în straturile atmosferei dar nu mai ţin minte.

— Sau poate că luna e îndrăgostită de mare.

— Da, aşa este, iubito. Desigur, asta trebuie să fie.

Nopţile stăteau îmbrăţişaţi iar Eva se lăsa în braţele lui precum o ulcică în mâinile olarului. Aşa, împreună, păreau de fiecare dată un întreg inseparabil. Iar fiecare dimineaţă devenea dureroasă prin însăşi despărţirea ce o prevestea lumina zilei.

Sezonul căpşunelor era pe sfârşite. Eva savura aceste fructe în fiecare vară de când se ştia. Doar că vara asta era una specială.

— Îţi dai seama, Dinu, că sunt oameni alergici la căpşune şi la o mulţime de lucruri? Oare cum e să trăieşti într-o lume ostilă ţie? Cred că am fost o norocoasă în viaţă că nu a trebuit să mă feresc de nimic, de plante, de animale, de parfumuri, de flori, de ciocolată, de fructe şi de o mie de alte bunătăţi. Ar fi fost ca şi cum aş fi trăit doar pe jumătate. Uneori mă gândesc că m-aş fi putut naşte cu cine ştie ce infirmitate, cu cine ştie ce boală grea şi tot nu s-ar fi numit viaţă chiar de-aş fi dus în spate o sută de ani. Cel puţin mulţumesc lui Dumnezeu că m-am bucurat de o sănătate de fier, nu mi-am scos nici măcar o măsea, am avut un corp sănătos şi o minte limpede şi lucrul acesta e desigur o binecuvântare într-o viaţă de om!

În ultima dimineaţă s-au dus ca de obicei pe plajă. Înainte de a

pleca, fără să spună nimic, fără să-şi dea măcar rochia jos Eva intră în apa mării încă rece. Dinu se îngrijoră, nu ştia de ce i s-a părut că Eva vrea să facă o nebunie, să se înece, să moară aşa, fericită. Sări în apă şi o strigă disperat:

— Eva, întoarce-te, ai să răceşti.

Eva râdea, înotă câteva clipe apoi se ridică în picioare. Rochia i se lipise toată de corp încât părea goală. Spuse:

— Mai lasă-mă, e ultima oară, ştii prea bine.

El se întoarse la ţărm, neîncetând să o urmărească cu privirea, luă prosopul şi o aşteptă la mal. Când Eva veni în rochia ei udă, lipită de corp precum o altă piele fină şi colorată, cum doar poate o sirenă ar avea, el o înfăşură toată şi o cuprinse în braţe ca pe o comoară regăsită. Eva simţi o senzaţie plăcută aşa învelită în prosopul acela mare, gros şi încălzit la soare. Trupul şi sufletul ei se bucurau deopotrivă de o senzaţie de căldură, de protecţie şi de bine, ca o îmbrăţişare divină.

— Dinu, când o să mor să cumperi pentru toate prietenele mele numai prosoape ca ăsta, după ce vor ieşi din baie şi se vor înfăşura în el să li se pară că le îmbrăţişez cu dragoste de oriunde voi fi eu atunci.

Vraja s-a rupt. Sosise ceasul al doistrezecelea şi caleaşca fermecată se transformase în bostan. Eva pregătise toate bagajele. Lăsă pe umeraşe în hotel toate hainele ei, luă doar ce era pe ea. Nu spuse niciunul din ei niciun cuvânt despre asta deşi amândoi se gândeau la acelaşi lucru: la ce bun? Era vremea să înceapă să se detaşeze, să nu se mai lege de lucruri, de va mai veni peste ea o vară atunci îşi va cumpăra cu drag alte haine.

Dinu nu era un şofer aşa de priceput ca Eva. În drum spre casă ea ceru volanul deşi nu a mai avut curajul să conducă de când se îmbolnăvise. Îşi spunea că dacă are cumva metastaze cerebrale şi se declanşează cine ştie ce în moment ce conduce nu voia să ia viaţa vreunui nevinovat care s-ar fi întâmplat să fie în calea ei. Dar în ziua aceea îi era bine şi voia să mai simtă încă o dată plăcerea de a conduce. Şoseaua nu era aglomerată, vremea era superbă, motorul torcea ca un motan.

— Întotdeauna m-a liniştit condusul. Când sunt la volan mă simt aşa de bine, mă simt puternică, nemuritoare, până şi gândurile mi se aşază mai ordonat.

— Da, ştiu, îţi place să conduci. Nu ştiu de ce pe mine mă stresează, cred că te naşti cu instinctul de şofer. Eu nu am acest

instinct.

— Știu. Dar îți mulțumesc pentru cât de bine te-ai descurcat umblând cu mine țara asta în lung și în lat. Acum ai devenit de nevoie un șofer pe cinste. Practice make perfect, vorba engelezului. Ce-ar fi să exersezi din nou? Eva trase pe dreapta și îl lăsă pe Dinu să conducă mai departe.

— Au fost niște zile minunate pentru noi doi, nu-i așa?

— Da, Eva, au fost într-adevăr minunate. Toate zilele mele lângă tine să știi că au fost minunate. Nu te mint. Fără tine nu o să pot trăi. Tu mi-ai dat un rost în viață. Eva, trebuie să reușim, simt eu că vom învinge boala asta și o să fie bine până la adânci bătrâneți. Simt, Eva, simt că va fi bine, crede-mă.

Din nou acasă. Pentru o lună, poate două, nimic nu mai era previzibil pentru ei. Nu-și mai făceau niciun fel de planuri pe termen lung. Eva se retrăsese în sine. Începuse de la o zi la alta să simtă vechile ei dureri surde și constante, poate era efectul tardiv al radioterapiei sau poate tocmai pentru că încetase acest efect, cine știe, pe cine să întrebe? Nu voia să-i spună nimic lui Dinu dar ea nu se mai putea minți la infinit. Doctorii erau optimiști sau doar păreau că sunt, poate că nimeni nu-i spunea adevărul, dar Eva știa mai bine ce simte, era obosită și fără puterile ei de altă dată. Boala și-a tras seva din ea precum vița de vie își trage seva și din piatră seacă. Avea încă de luptat cu boala, urma o operație grea, nu mai spera la nicio minune venită fără trudă și suferință. Aproape că se amuza de naivitatea ei de la început când își imagina că un extract de ovăz o să-i salveze viața. Începuse să ascundă calmantele de Dinu ca el să nu-și dea seama de cât de multe consumă în fiecare zi. Probabil că așa a simțit și Oana odată când ascundea votca între haine. Într-o zi s-a dus la Tamara să se mai sfătuiască cu ea.

— Pe mine mă depășește, nu mă pot băga. Trebuie să faci ce au zis cei din București, ei au o experiență mai mare, mai bine mai sună acolo și vezi ce-ți recomandă.

— Dar citostatice nu mai fac? O vreme mi-au făcut bine deși le-am suportat foarte greu. Tumoarea nu a mai crescut. Aș mai face o cură.

— Ai să mai faci dar nu chiar acum ci înainte de operație, atunci ar fi cel mai indicat. Lasă puțin organismul tău să se refacă. Altfel dacă nu te omoară cancerul or să te omoare desigur citostaticele și radiațiile.

Mai ai răbdare până la operaţie.

Eva se închise în casă. În vara aceea era o căldură sufocantă greu de suportat pentru ea. Nu mai voia să meargă la serviciu. La ce bun? Banii nu le lipseau deocamdată. Toată lumea pleca şi venea din concedii, toţi îşi continuau viaţa obişnuia, la câţiva paşi de ea. Eva nu mai voia să vadă asta. I se părea nedrept dar îşi dădea seama că nimeni nu trebuia să se simtă vinovat pentru ce i se întâmplă ei. Renunţa pentru totdeauna la unul din lucrurile pentru care muncise atât de mult în viaţa ei, pentru care îşi sacrificase atât de multe: timpul, familia, tinereţea. Medicina a fost multă vreme raţiunea ei de a fi, bucuria ei de zi cu zi, era o parte din ea. Renunţa la toate astea într-o singură zi. Nu va ieşi niciodată la pensie, presimţea asta.

Din când în când mai suna telefonul. De undeva, cineva îşi mai aducea aminte de ea, suna la telefon şi o întrebă ce mai face, cum se mai simte.

— Bine, nu am slăbit prea mult, nu mi-a căzut părul, cred că sunt victima unei erori medicale. Biopsia de la Cluj a venit negativă. Cu siguranţă mi s-a greşit diagnosticul, cu siguranţă doctorii s-au grăbit cu mine. Acum sunt în concediu dar o să mă duc din toamnă din nou să-mi reiau munca la spital.

Cei din jurul ei au început să se liniştească, totul reintra în normalitate pentru ei şi Eva era mulţumită că nu mai deranjează pe nimeni aşa cum o făcuse în primele ei săptămâni de boală când panica a pus stăpânire pe ea.

Acum petrecea ore în şir recitind Biblia şi se mira în sinea ei că acum parcă o citea pentru întâia oară. Intrase în viaţa ei în multe şi diferite biserici, ascultase predici, citise o mulţime de cărţi şi studii biblice şi totuşi acum Biblia era alta. Poate pentru că nu mai era o carte despre cum să trăieşti ci una despre cum să mori. Poate că de asta e sfântă Biblia, fiecare găseşte în ea exact ceea ce caută, aici sunt răspunsuri pentru toate întrebările. Parcă îi era teamă să înceapă vreo carte nouă şi să o lase netermintă. Biblia, oriunde ar fi deschis-o, era ca un început şi ca un sfârşit în acelaşi timp.

„Ce a fost va mai fi şi ce s-a făcut se va mai face; nu este nimic nou sub soare”.

„Un neam trece, altul vine şi pământul rămâne vecinic sub picioare”.

„Căci unde este multă înţelepciune este şi mult necaz şi cine ştie

multe are şi multă durere”.

Eva citea şi se gândea că parcă toate astea erau scrise special pentru ea, pentru acele clipe din viaţa ei când încerca să-şi găsească un nou echilibru, un nou mod de a gândi şi de a privi lumea. Dumnezeu făcuse acest dar omenirii dar Eva simţea ca şi cum Biblia ar fi fost numai a ei, într-atât o mângâiau cuvintele citite acolo.

„Tot ce le-am poftit ochii le-am dat, nu mi-am oprit inima de la nicio veselie, ci am lăsat-o să se bucure de toată truda mea şi aceasta mi-a fost partea din toată osteneala mea”.

Se gândea că nu a avut o viaţă chiar atât de rea, că printre necazuri a avut şi mari bucurii şi că acest mozaic în culori diferite era un dar pe care ea îl primise odată cu venirea ei pe lume şi care merita să fie preţuit aşa cum se cuvine oricărui dar.

„În ziua fericirii fii fericit şi în ziua nenorocirii gândeşte-te că Dumnezeu a făcut şi pe una şi pe cealaltă, pentru ca omul să nu poată şti nimic din ce va fi după el”.

Eva nu mai deschidea nici măcar televizorul, nu mai voia să afle nimic din ce se întâmplă în jur. Trăise în lumea asta zbuciumată şi îşi făcuse atâtea griji pentru alţii. Acum îşi dădea seama că trebuie să rămână cu ea însăşi faţă în faţă. Căută în serarul cu amintiri şi îşi găsi vechiul ei caiet cu poezii. Deschise caietul la întâmplare:

Şi n-am să-ntorc spre tine ochii
Căci lacrimile or să-mi curgă.

Şi n-am să-ndrept spre tine pasul
Căci pasul meu o să se frângă.

Şi n-am săntorc spre tine gândul
Căci gândurile or să moară.

Dacă ai să te-ntorci la mine
Iubirea mea o să te doară.

Le reciti una câte una şi parcă nu erau ale ei, fata care le-a scris cândva dispăruse de mult. Eva se gândi că vor rămâne acolo în caietul ei pentru totdeauna şi că nimeni nu-i va mai şti sufletul acelei copile. Luă un creion şi mai adăugă o poezie care se înşiră acolo parcă singură,

fără niciun efort:

Peste sute de gânduri
Cine va şti c-am trăit?
Nici în urnă cenuşă
Nici sub cruce pământ.
Prin aceleaşi ierburi
Ne vom ridica către soare
Prin aceleaşi ploi
Vom curge spre mare
Şi totuşi
Noi încercăm să rămânem.

Deschise calculatorul şi găsi un site pentru poeţii amatori. Citi unele din poeziile de acolo. Multe îi plăcură. Cine ştie cine era în spatele fiecărui vers? Poate că cineva îi va citi într-o zi poeziile ei şi se va întreba la fel dar nimeni nu-şi va imagina că ea nici nu mai există. Vor exista numai acele poezii. Le postă acolo şi se opri înainte de a semna. Era nehotărâtă, nu ştia ce nume să pună. Semnă până la urmă: Eva Corsei, nu-i putea răpi identitatea fetei din liceu. Apoi închise şi această legătură cu lumea largă. Se întoarse la sertarul ei. Găsi acolo vechiul album cu fotografii. Îl luă în braţe ca pe un copil preţios, se băgă în pat. Parcă începuse să uite, parcă memoria ei nu mai funcţiona ca altă dată, începuse să nu-şi mai poată aminti multe amănunte sau şi le amintea de parcă toate s-ar fi petrecut într-o altă dimensiune şi cu alte personaje. Se uita la pozele cu Florin încercând să ghicească unde şi când au fost făcute. Oh, ce imprudenţă, să nu scrie nimic pe spatele lor. Unele din ele le făcuse ea singură şi tot ea le developase cu atât de mulţi ani în urmă. Erau anii ei buni, zilele treceau calm atunci, pline de speranţe, toţi erau sănătoşi şi veseli, era tânără şi se credea nemuritoare. Florin la un an suflând în lumânărica de pe tort. Apoi două lumânări, apoi trei. Se ghida după lumânările de pe tort ca să-şi dea seama când şi unde erau făcute celelalte poze. În clasa I, cu învăţătoarea. Pe plajă la mare. La munte.

Dintr-odată parcă iar se făcu lumină şi iarăşi îşi putea aminti aievea totul. Se mutase la ea acasă. Şi-a permis doar o bucătărie şi un

dormitor, restul erau sală de sport şi salon oriental, aşa îi plăcea ei să spună când primea musafiri. Atunci avea toate ingredientele fericirii dar nici nu îşi dădea seama de asta: avea un adăpost al ei, un copil sănătos, avea prietene bune, o slujbă unde se ducea cu drag, se bucura pentru fiecare lucruşor cumpărat, pentru fiecare notă bună în carnetul de note.

Oare de ce nu ne dăm seama că suntem fericiţi decât după ce vremea aceea a trecut de mult? Oare fericirea e totdeauna ceva ce a trecut? Cred că da de vreme ce mie niciodată nu mi s-a părut că sunt tocmai fericită dar desigur că am fost de atâtea şi atâtea ori.

După ce m-am întors din Iaşi mi-am zis că o să o iau iarăşi de la punctul zero. Eram singură, cu o frumuseţe pe care mi-o dădea însăşi tinereţea, aveam o carieră bună înaintea mea, o casă pe care trebuia să o gospodăresc după puterile mele şi un copil ce mergea la şcoală şi care îmi ocupa mai tot tipul. Nu mai eram nici pe departe fetiţa de odinioară, neştiutoare şi speriată de viaţă. Eram stăpână pe arta de a flirta, învăţasem să citesc limbajul trupului, bărbaţii nu mă mai intimidau, se pare că îi intimidam eu pe ei şi asta mi se părea amuzant. În anii aceia, poate patru, poate cinci, e greu să-mi mai amintesc exact, ţin minte că m-au curtat o mulţime de bărbaţi. Pe unii voiau să-i însoare babele sau mamele, pe mine prietenele aşa că mă trezeam cu telefoane de la cunoştinţe care se ofereau să îmi prezinte pe câte cineva. Acel cineva de obicei nu îmi spunea mai nimic, ne întâlneam la o cafea, schimbam câteva cuvinte şi asta era tot. Uneori părea să se înfiripe ceva între noi dar renunţam repede, inima mea nu avea porţi deschise pentru nimeni. Nu voiam să mai încurc viaţa nimănuişi nici a mea. Cred că suferisem prea mult şi aveam nevoie de timp să prind cicatrici pe locurile rănilor mele.

— Trebuie să-ţi găseşti şi tu pe cineva. E greu singură.

— Nu-mi place de nimeni, ce pot să fac? Mai toţi sunt dependenţi de alcool sau nu şi-au făcut niciun rost în viaţă. Nu am de gând să-i duc eu în spate numai ca să fiu măritată.

— Cred că eşti prea pretenţioasă. Ce vrei la vârsta ta? Trebuie să te mulţumeşti cu mai puţin, om perfect nu există. Toţi bărbaţii beau. Asta e normal, în ce lume trăieşti?

— Eu am răbdare. Dacă există un bărbat pentru mine, o să-mi dau eu seama când o să-l văd. Deocamdată nu am ochi pentru nimeni,

poate că nu e încă vremea pentru asta.

Poate că Tudor era vinovat căci nu mai aveam încredere în nimeni şi mi se părea că văd în orice bărbat oricât de timid şi politicos un viitor tiran. Poate că Nino era vinovat de toate. Poate că eu încă mai speram să se întoarcă într-o zi la mine. Poate speram să găsesc pe cineva asemeni lui. Poate că am pus prea mult venin în miere şi nu mai eram obişnuită cu noul gust pe care îl aveam. Poate că el îmi deschisese ochii şi vedeam altfel lumea, nu mai ştiu nici eu de ce o vreme nu m-am mai ataşat de nimeni.

Îmi amintesc, da, îmi amintesc foarte bine că unii erau însuraţi. O femeie singură e privită întotdeauna de ei ca o pradă uşoară. Într-o seară, târziu, eu adormisem deja, la uşă a sunat cineva insistent. Am deschis. Era soţul unei bune colege din spital. Îl ştiam pentru că venea mereu cu copiii să o viziteze în gărzi şi păreau o familie de invidiat. Acum nu mai înţelegeam ce se întâmplă şi ce caută el acolo, la uşa mea. Fără nicio scuză, fără nicio explicaţie mi-a zis:

— Te rog nu mă fugări de aici, sunt nebun după tine, nu mai am linişte, nu mai am somn. Te doresc din ziua când te-am văzut prima oară!

M-a luat în braţe şi m-a sărutat fără ca eu să am timp să-mi dau seama bine ce se petrece dar m-am dezmeticit repede în îmbrăţişarea lui când i-am simţit foarte bine în pantaloni penisul în plină erecţie.

Ce tupeu şi ce curaj avea omul acela! Venise de parcă l-aş fi aşteptat, de parcă era dreptul lui să fie acolo. L-am dat afară şi i-am zis că o să chem poliţia dacă mai sună la uşa mea vreodată. A doua zi am apărut la serviciu teribil de jenată de incident, nu îndrăzneam să dau ochii cu colega mea, nici vorbă să povestesc ceva, nimeni nu ar fi crezut. Aş fi devenit femeia divorţată care ademenea un bărbat însutat, şi nu unul oarecare, ci soţul unei colege! Nu el, ci eu nu aş mai fi putut ieşi în lume. Îmi sorbeam cafeaua de dimineaţă cu ochii în jos când ce mi-a fost dat să aud?

— Dragă, ce-i cu ochii ăştia roşii la tine? a întrebat-o altă colegă.

— Ei, m-a iubit bărbatu-meu toată noaptea, e nebun după mine, ce pot să fac? A venit pe la miezul nopţii acasă şi nu m-a iertat până dimineaţa. Îţi vine să crezi, după atâţia ani de căsătorie!

De atunci am încetat să mai cred pentru totdeauna în aparenţe, în spectacolul oferit lumii de soţi fericiţi împreună până la adânci bătrâneţi. Şi mie mi-a fost dat un timp să joc rolul, îmi era ceva cunoscut,

dar am înţeles destul de repede că nu eram singura şi că mai toată lumea îl juca cu dezinvoltură. Familistul fericit era un mod paralel de a trăi. De ce vor oare bărbaţii să evadeze? Ce le lipseşte? Ce-i îndeamnă să fie astfel, mereu la vânătoare? Bărbaţii însuraţi aveau o logică simplă: dacă îi accept o să ştim doar noi doi, dacă îi refuz tot numai noi doi o să ştim asta Pe mine, o femeie singură nu m-ar fi crezut nimeni, ei ar fi negat totul şi ar fi arătat cu degetul spre mine. Orice aş fi făcut eram o femeie divorţată, pusă la zid. Din nou totul se reducea la sex ca la un unic liant ce mişcă universul.

Tot în acei ani am trăit şi o experienţă unică. Asta a a fost cu Grig. A fost ca o nebunie totul. Nici până azi nu ştiu cum de mi s-a întâmplat şi de ce tocmai mie. Dar probabil că acel rău mi-a fost şi el necesar. Eram la parterul unui bloc unde într-un spaţiu nefolosit până atunci au răsărit după revoluţie tot felul de firme şi mici buticuri. Tot acolo, o mică librărie. Mă împrietenisem cu librarul, un tânăr simpatic care îmi reţinea toate noile apariţii. Într-una din zile mi-a zis:

— Doamnă doctor, domnul Grig vrea să mergeţi la el în firmă.

— Pentru ce?

— Cred că vrea să-i daţi o consultaţie.

— Dar cine e domnul ăsta, nu am auzit de el?

— Nu-l ştiţi pe domnul Grig? Nu se poate! Toată lumea îl cunoaşte pe domnul Grig. E patron la firma de colo. Şi-mi arătă o uşă pe care scria Auto-shop.

— Nu-l cunosc, dar transmite-i că dacă vrea o consultaţie atunci să vină la cabinet.

Au trecut câteva zile, poate săptămâni şi amicul meu îmi zise din nou:

— Nu aţi fost la domnul Grig. O să creadă că nu v-am zis eu şi o să se supere pe mine.

— E în firmă?

— Da.

Aproape furioasă de îndrăzneala acelui patron, cum de altfel au început să fie mai toţi cei îmbogăţiţii peste noapte, am intrat. Acolo l-am văzut pentru prima oară pe Grig. Stătea la birou şi fuma. Făcea rotocoale de fum şi se juca cu ele, urmărindu-le destrămarea în aer. Probabil că se aştepta să vin, poate că mă văzuse deja pe geamul ce dădea în stradă pentru că nu a părut deloc surprins. M-a privit printre gene măsurându-mă de sus până jos cu un aer misterios de Don Juan. S-a

ridicat apoi de pe scaun și mi-a arătat un fotoliu:

— Poftim, intrați doamnă doctor, luați loc, e o onoare să vă văd.

— Am înțeles că nu vă simțiți bine.

— Da, am așa, o lipsă permanentă de aer.

— Atunci de ce fumați?

— Dacă îmi spuneți că e de la țigară o las și gata.

— Nu am stetoscopul la mine, o să vin altă dată.

— Când altă dată? Mâine e bine?

— Eu zic să veniți la consultație la cabinet până la sfârșitul săptămânii astea, poate e nevoie și de o radioscopie, de unde să știu acum?

— Nu nu am timp, am o mulțime de treburi de făcut, mai bine veniți mâine.

— O cafea?

— Nu, mulțumesc.

— Nu îmi puteți da numărul de telefon, în cazul în care mi se face foarte rău?

Știam că e un avans de doi bani dar culmea e că i-am dat numărul de telefon conștientă că nu fac bine ceea ce fac. Omul acela mă hipnotizase cu privirea lui.

Ce înțeleaptă carte Biblia, de parcă cine a scris-o cu mii de ani înainte ar fi știut că eu o să mă nasc într-o zi din veacul ăsta și voi avea nevoie să o citesc și să mă mângâi cu cuvintele ei:

„Pe pământ nu este niciun om fără prihană care să facă binele fără să păcătuiască”.

Așa a fost să fie și cu mine atunci, exact cum spune în Carte. A doua zi nu am mai mers să-l consult așa cum am promis. În seara aceea Grig m-a sunat destul de târziu și m-a rugat să merg urgent până în firmă. Erau doar câțiva pași de făcut pe jos. M-am îmbrăcat intenționat nu prea elegant în blugi și tricou. Mă aștepta singur, pe masă un șergar alb, un buchet de crini albi, fursecuri, o sticlă de șampanie și două pahare. Se auzea în surdină muzică de vals, făcuse o atmosferă romantică într-un mic și banal birou, într-un mic oraș de la capătul lumii doar pentru mine. El în costum și cravată m-a poftit la dans și mi-a arătat cu degetul la gură că trebuie să tac și să dansez cu el, nimic altceva. Dansa minunat. Eu mă simțeam în brațele lui precum Cenușăreasa la balul castelului. În inima mea înmugurise din nou acel fior de care îmi era frică și dor deopotrivă, eram în brațele unui bărbat

elegant, puternic, frumos, curtenitor, cu carismă, cu o carieră strălucită în afaceri, nu îmi mai păsa de nimeni şi de nimic. Aceeaşi greşeală ca dintotdeauna: mi-am ascultat inima. Nu îmi doream decât să rămân cu el.

„Căci pentru orice lucru este o vreme şi o judecată şi nenorocirea paşte pe om. Dar el nu ştie ce şi cum se va întâmpla căci nu are nici cine-i spune".

Ce nevinovaţi şi ce inofensivi pot să pară uneori bărbaţii... şi ce uşor picăm noi, femeile, în capcana întinsă de ei. Ciudat e că uneori ne dorim chiar noi să picăm în capcana lor. Desigur Grig nu avea niciun fel de boală, voia doar un motiv să intre în vorba cu mine, să mă prindă în laţ precum un păianjen prinde o insectă în plasa ţesută cu premeditare. Avea antrenament, o făcuse de prea multe ori ca să rateze acum dar eu nu ştiam asta atunci. Nu ştiam nici pe departe că este unul din fluturii de noapte ai oraşului. Mi-a cerut să ne întâlnim în ziua următoare dar eu trebuia să plec la mare cu Florin, îmi luasem bilete la Mamaia pentru o săptămână.

— Mâine plec la mare, nu pot chiar să vreau.

— Dar nu e aşa că vrei?

— Nu ştiu nimic despre tine, nici măcar dacă eşti însurat sau nu.

— Sunt mult prea singur de multă vreme. Cu ce plecaţi la mare?

— Cu trenul.

— Atunci vă duc eu pe amândoi cu maşina. Oricum tot voiam să mă relaxez câteva zile undeva. Nu mi-am mai luat concediu de ani de zile.

— Acum nu mai eşti ocupat?

— Pentru tine nu am să fiu niciodată prea ocupat.

Aşa că ne-a dus pe mine şi pe Florin la mare. Am oprit pe la Oana. Atunci ea, care era mai cu picioarele pe pământ decât mine mi-a zis:

— Să ştii că mie nu-mi prea place de Grig ăsta. Arată el bine dar nu e pentru tine. Ţie îţi trebuie un bărbat de casă, un om mai potolit. Se vede de la o poştă că e un fustangiu. Ai grijă să nu suferi. Prea crezi în oameni şi nu e bine. Tu nu eşti ca mine. E însurat?

— Nu, mi-a zis că e singur de multă vreme. Nu are nici verighetă, m-am uitat

— Te-ai uitat după verighetă! Toată viaţa ta ai fost o naivă, scuză-mă că-ţi zic aşa.

Eu îmi ziceam că poate Oana e doar invidioasă şi nu am luat-o în

serios. În definitiv nici mie nu-mi plăcuse de Doru al ei.

La mare Grig s-a cazat la același hotel cu mine, mă urmărea peste tot, oare ce femeie ar fi putut rezista unui astfel de bărbat? Întotdeauna seara după ce Florin adormea obosit de soare și de apa mării noi doi ieșeam să mâncăm la câte un restaurant unde era orchestră. Ne plăcea teribil de mult să ne îmbrăcăm elegant și să dansăm. Grig nu se uita la bani, era un lucru ce părea că nu-i lipsește niciodată. Erau seri fermecate pentru noi doi. Acolo, departe de oraș, de ochii iscoditori și de gurile gata să clevetească despre orice ne simțeam relaxați, ne simțeam liberi. Dansam de parcă doar noi doi eram pe tot pământul, de parcă noi doi inventasem toate câte sunt acolo. Cinam până târziu, beam câte un pahar cu vin bun și după aceea urcam în camera lui unde eu rămâneam până spre dimineața. Lui Florin începuse să-i placă de Grig iar Grig știa să intre sub pielea unui copil. Într-o zi mi-a zis:

— Mama, cred că și mie îmi place de o fată. O cheamă Laura. E în clasă cu mine. Da ea nu se prea uită la mine, ce să fac?

Ciudată este lumea asta. Mama și fiul îndrăgostiți în același timp.

— Dragul meu, nu întotdeauna fetele se uită la băieții de vârsta lor. Ele caută băieți cu câțiva ani mai mari. Așteaptă și tu, o să mai crești și o să se uite și după tine fetele, nu-ți face griji. Uite ce frumușel ești și ce te-ai înălțat în ultima vreme. Poate o să-ți placă cineva de aici.

— Dar mie îmi place numai de Laura.

Eu înțelegeam suferința lui tăcută, prima lui atracție sexuală, primul fior. O să crească și o să înțeleagă, îmi spuneam eu.

— Mamă, tu și Grig o să vă căsătoriți? El o să fie tatăl meu?

— Nu știu, poate că da, ție îți place de el?

— Îmi place.

Eu începusem să visez cu ochii deschiși la ceva ce doar în povești se întâmplă. Îmi spuneam că desigur trebuie să existe în univers o lege a compensației și acum norocul își va întoarce fața spre mine. Oare era posibilă așa o minune? Să mă căsătoresc cu omul acela frumos și bogat și pe care începuse să-l placă și Florin?

În drum spre casă Grig mi-a întins o cutiuță frumos ambalată:

— Ce-i asta?

— Deschide-o.

Înăuntru o broșa fină din aur cu mici perle de cultură.

— Vreau să-ți mulțumesc pentru zilele astea frumoase pe care le-am petrecut alături.

— Eşti drăguţ, nu trebuia, şi am vrut să-l sărut dar el şi-a ferit obrazul.

— Draga mea, vreau să mă înţelegi foatre clar, trebuia să-ţi ofer ceva după zilele astea frumoase. Te rog însă un lucru: în Botoşani ar fi bine să nu fim văzuţi împreună. Am nevastă şi doi copii. O să rămânem cu o relaţie mai discretă, bine? Eu o să fiu suficient de drăguţ cu tine. Am multe ieşiri în ţară şi putem pleca împreună uneori dar în rest nu te cunosc, nu mă cunoşti!

— Dar mi-ai zis că nu ai fost niciodată căsătorit, că nu ai întâlnit pe nimeni potrivit.

— Nu, ţi-am zis doar că sunt singur de multă vreme. Astea sunt cuvintele din limba română, au mai multe înţelesuri, ce-ai să-mi faci, ai să mă dai în judeactă?

Florin era pe bancheta din spate şi auzise totul. Mie mi se făcuse ruşine faţă de copilul meu, îmi era ciudă pe mine, căzusem în plasa ţesută cu dibăcie de Grig pentru care acum eram ceva inutil sau poate o viitoare amantă de lux.

Nu mai voiam decât să fiu din nou doar eu şi copilul meu ca pe vremuri. Acasă Florin nu spunea nimic despre cele petrecute la mare. Nu întreba nimic de parcă ştia că e un subiect prea delicat ca să îl discute cu mine.

Copilul meu se maturizase înainte de vreme. Viaţa mea îl afectase ireversibil şi pe el. Înţelegeam dureros lucrul acesta, înţelegeam că am ratat copilăria propriului meu fiu, în el se cuibărise deja un adolescent timid şi visător. Îmi promiteam ca cel puţin în următorii ani să fiu alături de el, să nu îl las să se înstrăineze de mine aşa cum mă înstrăinasem eu de părinţii mei. Am început din nou să citesc, munceam mult, nu mă mai gândeam la niciun fel de posibilă altă relaţie cu un bărbat. Mă gândeam că eu trebuie să am ori un ghinion fantastic ori pur şi simplu nu mă descurc într-o relaţie cu bărbaţii în general, nu înţelegeam cum gândesc ei, de ce se poartă într-un fel sau altul. Îmi fusese prea de ajuns câte le-am tras încercând să-mi găsesc sufletul pereche, dăruind tot ce aveam mai bun în mine, toată încrederea mea şi toate energiile mele, renunţând de multe ori la lucruri dragi mie, poate chiar la mine. Dar asta nu avea să fie tot. A trecut mai bine de jumătate de an. Eram în centrul de transfuzii pentru nu ştiu ce problemă de rezolvat. Colega mea de acolo m-a invitat să bem o cafea. Sub sticla biroului am văzut o listă pe care scria mare: SIDA, şi dedesubt o listă de

nume. Nu multe. Întreb:

— Ce-i cu asta?

— E o listă cu persoanele HIV pozitive din județ, trebuie să le excludem dintre donatori.

Citesc din pură curiozitate și acolo, încremenită, găsesc numele lui Grig. Făcusem sex neprotejat cu el, doar venise vremea când existau în farmacii orice mijloace de contracepție ți se potriveau, nu ne făcusem alte probleme.

— Voi aici faceți testul HIV?

— Doar pentru donatori.

— Și eu cum pot să mi-l fac? Trebuie să donez neapărat sânge?

— Da ce-ți veni?

— Așa, ca să mă liniștesc. Lucrăm în spital așa de neprotejați, dacă vreunul din ăștia de aici mi-a fost pacient?

Îmi era jenă să-i spun că fusesem cu unul din ei în pat. Mi-a luat o probă de sânge. Rezultatul era gata a doua zi. Noaptea aceea a fost pentru mine noapte albă. Mă gândeam că o să mor dintr-o mare prostie. Se moare de bătrânețe, de boală, în accident de mașină, asta acceptam. Să mori de SIDA mi se părea stupid, era de neacceptat. Atunci am meditat pentru prima oară în viață la moartea mea ca la ceva iminent. O vedeam dintr-odată aproape de mine, suflându-mi în ceafă respirația ei rece. Nu mai era o joacă, aveam un copil care rămânea singur pe lume, în anii lui de prefacere eu aveam să lupt cu boala mea, iarăși nu voi fi lângă elsau îi voi face viața un calvar iar peste câțiva ani nu voi mai fi defel. Doar la asta mă gândeam. Cum aveam să mor și cât aveam să mă chinui nu mă întrebam. Dimineață la prima oră l-am sunat.

— Alo, Grig?

— Da.

— De când știi de boala ta?

— De o lună.

— Ai idee de când ești bolnav?

— Nu. Nu am habar cum și unde m-am îmbolnăvit.

— Dacă am SIDA să știi că te omor cu mâinile mele. Tot nu am ce să mai pierd.

El a închis fără să spună nimic.

La prânz, cu o emoție doar de mine știută, m-am dus și mi-am luat rezultatul testului. Era negativ. Cred că ziua aceea a fost cea mai fericia zi din viața mea, parcă mă născusem a doua oară. Începând de atunci

viaţa mea am privit-o ca pe un dar. Fusesem atât de uşor la un pas de morte, de suferinţă, de o mare povară şi acum eram eliberată. Căpătasem înapoi propria mea viaţă. Din acea zi am încetat să mai văd în bărbaţi altceva decât un prilej de veşnică suferinţă pentru mine. Nu am înţeles de ce unii îşi imaginau despre mine că sunt nefericită. Nefericirea vine din dorinţi neîmplinite ori eu nu îmi mai legam fericirea de un bărbat ca odinioară, sursa fericirii mele era chiar singurătatea mea, libertatea mea pe care eu am început să o conştientizez ca pe o binecuvântare. Am hotărât să-mi văd singură de viaţă, erau atât de multe feluri de a trăi singură. Am început încetul cu încetul să descopăr în viaţa mea solitară o mulţime de avantaje. Nu depindeam de nimeni, singură îmi făceam orice plan, singură decideam ce e bine şi ce nu, ce fac cu timpul meu, cu banii mei, citeam din nou foarte mult, aveam mai mult timp pentru mine, munceam mult şi începusem să câştig bani frumoşi cu care mi-am mobilat restul casei după gustul meu, îmi luasem haine frumoase şi lui Florin tot ce-i trebuia ca să fie mulţumit şi să nu aibă sentimentul sărăciei pe care îl cunoscusem eu cândva. Se părea că Dumnezeu mă ajutase să mă ţin de promisiunile făcute la naşterea lui. În acei ani am început să explorez noi relaţii cu lumea din jur. Mi-am dat repede seama că legăturile interumane necesită răbdare, timp şi multă bunăvoinţă. Mi-am învins timiditatea şi ideile mele stupide că nimeni nu m-ar accepta în preajmă cu un trecut dubios şi cu un copil de mână. Am învăţat să deschid uşi, am învăţat să întreb dacă nu ştiu ceva, am învăţat să ascult, am învăţat că un zâmbet sincer pe buze face mai mult decât o mie de cuvinte, că există un anumit fel de a te adresa şi de a te face plăcut şi că respectând eşti respectat. Mi-am făcut o mulţime de noi prieteni, casa îmi era deschisă vecinelor, pacientelor, prietenelor prietenelor mele vechi, nu uitam să telefonez tuturor de ziua de naştere şi mergeam adesea la mici petreceri sau la iarbă verde ori de câte ori eram invitată. Mă integrasem încetul cu încetul într-o altă mare familie plină de oameni drăguţi şi cumsecade, bucuroşi să ne aibă în preajma lor pe mine şi pe copilul meu. În acele zile mi se părea totul monoton dar acum privind îndărăt îmi dau seama că fiecare zi era specială în felul ei şi faptul că nu mi se întâmpla nimic spectaculos era de fapt marele dar al unei vieţi trăită în tihnă la care visează orice om aflat mai târziu în zile de cumpănă.

Visam să văd lumea cu ochii mei căci au început să se deschidă graniţele şi acum puteam călători oriunde în lume. Eram fascinată de

Egipt așa că m-am înscris în vara lui 95 într-o excursie acolo. Era împlinirea unui vis din adolescență. Era un premiu pe care mi-l ofeream singură.

— Mamă, vreau și eu să merg cu tine.

— Nu se poate, Florin, tu nu ai pașaport și excursia e foarte scumpă, trebuie să înțelegi că nu avem suficienți bani. Dar o să-ți aducă mama ceva frumos de acolo.

— Ce o să-mi aduci?

— O să-ți aduc un lănțișor de aur, asta mi-a venit atunci în minte, știi tu, ai învățat la istorie că faraonii erau cei mai bogați oameni de pe pământ și aveau mult aur. O să îți aduc din bogățiile lor ceva.

Atunci, în vara aceea care promitea să fie una ca oricare totul avea să se destrame dar eu nu știam asta. În Egipt am petrecut zile minunate. Nimic, niciun gând, nicio presimțire nu-mi tulbura liniștea. Am păşit pe tărâmul faraonilor la care visam din copilărie, eram atât de emoționată de toate câte le vedeam cu ochii mei, lucruri despre care doar citisem dar nu le văzusem niciodată. Am fost surprinsă de frumusețea altei culturi, cea islamică care mi s-a părut fascinantă. Era doar altfel decât a noastră, nimic mai mult. Trebuie să fii acolo ca să înțelegi asta. Pe Florin îl lăsasem două săptămâni la bunici și totul părea normal. Dar de bună seamă că nu întotdeauna viața e așa de simplă. Când te aștepți cel mai puțin îți oferă orice coșmar are ea chef.

Eva se răsuci în pat de pe o parte pe alta. Acum parcă nu voia să-și mai amintească de nimic, ar fi vrut să doarmă sau poate să mai asculte nişte muzică. Nu, muzică nu, mai bine se uita la un film bun, un film vechi, te uiți la ecran și nu te mai gândești la tine, începi să trăiești viața altora, cu împrumut pentru o oră sau două. Lăsă albumul cu fotografii și se ridică din pat. Căută între CD-uri un film care să-i placă. Adunase o mulțime de filme de-a lungul anilor, filme bune, de Oscar sau pur și simplu filme care i-au plăcut sufletului ei și pe care le pusese deoparte, se gândea că la pensie va avea cu ce să-și umple timpul". Pe aripile vântului", da, ce film, dar e prea lung, o să obosească. „Undeva, cândva", atât de trist film, nu acum. Nimic nu i se părea potrivit pentru acel moment. Se duse până în bucătărie, luă un diazepam și un tramadol, începuseră din nou durerile, voia să se odihnească, voia să nu se mai gândească înapoi la ceea ce a fost odată. Era sătulă de prea multă durere, de cea din suflet, de cea din trup. Apoi se duse și se privi în oglindă cu atenție.

Nu, ochii sunt ca de obicei, nu am icter, nu am ascită. Boala mea e sub control. Încă puţin mai este până la operaţie, încă trei săptămâni de citostatice, o să trec şi de alea şi apoi voi scăpa de acest chin, de aceste dureri, de monstul perfid din mine. Medicii mi-au spus adevărul. Boala mea evoluează bine, de ce să mă fi mințit? Sau cine mai ştie ce mi-o mai fi să trag doar şi în Biblie stă scris „Omul nu este stăpân pe suflarea lui, ca să o poată opri şi nu are nicio putere peste ziua morţii".

Se băgă din nou în pat. În liniştea care o înconjura gândurile păreau că nu se lasă păcălite de nimic. Ele nu puteau fi ocolite. Nimic nu o putea ascunde pe Eva de duritatea lucrurilor întâmplate cândva şi de a căror amintire se simţea împovărată peste măsură.

Nu pot să fug mereu de aceste amintiri. Cu cât încerc să le ascund mai adânc cu atât ele vor să iasă mai mult afară.

„Cei vii, în adevăr măcar ştiu că vor muri; dar cei morţi nu ştiu nimic şi nu mai au nicio răsplată fiindcă şi pomenirea li se uită. Şi ura lor şi pizma lor de mult au pierit şi niciodată nu vor mai avea parte de tot ce se face sub soare".

Asta ne aşteaptă pe toţi, nimeni nu a scăpat de asta, ştiu prea bine. Când m-am dus să-l iau pe Florin ai mei erau îngrijoraţi: copilul avea febră, făcea antibiotice de două zile dar tot nu se simţea bine, nu mânca nimic, avea gingiile inflamate. L-am dus imediat la spital să văd despre ce e vorba. În mai puţin de o oră de la primele analize pediatra de gardă a venit agitată spre mine:

— Doamnă doctor, nu e de bine. Copilul are o anemie foarte mare şi foarte mulţi limfoblaşti în periferie. Vă trimitem urgent la Iaşi, în clinică.

— Adică vreţi să spuneţi leucemie?

— Să sperăm că ne înşelăm dar asta pare să fie.

Blestemul faraonilor. Le tulburasem liniştea cu paşii mei, îmi dorisem aşa de mult să calc pe acele ţinuturi, urma să plătesc pentru asta, de asta mi s-a întâmplat tocmai mie, numai aşa gândeam atunci. Am plecat în aceeaşi zi în Iaşi cu salvarea. Spre seară am ajuns în clincă. Eram speriată, dezorientată. M-au acceptat să stau cu Florin într-o rezervă. Eram aşa de deznădăjduită. Mă uitam la Florin, încercănat, cu perfuzii la mâna lui plăpândă, nu aveam nimic precis în minte, nu

reuşeam să-mi aduc nimic aminte despre ce învăţasem vreodată despre boala asta la copii. Era prima oară când băiatul meu se îmbolnăvise de ceva serios, până atunci nu-mi mai făcuse probleme de sănătate, nu fusese un copil bolnăvicios. Medicul de gardă nu era specialist în oncopediatrie şi nu putea să mă lămurească prea mult. Trebuia să aştept până a doua zi şi apoi încă o zi după puncţia sternală şi încă una până când mi-a fost destul de clar că Florin al meu era într-o stare mai mult decât critică. În salon cu noi un băieţel de şase ani avea din câte am înţeles un cancer renal. Era pregătit pentru operaţie. Îl îngrijea bunica lui care îl făcea uneori să râdă cu jucării şi strâmbături. Eu însă nu-l mai putem minţi pe Florin. Noi discutasem multe, ca între oameni maturi, îmi povestise de Laura, iubita lui, de micile lui secrete. Acum nu spunea nimic, se uita la mine şi cred că îmi înţelegea spaima mea dar el era mai speriat decât mine.

— Te doare ceva, puiule?

— Capul. Mama, cum a fost în Egipt?

— Foarte frumos, o să-ţi povestesc eu mai târziu.

— O să mă duci şi pe mine când o să fiu mare?

— Desigur că o să te duc.

— Mama, ce mi-ai adus de acolo?

Îi promisesem şi nu uitasem. Din fericire aveam lanţul la gâtul meu aşa că mi l-am scos şi i l-am dat.

— Ce frumos e. Ce e gândacul ăsta?

— E un scarabeu.

— Ce e un scarabeu?

— Un gândac, dar vechii egipteni îşi închipuiau că el mişcă soarele pe cer.

— Aşa de proşti erau egiptenii?

— Nu erau proşti, aşa îşi imaginau ei atunci lumea. Nu aveau aparatele pe care le avem noi azi şi nu cunoşteau atât de multe ca noi. Dar nu erau proşti, erau la fel de inteligenţi ca şi noi. Au construit o mare civilizaţie.

— Atunci încă nu exista Dumnezeu?

— Ba exista, dar ei nu îşi dădeau încă seama de asta.

Medicul de salon îmi explica mereu câte ceva ca între medici dar eu nu înţelegeam nimic. Tot ce ştiam era că trebuie început cât mai repede tratamentul pentru remisia bolii şi radioterapie craniană pentru profilaxia invaziei sistemului nervos.

— Și după?

— După, o să încercăm un transplant de măduvă, dar se face numai în străinătate, o să fie înscris pe o listă de așteptare, poate găsiți niște sponsori. Asta ar însemna vindecarea definitivă.

Eu mă agățam de cele două cuvinte magice: remisie, transplant. Da, mă gândeam: o să dau de Tudor, el e plecat în Germania de mulți ani, o să îl trimit pe Florin în Germania și tatăl lui o să-l salveze. Am încercat în zadar să dau de cineva la fostul număr de telefon al socrilor. Dacă au plecat cu toții? Cum îl găsesc acum pe Tudor? Se ascundea ca să nu plătească amărâta de pensie alimentară, de asta nu răspundea nimeni. Am trimis o telegramă „Florin grav bolnav. Vino urgent. Eva". Mă gândeam că poate cineva, vreun vecin va ști să trimită unde trebuie mai departe telegrama.

Săracul de el, băiatul meu. Atunci nu știam ce înseamnă citostatic dar mi-a fost dat să înțeleg acum și mă înfior gândindu-mă prin ce a trecut sărmanul. Mereu mă ruga:

— Mamă, nu mai pot, hai acasă.

— O să mergem îndată acasă, ai răbdare.

— Când?

— Când o să ne dea voie doctorul.

— Dar tu nu ești doctor?

— Ba da, dar sunt doctor pentru oameni mari, nu pentru copii.

— Dar și eu sunt ca un om mare, ia-mă acasă. Mamă, există Dumnezeu?

— Există, puiul meu, sigur că există.

— Și El e bun?

— Da, Dumnezeu e foarte bun.

— Atunci de ce mă doare așa de tare? De ce nu mă ascultă când îl rog?

Umblam în urma doctorului disperată, voind să știu mai multe:

— Care e cauza, spuneți-mi și mie, de unde boala asta?

— Nu știm nici noi dar credem că radiațiile de la Cernobîl sunt de vină. În ultimii ani sunt tot mai frecvente și tot mai grave cazurile de leucemie limfoblastică la copii.

Da, îmi aduceam aminte cu furie de primăvara aceea. Eu eram departe de puiul meu și chiar de aș fi fost acolo radiațiile acelea ar fi trecut prin inima mea și tot l-ar fi răpus mai târziu. Dar mai ales nu aveam cui cere socoteală pentru suferința noastră.

Aşa s-a stins Florin al meu, înainte de a ajunge măcar la promisa primă remisie a bolii: pe un pat de spital străin lui, dorindu-şi să ajungă acasă. Atunci voiam să mor şi eu căci o mamă fără copilul ei nu-şi mai poate găsi niciodată odihna. Dar trebuia să-mi înmormântez fiul creştineşte şi să-i ţin toate rânduielile. Mă ţineam de gândul ăsta ca de un colac de salvare ca să mai rămân în viaţă. În ziua aceea am încetat să mai cred că Dumnezeu există şi că ne poartă de grijă. Noi, cei mari, ne meritǎm soarta, ne complăcem în atât de mult păcat şi ne vindem uşor sufletul Diavolului. Dar un copil, un copil de ce să sufere atât? Văzusem acolo pe secţie nou născuţi sau copilaşi ce abia încercau să meargă făcând tratament pentru cancer deşi era o inutilitate, finalul era implacabil. Mă uitam în ochii lor cuminţi şi curioşi şi mă întrebam de ce oare Dumnezeu i-a binecuvântat cu viaţă? Numai ca să o poată lua înapoi cu atâta suferinţă pentru ei şi pentru părinţi lor? Nimic nu avea sens în ceea ce era acolo. Copiii aceia sufereau cu demnitate sau fără demnitate, nu conta, conta numai că sufereau departe de o lume care avea să rămână veşnic necunoscută lor. Da, atunci, în acel spital, credinţa mea în dreptatea Divină a încetat să mai existe. Dacă ea există atunci desigur avea o altă logică, ascunsă minţii mele.

Aşa s-a întâmplat să fie. Am ajuns acasă cu o salvare aproape cerşită de mine în plină noapte. Florin pe targă, mort, eu la căpătâiul lui vie şi singură. Toată lumea mi-a sărit atunci în ajutor: colegi, prieteni, rude, pacienţi. Nu ştiu de unde au făcut rost de bani, cum au alergat încolo şi încoace, asta nu-mi mai aduc aminte. Mama era înmărmurită, nepotul ei iubit pe care îl crescuse de mic era acum un mire cu floare în piept într-un sicriu. Tata stătea în casă şi plângea lângă o sticlă de votcă din care lua câte puţin. Nu reuşea să suporte altfel şi nimeni nu-i spunea nimic căci fiecare era singur în durerea lui şi numai el ştia cum şi-o poate duce. Eu, eu nu-mi mai amintesc nimic. Doar că în ziua înmormântării a venit Tudor. Nici măcar nu plecase vreodată din ţară şi era de mai mulţi ani în tratament psihiatric. Stăteam ca doi străini, unul de o parte, altul de cealaltă parte a sicriului şi plângeam amândoi. Acum nu mai aveam nimic de împărţit noi doi. Atunci, în faţa copilului meu mort, mi-am spus că trebuie să iert totul, tuturor. L-am iertat chiar şi pe Tudor.

Eva închise albumul cu poze. Nu mai voia să-şi amintească nimic. Să retrăiască nişte clipe ca acelea, la ce bun? La ce bun să-şi întristeze în aşa fel inima? Dacă ar fi trăit, Florin ar fi împlinit 24 de ani, ar fi fost

acum cu ea. Poate că ea ar fi ajuns şi bunică între timp şi asta ar fi fost minunat, căci s-ar fi simţit mai puţin tânără şi i s-ar fi părut atât de firesc să moară.

În acea seară îi spuse lui Dinu:

— Noi nu am mai fost de multă vreme împreună.

— Nu, îţi doreşti?

— Îmi doresc, dar nu mai pot acum, mă gândeam că tu vrei.

— Eva, uite ce este, o să ne iubim din nou când o să vină timpul potrivit. Ştii aşa de bine că doar tu eşti în viaţa mea şi nici prin minte nu-mi trece să fiu cu vreo altă femeie, dacă ăsta ţi-a fost gândul. Tu crezi că mie de asta îmi arde acum? Să nu mai pomeneşti de subiectul ăsta.

— Dinu, tu nu ţi-ai dorit niciodată un copil?

— Ba mi-am dorit, nu mai ştiu, acum a trecut vremea pentru asta. Ce-ţi veni să mă întrebi? Vrei să înfiem un copil? Doar nu vrei să facem unul acum!

— Nu, cred doar că ai fi fost un tată grozav. Nimic altceva.

Eva îl îmbrăţişă pe Dinu şi au rămas aşa întreaga noapte, ca în timpurile bune când nimic nu umbrea fericirea lor domestică.

unsprezece

Vara era pe sfârşite. Eva se pregătea pentru noua cură de citostatice şi pentru următorul drum la Bucureşti. Nu mai putea să mănânce mare lucru: puţin iaurt, supe, pâine şi fructe. Pepenele galben era pentru Eva cel mai bun fruct dintre toate, regele fructelor, aşa zicea ea, că are o aromă şi o fineţe a pulpei pe care nu o mai are niciun fruct.

— Vreau să mergi să vorbeşti cu preotul nostru.

— Ce să vorbesc eu cu preotul?

— Să-l rogi să vină aici, acasă. Vreau să stau de vorbă cu el.

— Eva, de fapt ce vrei?

— Vreau să mă spovedesc, vreau să fac pace cu Dumnezeu.

— Dar tu nu ai păcate şi eşti împăcată cu Dumnezeu.

— Nu mai ştiu nici eu, de asta vreau să-l chemi pe preotul Iacob.

— Bine, o să-l aduc acasă. Dar nu crezi că ar fi mai bine să ieşi puţin şi tu din casă, să te duci chiar tu la el, mergem împreună dacă vrei, să nu te simţi singură.

— Nu, am multe de vorbit şi nu mă simt în stare. Şi apoi în

biserică întotdeauna m-am simţit stingheră. O să mă duc şi în biserică, da' nu acum, va veni timpul şi pentru asta.

Dinu se întoarse a doua zi la prânz cu părintele Iacob, aşa cum promisese. Părintele o cunoştea bine pe Eva, el o cununase, el îi înmormântase copilul, venea în fiecare an cum e datina, de Ajun şi de Bobotează, şi era bine primit în casa lor doar că Eva trecea foarte rar pe la biserică şi asta de obicei la începutul posturilor sau când boteza vreun copil. Botezase destui din câte ţinea el minte.

Eva îl aştepta în sufragerie, pregătise o cafea şi câteva fursecuri. Ş-a îmbrăcat într-o fustă din mătase cu flori pastelate şi o bluză simplă gri. Nu voia să fie nici prea sobră, nici prea elegantă, nici prea ţipător îmbrăcată. De fapt nici ea nu ştia ce s-ar fi cuvenit cel mai bine să pună pe ea la această întâlnire dar în definitiv era o simplă discuţie cu preotul din parohie. Dinu înţelese şi îi lăsă singuri să vorbească ce au de vorbit.

— Ce mai faceţi, doamna doctor?

— Nu aşa de bine, părinte.

— Am auzit că aveţi un mare necaz cu sănătatea.

— Da, părinte, mă pregătesc pentru o operaţie foarte grea. Ştiţi, mă gândesc că s-ar putea să nu supravieţuiesc.

— Oh, nu vorbiţi aşa, nu vă descurajaţi singură.

— Părinte, trebuie să vorbesc cu dumneavoastră, am sufletul greu şi vreau să stăm de vorbă, poate vă reţin de la alte îndatoriri.

— Dacă simţiţi că asta vă liniştește, spuneţi, datoria mea e să fiu alături de enoriaşii mei.

— Părinte, m-am gândit mult în ultima vreme şi mi-am dat seama că toată viaţa mea am păcătuit.

— Ei, cum să spuneţi asta, vă ştiu de atâta timp, Doamne fereşte, ce vă trece prin minte?

— Părinte, este adevărat ce vă spun. E foarte important pentru mine că mă ascutaţi. Cât am trăit am încălcat toate cele zece porunci rând pe rând. Niciuna nu a rămas străină de mine. Am păcătuit şi nu pot nici măcar să spun că nu am făcut-o în cunoştinţă de cauză. Am ştiut întotdeauna că păcătuiesc dar nu m-am oprit. Am păcătuit cu gândul şi cu fapta deopotrivă, cum scrie în Biblie, cu voie sau fără voie dar frică îmi e că mai mult cu voie.

— Cum aşa, Doamna doctor, nu pot să cred. Exageraţi, desigur.

— Părinte, ştiu că ai un suflet deosebit şi poate nu crezi ce-ţi

spun dar am păcătuit mult. Am săvârşit păcatul capital: l-am renegat pe Dumnezeu. În ziua când mi-a murit copilul mi-am zis că Dumnezeu nu există, că nu a existat niciodată. Cu vremea mi-am cioplit un alt Dumnezeu, pe placul meu, după chipul meu. Îmi era mult mai uşor. Poate că uneori am uitat şi de Dumnezeul cioplit de mine. Am trăit fără niciun Dumnezeu o vreme. Nu am respectat ziua de sărbătoare aproape niciodată, ştiţi bine că nici pe la biserică nu am prea fost duminicile la slujbă. Părinte, le-am făcut părinţilor mei o mulţime de necazuri toată viaţa, le-am nesocotit sfaturile, am fost o fiică nerecunoscătoare, nu meritau ceea ce le-am făcut, tare rău îmi pare pentru asta.

Părintele asculta şi nu zicea nimic. O lăsa pe Eva să vorbească.

— Părinte, am ucis. Sunt o criminală. Mi-am ucis propriul copil, întâiul meu copil şi am ajutat o prietenă să-şi facă avort. Deci am ucis cu bună ştiinţă. Am luat viaţa unui om care ar fi fost azi copilul meu, care azi ar fi fost mare şi ar fi avut destinul lui. Eu i-am luat dreptul la viaţă pentru totdeauna. Nu mai pot îndrepta nimic acum.

Din nou linişte. Părintele nu scotea niciun cuvânt. Poate că nu-i venea să creadă ceea ce spune Eva.

— Trebuie să vă mai spun că am făcut sex înainte de căsătorie şi am avut relaţii cu bărbaţi însuraţi. Asta se numeşte preacurvie, e tot un păcat. Am furat, am mărturisit strâmb de prea multe ori ca să-mi mai aduc aminte de câte ori a fost asta, am poftit şi am fost invidioasă pe avutul altora. Mi-au plăcut mult banii în viaţa mea. M-am lăsat prea mult ademenită de puterea lor. Vedeţi? Nu lipseşte nimic. O să ajung în Iad cu siguranţă. Nu mai pot schimba nimic din toate astea, le-am săvârşit pe toate, nu pot să spun că nu sunt păcatele mele dar trebuie să-mi uşurez sufletul cumva.

— Fiica mea, îţi înţeleg suferinţa. Acum omul e supus păcatelor mai mult decât în alte vremuri, tentaţii sunt la tot pasul, e greu, e imposibil să trăieşti în ziua de azi fără păcat. Credeţi-mă, nu e om să nu fi păcătuit cu gândul sau cu fapta. Dar de Dumnezeu nu se poate nimeni ascunde căci el va judeca cu privire la tot ce noi ascundem de oameni, fie bune, fie rele.

— Ştiu asta, am simţit asta. Oamenii nu văd sau nu ştiu multe lucruri despre mine dar le ştiu eu şi le ştie Dumnezeu şi acum îmi este frică de toate astea. Ce va fi cu mine dacă mor? Ce mă aşteaptă?

— Să ştii, copila mea, că măsura judecăţii lui Dumnezeu este

marea lege a iubirii pusă peste tot în univers. Această lege e scrisă în mintea fiecărui om, fie el şi mai puţin credincios. Iar dumneavoastră, doamnă doctor aţi iubit pe toată lumea, aţi ajutat pe toată lumea. Nu ne poate nimeni spune câte fapte bune pot şterge o faptă rea şi nici dacă o faptă rea odată săvârşită mai poate fi răscumpărată în vreun fel dar cu siguranţă faptele bune ale oamenilor atârnă la cântar ca şi cele rele. Vezi? Ai realizat că ai păcătuit şi ar fi bine să nu mai repeţi greşelile făcute.

— Oh, Doamne, vorbeşti părinte de parcă aş mai avea timp să păcătuiesc. Nu mai pot face nimic acum, nici bune, nici rele.

— Nu, copila mea, legea lui Dumnezeu e precum o oglindă. Te uiţi în ea şi dacă te vezi murdar nu înseamnă că trebuie să ştergi oglinda ci că trebuie să te duci să te speli cu apă curată. Rolul oglinzii este să reflecte numai realitatea. Puţini oameni au tăria să se privească în această oglindă cu sinceritate şi să se recunoască aşa cum sunt. Toţi ne punem speranţa într-un Dumnezeu bun care iartă toate păcatele noastre. Dar nici măcar aici, pe pământ nu se iartă greşelile oamenilor. Dacă depăşeşti viteza legală tot plăteşti amendă. Iar Dumnezeu e bun şi te va judeca după dreptate, să fii sigură de asta. Ia Biblia şi citeşte acolo apoi meditează la ce ai citit. Pune-ţi întreaga speranţă în Fiul Lui care va fi apărătorul tău de dincolo, ca unul care a pătimit ca om pe pământ şi ştie deopotrivă şi sufletul şi carnea omului din ce-s făcute. Copila mea, o să vii totuşi să te spovedeşti şi să te împărtăşeşti la biserică.

— Acasă nu se poate?

— De ce acasă?

Primul impuls al Evei a fost să mintă: nu mi-e bine, mă doare, nu pot să stau, dar nu, nu voia să mintă iarăşi după ce tocmai îşi mărturisise păcatul de a fi minţit de atâtea ori până acum. Fu cât se poate de sinceră:

— Pentru că ori de câte ori încerc să intru în biserică mă văd pe mine întinsă acolo, în mijloc şi cu lumânări de jur-împrejur şi intru în panică, mi se face frică şi nu mă poate linişti nimic. Aici pot să vorbesc mai deschis şi mă pot purta mai firesc.

— Bine, copila mea, te înţeleg, o să te împărtăşesc şi acasă. Dacă aşa vrei tu, aşa o să facem. Să treacă domnul doctor pe la mine să vorbim despre asta.

— Săru-mâna părinte şi mulţumesc că aţi venit până aici.

Mulţumesc pentru cuvintele pe care mi le-aţi spus.

— Asta e menirea noastră. Dumneavoastră, doamnă doctor, lecuiţi trupul, noi, preoţii, încercăm să lecuim sufletul. Dar iertarea vine doar de la Dumnezeu.

Zilele treceau una câte una. Dinu pleca dimineţile la spital iar Eva îl aştepta nerăbdătoare. Se uita la casetele cu filme făcute de ei în care nu reuşeau să apară niciodată împreună unul lângă celălalt pentru că se filmau unul pe altul cu rândul.

Se ştiau din spital de mai mulţi ani dar întotdeauna au trecut unul pe lângă celălalt fără să se vadă. Dinu era un singuratic plin de enigme, unii comentau că îl părăsise soţia şi fugise cu altul şi de atunci el s-a retras în sine. Eva era femeia divorţată, stigmatizată de asta ca de o boală contagioasă de care numai ea era vinovată.

S-au întâlnit la deschiderea stagiunii teatrale. Din simplă întâmplare şi-au luat bilete pe locuri alăturate. Dinu venise mai târziu şi Eva se ridică să-i facă loc să treacă deşi nimic nu o obliga la asta.

— Oh, doamna doctor, nu trebuia să vă deranjaţi într-atâta.

— Ei, lăsaţi domnule doctor, ce aţi fi vrut, să ne atingem picioarele unele de altele, ne-am compromite unul pe celălalt, suntem în loc public.

— Din păcate, scumpă doamnă, sunt la vârsta la care nici nu mai pot fi compromis dar nici nu mai pot compromite pe nimeni.

Evei îi plăcu dezinvoltura lui Dinu. Spectacolul se numea „Pas în doi”. În pauză Dinu o invită să viziteze împreună tablourile expuse pe hol. Eva se simţea puţin jenată, îi ştia atâta lume acolo, îi salutau când pe unul când pe altul o mulţime de oameni, aşa este în oraşele mici, este inevitabil să faci doi paşi şi să nu fii recunoscut. Ce-o să zică mâine lumea? Că ne-am cuplat.

La sfârşitul spectacolului Dinu îi mulţumi pentru paşi în doi care au fost minunaţi, o conduse la garderobă, o ajută să se îmbrace şi apoi îşi luară bun rămas. Atât. Timp de două săptămâni nu s-au mai văzut, nu s-au mai întâlnit nici măcar în spital, lucrau în secţii diferite, aveau alte drumuri.

Într-una din serile de vineri care au urmat, la concert, Eva a ajuns cu întârziere. Îl zări pe Dinu cu coada ochiului şi voi să se aşeze pe unul din scaunele libere de lângă uşă dar el îi făcu semn cu mâna şi o pofti să ia loc lângă el. Eva nu îndrăzni să-i ignore gestul, ar fi fost atât de nepoliticos. În pauză au rămas acolo pe scaune şi Dinu vădit

stingher a întrebat-o:

— Aveţi cumva CD-uri cu muzică simfonică? Nu se prea găsesc de cumpărat.

— Am câteva dar îmi place mai mult cum sună muzica în sala de concert. Recent mi-am comandat pe internet nişte CD-uri dar nu am un program cu care să le pot asculta, sunt în fişiere ogg. şi calculatorul meu nu le recunoaşte

— O să vă fac eu rost de un program pentru asta. Cred că am aşa ceva acasă. Veniţi şi vinerea viitoare? Sau mai bine vi-l aduc la spital.

— Nu, vinerea viitoare e bine, oricum am să vin la concert. Nu e nicio grabă.

Peste o săptămână Dinu i-a adus programul promis. S-a oferit să vină să îl instaleze chiar el şi să verifice dacă totul e în ordine. Eva era mulţumită şi încântată că uite, îşi găsise un prieten nou atât de drăguţ şi cu care avea mai multe pasiuni comune. În seara aceea Dinu a intrat pentru prima dată în casa ei. Eva era puţin stânjenită de dezordinea din sufragerie, cu cărţi şi fel de fel de hârtii lăsate la întâmplare. Nu se aşteptase la o vizită în niciun chip, nici măcar nu şi-a făcut probleme de felul ăsta când a ieşit în seara aceea din casă. Dinu i-a instalat programul în calculator, totul era în regulă. Eva l-a poftit să asculte o vreme împreună muzica de pe CD-urile ei. Aşa a început totul între ei. Aşa de firesc, aşa de neaşteptat nici pentru unul nici pentru celălalt, nimic forţat, nimic premeditat. Înainte de plecare Dinu îi spuse:

— Sunteţi o persoană de-a dreptul încântătoare, până şi muzica e mai frumoasă în prezenţa dumneavoastră. Aş îndrăzni prea mult să sper că o să mai repetăm şi altădată această seară?

Eva era vădit încurcată, după atâţia ani de singurătate nici nu mai ştia cum să se poarte firesc în prezenţa unui bărbat. Dinu părea un adolescent la prima lui întâlnire când stângaci nu ştia cum să o ceară pe următoarea.

Ce vremuri minunate au fost pentru Eva. Îşi aducea aminte de prima lor seară când amândoi erau conştienţi de ce urmau să înfăptuiască împreună. De fapt au discutat subiectul cu ceva timp înainte, când şi-au dat seama că se doresc unul pe altul ca bărbat şi femeie.

— Eva, îmi eşti nespus de dragă, vreau să rămân cu tine în noaptea asta, vreau să fiu cu tine.

— Dinu, şi eu vreau foarte mult să fiu cu tine dar nu pot încă.

Trebuie să discutăm mai întâi ceva foarte important pentru mine.

— Ce anume?

— Aş dori să îţi faci testul HIV mai întâi de toate. Vreau să mă simt protejată.

Dinu a fost mirat de aparenta răceală a e Evei din acele clipe, se aştepta să fie altfel, să se sărute şi să meargă în dormitor imediat. Aşa ar fi făcut orice femeie. Ea însă părea de neînduplecat. Nu ajuta cu nimic să-i spună Evei că e sănătos tun. Era vădit stânjenit de toate acestea, nu îndrăznea să o întrebe dacă nu are un pezervativ în casă, el nu era obişnuit cu ele. Îşi spunea că Eva are totuşi perfectă dreptate în ceea ce face, era o femeie cu capul pe umeri şi mai realistă decât el. Femeia de care se îndrăgostise avea dreptul la confort şi securitate alături de el. Era un gest elementar de respect reciproc.

Eva pregătise atunci o cina, ceva uşor, pui cu lămâie şi Dinu adusese un vin bun şi vechi. Pe masă pahare de cristal, un mic bol cu flori şi un sfeşnic. Totul părea firesc, nimic artificial. Stăteau unul în faţa celuilalt, se priveau şi discutau despre lucruri banale. Amândoi ştiau ce urma să fie. Acum nu se grăbeau deşi ar fi vrut să se grăbească. Înghiţeau pe îndelete fiecare bucată şi sorbeau încet din pahare. Erau doi oameni maturi, trecuţi prin viaţă, nu mai era niciun mare secret nedescoperit pentru niciunul din ei şi totuşi amândoi erau emoţionaţi. Eva pregătise în dormitor lenjeria ei de pat din mătase neagră, făcută de comandă numai pentru plăcerea ei cu multă vreme în urmă dar pe care o folosise prea puţin. I se părea nefiresc să doarmă singură în lenjeria aceea aşa de senzuală, se simţea şi mai singură şi mai deprimată în ea aşa că a pus-o deoparte, pe un raft în dulap. I-a trecut la un moment dat prin minte să o facă cadou unor amici proaspăt căsătoriţi căci ea îşi făcuse moftul, lenjeria aceea nu o mai interesa. Acum se bucură pentru că o păstrase. O scoase de acolo, o clătise şi o călcase cu mâna ei, să fie sigură că nu are niciun cusur. Îşi pregătise cămaşa de noapte din dantelă albă şi papucii de casă din mătase neagră cu un pompon de puf alb în mijloc. Avea o mică neliniște, poate că totul era prea pretenţios. Dacă Dinu avea să creadă despre ea că e o femeie uşoară, dornică de o aventură de o noapte? îl va pierde pentru totdeauna. Oare trebuia să renunţe la toate astea şi să pună o lenjerie simplă din bumbac? Era aşa de nehotărâtă şi nici măcar nu se putea sfătui cu nimeni. Decise singură aşa cum o făcuse de atâtea ori riscând.

Dacă seara asta e aşa de specială pentru mine atunci o să fac totul în mod special. Iar dacă Dinu este bărbatul pe care îl cred, atunci el o să aprecieze totul exact aşa cum merita. Dacă nu va înţelege asta înseamnă că nu înţelege nimic din ce sunt eu şi atunci nu o să am ce regreta.

Dinu a înţeles exact mesajul căci Eva era femeia pe care el o aşteptase o viaţă: rafinată, elegantă fără a fi ostentativă prin asta, spirituală, plină de umor şi cu o tandreţe nedisimulată, nepremeditată. Nimic fals, nimic nepotrivit. S-au iubit în acea noapte în tăcere, cu o uimire în suflet şi în trupurile lor de parcă el întâlnise întâia oară femeia, ea întâlnise întâia oară bărbatul. Viaţa ei se schimbase din nou, pentru a câta oară?

— Fericirea este uneori mai greu de suportat decât suferinţa, îi plăcea ei să glumească. Eu am cerut un pahar cu apă şi tu mi-ai turnat toată Niagara în cap. Numai tu eşti de vină pentru asta, eşti vinovat de toată fericirea mea de azi.

În lunile care au urmat Eva se simţea ca şi cum porţile Raiului i s-au deschis şi ea păşea firesc acolo, de parcă i se cuvenea acest drept după toate câte le trecuse în viaţa ei până atunci. Dinu se dovedi a fi un bărbat atât de deosebit de toţi ceilalţi, de tot ce crezuse ea despre el înainte de a-l cunoaşte. Nu era un bărbat frumos dar Eva îl îndrăgea aşa cum era, cu ochii lui albaştri, puţin încercănaţi, cu tenul lui pistruiat prea sensibil pentru un bărbat, mereu iritat de la bărbierit, cu ridurile lui bine vizibile în jurul gurii şi pe gât. Dacă te uitai la Dinu că la un trecător pe stradă nu găseai ceva deosebit la el dar dacă îl priveai în ochi, dacă îl priveai cum se mişcă şi dacă îl ascultai cum vorbeşte omul acela nu putea să nu-ţi fie drag. În spital, ca în orice spital idila lor deveni repede cunoscută, o vreme toată lumea îşi dădea cu presupusul: sunt sau nu, o să rămână sau nu împreună?

În vara următoare şi-au plănuit o excursie în Italia. Eva îşi dorea să vadă Veneţia, Dinu, Florenţa aşa că au ales un traseu care să-i mulţumească pe amândoi. În Florenţa au stat două zile. Când au ajuns pe Ponte Vechio, Dinu i-a spus:

— Am o surpriză pentru tine.

A scos din buzunar o cutie mică din carton.

— Deschide-o.

Deşi o nemulţumea ambalajul. Eva era sigură că înăuntru va găsi

un inel, că Dinu o va cere acolo de nevastă dar cu dezamăgire constată că acolo nu era decât un lacăt. Un lacăt şi cheia lui. Eva nu înţelegea nimic:

— Vrei să închidem împreună un lacăt aici? şi îi arătă un grilaj din fier forjat. Eva nu ştia obiceiul, nu ştia legenda: dacă doi iubiţi închideau un lacăt în acel loc apoi aruncau cheia în marele râu Arno ce curgea pe sub pod atunci le era sortit să rămână împreună până se va găsi cheia în râu. Ea era încântată să facă asta şi observă că nu erau singurii pelerini în acel loc veniţi să închidă câte un lacăt împreună. Din toată lumea erau veniţi aici îndrăgostiţi, veniseră să-şi jure dragoste eternă. Au scris pe lacăt Eva – Dinu şi l-au închis cu cheia. Au pecetluit cu un sărut totul apoi au aruncat cheia în apă. Eva stătea să admire ca vrăjită locul acela nevenindu-i parcă să creadă că paşii ei au adus-o până acolo, că totul i se întâmpla chiar ei. Era fericită cu adevărat, alături de Dinu era împlinită ca femeie deşi în sufletul ei îşi dorea poate mai mult decât un lacăt. Au coborât apoi pe strada ce ducea în piaţa Signoriei. De o parte şi de alta magazine celebre pentru bijuteriile de un rafinament deosebit. Eva se opri şi privi într-o vitrină.

— Vrei să-ţi cumperi ceva?

— Nu cred că mi-aş permite. Uite şi tu ce preţuri au. Dar sunt cu adevărat superbe toate. M-aş mulţumi dacă le-ai putea filma.

— Da, sunt superbe. Chiar nu vrei nimic de aici?

— Nu, nu vreau nimic.

— Nici aceasta? Vino să vezi ceva! şi Dinu îi arătă într-una din vitrine o cutiuţă aurie în formă de inimă cu o fundiţă roşie.

— Hai să intrăm să vedem ce este în ea. Dinu o filma pe Eva care intra prima în magazinul de bijuterii. Dinu ceru cutia din vitrină şi o întinse Evei.

— Deschide-o, poate îţi place ce e acolo.

Eva deschise cu grijă cutia. Înăuntru un inel elegant cu dimant adevărat.

— Eva, primeşti inelul? Mă vrei de bărbat?

— Da, iubitul meu, da, şi îi sări în braţe. Ieşiră din magazin. În mijlocul Florenţei s-au sărutat îndelung ca doi adolescenţi uitaţi acolo de timp. Lumea trecea pe lângă ei, spectacolul era cunoscut, repetat acolo de atâţia şi atâţia îndrăgostiţi încât nimeni nu-i vedea, nimeni nu se mira de ei, doi tomnatici rătăciţi. Acesta e marele paradox: când e prea multă lume nimeni de fapt nu te mai vede, era ca şi cum ar fi fost

singuri, ei doi şi iubirea lor.

Dinu îi puse Evei inelul pe deget. Ea se miră că îi venea perfect pe inelar. Se vedea pe sine în filmuleţ, Dinu filma momentul, insista pe degetul ei şi pe inelul cu diamant. Ea ridica mână şi îl arăta trecătorilor fericită.

— Cum de ai ştiut măsura?

— Pst, e secret, nu pot să-ţi spun, acum filmez şi se înregistrează tot şi o să rămână pentru posteritate. Ceilalţi îndrăgostiţi să se descurce singuri.

În realitate Dinu îi furase pur şi simplu într-o zi, cu ceva timp în urmă unul din inelele ei, merse la bijutier să-i spună mărimea ca să ştie ce să cumpere din magazinele Florenţei, preocupat ca nu cumva să ia ceva prea mic sau prea mare şi acest mic amănunt să nu impieteze momentul. De atunci Eva nu a mai purtat nicio altă bijuteie iar în toamana aceea a adăugat şi o verighetă.

Acum Eva se uita la caseta filmată în acele zile de vară. Erau aşa de fericiţi şi parcă mult mai tineri deşi au trecut numai trei ani de atunci. Se maimuţăreau sau erau serioşi. Apoi imagini de pe plajă, pe şezlonguri, nisipul cel mai fin, valuri mici şi apa limpede. Se uita la ea însăşi pe malul mării, avea un costum de baie negru, era veselă şi avea ochi inconfundabili de femeie îndrăgostită.

Se auzi uşa. Dinu tocmai se întorsese acasă.

— Iubitule, vino repede să vezi ceva!

Dinu intră curios. Se aşeză pe pat lângă Eva şi au continuat să privească împreună filmuleţul.

Secvenţe filmate în Veneţia, piaţa San Marco, ce loc de vis. Eva dând de mâncare porumbeilor care i se căţăraseră pe umeri şi pe pălărie, roiau în jurul ei iar ea era precum regina lor. Dinu o filmase atunci, se auzea de undeva muzică de promenadă. Dinu făcu o panoramă a locului: în spate Palatul Dogilor şi biserica San Marco îmbrăcată în aur, ce locuri superbe şi pline de măreţie, îţi tăiau răsuflarea, ce timpuri frumoase au trăit ei doi. Nu o să apuce să mai treacă pe acolo niciodată, peste urmele paşilor ei vor călca mii de alţi oameni, de alţi îndrăgostiţi, de miri şi mirese care nu vor şti niciodată că şi ea a existat cândva pentru o clipă în acel loc. Probabil că asta e scris să se întâmple mereu: „Ce a fost va mai fi şi ce s-a făcut se va mai face; nu este nimic nou sub soare”.

În apartamentul lor cochet şi plin de tihnă îşi petreceau

întotdeauna după amiezile unul lângă altul. Dinu venea acasă cât se putea de repede, să stea cu ea. Eva îl ruga să pună din muzica lor de suflet şi ascultau în tăcere. Alteori se uitau la câte un film filmat de ei doi. Se vedeu la un revelion, a doua zi la balul mascat, el boier şi ea domniţă, era vremea când toată lumea se distra, dansa, cânta. Dinu nu ştia să danseze dar se străduia de dragul Evei măcar primul dans apoi îşi ruga discret cunoscuţii din anturaj buni dansatori să o invite pe Eva cât mai des. Eva îşi dădea seama de astea dar se făcea că nu ştie nimic. Mai erau câteva filmuleţe făcute la munte la o casă de vacanţă, cu fratele lui. Ultimul film era făcut în Grecia cu o vară în urmă. Au încercat în două săptămâni să vadă lucrurile cele mai importante de acolo. Au văzut cu ochii lor Acropole, Olimpia, construcţiile unice de pe Meteora, o mulţime de temple antice. Frumoasă şi blândă această ţară. Eva filmase atunci foarte mult peisaj, filmase marea, filmase dansatorii, era uimită de faptul că ei nu dansau îmbrăţişaţi, dansul nu era un ritual al împerecherii ci o sărbătoare a libertăţii, grecii şi grecoaicele dansau pentru simpla plăcere a muzicii şi a dansului. Filmul se termina cu secvenţe de la muntele Athos surprinse de pe vapor. Eva filmase şi câţiva pescăruşi care au venit să ciugulească din mâna lui Dinu bucăţele de pâine. Totul părea atunci coborât din legende.

Erau singurele filme pe care îşi dorea să le mai vadă, celelalte o oboseau, povesteau despre griji şi despre dureri ca şi ale ei, nu voia sau nu putea să mai suporte şi durerile altora. Nu şi-ar fi dorit altceva decât ca viaţa ei să rămână mereu în acel punct de pe casetă, să nu se mai întâmple nimic, să nu mai meargă prin spitale, să nu se mai opereze şi să nu mai fie bolnavă, să se trezească pur şi simplu dimineaţa şi să îşi dea seama că nu a trăit decât un coşmar. Dar dimineţile veneau şi Eva intra într-o realitate pe care nu şi-o dorea cu niciun chip.

Săptămânal mergea cu Dinu la spital să-şi facă perfuziile cu citostatice. Se apropia de marea confruntare cu adevărul. De data asta suporta tot mai greu tratamentul, după fiecare cură o durea capul, vărsa şi nimic nu o ajuta să iasă din acel rău din tot trupul ei o zi întreagă.

— Nu mai pot, nu mai vreau, m-am săturat – spunea de fiecare dată, dar a doua zi răul acela începea să mai treacă şi săptămâna următoare o lua de la capăt. De data asta începuse să-i cadă şi părul, de ce tocmai aşa de târziu nici Tamara nu-şi explica? Eva era pregătită de

mult pentru asta cu o băsmăluţă înflorată şi o perucă blondă, aşa cum purta ea odinioară părul ei adevărat.

Împreună cu Dinu se uitau pe planşe anatomice şi desenau cu creionul fel de fel de linii de ai fi zis că acolo e harta lumii şi ei doi plănuiesc să meargă într-o mare excursie.

— Se poate scoate tot pancreasul, din intestin cam atât, din stomac aproape tot, splina în întregime, conductul biliar şi întreaga vezică biliară, chiar şi din din ficat şi nodulii limfatici – atât e limita chirurgului, spuse Dinu care ştia despre ce vorbeşte.

— Acesta ar fi recensământul în cazul în care situaţia mea va fi disperată, asta vrei să zici.

— Da, mai mult de atât nu poate să facă nimeni, doar îţi dai şi singură seama de asta, dar se poate trăi foarte bine şi fără astea toate. Tu trebuie să fii de acord. Nici nu-ţi imaginezi ce muncă este în tot ce ţi-am zis, cred că poate dura şi o zi operaţia asta dar o să mergem la cel mai bun chirurg din institut, acolo nu pot să dea greş cu ceva, au experienţă. Şi apoi noi am pus răul în faţă, gândeşte-te că s-ar putea să fie o nimica toată, să fie ca şi cum ţi-ar scoate amigdalele. Dar noi doi trebuie să discutăm de acasă totul, nu vreau să mergem în Bucureşti şi să ne încurcăm acolo în presupuneri şi îndoieli. Am parcurs un drum aşa de greu până aici, nu vreau să ne împotmolim la mal. O să cer permisiunea să intru şi eu acolo în sală, să fiu cu tine, să văd ce-i acolo. Gândul ăsta îi dădea Evei aşa o siguranţă şi o încredere că totul va fi bine.

Cu o zi înainte de plecare Eva îşi învinse angoasele şi se duse singură la biserică. Se spovedi şi se împărtăşi după regulile bisericeşti, să fie ea cu sufletul împăcat că a făcut lucrul acesta aşa cum se cuvine.

În septembrie au făcut drumul spre Bucureşti. Au pornit de cu seară ca să ajungă acolo la prima oră. Eva trebuia reevaluată complet, asta însemna o internare şi câteva zile de aşteptare. O altă tomografie computerizată. Medicul nu mai discuta cu ea niciun amănunt, prefera să discute cu Dinu.

Desigur, el este chirurg, de aceea discută între ei. Sunt lucruri de tehnică pe care eu nu le înţeleg. De asta nu-mi spune nimeni nimic. Poate că e mai bine aşa. O să îl las pe Dinu să decidă. El are mintea mai limpede acum decât mine. E specialitatea lui, a operat atâta amar de lume. Va decide ce e mai bine pentru amândoi.

Dinu devenea pe zi ce trece tot mai abătut, tot mai irascibil. Nu îndrăznea parcă să o mai privească pe Eva drept în ochi ci undeva spre fruntea ei, evita să îşi întâlnească privirea lui cu a ei.

— Dinu, ce se întâmplă?

— Mici probleme inerente înainte de operaţie, nu ştii cum e…

— Dinu, tu nu ai curaj să-mi spui ceva. Uite, dacă e o veste rea de tot prefer să o primesc de la tine decât de la un străin, ai înţeles? Eu am venit aici cu gândul că aş putea câştiga dar să ştii că sunt pregătită şi să pierd.

Dinu tăcea, Eva voia un răspuns. Cuvintele se aşteptau rostite fie de unul, fie de celălalt. Apoi Dinu luă mâna Evei şi o prinse în căuşul palmelor lui:

— Nimeni nu se încumetă să te opereze.

— Cum aşa?

— Toţi se tem, nu au mai făcut aşa ceva până acum, e prea mult pentru ei, îi depăşeşte situaţia. Ceva a scăpat de sub control şi tumoarea s-a extins, asta arată radiografiile. Nu ştiu ce e de făcut, crede-mă. Nu ştiu încotro să mergem.

— O să încercăm la profesorul Irinel Popescu. Trebuie să ne primească. Întotdeauna omul ăsta mi-a inspirat încredere. O să mergem la el. O să îl rog să mă opereze el.

— Hai să încercăm şi acolo.

— Îţi aduci aminte de noaptea aia când m-ai luat pe sus şi m-ai dus la Cluj?

— Da.

— Aşa o să mă duci acum la Fundeni. Măcar să discutăm cu el.

A doua zi păreau cei mai bucuroşi şi cei mai norocoşi oameni căci deja aşteptau să vorbească cu profesorul Irinel Popescu. Dinu aranjase telefonic întrevederea.

Pe hol, Eva îi spuse lui Dinu:

— Să mă laşi să vorbesc eu prima.

— Bine, te las.

— Mizez că un bărbat de onoare nu poate să refuze o femeie.

Dinu nu ştia dacă e o glumă sau e un lucru serios pe care îl gândeşte Eva. Pentru chirurgul din el totul era prea clar şi ştia prea multe ca să mai spere în ceva, într-o minune. Dar dacă Eva avea încredere în marele chirurg, renumit pentru intervenţiile lui riscante

dar salvatoare atunci vor face şi această ultima încercare.

Eva începu discursul pe care şi-l repetase de mai multe ori în minte, ca nu cumva să omită ceva important de spus:

— Domnule profesor. Sunt medic internist şi soţul meu este chirurg. Vă mulţumim pentru amabilitatea de a ne primi la dumneavoastră. Pe scurt: am cancer de pancreas ajuns în faza în care ultima mea speranţă este intervenţia chirurgicală. Iar dumneavoastră sunteţi dintre toţi chirurgii ultima mea speranţă. Vă implor să încercaţi să-mi salvaţi viaţa. Îmi asum orice responsabilitate în caz de eşec, semnez orice hârtie e necesară, sunt de acord cu tot ce veţi face, cu orice decizie o consideraţi necesară în momentul operaţiei, sunt de acord cu orice aţi vrea să scoateţi şi chiar cu orice experiment. Ştiu că analizele mele sunt descurajatoare dar ştiţi şi dumneavoastră şi ştim toţi medicii că analizele nu sunt totul. Domnule profesor, operaţi-mă cu orice risc. Dacă nu mă operaţi o să mor cu siguranţă dar dacă mă operaţi s-ar putea să am o cât de mică şansă de supravieţuire. Acordaţi-mi această şansă. Viaţa mea depinde acum doar de dumneavoastră.

Profesorul, deşi un om cu multă experienţă se lăsă dezarmat de francheţea Evei care îl cuceri ca pacientă prin hotărârea ei de a trăi.

— Rămâneţi aici pentru câteva zile. O să studiez toate documentele dumneavoastră şi o să mă hotărăsc.

Astfel Eva începu să fie din nou optimistă, se legase atât de mult de gândul că prin această operaţie va fi salvată încât simţea că mai făcuse un mic pas dar poate că acesta era pasul decisiv, era ultima ei speranţă la viaţă. Îşi aduse aminte de povestea cu broscuţele, poate acum se va transforma smântâna în unt. Uneori şansa apare atunci când orice speranţă pare să fi murit. Profesorul formă echipa, Dinu nu îndrăzni să ceară permisiunea de a intra în sală şi nimeni nu îl pofti să o facă. În clinica de acolo totul era atât de bine organizat, toată lumea îşi ştia bine rostul, încât Dinu se mulţumea şi cu privilegiul că poate să stea cu Eva în salon. Ea înţelese situaţia, ştia că nu trebuie să întindă coarda cu mofturi de femeie alintată, nu era nici timpul, nici locul.

— Dacă o să mor la operaţie să nu îţi pară rău pentru mine, Dinu. Tu să megi mai departe, să ştii că am fost o femeie foarte fericită, am trăit cei mai frumoşi ani împreună cu tine, gândeşte-te că m-ar fi aşteptat bătrâneţea grea cu dureri de oase şi cu păr alb. Să nu îţi pară rău şi să te gândeşti la mine din când în când. Să mă îngropaţi lângă

Florin şi să vii să ne mai vizitezi din când în când. Decât să mă tot chinui mai bine să mor aşa, cu demnitate. Ce mai contează câteva luni în plus sau în minus, tot nu mai pot face nimic. Ce nu am făcut până acum, nefăcut rămâne.

— Hai, nu te demoraliza.

— Dar nu sunt demoralizată, Dinu, ştii ce mari speranţe am? Eu ştiu că profesorul ăsta e mare. A făcut unele tehnici în premieră naţională, ştii? Are şi „Steaua României" pentru succesele lui în transplant, am văzut mai demult un reportaj la televizor cu el. Desigur ca el o să facă minuni cu mine, va şti exact ce şi cum să taie. Cei de la institut nu s-au băgat de frică, ştiu bine, că nu se putea în două luni să fie aşa un dezastru cum pretind ei. Irinel Popescu o să facă o rezecţie largă, o să cureţe ce e de curăţat, asta înseamnă migală multă şi curaj. El este priceput, a făcut operaţii grele şi a reuşit în cele mai multe cazuri. O să reuşească şi cu mine. Mai departe de aici oricum nu avem unde să mai mergem. Totul sau nimic.

— Totul sau nimic, aşa să fie, dacă asta vrei.

— Dinu, dacă mă trezesc, poate o să fii lângă mine.

— O să încerc, vezi şi tu câtă stricteţe e aici. O să încerc.

— Să-mi ţii pumnii şi să te rogi cât o să fiu în sală.

— O să mă rog, Eva, mă rog pentru tine clipă de clipă.

doisprezece

Operaţia dură aproape două ore. Dinu aştepta plimbându-se încolo şi încoace. Judecând după complexitatea intervenţiei Dinu se aştepta că va dura până spre seară. Acum, că din sală ieşea profesorul atât de devreme nu era decât un singur răspuns posibil: Eva nu suportase intervenţia şi murise pe masa de operaţie. Încerca să păstreze o figură demnă, ca între bărbaţi căci profesorul se apropia destul de mult de el.

— Domnule profesor.

— Domnule doctor.

— Ce îmi puteţi spune?

— Veşti proaste.

Dinu aştepta verdictul. Plutea în aer. Doar cuvintele trebuiau spuse: soţia dumneavoastră a murit. Şi el ar fi înţeles aceste cuvinte

chiar dacă nu le-ar fi acceptat.

— Opreaţia s-a sfârşit dar nu am putut să-i fac soţiei decât o laminectomie paleativă. Atât a permis starea locală. Totul e prins într-un conglomerat, înţelegeţi ce vreau să spun, sunteţi chirurg, nu am putut să ating nimic sau să scot nimic de acolo. Am secţionat doar filetele nervoase ca să mai ameliorăm durerea actuală sau viitoare şi o anastomoză pentru drenaj biliar nimic mai mult. Îmi pare rău dar cred că trebuie să vă resemnaţi.

— Vă mulţumesc domnule profesor pentru efort.

Profesorul deja se îndepărta vădit afectat şi poate că nici nu-i auzi cuvintele abia rostite de o voce înecată de un plâns ascuns. Oh, de s-ar fi putut, de i-ar fi stat în puteri chiar el ar fi smuls şi cu unghiile răul din Eva, disecând moleculă cu moleculă bobul de neghină, binele de rău până când Eva ar fi fost din nou ca înainte. Operase de atâtea ori, salvase atâtea vieţi şi acum când avea cea mai mare nevoie toată ştiinţa lui era inutilă.

Dinu era lângă pat când Eva a deschis ochii. Ea se uită un moment la el, realiză că e în viaţă, că a supravieţuit. Încercă să zâmbească dar adormi la loc. Iar el se linişti o vreme spunându-şi că ea totuşi trăieşte, că încă e a lui şi nu a morţii.

Mai spre seară Eva îşi reveni destul de bine.

— Ştii ce e curios, că nu am dureri aşa cum mă aşteptam. Cred că a făcut treabă bună profesorul. Ai vorbit cu el?

— Nu, nu am reuşit, nu am reuşit să vorbesc cu el.

Dinu minţea. Nu avea curaj să-i spună adevărul. E uşor să dai verdictul unui străin, unuia faţă de care nu ai nicio legătură în afară de solidaritatea umană şi atât. Dar cu Eva era altceva, ea era viaţa lui, mângâierea lui, visul lui de a îmbătrâni frumos. Nu voia să-i ia şi ultima speranţă şi să o arunce în ghiarele agoniei finale pe care o bănuia terifiantă pentru amândoi. Acum aproape că şi-ar fi dorit ca ea să nu fi rezistat pe masa de operaţie, intrase atât de pregătită sufleteşte pentru ultimul drum. Greul de abia acum începea pentru ei şi el înţelegea aşa de bine acest lucru deşi nu ştia în ce fel şi cum va fi. Cum va suporta Eva vestea? Era oare într-adevăr pregătită să audă asta? începu să plângă ca un copil, cu fruntea aşezată pe mâna ei.

— Tu îmi ascunzi precis ceva.

— Nu îţi ascund nimic, nu ştiu nimic, am fost aşa de încordat în tot acest timp cât tu ai fost în sală.

— Cât a durat operaţia? Eu nu mai am noţiunea timpului.

— Câteva ore bune, cam până la ora 4 după amiază, minţi el din nou, nevrând să fie vreo suspiciune în mintea Evei că nu s-a lucrat totul cum trebuie şi cum speraseră.

— Atunci e bine. Sunt aşa de toropită, cred că de la anestezic. Aş vrea să dorm. Îmi dai puţin ceai, mi-s uscate buzele.

Dinu luă câteva picături de ceai într-o linguriţă şi îi umezi buzele.

— Mai vreau.

Dinu repetă gestul. În noaptea aceea o veghe la căpătâi şi aşa cum îi promisese cândva nu avea să o mai părăsească de atunci nicio clipă.

A doua zi profesorul veni să îşi vadă pacienta.

— Cum vă simţiţi?

— Destul de bine. Domnule profesor, vreau să ştiu ce anume mi-aţi făcut, trebuie să ştiu la ce să mă aştept în continuare, vă rog să fiţi foarte sincer, am făcut aşa un drum de lung cu boala asta, am stat prin atâtea clinici şi am urmat o mulţime de tratamente. Cred că atâta lucru merită un medic: să ştie ce are în burtă şi cu ce a mai rămas în ea bun. Accept orice.

Profesorul păstră o clipă de tăcere. Poate aştepta ca Eva să-şi continue argumentaţia ei sau poate că nu-şi găsea tocmai cuvintele cele mai potrivite, simţea că femeia aceea se aştepta la veşti bune. Într-un sfârşit zise:

— Doamnă doctor, nu vă pot minţi. Nu văd rostul minciunii în cazul dumneavoastră. Tot abdomenul e blocat de aderenţe şi infiltrat neoplazic. Nu am putut să ne atingem de absolut nimic. V-am făcut doar un by-pass coledocointestinal pentru drenaj biliar şi o laminectomie pentru suprimarea durerilor locale. Atât am putut să fac pentru dumneavoastră. Îmi pare nespus de rău, am încercat, asta este situaţia. Trebuie să fiţi tare acum.

Eva, deşi spera la mai bine, era pregătită şi pentru aşa ceva. În războiul cu cancerul există numai două posibilităţi: învins sau învingător. Niciodată armistiţiu. Era prea obosită ca să se mai revolte, prea obosită ca să mai plângă, prea obosită ca să mai lupte să trăiască. Nu îi purta pică omului aceluia care îi deschise abdomenul şi i-l cususe la loc. Cel puţin încercase. Omul acela merita tot respectul ei deşi nu a putut să-i scoată nimic din răul din ea.

Ce ciudat, să nu mai am nişte organe pe care le am sau le-am avut şi de aceea să nu mi le poată scoate. Ce încâlceală în gândirea mea! Oare înnebunesc? Ce bine ar fi, să nu fiu lucidă până în ultima clipă, să înnebunesc dintr-odată şi să nu mai am nicio teamă, nicio grijă. Oare cum este să te droghezi? Oare de ce se droghează oamenii când sunt sănătoşi şi tineri şi nu-i doare nimic? Ce proşti suntem în viaţa asta, ne naştem şi murim şi tot nu reuşim să respectăm viaţa, de fapt nu învăţăm nimic!

— Tu ştiai de asta?

— Nu, nu am ştiut nimic, sunt de-a dreptul răvăşit.

— Atunci de ce ai spus că operaţia a durat aşa de mult? Pentru ce au făcut ei nu am stat mai mult de două ore. Tu ştiai, Dinu, ştiai, dar nu ai vrut să-mi spui.

— Draga mea, ce rost are acum, te legi de un lucru aşa de neimportant. Ştiam sau nu, e tot aia. Ce o să facem de acum încolo?

— O să o sun pe mama, o să o rog să vină să stea la noi. Eu nu mai am nicio putere acum după operaţie şi nu se ştie nici peste câteva săptămâni ce o să fie. Da, o să o sun pe mama să se pregătească şi o să-i spun că a venit momentul acela despre care am vorbit mai demult. Dar să mă văd ajunsă acasă, aproape am senzaţia că nu o să mai apuc să văd casa noastră.

— O, Eva, e prima zi după operaţie, cum ai vrea să te simţi, toţi bolnavii se simt rău după operaştie, fie ea şi de apendicită. Mâine o să fie mai bine.

— Un singur lucru e bun în toată boala mea: că am slăbit. Dacă mă operam acum 5 ani când eram grasă mi se prindea greu operaţia. Sper să nu mai stau mult aici.

Dinu nu putea să înţeleagă cum de Eva reuşea să îşi păstreze umorul în aşa o situaţie de disperată.

— Îţi arde de glumă.

— Dragul meu, când am fost serioasă în viaţă toţi credeau că glumesc, când am glumit toţi m-au luat în serios aşa că totul e relativ. Până şi boala mea am tratat-o în modul cel mai serios până azi. Şi? Cu ce m-am ales? Cu un cancer care a evoluat după legile lui şi nu s-a sinchisit de nimic. Iar eu am petrecut atâta vreme între o perfuzie şi alta, între un spital şi altul, înghiţind tot felul de porcării. Îmi pare rău,

trebuia să fac aşa cum au făcut atâţia: să-mi văd de viaţă şi să încerc să mă bucur de ea cât s-ar mai fi putut.10%, e prea puţin, eu nu apuc, trebuia să-mi fi dat seama. Când nu o să mai pot ştiu eu un leac de la Oana care vindecă orice boală de trup sau de suflet. De ce aş mai fi serioasă acum poţi să-mi explici logic?

— Ţi-ai pierdut minţile, cum poţi să spui aşa ceva?

— Nu mi-am pierdut minţile ci numai speranţa. Acum nu mai sper în nimic bun. Nici măcar într-o minune ca atunci în pădure, cu căprioara. Vreau să ajung acasă, să vină mama, să stau cu tine, să ne mai aducem aminte de vremurile noastre bune şi să nu am dureri. Iar Dumnezeu sper să mă ierte şi să mă ia sus înainte ca eu să mă usuc de tot.

— Hai să nu mai vorbim acum, bine? Hai încearcă să adormi un pic.

Aşa trecu o zi şi încă una şi după 10 zile Eva era gata de plecare. Slăbită, palidă, de abia ţinându-se pe picioare, mai mult sprijinită de Dinu. Nu se mai uită în urma ei, ştia că nu o să se mai întoarcă vreodată acolo în Bucureşti. Oare de ce urmase medicina? Ca să ajungă să-şi dea seama că medicina ei nu poate salva nimic important şi că în faţa morţii nimeni nu are privilegii, moartea nu alege, nu poate fi mituită cu nimic. Dinu era dezolat, deprimat, se gândea la câte vieţi salvaseră ei doi şi că pe ei nu îi putea salva nimeni. Erau în maşină, gata de drum, Eva îşi lăsă mult scaunul pe spate, să stea mai comod. Dinu îi promise să meargă foarte încet încât niciun fel de zdruncinătură să nu-i provoace vreo durere. Se uita la ea şi parcă privea figura unei sfinte zugravită într-o icoană bizantină. Eva era sfinţită prin însăşi suferinţa ei trecută şi viitoare.

În septembrie zilele sunt blânde, soarele parcă mângâie peste tot, de o parte şi de alta a şoselei lanuri de porumb şi de floarea soarelui încă aşteptând să se coacă. Copacii de pe marginea drumului erau şi ei încă vopsiţi în culorile verii, de-abia de se zărea câte o frunză îngălbenită ca un mic accident de creaţie nu ca un semn de îmbătrânire prematură.

— Ridică-mi puţin scaunul, vreau să mă uit pe geam, e aşa de frumos afară, ce toamnă frumoasă.

Dinu trase pe dreapta, ridică scaunul Evei atât cât să stea comod, suficient cât să poată vedea prin parbriz. Nu vorbeau, nu ascultau muzică, erau tăcuţi şi solemni. Fiecare s-a închis înăuntru cu

disperarea lui în suflet. Deja era după amiază şi mai aveau destul de mers până acasă.

— O să oprim la un motel diseară, nu vreau să te obosesc cu drumul ăsta. În fond nu avem de ce să ne grăbim. Unde ne prinde seara opresc şi tragem la un hotel, bine? Te doare ceva, ţi-e foame sau sete, spune-mi dacă vrei ceva

— Nu, mi-e bine. Dinu, mai avem bani?

— Avem destui, iubito, nu-ţi face tu griji pentru bani acum.

— Da, avem, dar nu destui probabil.

— Destui pentru ce?

— Ca să putem cumpăra cu ei o altă viaţă.

Dinu continua sa conducă în tăcere. Eva se uita la el, din spate privit arăta şi mai cărunt ori poate chiar încărunţise în aceste ultime zile, cine ştie, poate că da.

— Ţi-a ieşit mult păr alb în ultimul timp. Eu măcar sunt scutită de asta.

Dinu o lăsa să vorbească. Era o nevoie a ei de a-şi exersa cu glas tare diferite stări prin care trecea. El era acolo ca să audă, nu trebuia să răspundă. Dar Dinu realiza prea bine disperarea disimulată în glumele ei.

— Noi doi ne-am iubit tare mult, nu-i aşa? zise Dinu şi Eva fu surprinsă. Ce o fi în mintea lui?

— Da, ne-am iubit tare mult.

— Mi se pare aşa de nedrept să ne despărţim. Eva, eu nu o să pot trăi fără tine. Cât ai stat acolo, pe masa de operaţie eu am crezut că tu ai murit la un moment dat şi mi-am dat seama că nu pot să trăiesc fără tine. Ştii, mi-a trecut prin minte că poate ar fi mai bine să murim amândoi odată, să ne înmormânteze pe amândoi în acelaşi mormânt, să fim şi acolo împreună căci aici pe pământ prea puţin ne-a fost dat.

— Dinu, eşti obosit, vorbeşti numai prostii. Nu mă face să mă mai simt pe deasupra şi vinovată de ce mi se întâmplă mie, mi-e destul de greu şi aşa, că te chinuiesc şi poate că tu nu meriţi chinul ăsta.

— Eva, oare ce ar fi dacă aş adormi la volan şi am intra amândoi cu viteză într-un copac? Ştii bine că nu sunt un bun şofer.

— O să te urăsc toată viaţa mea dacă faci asta. Nu o să stau în sicriu refăcută din bucăţi. Doamne, Dinu, ce-ţi trece prin minte? Dinu, de ce să mori şi tu, cine o să-mi facă toate pomenirile? Dinu, te rog, vreau să o văd pe mama încă o dată, mai am ceva de făcut foarte

important. Să nu-ţi treacă prin minte ce cred eu.

Dinu opri maşina. Oboseala îşi spunea cuvântul. Nervii lui întinşi ca un arc dădeau semne că cedează. Ar fi vrut să-şi aprindă o ţigară deşi erau ani de când nu mai fumase. Se duse şi ridică preocupat capota maşinii de parcă ceva ciudat s-ar fi întâmplat cu maşina.

— Ce este?

— Mi s-a părut că aud ceva, nu ştiu nici eu ce la motor.

De fapt Dinu voia doar să-şi ascundă lacrimile şi să se ascundă de Eva, să nu îl vadă aşa.

— Dar de când te pricepi tu la motoare?

Dinu trânti înapoi capota maşinii, se urcă la volan, o privi pe Eva cu lacrimi în ochi şi spuse:

— Eva, spune-mi cum să trăiesc, nu mai ştiu.

— Îţi spun numai dacă şi tu îmi spui cum să mor.

— Eva, nu mai glumi, simt că îmi pierd minţile, crede-mă nu ştiu ce să fac, nu ştiu cum să mă port, nu mai ştiu nimic.

— Nici eu nu ştiu, nu m-a învăţat nimeni cum e să mori, până şi cu asta trebuie să mă descurc de una singură. Dinu, ăsta e adevărul, ne naştem, suferim şi murim singuri, sunt lucruri pe care nu le putem împărţi cu nimeni. Nu poţi să mori pe jumătate şi cealaltă jumătate să o dai altcuiva. Şi mie mi-e frică, habar nu am ce mă aşteaptă, cred că m-am obişnuit cu ideea că mor deşi nu mă aşteptam să fie aşa de curând dar tot s-ar fi întâmplat odată şi odată. Numai că nu vreau să vă chinui, nu vreau să fiu o povară, nu vreau să ajung neputincioasă încât să trebuiască să mă îngrijească cineva ca pe un copil mic, nu vreau să mor în mizerie, cu pempersi pe mine. Atât îmi mai doresc pe lume: să mor în demnitate. Tu trebuie să mă ajuţi. Dinu, dacă ai să vezi că mă chinui sau că nu mai judec, dacă fac cumva metastaze cerebrale şi îmi pierd judecata să-mi dai ceva şi să curmi suferinţa mea şi a ta. Eu o să-ţi mulţumesc pentru asta. Uite, promite-mi că nu o să mă laşi să mor în mizerie.

— Cum poţi să spui una ca asta? Cum te-aş putea părăsi?

— Nu, am vrut să spun exact ceea ce am spus şi tu te faci că nu înţelegi. Dinu mă gândesc aşa, că nici să scriu nu am ştiut şi am învăţat, nici să nasc nu am ştiut şi am născut, nici să trăiesc nu am ştiut dar am învăţat până la urmă şi tot aşa cred că o să învăţ să mor. Totul va veni de la sine, sunt sigură, aşa e legea pământeană. Ce-ar fi Dinu să nu ne mai ascundem, măcar atâta lucru ne datorăm unul altuia. Hai să fim

corecţi şi sinceri unul cu celălalt până la sfârşit. Aşa o să ne fie mai uşor. Aşa cred eu.

— Ai dreptate. O să învăţăm împreună cum vine moartea. O să fiu cu tine, nu-ţi fie teamă, o să te veghez clipă de clipă.

— Hai să căutăm un hotel, am obosit, e prea mult de mers până acasă.

În noaptea aceea au dormit iar unul în braţele celuilalt, Eva cu omoplaţii lipiţi de pieptul lui, cu mijlocul înfăşurat în pânză şi în pansamente, el cuprinzând-o să o încălzească. Era prima noapte în care Dinu se întindea în sfârşit într-un pat confortabil. În ultimele săptămâni prin spitale dormise cum se întâmpla: cu capul pe masă, culcat la picioarele Evei sau în cel mai fericit caz pe un pat de spital dacă se nimerea să fie unul liber pe undeva. Nu se plângea, doar oasele lui amorţiseră şi spatele îl durea. Dar ce era asta pe lângă tot chinul Evei? Aşa că în noaptea aceea adormi de îndată, parcă vrând să-şi adune puterile pentru o nouă zi ce va fi să vină peste ei. Eva în schimb nu putea dormi. De gânduri, de durere, de oboseală, de griji. Nu voia să-l trezească pe Dinu pentru un biet calmant.

Oh, poate că dacă aş adormi ar fi minunat. Dar dacă a muri e ca şi cum ai adormi? De unde să ştiu eu cum e moartea? Cum o să-mi dau eu seama când dorm şi când mor? Căci şi în somn nici nu bănuieşti când intri, se face dintr-odată întuneric şi nu mai simţi nimic. Nu e asta ca un fel de moarte? Şi dacă adorm oare nu o să mor atunci? Sau poate dacă nu o să dorm o să păcălesc moartea şi ea nu o să mă poată surprinde.

Cu gândurile astea cuibărite în minte începură pentru Eva un lung şir de nopţi albe. Angoasa pe care i-o aducea noaptea părea neînţeleasă de cei din jurul ei dar Eva avea o logică imbatabilă: dacă adorm o să mor. Adevărul este că uneori Eva aţipea dar când se trezea era mereu angoasată, voia să simtă mereu că este vegheată de cineva care să o scoată în ultima clipă din hăul morţii.

Mama şi Dinu făceau cu schimbul, noapte de noapte, de parcă Eva ar fi fost acum un copil preţios ce trebuia supravegheat şi îngrijit oră de oră.

— Mamă, oare cu ce o să mă îmbrăcaţi în sicriu?

— Nu mai vorbi aşa, fata mamei.

— De ce, mamă, când te măriţi nu vrei să ştii ce rochie o să ai? Uite, m-am măritat de două ori şi nu am fost niciodată îmbrăcată în

mireasă. Nu ţi se pare firesc să mă gândesc măcar acum la asta? Vrei să deschizi dulapul şi să te uiţi la nişte costumaşe? Aş vrea să probez câteva.

— Lasă mamă, nu ai timp, ce aşa grabă? nici nu-ţi cunosc dulapul. Telefoanele sunau unul după altul. Toată lumea dorea veşti bune după operaţia Evei.

— Cum a fost?

— Bine, operaţia a reuşit, eu sunt bine, mănânc, dorm, nu am dureri, staţi liniştiţi încă puţin şi ies la plimbare.

Mama se uita la faţa trasă e Evei, ştia că nu putea să mănânce mai nimic, puţin piure din legume, orez şi iaurt.

— De ce le spui asta, copila mea?

— Şi ce ai vrea acum, să încep să mă văicăresc? Lasă – i s-a trăiască liniştiţi, cu ce m-ar ajuta pe mine acum? Ştii, toată lumea va trece prin asta, or să ştie şi ei într-o zi cum este, de ce m-aş grăbi să le spun eu? Mama, vrei să cauţi CD-ul cu Amalia Rodríguez. Parcă aş mai vrea să-l ascult măcar o dată. Mama căută CD-ul, îl puse în combina muzicală. Casa se umplu de vocea caldă şi inconfundabilă şi de fadourile Amaliei. Dinu se trezi speriat, în casa lor nu se mai auzise de multă vreme muzică.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu spune nimic. Nu-i aşa că are o voce grozavă? Dar până şi ea a murit, cu tot harul ei. Nimic nu a salvat-o nici pe ea, vezi? Oare o fi avut vreun iubit? Nimeni nu ştie precis, dar după cum cântă eu cred că iubitul ei, primul ei iubit a murit şi ea i-a cântat mereu cât a trăit, nu ţi se pare? Prima iubire nu moare niciodată.

— Tot ce se poate şi asta. Da' tu ce ai?

— Am rugat-o pe mama să-mi scoată nişte haine din dulap şi nu vrea.

— Da' unde vrei să pleci?

— Ei, unde, întrebi şi tu aşa, de parcă nu ai şti. Tu îmi cunoşti hainele, îmi scoţi costumaşul din triplu voal roz şi pe cel lila cu năsturei încheiaţi în faţă? Dinu deschise dulapul şi scoase cele două costume. Eva se ridică, voi să îşi pună o pereche de ciorapi. Dinu o ajută. Cel mai uşor şi-a ales pantofii.

— Acum nu mă mai strânge niciunul. Oricum nu mai contează pentru că tot nu mai plec nicăieri pe picioarele mele.

Apoi îşi probă pe rând costumele. Cel roz păru să o

mulţumească deşi îi era larg. O să îşi pună o bluză albă de voal pe sub el, să nu i se vadă decolteul, claviculele ieşind în afară şi nici gâtul acesta ce părea mult mai lung ca altă dată. Îi va trebui şi un sutien cu burete, aproape că nu mai avea sâni. Îşi scoase băsmăluţa de pe cap, îşi pieptănă cu grijă şi îşi puse peruca blondă. Încercă câteva fonduri de ten, un ruj în nuanţa buzelor şi un rimel pentru sprâncene. Ce a mai rămas din trusa ei aruncă la gunoi.

— Cu astea să mă machiaţi, să nu arăt în sicriu ca o mumie. Nu vreau ca lumea să nu mă mai recunoască acolo aşa cum am păţit eu cu Oana. Acolo vreau să fiu aşa cum m-au cunoscut toţi, înţelegi? Moartea ne transformă atât de mult, nu vreau asta. Mortul nu trebuie să fie nici urât nici frumos, trebuie să semene cu cel ce a fost viu.

Dinu nu zicea nimic, mama nici atât. Se uitau amândoi la Eva. Era atât de fragilă acum, de delicată. Îmbrăcată elegant, fardată discret, cu culoare de viaţă în obraji, cu perucă şi pantofi cu toc înalt parcă voia să se ducă la o petrecere. Era o scenă neaşteptată şi nemaiîntâlnită dar disecată la rece era de fapt o reacţie normală a unui om lucid care ştie că nu mai are mult de trăit şi se pregăteşte şi vrea să ştie mai multe amănunte. Poate că toate astea o linişteau. Aşa că şi Dinu şi mama nu comentau nimic, se conformau resemnaţi. Până la urmă Eva îşi dorea nişte lucruri atât de inofensive, ori de câte ori hotăra câte ceva despre înmormântarea ei, un amănunt cât de mic, ea părea că se linişteşte pentru un timp. Moartea nu putea fi păcălită, nu aştepta să te pregăteşti, nu venea când totul era gata ci venea la vremea ei.

Într-o zi sună şi o chemă acasă pe vechea ei manichiuristă. Femeia veni în aceeaşi zi bucuroasă să facă un ban în plus şi tresări, parcă nerecunoscându-şi clienta. Nu era obişnuită să vadă faţa muribunzilor, era aşa de tânără şi nu mai trecuse prin aşa ceva niciodată în viaţa ei. La ea veneau doar femei cochete şi sănătoase.

— Să-mi faci te rog manichiura şi pedichiura ca pe vremuri.

Tânăra se apucă de treabă în tăcere, Eva îşi puse picioarele într-un lighean cu apă călduţă. Îi reveni în memorie ziua aceea când Nino cu o tandreţe de nedescris îi făcuse unghiile cu ojă şi spuse: acum eşti perfectă. Ce o fi vrut oare să spună? Nici măcar nu îşi găsise timp să-i scrie un ultim mail. Poate că într-o zi o să o caute din nou, cine ştie când va fi acea zi, dar o să o aştepte în zadar pe holurile spitalului, ea nu va mai fi acolo. Alungă repede imaginea aceea din gând.

— Sune-mi, dacă o să mor o să vii să-mi faci manichiura? Nu o

să-ţi fie teamă de mine?

Femeia tăcu, se vedea bine că nu voia sau nu ştia nici ea de va putea face asta şi era încurcată. Eva nu mai aşteptă răspunsul.

— Nu-i nimic, nu mă supăr, dar te rog atunci să vii în fiecare săptămână, eu nu mai pot, mama nu mai vede bine, Dinu nu se pricepe la asta însă eu vreau să am mâinile frumoase. Să mi le dai cu lac incolor.

— Bine, doamnă doctor, o să vin în fiecare joi seară.

— Aşa să faci, e bine aşa.

După ce manichiurista plecă Eva îl chemă pe Dinu.

— Vrei să-mi aduci o oglindă? Cred că arăt îngrozitor de vreme ce toţi se tem de mine. Cred că arăt ca o stafie. Nu m-am uitat în oglindă de multă vreme.

— Draga mea, de ce vrei să te uiţi în oglindă? Eu sunt oglinda ta. Hai să-ţi spun cum arăţi: ai o piele fină, delicată, o frunte frumoasă, un nas mic şi cârn pe care cred că o să-l şi mănânc chiar acum, şi se aplecă să o sărute pe nas. Ai ochii cei mai tulburători din lume, când mă uit în ei îţi văd tot sufletul. Buzele tale sunt minunate, iubito, cu ele m-ai vrăjit atunci la teatru, nici nu ştii. Le-aş săruta de dimineaţă până seara şi de seara până dimineaţa şi tot nu m-aş sătura de ele. Şi ai o minune de gropiţă în bărbie… eşti atâta de frumoasă, Eva, puteai să ajungi vedetă de cinema, nu glumesc, dar atunci te-ar fi iubit o mulţime de bărbaţi din toată lumea, îţi dai tu seama de asta? Mai bine aşa, să te iubesc numai eu.

— Ce frumos mă minţi. Dar de iubit doar tu m-ai iubit, de asta să fii sigur.

Eva nu mai spuse multă vreme niciun cuvânt. Avea dureri peste tot dar nu se plângea, îl ruga pe Dinu sau pe mama să-i facă un analgezic şi continua să nu doarmă decât dacă ştia că cineva rămâne treaz să o vegheze. Dinu îşi dădea seama că e frica de moarte şi nici măcar nu putea să spună că e ceva anormal, cine ştie cum va muri el, ce spaime îl vor însoţi şi pe el în acele clipe.

— Mamă, ce mai face tata?

— Se descurcă, nu-ţi face tu griji.

— A început să bea din nou, nu-i aşa? Nu-mi spune, ştiu eu, el niciodată nu a suportat durerea. Să-l rogi să mă ierte, îmi promiţi?

— Îţi promit, linişteşte-te. Poate că tu ar trebui să ne ierţi pe noi.

— Voi aţi fost cei mai buni părinţi pentru mine, nu mi-aş fi dorit

altceva mai bun, crede-mă.

Din nou alte zile lungi, aceleaşi dureri, aceleaşi insomnii.

— Vreţi să o chemaţi pe Cristina acasă?

— Cine e Cristina? întreba Dinu năuc, neştiind pe cine să cheme din atâta lume care fusese pe la Eva de un an încoace, căci nu reuşise să-i cunoască toate vechile ei prietene care s-au perindat pe acolo în primăvară iar de o vreme nu mai venea nimeni, de parcă acolo în casa lor era ceva molipsitor.

— Nu ştii? Cristina, fata la care mă duceam la masaj. Tare mă dor oasele şi ea are mâini de aur.

— Aha, Cristina aceea.

— Da, aceea.

Cristina veni, cu toate cele de trebuinţă. Eva văzu în ochii ei teama şi mirarea deopotrivă. Oare aşa de mult se schimbase în ultimul timp?

— Cristina, să-mi faci un masaj ca odinioară.

Cristina îşi scoase uleiul ei de măsline parfumat cu aromă de levănţică şi o desfăcu pe Eva din cearşafuri. Se îngrozi când o văzu aşa de slabă, aproape fără muşchi. Dar nu zise nimic, începu să-i maseze ceea ce mai rămăsese din frumoasa doamnă ce odinioară venea la ea în cabinet. Mâinile ei o mângâiau încet, cu răbdare şi cu un fel de pioşenie la gândul că poate mâine femeia aceea nu va mai fi de parcă nu ar fi fost niciodată.

— Vă doare?

— Nu, Cristina, mă simt foarte bine, continuă.

Uleiul îi ungea pielea acum atât de uscată, Eva simţea cum porii ei absorb fiecare picătură de dinafară, precum după o secetă pământul absoarbe fiecare picătură de ploaie. Pielea ei îşi mai dorea să trăiască. Se simţea bine, mâinile Cristinei aveau un dar minunat, un dar probabil de la Dumnezeu hărăzit, ele calmau şi luau cu ele pentru o vreme toată neputinţa Evei. Iar Eva era mulţumită de toate astea şi le preţuia acum cu toate simţurile ce i-au mai rămas. Apoi învelită din nou în cearşafuri curate şi moi adormi fără somnifere, fără dureri, fără vise.

În octombrie burta Evei începu să se umfle, de parcă era gravidă. O stare de indispoziţie generală, crampe insuportabile o făceau să refuze orice mâncare.

— Eu nu mai intru în spital, Dinu, ai să mă tratezi tu.

Şi Dinu îi făcu prima puncţie şi scoase de acolo un lichid limpede de culoarea berii. Eva voi să vadă:

— Măcar de mi-ar fi plăcut berea în viaţa mea! Aşa glumeam şi eu cu bolnavii mei, le spuneam că au băut prea multă bere şi unii mă credeau. Sărmanii mei bolnavi, îi trimiteam acasă şi numai Dumnezeu ştie cum sfârşeau şi ei, eu nu m-am întrebat niciodată asta. Vedeam doar că nu mai vin la control şi atât.

O vreme care dura de fapt câteva zile Eva se simţea din nou bine, un bine relativ căci totul se compara nu cu starea de sănătate ci cu boala mai puţin sau mai mult suportabilă de dinainte. Apoi altă puncţie, alta şi alta de parcă acolo era un izvor din care curgea moartea însăşi. Ajunsese atât de slăbită încât după ce i se punea bazinetul îl ruga pe Dinu să o ia în braţe şi să o ducă în cada cu apă, să se simtă curată şi să-i mai treacă în căldura apei durerile trupului ei. Acum durerile de oase deveniră nespus de atroce şi nu se calmau cu nimic. Nu îşi dădea seama dacă o dureau pentru că avea acolo metastaze sau erau dureri din cauza statului în pat, din cauză că nu se mai alimenta cum trebuie, că nu se mai mişca. Nici nu mai voia să-şi pună astfel de probleme şi nici nu mai conta cauza incurabilă ci doar efectul ei. Nopţile deveniră un calvar pentru toţi căci şi în somn Eva gemea. Burta i se umfla din ce în ce mai des, lichidul scos era din ce în ce mai tulbure şi mai mult.

— O să aduc să-ţi pun nişte perfuzii, trebuie să te mai întăreşti un pic.

— Nu, te rog, nu face asta, nu vreau. La ce bun să prelungeşti nu o viaţă ci doar o suferinţă?

Mama îi spuse la un moment dat:

— Fata mea, ai grijă că o să îl omori pe Dinu cu zile. Mai menajează-l şi tu, nu vezi că săracul nu mai poate, a slăbit şi el în ultimul hal, de abia te mai poate ridica în braţe să te ducă în cada cu apă.

— Lasă, mamă, că nu mai este mult şi scapă de asta.

— Dinu, aş vrea să-mi pui o sondă. Nu mai vreau la bazinet, nu mai vreau să miros urina. Ţii minte, mi-ai promis că o să mă ajuţi să mor decent, nu în pemperşi.

Dinu îi puse o sondă în vezica urinară aşa cum voia Eva. Mama nu mai zicea nimic, lacrimile ei se uscaseră de multă vreme, acum era un robot care nu ştia decât că fata ei trebuia îngrijită cu tandreţe şi răbdare, că pentru Eva erau poate ultimele ei zile, că ea va supravieţui

şi va avea timp de lacrimi mai târziu.

— Mamă, să mă înmormântaţi.

Mama nu înţelegea cuvintele Evei şi o clipă a crezut că fata ei nu mai avea gândirea întreagă.

— Mamă, vreau să mă înmormântaţi ca pe o împărătească, aşa vreau. Dinu e în stare să mă împăieze ca pe o veveriţă şi să mă ţină aici în casa cu el. Nu o să vrea să mă lase să plec nicăieri. Cred că a înnebunit. Voi să nu îl lăsaţi, să mă îngropaţi în pământ ca pe toţi oamenii. Oare cum o să stau eu acolo?

Mama nu ştia la ce se referă Eva: Unde acolo? Oare de mormântul ei vorbea?

— Dinu, te duci să iei prosoape? Vreau să le văd.

Dinu nu îndrăznea să o contrazică, se duse dar nu luă nimic.

— De ce nu ai cumpărat?

— Pur şi simplu eu nu ştiu ce să cumpăr fără tine. Şi izbucni în plâns ca un copil vinovat.

Eva îşi dădu seama că era o chestie de femeie. Niciun bărbat nu se pricepe să facă astfel de cumpărături. Nu îndrăzni să o trimită pe mama, era aşa de obosită şi de tristă şi poate din reflexul de o viaţă, din spirit de economie ar fi luat ceea ce Eva nu-şi dorea. O chema pe una din cumetrele ei, Maria, îi explică şi femeia cu banii în mână, ştiind despre ce e vorba, înţelegând din grai negrăit se duse şi alese douăzeci şi patru din cele mai frumoase şi mai groase prosoape din bumbac, aşa cum i-ar fi plăcut ei să aibă măcar unul în casă. Eva făcu inspecţia şi păru mulţumită.

— Ai făcut treabă bună. Acum du-te acasă, Maria. Să nu mă lăsaţi singură. Să veniţi să mă vedeţi.

Aşa spunea tuturor celor care o sunau la telefon în ultimul timp dar toţi ştiau despre ce vorbeşte Eva.

— Să veniţi să mă vedeţi! Era ca şi cum ar fi spus: să veniţi la înmormântarea mea, vă aştept atunci, să nu mă uitaţi.

După acea zi nimeni nu le-a mai trecut pragul, nimeni nu mai suna. Desigur Maria povestise tuturor despre prosoape şi despre cum arată Eva.

Toţi aşteaptă să mor. De asta nu mai sună şi nu mai vine nimeni. Toţi or să fie mai liniştiţi după aceea, când eu nu o să mai fiu aici să sufăr. Pe morţi nu-i mai doare nimic, nu au spaime, nu mai deranjează

pe nimeni. După ce voi muri toată lumea va fi mai liniştită, nu se va mai simţi nimeni vinovat, nimeni obligat. Dar oare unde o să fiu eu în curând? Oare unde plecăm cu toţi din lumea asta? O să simt suferinţă, o să simt durere? O să fiu speriată de ce mi se va întâmpla? O să mă conducă cineva sau voi fi şi acolo singură ca şi în lumea asta în care m-am născut şi pe care nu am apucat să o deslușesc nici până azi în întregime? îl voi cunoaşte acolo pe Iisus şi pe Dumnezeu aşa cum mi s-a promis? Cum va fi oare acolo întâlnirea? Nici când ne naştem nu ştim de unde venim deşi e clar că din burta mamei noastre venim, nimeni nu-şi mai aminteşte cum a fost. Probabil că aşa e şi după moarte. E un echilibru în toate astea doar noi nu ştim. Voi pleca oare cu toate câte le-am învăţat pe pământ sau voi fi precum un nou născut acolo şi iar va trebui să o iau de la capăt? Mă voi întâlni acolo cu cei dragi mie plecaţi înainteea mea? Cum aş putea să-mi recunosc bunicii, străbunuicii pe care nu-i mai ţin minte? Oare va fi cu adevărat viaţa mea veşnică? O veşnicie de linişte sau o veşnicie de suferinţă? Iisuse, în tine îmi pun toată nădejdea mea. Tu ai fost mereu lângă mine aici şi-mi ştii tot sufletul meu. Mă întreb de ce dacă plecăm cu toţii la Tine care eşti bun şi iertător, de ce ne e aşa frică de moarte, de ce plâng cei rămaşi aici după noi? De ce nu ne bucurăm pentru că murim ca atunci când ne bucurăm că mergem să ne întâlnim cu cineva drag nouă De ce, Doamne, de ce ne laşi singuri în angoase şi în incertitudini înaintea morţii? De ce dintre toate vieţuitoarele doar pe noi ne-ai pedepsit să fim mereu păcătoşi şi mereu datori Ţie pentru neştiinţa noastră?

Doar Victor mai trecea pe acolo, se uita la ea, o întreba de una, de alta dar pleca repede, preferase să preia de o vreme sarcina aprovizionării, nu suporta să stea şi să o vadă pe sora lui atât de mult suferind.

În una din zilele următoare Eva vru să se întâlnească cu preotul ei. Mama o îmbrăcă într-un capot lung, îi puse în picioare papucii, îi aranjă peruca.

Preotul intră şi păru descumpănit. Nu o mai văzuse pe Eva de dinainte de operaţie şi se cutremură. Din femeia aceea încă frumoasă nu mai rămăsese decât o umbră. Avu o ezitare, parcă nici nu o putea privi în ochi.

— Părinte, ia loc te rog, aici, pe fotoliul de lângă mine.

— Cum te mai simţi, copila mea?

— Nu prea bine părinte, cred că în curând o să vă părăsesc. Nu

mai am nicio putere. Vreau să mai vorbim.

— Spune, te ascult, spune.

— Părinte, cum crezi va fi în lumea de dincolo?

— Cu siguranţă va fi un loc cu lumină, un loc cu verdeaţă, fără griji, fără zbucium. Dumnezeu vă va judeca cu dreptate. Aţi vindecat aşa de multă lume, aţi făcut o mulţime de fapte bune. Nimeni nu e fără de păcat în lume dar contează cel mai mult lucrurile bune care rămân după noi.

— Noţiunea de păcat e aşa de relativă, m-am tot gândit la asta în ultima vreme şi tot nu am răspunsuri. Dacă bolile sunt de la Dumnezeu şi eu m-am împotrivit o viaţă voinţei Lui?

— Greşiţi, desigur dacă există remedii pentru boli tot Dumnezeu le-a lăsat şi a dorit ca ele să fie cunoscute de medici.

— Şi cu bolile incurabile ca a mea cum rămâne? Sunt sau nu o pedeapsă?

— Doamnă doctor, eu sunt un umil slujitor, nu-mi puneţi mie în spate neştiinţa omenirii întregi. Nu ştiu să vă răspund.

— Părinte, o să te superi dacă o să mai chem încă doi preoţi să se roage?

Părintele ştia foarte bine la ce se referă Eva. Era doar surprins de subiectul abordat. Toate acestea nu le discutase niciodată până acum decât cu rudele apropiate niciodată cu… mortul.

— Nu, de ce să mă supăr, dacă aşa doriţi.

Eva se uită la părintele Iacob. Aproape că îmbătrâniseră odată, erau cam de aceeaşi vârstă, îl cunoştea de când el era tânăr, avea un păr negru şi bogat, acum era cu părul grizonant şi cu barba aproape albă.

— Ce treabă grea aveţi şi dumneavoastră, spuse Eva gândindu-se că şi părintele, ca şi ea au fost nevoiţi să vadă multă suferinţă umană în viaţa lor.

— Asta e menirea noastră, cu bune şi cu rele la un loc, trebuie să le ducem pe toate cum ne e dat.

— Şi un cor de la seminarul teologic s-ar putea să cânte?

— Cum să nu, dacă aşa doriţi, doamnă doctor.

Preotul era vădit încurcat de discuţie. Nu îşi găsea cuvintele potrivite pentru Eva.

— Părinte, eu nu cred că mai am multă vreme de dus, aţi putea să-mi citiţi ultima rugăciune şi să mă împărtăşiţi?

Preotul care bănuise dinainte scopul vizitei lui se ridică, îşi deschise servieta şi îşi scoase de acolo patrafirul şi cele necesare. Păstră un moment de linişte aştepta de parcă Eva vruse poate să spună altceva, să-l roage altceva. Eva nu spunea nimic, evident obosită de parcă şi ceafa îi era greu să şi-o poarte singură precum un sugar în primele lui săptămâni de viaţă. Preotul începu rugăciunea: „…de a greşit cu voie sau fără voie…" auzea Eva ca prin vis.

Acelaşi refren cântat în aceleaşi împrejurări pentru toată lumea. Aşa e drept, căci moartea până la urmă e aceeaşi pentru toţi şi pentru slugă şi pentru împărat şi ne aduce la un numitor comun. În rest numai viaţa din noi e cea care ne face unici şi inconfundabili şi merită rugi şi cuvinte diferite.

Nu voia ca părintele să plece şi ea să nu vorbească un ultim lucru cu el:

— Părinte, mai am o ultimă rugăminte.

— Spune, copila mea.

— Ştiţi, în biserică, o să trebuiască să spuneţi nişte cuvinte despre mine.

— Da, aşa se procedează.

— Eu ştiu că o să spuneţi numai lucruri frumoase, aşa faceţi mereu cu toţi dar m-am gândit că aş prefera să nu spuneţi prea multe lucruri despre mine, ştiu şi eu, unde m-am născut şi ce scoli am făcut căci nu asta a fost important, aş vrea să spuneţi tuturor cât de mult am iubit eu viaţa, cu toate câte mi-a fost dat să le trec, ce mult am iubit eu lumea asta şi cât de rău mi-a părut că nu am putut să fiu perfectă, că am pierdut perfecţiunea cu care am venit pe lume. Am scris nişte cuvinte aici şi îi întinse preotului o hârtie împăturită. Poate o să vă inspire astea. Dumneavoastră decideţi în cele din urmă. Să faceţi cum credeţi de cuviinţă.

Părintele îi lua hârtia din mână şi plecă, nu înainte de a o întreba dacă mai voieşte să îi mai spună ceva.

— Nu, părinte, acum nu, am vorbit noi mai demult, am vorbit.

Întinsă din nou în pat Eva îşi luă vechiul carneţel de adrese şi cu numere de telefon, cel folosit nu de mult. Apoi începu să dicteze mamei o lungă listă cu cei pe care să-i anunţe imediat după ce ea se va sfârşi, nu de alta dar erau multe persoane care aveau obligaţii, care erau de

prin alte părţi, să aibă timp oamenii să-şi aranjeze ca nu cumva să lipsească vreunul. Îşi aduse aminte de telefonul pe care îl primise la moartea Oanei, în plină noapte, cu o zi înaintea înmormântării. La ea nu va fi aşa o să fie anunţaţi cu toţii din vreme. Măcar înmormântarea ei să fie perfectă dacă viaţa ei nu a putut fi. Era o listă lungă de oameni dragi ei. De câte ori dicta un nume păstra un scurt moment de tăcere, de parcă îşi amintea despre omul acela câte ceva sau se întreba cum o să arate ei toţi în urma cortegiului cu ea pe catafalc.

— Cred că nu îmi mai doresc decât să mai văd încă o dată zăpada. Am trăit atâtea ierni şi mi-e dor să mai văd măcar un singur fulg de zăpadă.

Decembrie veni cu frig, cu ger dar niciun fulg.

— Mama, vrei să dai la o parte perdeaua de la fereastră?

— Ce vrei să vezi, draga mea, e întuneric, e noapte.

— Vreau să văd dacă ninge cumva, poate că o să ningă.

— Încă nu, încă nu ninge, am auzit că o să se mai încălzească vremea.

Eva stătea şi se uita ore în şir pe fereastră, uneori se aşeza pe o parte şi se legăna singură. Lacrimi i se scurgeau pe obraz dar nu spunea nimic. Nici Dinu nu întreba. Femeia de lângă el trăise o viaţă. Viaţa ei. Râzând a riscat să pară nebună, plângând a riscat să pară sentimentală, întinzând o mână cuiva a riscat să se implice, arătându-şi sentimentele a riscat să se arate pe ea însăşi, vorbind despre ideile şi visele ei a riscat să piardă, iubind a riscat să nu fie iubită, sperând a riscat să dispere, încercând a riscat să dea greş, trăind risca acum să moară.

— Ajută-mă să mor. Am obosit.

Dinu nu înţelegea sau nu voia să înţeleagă despre ce vorbeşte Eva. O luă de mână şi o ţinu aşa toată ziua. Era tot ce mai putea face pentru ea.

— Dinu, oare dacă o să plouă când o să fie înmormântarea mea, îţi dai tu seama, o să mă ude, o să mă bage udă în mormânt. Dinu, ce o să mă fac în costumul meu subţire, o să mi se lipească de corp ca şi cum aş fi goală, ca atunci, la mare, mai ţii minte? Trebuie să-mi găsiţi altceva dacă plouă în ziua aceea.

— Eva, te rog eu mult nu te nelinişti, de ce nu ne laşi pe noi să avem grijă de astea toate?

— Dacă uitaţi ceva! O să fiţi prea ocupaţi cu altele atunci. Ştii

ceva? Dacă o să am prea multă ascită să-mi scoţi lichidul, să nu mă îngropaţi aşa. Nu vreau să arăt în sicriu ca un cartof cu colţi. Şi mai bine îmi pui costumul lila, e mai gros, nu o să se ude repede. Îmi promiţi?

— Îţi promit, linişteşte-te.

— Pune-mi pe deget inelul cu diamant şi te rog eu mult să nu mi-l mai scoţi niciodată. Din toate câte le las în urmă vreau să plec cu inelul ăsta pe deget.

Dinu îi puse pe deget inelul, repetând acelaşi gest pe care îl făcuse cu ani în urmă.

Eva stătea trează. Se înserase de mult dar ea pândea primul fulg. Stătea cu ochii spre fereastră agăţându-se de speranţa că va vedea primul fulg din acel început de iarnă.

— Uite, ninge!

Eva se uita pe fereastră şi în lumina felinarelor vedea prima ninsoare din acel an. Avea privirea unui copil ce cu bucurie şi mirare deopotrivă vede întâia oară un fulg.

— Dinu, uite, a venit iarna, nu o să plouă, acum sunt sigură, voi fi precum Albă ca Zăpada. Ţine-mă de mână, ajută-mă să mă ridic puţin, să văd mai bine.

Dinu se apropie de Eva şi o prinse de mână, ajutând-o să se ridice.

— Mamă, hai să vedem împreună zăpada.

Mama veni lângă fata ei, o luă pe Eva de cealaltă mână şi o sprijini de spate, de parcă Eva era din nou copil şi făcea acum primul ei pas şi trebuia ajutată de cei doi.

Şi, ca printr-o minune, surprinsă de miracolul primilor fulgi căzuţi anume parcă pentru ea, Eva simţi o linişte imensă şi o eliberare de toată suferinţa. Explora o senzaţie nouă, necunoscută ei, la fel ca atunci, în urmă cu mulţi ani, imediat după ce născuse. Aceeaşi împăcare cu tot universul. Aceeaşi împăcare cu sine. Era mirată că deşi e încă trează nu mai simte nicio durere. Nici întristare. Nici suspin.

Am scris această carte în amintirea:

— Bunicii mele Elena Hartman care a murit la 48 de ani şi mi-a lăsat cea mai veche amintire a copilăriei: ea pe un pat de spital. Nu a mai apucat să mă vadă crescând şi nici eu nu am avut norocul să o aud

spunându-mi poveşti. În mintea mea de copil mi-am zis că atunci când voi fi mare voi fi doctor şi voi salva omenirea de boli şi nu va mai muri nimeni.

— Vechiului meu prieten ing. Gioni Bordeianu care mi-a fost şi pacient şi pe care din nefericire nu l-am putut ajuta. A refuzat orice tratament şi s-a retras în suferinţa lui. S-a lăsat devorat de moarte aşa cum s-a lăsat timp de o jumătate de veac devorat de viaţă.

— Prietenei mele de suflet, dr. Liliana Iordaniu (Bolohan) de care îmi va fi toată viaţa dor. Ea m-a ajutat să devin ceea ce sunt azi. Cu un curaj şi cu o demnitate de neimaginat a luptat cu moartea până la ultima ei suflare. Avea doar 47 de ani atunci când i-am spus că are cancer sperând din tot sufletul că diagnosticul e greşit.

Toţi aceşti oameni foarte dragi mie au murit în floarea vârstei răpuşi de aceeaşi boală nemiloasă: cancerul de pancres. S-a întâmplat să fiu lângă ei şi lângă boala lor o vreme. Puteam să fiu eu în locul lor. Putea să fie oricine căci această boală nu alege.

Aproximativ 1 din 100.000 de locuitori este depistat în fiecare an cu această afecţiune. Nu se ştie cauza bolii deşi se incriminează poluarea, dieta hiperproteică, fumatul, alcoolul. Vârsta medie a pacienţilor este în jur de 50 de ani. De obicei diagnosticul se pune tardiv datorită simptomatologiei nespecifice sau chiar absenţei oricăror acuze multă vreme. Cancerul de pancreas este una din neoplaziile cele mai rapide ca evoluţie. Operaţia în momentul descoperirii bolii este posibilă doar în 23% din cazuri. În ciuda tuturor mijloacelor moderne de diagnostic şi tratament decesul survine în mai puţin de un an de la depistarea bolii, aproape la fel ca şi acum 50 de ani. Supravieţuirea la un an nu depăşeşte 10% din cazuri iar după cinci ani nici 1% din bolnavi nu mai sunt în viaţă.

Scrisoare trimisă de domnul George Top, scenarist la canalul de televiziune „Bravo „Canada

— *Original Message*

From: George Top

Date: 12/04/04 11: 58: 58

To: elenacardasicenet.ro

Subiect: de la George către George Sand

Dulcea mea mintoasă, credeam că niciodată nu vei vrea să fii mai mult decât o dragă şi necesară Muză pentru mine, cel demult şi

incurabil atins de virusul Scrisului, dar când colo se pare că te-am molipsit telepatic, culmea, prin chiar acea lungă tăcere a mea în care… te-am înşelat cu stăpâna gândurilor mele-Regina cuvintelor disciplinate în fraze şi a gândurilor născute în tiparul cuvintelor! Păzea însă!… Deşi se pare că e deja prea târziu de vreme ce simţi deja înrobirea Iubirii de cuvântul scris! Şi vei înţelege tot mai mult că cine intră în „oraşul interzis" al gândurilor aşternute pe hârtie nu mai are cale de întoarcere în banalul existenţei în care scrisul se limitează la a fi doar atributul impulsului nevoii umane de comunicare… Privilegiul de-a putea fi Demiurgul propriilor lumi de idei prin puterea propriilor gânduri se plăteşte scump: de cele mai multe ori prin uitarea de sine, de dragi dorinţe şi doruri ce ne definesc ascunsa noastră lume interioară şi mai ales prin pierderea înţelegerii ireversibilităţii Clipei…

Poate că dacă Ulisse nu ar apucat-o brambura pe nesfârşite drumuri de ape Penelopa lui dragă nu ar fi devenit astrolog şi „statuie vie a răbdării", dar mai ales nu şi-ar fi aşezat povara gândurilor ei în „cuvintele" ţesute din dorul mâinilor ei de a-şi mângâia bărbatul; ţesutul ei era doar o altă formă a scrisului…

Dă-i bătaie dulce Penelopa şi ţese lumi de gânduri cărora frumuseţea sufletului tău le va da cu siguranţă suflare vie, pentru ca „Ulisse al tău" este încă un vântură-lume şi probabil că va mai fi, nu mai puţin decât clipele de eternitate pe care le poate cuprinde viaţa unui om… DAR EL TE VA ÎNCURAJA MEREU, DE LA CELĂLALT CAPĂT AL LUMII CONTEMPORANE NOUĂ, CA TU SĂ FII TU CEA ADEVĂRATA! Sunt convins că nu îţi risipeşti nici energiile nici timpul scriind. Sigur în spatele arderii tale interioare se ascunde un talent care merită să fie cunoscut în forma lui cea mai curată şi mai convingătoare pentru toţi cei care într-o zi vor descoperi bucurie sufletească şi hrană spirituală în rândurile tale. Bravo pentru curajul şi puterea de a o lua mereau de la capăt în scris ca şi în viaţă.

Te sărut şi sunt mândru de curajul tău!

George